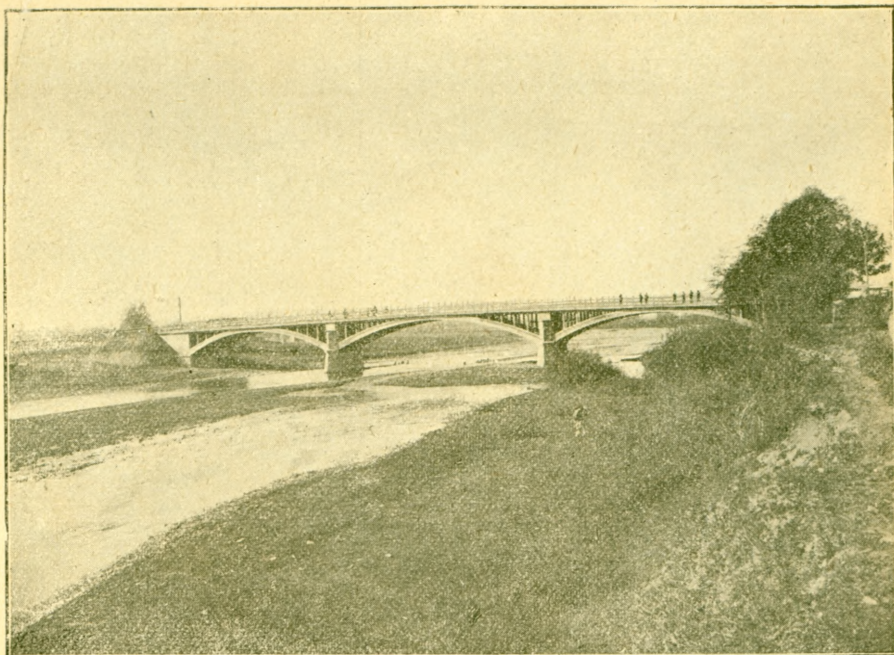

XV. Rocznik
Askuracyjno-
Ekonomiczny
1906

ARCHITEKCI

J. SOSNOWSKI & A. ZACHARIEWICZ

Pierwsze krajowe Przedsiębiorstwo i Fabryka
robót żelazno-betonowych i cementowych

Spichlerze, budynki gospodarcze, dachy, kopuły, stropy, mo-
sty, tunele, fundamenta, piloty żelazno-betonowe, rury, płyty.
Ogniotrwałe budynki gospodarcze. — Ogniotrwałe stajnie.

Projekta i przedmiary na żądanie.

== **Biura techniczne i fabryki:** ==

LWÓW, ulica Na Błonie liczba 3. — Telefon Nr. 470.

KRAKÓW, ul. Szpitalna liczba 17. — Telefon Nr. 616.

ADRES TELEGRAFICZNY:

Hennebique Lwów. — Hennebique Kraków.

PIERWSZY GALICYJSKI
DOM DLA ZIEMIAN
WE LWOWIE

BIURO: ulica Jagiellońska l. 15. — MAGAZYN: dawny browar Penziasa, ulica Grodecka i Piotra Skargi l. 2.

REPREZENTACYE:

CZERNIOWCE: ulica Główna 17. — KRAKÓW: ulica Szewska l. 2. — RZESZÓW: ul. Sobieskiego. — STANISŁAWÓW: ul. Halicka. — TARNOPOL: ul. Trzeciego Maja.

Telegramy: ZIEMIANIN, LWÓW.

RACHUNEK ŻYROWY W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI Nr. 813.158. — RACHUNEK ŻYROWY W BANKU AUSTR.-WĘG.

I. Nasiona:

- a) rolne, c) kwiatowe,
b) warzywne, d) leśne.

II. Maszyny:

Wyłączne zastępstwo na Galicyę.

- a) E. Kühne, Moson
b) Karol W. Jurany, Wiedeń, zastępca Svenska Centrifug Aktie Bolaget
c) Gnom Oberursel Tow. Akc.
d) Tow. Akc. Ruston Proctor, Lincoln
e) Mc. Cormick Harvesting Machine Co Chicago
f) Plano Harv. Mach. Co Chicago.

Wyłączne zastępstwo na Austr.-Węg.

- g) Lake & Elliot, Braintree, (maszyny do szycia mat.)

- h) Aspinwall Manufacturing Co. Jackson U. S. A. (Sadzowniki i kopaczki do ziemniaków).

Wyłączne zastępstwo na Austro-Węgry, Rosyę i Rumunię.

- i) Chamberlin Mfg. Co. Olean N. Y. (korczownik).

III. Nawozy:

- a) Mączki kostne i mineralne
b) Własna fabryka mączki z krwi.

IV. Komisy:

- a) Zlecenia służbowe
b) Tworzenie zakładów rolno-przemysłowych.

V. Ubezpieczenie od gradu i ognia.

DOM DLA ZIEMIAN PRZYJMUJE UBEZPIECZENIA DLA TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE.

CAŁY ROK OTWARTY!

Nr. telefonu 678.

PROSPEKT

Adres dla depesz:
Sanatorium. Solecki Lwów.

Domu Zdrowia

DR. SOLECKIEGO KAZIMIERZA

we Lwowie, przy ulicy Ottona Hausnera pod liczbą 11.

1. Do Zakładu przyjmuje się osoby cierpiące celem leczenia wszelkiego rodzaju chorób z wyjątkiem zakaźnych i umysłowych.
2. Zakład przyjmuje również panie na czas porodu.
3. Chorzy umieszczeni w Zakładzie mają mieszkanie, całkowite utrzymanie i staranną ciągłą opiekę lekarza zakładowego, mieszkającego stale w Zakładzie. — Wybór zaś lekarza ordynującego pozostawia się woli chorego, który wynagradza go stosownie do poprzedniej z nim umowy za pośrednictwem kierownika Zakładu.
4. Pokoje dla chorych odpowiadają wszelkim wymogom higieny, a sale operacyjne urządzone są według najnowszych zasad aseptyki.
5. Każdy pokój służy na pomieszczenie jednego tylko chorego. Na żądanie chorego może zajmować i więcej pokoi.
6. Pomieszczenie i pożywienie osób zdrowych, do rodziny, towarzystwa lub posługi osoby chorej należących, nastąpić może za osobnem porozumieniem i wynagrodzeniem.
7. W pożywieniu chorych przestrzega się odpowiednią dyetę, stosownie do każdorazowego ich stanu zdrowia.
Za zasadę przyjmuje się: Śniadanie I. między godz. 7 a 9, śniadanie II. między godz. 10 a 11, obiad między godz. 1 a 2, podwieczorek między godz. 4 a 5 a kolacja między godz. 7 a 8.
8. Na usługi chorych Zakład posiada osobną wprawną służbę, której obowiązkiem jest ściśle wykonywanie zleceń lekarza i utrzymywanie pokoi i ubioru chorych w należyтым porządku. Służbie nie wolno upominać się o osobne wynagrodzenie. W razie żądania ciągłego czuwania przy chorym, Zakład zastrzega sobie osobne wynagrodzenie.
9. Odwiedzanie chorych dozwolone jest — o ile na to pozwala stan chorego — od godz. 10-tej rano do 6-tej wieczór; wyjątkowo zaś za wiedzą lekarza Zakładu i po za temi godzinami.
10. Koszta utrzymania chorego wynoszą w I. kl. od 8 K. dziennie wyżej, stosownie do zajętego mieszkania i wymagań chorego; w II. kl. 6 K. dziennie. Dzień zajęty liczy się za cały dzień. Koszta te pokrywają: opiekę lekarza Zakładu, leki, kapielę, o ile nie są mineralne, pomieszkanie, pożywienie, opał, światło, posługę i pościel. Nie wlicza się w to: honoraryów lekarzy ordynujących, kosztów przygotowań do operacji, opatrunków i asysty przy operacji, wód mineralnych, jakoteż osobno żądanych napoi i potraw.
11. Należytość opłaca się za dni 10 z góry, a po upływie tego czasu na dalsze dni 10. Gdyby chory krócej w Zakładzie pozostawał, zwraca się mu kwotę resztującą, przyczem jednak należytość za dni 3 bezwarunkowo zapłaconą być musi.
12. Za przedmioty z urządzenia, pościeli i bielizny, uszkodzone z winy chorego, Zakład zastrzega sobie odszkodowanie.

Dr. Solecki Kazimierz, właśc. i kierow. Domu Zdrowia.

LWÓW — UL. HAUSNERA L. 11.

Nr. TELEFONU 678.

Nie jedźmy za granicę, gdzie nas wyszukują. Leczymy się u swoich. Pozostańmy w kraju, gdzie mamy w każdej gałęzi wiedzy lekarskiej znakomite, w niczem zagranicznym nie ustępujące siły, gdzie mamy cały rok otwarty

Dom Zdrowia

Dra Solecckiego Kazimierza

który przyjmuje chorych, ciąglej troskliwej opieki lekarza potrzebujących, na stały pobyt celem leczenia wszelkich chorób z wyjątkiem zakaźnych i umysłowych.

Salę operacyjną zaopatrzoną w najnowsze przyrządy i instrumenta, odpowiadają wszelkim wymogom anti- i aseptyki.

Pokoje pod względem urządzeń, dla wygody i zdrowia chorych potrzebnych, przewyższają zagraniczne.

Kuchnia we własnym zarządzie. **Wikt** smaczny, zdrowy, higieniczny.

CZYSTOŚĆ WZOROWA.

Geny przystępne, w porównaniu z zagranicą minimalne.

Dla chorych w Zakładzie umieszczonych

Kąpiele z wyjątkiem mineralnych — **Biblioteka** — **Dzienniki** — **Fortepian** — **Telefon** — **bezpłatnie.**

Szczegółowy prospekt na stronie odwrotnej.

LWÓW — UL. HAUSNERA L. 11.

Nr. TELEFONU 678.

CAŁY ROK OTWARTE!

Spółka kredytowa budowniczych

stow. zarej. z ogr. poręką — we Lwowie, ul. Trzeciego Maja l. 7

dostawia swoim członkom: wszelkie **materyały budowlane** w najlepszej jakości i po cenach najumiarkowańszych jako to: cegłę wszelkich gatunków, kamień ciosowy, wyroby ze sztucznego kamienia, **wyroby z gliny**: płytki posadzkowe, rury drenowe, rury glazurowane, najlżejszą dachówkę, **cement** najlepszej jakości **Portland** wapno białe, wapno hydrauliczne krajowe, wapno hydrauliczne z Kufstein, rury betonowe, płyty izolacyjne asfaltowe, płyty korkowe, płyty słomiane, **materyał budulcowy**, **wyroby z żelaza**, jak: trawersy walcowane i nitowane, drzwieczki kominowe szczelnie przystające podług najnowszego patentu, wentylatory w różnych wymiarach patentowane.

Zawiadamy P. T. interesowanych, że tylko w Spółce kredytowej budowniczych można nabyć do pieców kaflowych lub kamiennych „**Powielacza ciepła**“ Gasselsedera & Niemczyka; — przez zastosowanie tego powielacza ciepła do pieców nowobudujących się lub do istniejących, uzyskuje się znaczną oszczędność na opale, a oprócz innych korzyści także jeszcze i tę dogodność, że pokój może być w 15 minutach ogrzany.

Dyrekcya.

ALBERT SZKOWRON

HANDEL TOWARÓW KOLONIALNYCH, WIN,
OWOCÓW POŁUDNIOWYCH I DELIKATESÓW

WE LWOWIE, PLAC MARYACKI L. 7

TOWARY W NAJLEPSZYCH JAKOŚCIACH. — CENY NAJNIŻSZE

HOTEL EUROPEJSKI

we Lwowie, poleca się łaskawym względom podróżującej P. T. Publiczności.

Usługa staranna. — Ceny umiarkowane.

Albert Szkowron, właściciel.

Piotr Mikolaschi S^{ka}

we Lwowie, Pasaż Mikolascha

**Skład farb, lakierów, pokostów, artykułów
technicznych i gospodarczych**

utrzymuje na składzie i poleca najlepszej jakości:

Wszelkiego rodzaju Farby suche, pokostowe i lakierowe,
Lakiery, Pokosty, Werniksy, Pendzle i Szczotki, Węże gu-
mowe i parczane dla gorzelń i browarów, Pakunki gumowe,
asbestowe, łojowe do maszyn, Oliwy i Smary do maszyn
najlepszej jakości. Carbolineum, najlepszy środek przeciw
grzybowi. — Wszelkie środki desinfekcyjne.

PRÓBK I i najtańsze oferty
przesyłamy na żądanie franco.

Nadto utrzymujemy na składzie w wielkim wyborze

Perfumy, Mydła, Artykuły toaletowe

wyrobu krajowego, francuskie i angielskie.

Wodę kolońską własnego wyrobu
identyczną z „Maria Farina“
a tańszą o 50%

Cały flakon kor. 1·80, pół flakonu kor. 1·—
ćwierć flakonu kor. —60.

Droguerya pod czarnym psem, Skład farb i materyałów aptecznych
Ludwika Gostkiewicza i Spółki

w Tarnowie, ulica Wałowa liczbą 24.

poleca: Koniaki kuracyjne, Wina lecznicze, Malagi, Madeiry, chinowe, chinowe z żelazem, Wina pepsynowe i t. p. — Tran najlepszej jakości do picia. — Wszystkie preparaty siodowe. — Środki odżywiające, Somatoza, Sanatogen, Ekstrakt Liebiga, Kakao żołądździowe, Candol Cakao i t. p. — Wszystkie zioła ks. Kneipa zawsze świeże na składzie. — Wielki wybór środków do czyszczenia plam i t. p. — Perfumerye, mydła toaletowe. — Wody kolońskie, do włosów, toaletowe środki dezynfekcyjne. — Płyn restytucyjny dla ludzi i bydła. — Wszelkie karmy dla koni, bydła i swin. — Wódka francuska, środki do pielęgnowania i upiększania cery w wielkim wyborze. — Hegary i wszelkie opatrunki higieniczne.

WODOCIĄGI, ŁAZNIE, ŁAZIENKI, PRALNIE

SUSZNIĘ, STUDNIĘ I OGRZEWANIA CENTRALNE.

MOTORY I WSZELKIE URZĄDZENIA MECHANICZNE.

CHYLEWSKI, HRUBY I SPÓŁKA

= WE LWOWIE, PRZY ULICY KOPERNIKA LICZBA 15-A. =

Założony 1782 roku najstarszy Zakład przemysłowy w kraju.

CES. KRÓL. UPRZYW.

RAFINERYA SPIRYTUSU, FABRYKA NAJPRZEDN. LIKIERÓW,
PRAWDZIWYCH POLSKICH WÓDEK, ROZOLISÓW I RUMU

C. I K. NADWORNÝ DOSTAWCA

J. A. BACZEWSKI

WE LWOWIE

poleca prawdziwe polskie żytnie wódki, starki etc.

Nalewki

na najlepszych owocach.

Likiery

najdelikatniejsze, równorzędne
z pierwszemi markami franc.

Spirytus najczystszy, bezwonny, niedościgniony
na punkcie jakości i czystości.

Wysyłka pocztą w skrzynkach 5 kg. lub blaszankach.

W. ADAMSKI

Lwów, ulica Akademicka l. 2

~~~~~ (róg ulicy Tańskiej, Hotel George'a) ~~~~~

poleca w kolosalnym wyborze

Tapety, Materye meblowe

Dywany, Portyery, Firanki

Chodniki, Kocyki, Koce na konie

— Derki podróżne —

Łóżka mosiężne, Linoleum, Ceraty

i wszelkie przedmioty do urządzeń pokojowych.

Wzory tapet wysyłam opłatnie.

Najstarsza w kraju fabryka stór i żaluzyi

⌘ ⌘ do okien wszelkich systemów. ⌘ ⌘

~~~~~ Cenniki gratis. ~~~~~

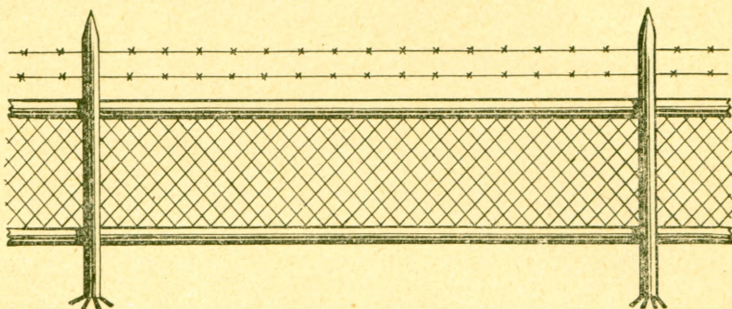
Szfuczne wody mineralne i lecznicze

pod kontrolą Komisji przem. Tow. lekarskiego we Lwowie
wyrabia i poleca

Fabryka wody sodowej „ZDROWIE“

we Lwowie, ul. Krzyżowa 42. — Telefon Nr. 544.

Proszę żądać w aptekach i składach.

Oferuję :

RUR 52 m/m zewn. do poręcz. za m. bież. 70 hal.

PORĘCZE DROGOWE z rur i z trawersami za metr
bież. od kor. 1'80 do 3'45.

RURY WODOCIĄGOWE 52 m/m zew. za metr bież. 1 K.

PARKANY 2 metry wysokości z rur i z siedmioma dru-
tami kolczastymi za metr bież. K. 2'75, z siatkami według
szkicu K. 4'50.

E. PAULUS — GORLICE.

A. SOBOLEWSKI

we Lwowie, pl. Maryacki l. 5 (Hotel Francuski)

poleca swój **magazyn zegarmistrzowski**. Skład zegarków z najlepszych fabryk genew-
skich. Zegarów paryskich brązowych — wiedeńskich pendulowych. Zegarów podróжных,
budzików i t. p. Główny skład zegarków fabryki **Patek Philippe i Spka w Genewie**
dawniej zastępca **W. Grabiński we Lwowie** po cenach bardzo umiarkowanych.

Wielki wybór łańcuszków damskich, męskich w złocie, srebrze i stalowych.

Wchodzące w zakres zegarmistrzostwa **REPERACYE** wykonywa punktualnie, sumiennie
pod gwarancją.

ODZNACZONY NAJWYŻSZEMI NAGRODAMI-ZAŁOŻONY w.r. 1869
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY I REPRODUKCYJNY ~~~

E. Trzemeski

UL. TRZECIEGO MAJA 7. LWÓW.

NAJNOWSZE ZASTOSOWANIE ŚRODKÓW
TECHNICZNYCH I WYNALEZKÓW
W DZIEDZINIE FOTOGRAFII I REPRODUKCYI.

Jarzyny świeże i suszone

••• OWOCE •••

konfitury, kompoty, marmolady, soki
konserwy, grzyby, susze

Wina owocowe ••• Jabłecznik ••• Nasiona

sprzedaje i wysyła na prowincye.

Urządza parki, ogrody i sady, przyjmuje stałą kontrolę
tychże; **przesadza** rośliny i kwiaty, **dostarcza** ogrodników,
pośredniczy w kupnie i sprzedaży wszelkich artykułów ogrodniczych

BIURO OGRODNICZE

Lwów, Hetmańska 8 (Hotel Victoria).

A. Przyszlak

Zakład artystyczny
dla lito- chromo- i autografii
we Lwowie, ulica Lindego 1. 4

poleca się do wykonywania

DRUKÓW ARTYSTYCZNYCH

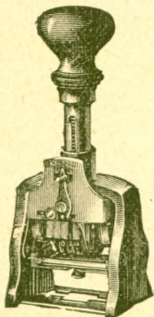
przy zastosowaniu najnowszych wynalazków na polu litografii.

~~~~~ Bilety wizytowe 1 zł. 50 ct. ~~~~~

Zaproszenia ślubne i wszelkie inne roboty wykonywa się starannie, szybko i za umiarkowaną cenę.

Artystyczny zakład ryfowniczy Maksa Glasermana

Lwów, ulica Sykstuska 1. 17.

Wykonuje gustownie i tanio: Stampilkie kauczukowe i metalowe, numeratory i stemple datowe, tablice z metalu lane, oraz mosiężne grawirowane, tablice nagrobkowe, graniczne, oraz z nazwami ulic, marki pieczętkowe, odznaki dla straży leśnej i polowej, cęgi do plomb, jakoteż różne grawury na wszelkich metalach. Skład drukarń kauczukowych i farb do stampilii.

Zamówienia z prowincji wykonuje się odwrotnie.

Lwów, ul. Akademicka 14

Fotograf z praktyką
długoletnią
w Zakładach fotograficznych
światowej sławy — jak:

Reutlinger w Paryżu,

Pabre w Marsylii

i t. d.

KORDYAN

wykonywa
wszelkie fotografie
najstaranniej, najmodniej
i najeleganciej!

Szybkie wykonanie fotografii
do legitymacyj!

Ceny umiarkowane.

Lwów, ul. Akademicka 14

LEOPOLD SCHIMSER

FABRYKA I ZAKŁAD RZEŹBIARSKI
WYRÓBÓW Z KAMIENIA, GRANITU, SYENITU, LABRADORU, MAR-
MURU I T P. — Z WŁASNYCH ŁÓMÓW W KRAJU I ZAGRANICĄ.

ROK ZAŁOŻENIA 1812.

FABRYKA, ATELIER, KANTOR I SKŁAD

Lwów, ulica Piekarska l. 97.

LEON WALICHIEWICZ

Lwów, ulica Karola Ludwika liczbą 3
poleca.

SKŁAD I PRACOWNIE

wszelkich wyrobów wchodzących w zakres

Rymarstwa. Siodlarstwa i Kufernictwa

Wszelkie zamówienia skutecznia podług najwy-
bredniejszych wymagań i najnowszych fasonów.

Przyjmuje również wszelkie reparacje i utrzymuje stale na składzie:

Mydła i tłuścierz

do konserwowania skór, jakoteż

Lakier

do odświeżania uprząży i t. p. przedmiotów.

HANDEL WIN I DELIKATESÓW MUSIAŁOWICZ & JANIK

we Lwowie, ulica Trzeciego Maja l. 2

(w dawnym gmachu Kasy Oszczędności, naprzeciw Hotelu Imperial)

poleca z komfortem urządzone **pokoje gościnne do śniadań i kolacy**
(osobne gabinety). Doborowe zimne i gorące przekąski przez cały
dzień do nocy. Znakomite piwo pilzneńskie, oraz wielki wybór win
krajowych i zagranicznych. Majonesy, auspiki, galantyny, pasztety itd.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI
ZWIĄZEK KATOLICKICH
KRAWCÓW we LWOWIE

Plac Halicki 1. 7.

Filia (gdzie Centralna kawiarnia)

Pod kierownictwem fachowem p. **Jakóba Bujarka** poleca na nadchodzący sezon swój **znacznie powiększony skład** doborowych materyałów na ubrania męskie, podług najnowszej mody, jakoteż **własnego wyrobu** wszelkiego rodzaju **ubrania gotowe w wielkim wyborze.**

Łaskawe zamówienia uskutecznią się starannie pod gwarancją, terminowo i w najkrótszym czasie.

Dla dogodności P. T. Zamawiających wyjeżdża kierownik sam kosztem firmy cztery razy w roku z próbkami.

Ceny na prowincyi te same jak dla Lwowa,

Na żądanie wysyła się próbki i dokładny sposób brania miary franco.

CESARSKO

I KRÓLEWSKI

NADWORNÝ FOTOGRAF
N. LISSA

we Lwowie, przy ulicy Akademickiej liczba 18 w parterze

Pierwszorządny Zakład
dla fotografii artystycznej

Wykonuwa również obrazy olejne, akwarele, pastele.

PIERWSZA I JEDYNA W KRAJU

FABRYKA KOPERT, PAPIERÓW LISTOWYCH

I INNYCH WYROBÓW Z PAPIERU

S. W. NIEMOJOWSKIEGO WE LWOWIE

poleca Instytucyom i Urzędom

papiery oraz wszelkiego rodzaju wyroby z papieru

— po najniższych cenach. —

Oferty i wzory odwrotnie przesyłam.

Jako referencyę powołuję się na „Tow. Wzajemnych Ubezpiecz.“ w Krakowie,
którego od początku założenia mej fabryki mam zaszczyt być dostawcą.

Jedenaście najwyższych odznaczeń na wystawach krajowych i zagranicznych.

NOWO OTWORZONY

Magazyn i Pracownia Futer

POD FIRMA

STANISŁAW STEPKOWICZ

we Lwowie, ul. Sobieskiego l. 9

OBOK SKLEPU P. SEDLAKA

POLECA

FUTRA MĘSKIE I DAMSKIE

miastowe i podrózne

PALETYKI, WIERZCHY

z baranków perskich, astrachanów, selskinów

PELERYNKI — KOŁNIERZE — BOA

Zarekawkki damskie i dziecięce

== Czapki damskie i męskie ==

Kołpaki do stroju polskiego

Baranice do sań & Dywaniki przed biurka

ZAREKAWKI MYŚLIWSKIE

i wszystkie inne roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące

wykonywa w jak najkrótszym czasie

== i po cenach bardzo niskich. ==

Przyjmuję futra do przechowania przez lato.

Mleczarnia Przeworska

we Lwowie

plac Smolki liczba 5 i ulica Hetmańska liczba 8

dostawia do mieszkań

MLEKO I ŚMIETANKĘ

w zamkniętych flaszkach.

Do zawierania

ubezpieczeń życiowych, posagowych, na renty, ludowych i dla dzieci pod nader korzystnymi warunkami i niskimi premiami

nadaje się najbardziej

„ALLIANZ“

AKCYJ. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY.

Fundusze gwarancyjne po dzień 31 grudnia 1904 r. K. 8,241.041.90.
Stan ubezpieczeń po dzień 31 grudnia 1904 r. 226.624 osób z kapitałem około K. 69,000.000. — Ogólnie wypłacona kwota od założenia Towarzystwa około K. 6,000.000.

Prospekta, taryfy rozsyła, tudzież bliższych informacji udziela

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY.

GENERALNA REPREZENTACYA DLA GALICJI I BUKOWINY

Lwów, plac Bernardyński 1. 2-a.

Szczególniejszej uwadze polecamy kombinacje ubezpieczeń połączone z prawem poboru renty tudzież ubezpieczenia z rocznym o 3% (do 87%) wzrastającym zagwarantowanym opustem odsetkowym.

Zdolni i ruchliwi agenci zostaną przyjęci.

Nr. telefonu 157, 179, 14.

ZAKŁAD GAZOWY MIEJSKI

WE LWOWIE

poleca

najtańszy i najlepszy **KOKS** do kuchen, pieców
materiał opałowy i celów kowalskich

MAŻ POGAZOWĄ (TER)

wypróbowany środek do ochrony drzewnych
materiałów budowlanych przeciw gniciu.

AMONIAK (SALMIAKGEIST)

o ciężarze gatunkowym 0·910,
bezbardwy, chemicznie czysty.

Cennik wysyła się na żądanie odwrotną pocztą.

ZAKŁAD GAZOWY

utrzymuje na składzie: **piece pokojowe, kąpielowe
i kuchenki** do ogrzewania gazem, który dla celów
technicznych i opału po cenie 18 hal. za 1 m³
jest dostarczany.

Dostarcza: palników i przyborów do oświetlania
światłem żarowym systemu Auera.

(Wyłączne zastępstwo austr. Tow. żarowego Auera).

Cudze chwalicie, swego nie znacie.

LUBIENIŃ.

Kogo Bóg umiłował, temu krzyże zsyła, a ciężkim bez kwestyi krzyżem są wszelkie dolegliwości ciała w postaci różnych chorób, któremi nas Opatrzność nawiedza.

Doświadczając nas różnemi chorobami, nie skazuje nas zrazem Pan Bóg na zagładę, ale owszem podaje nam i sposoby leczenia tych chorób i stworzył między innymi leczniczymi środkami i różne uzdrawiające źródła.

Jednym z najcudowniejszych źródeł o własnościach leczniczych jest źródło siarczane w **Lubieniu** pod Lwowem.

Są to najsilniejsze źródła siarczane w Europie, których wody tam, gdzie są ku temu wskazania, wprost cudów dokazują.

Niejeden, który przez szereg lat po różnych kąpielach zagranicznych jeździł i pieniądze z kraju wywoził, nie doznawszy ulgi w cierpieniach, nareszcie do Lubienia przyjechał, z którego po kilku tygodniach zdrów wyjechał. Tak było szczególnie w tym roku, gdzie kilku kuracjuszy z dolnej Austrii, z Czech i z zaboru pruskiego do **Lubienia** przyjechało, dowiedziawszy się o jego cudownych wodach i pomimo, że im za granicą powiedziano, że dla nich ratunku nie ma i że całe życie już kalekami zostaną, po pięciu tygodniach wyjechali ci ludzie zdrowi. Lubień posiada również wzorowo urządzony zakład hydropatyczny, w którym leczenie odbywa się wszystkimi używanymi metodami.

W Lubieniu leczy się znakomicie reumatyzm stawowy i mięśniowy tak podostry jak i chroniczny, dna arthritis, gościec, wszelkie obrzęki po złamaniach, choroby nerwowe, porażenia, ischjasy, choroby skórne i choroby kobiece, szczególnie białe upływy, zastarzałe formy kiły i otyłości.

Wobec tego, że już otwarto ruch na linii Lwów-Lubień-Sambor i stacya kolejowa jest w miejscu, jest Lubień dziś najprzystępniejszym zdrojowiskiem siarczanem i hydropatycznym w kraju, bo z jednej strony łatwa komunikacya, z drugiej strony nadzwyczaj tani pobyt. Mieszkanie od 1 K. dziennie wraz z obsługą i ewentualnie wspólną kuchenką. Wikł całodzienny, t. j. śniadanie, obiad i kolacya po 1 K. 40 h., 1 K. 60 h., i 2 K. dziennie, stosownie do ilości potraw, tak że całe utrzymanie, kąpiele i mieszkanie już za 120 K. mieć można. Dla robotników wynosi całe utrzymanie, kąpiele i wspólne mieszkanie tylko 59 K. miesięcznie.

Kąpiele pojedynczo sprzedaje się po 1 K., po 1 K. 20 h. i 1 K. 40 h. a w I. i w II. sezonie dla biednych, zaopatrzonych w świadcstwa ubóstwa, po 70 i 80 h.

Stacya kolejowa, poczta, urząd telegraficzny i apteka w miejscu. Bilet do Lubienia ze Lwowa i napowrót kosztuje 1 K. 20 h. Wszelkich objaśnień udziela odwrotną pocztą

ZARZĄD KĄPIELOWY.

Sami nie wiecie, co posiadacie.

Pożywna mąka kostna Pożywne wapno

zawierające 40—43% kwasu fosforowego,
 wolne od chloru, arsenu i fluoru

≡ TOWARZYSTWA AKCYJNEGO ≡

ZAKŁADÓW GÓRNICZO-PRZEMYSŁOWYCH

————— dawniej JAN DAW. STARCK —————

FABRYKA CHEMICZNA W GORLICACH

Niezbędny dodatek pokarmowy do paszy dla racjonalnie prowadzonej hodowli bydła. Podnieca apetyt, podwyższa znacznie zdolność przyjmowania pokarmów. U młodych bydłał popiera silny rozrost kości, a zwłaszcza zapobiega groźnej chorobie łamania i rozmiękczenia kości.

DAWKI DZIENNE :

Owece, świnie, cielęta, źrebięta po 1 pełnej łyżce stołowej
Duże konie, woły i krowy . po 2 pełne łyżki stołowe
Psy, jagnięta i prosięta . . po pół łyżki stołowej
Kury etc. na każde 15 sztuk po 1 łyżce stołowej

Bydło tuczne wszelkiego gatunku dostaje pół porcyi więcej.

Aby bydło do spożywania mączki przyzwyczaić, należy przez 14 dni dawać mniejsze porcye jak wyżej wymienione.

Rok założenia 1892.

Związek Handlowy Kółek rolniczych

Spółka zarejestrowana z ograniczoną poręką

Zakład centralny w Krakowie, ul. Pijarska 4

Telefon Nr. 148.

Filie własne we Lwowie, ul. Kopernika 2 i róg ul. Grodeckiej i dojazdu kolejowego, własne magazyny tranzytowe obok dworca towarowego Lwów-Podzamcze. — Telefon Nr. 617. — Filie w Rzeszowie i w Wieliczce.

NAJPIERWSZY I NAJWIĘKSZY W GALICJI

chrześcijański handel hurtowny

utrzymuje Składy hurtowne i sklepy towarów kolonialnych, artykułów spożywczych, win i napojów gorących, produktów mącznych, tuszczów, olejów, nafty, świec i wielu innych artykułów domowych i gospodarczych. — Składy tranzytowe naturalnych win węgierskich i austriackich.

OSOBNY POD FACHOWEM KIEROWNICTWEM ZOSTAJĄCY

ODDZIAŁ ROLNICZY

sprzedaje na najprzystępniejszych warunkach z gwarancją najlepszej jakości i pod kontrolą stacyj doświadczalnych:

Nasiona gospodarskie (koniczyn, lucerny, traw, buraków, końskiego zębu, wyki, lubinów i t. p.).

Nawozy sztuczne (wszelkiego rodzaju superfosfaty, mąki kostne, mąkę żuźlową Thomasa, saletrę kainit itp.).

Maszyny i narzędzia rolnicze z najpierwszych i najsłynniejszych fabryk: plugi R. Bächera, siewniki J. Fracnera, młocarnie, kieraty i lokomobile Hofherra i Schrantza, tryery N. Heida, oryg. amer. maszyny żniwne Adriance, oryg. amer. brony sprężynowe i talerzowe „Osborne”. oryg. belgijskie centryfugi mleczarskie fabryki Jules Mélotte w Rémicourt, szwedzkie motory i lokomobile benzynowe i naftowe „Avance”, parowniki „Reforma” i t. d.

Węgiel krajowy z kopalni Bory i Siersza,
oraz z kopalni Niwka w Królestwie Polskiem.

Cenniki na żądanie darmo i oplatnie. — Roczny obrót w towarach do 6,000,000 K.

Rok założenia 1892.

FERDYNAND GÜRTLER

Lwów, ul. Halicka l. 20 — pl. Halicki l. 3

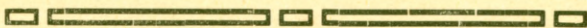
..... MAGAZYN .....

TOWARÓW MODNYCH, PRZYBORÓW
DO KRAWIECZYZNY I DO HAFTU

Poleca w wielkim wyborze:

GORSETY w najmodniejszych fasonach siatkowe, batystowe, jedwabne i dreliszkowe, — HAFTY SZWAJCARSKIE na perkalu i batuscie. — KORONKI w najnowszych deseniach, prawdziwe niciane, do całych wypraw. — WSTAŻKI, PIÓRA, KWIATY. — KREPEŃ oryginalną angielską. — GAZY. — CREPE DE CHINE. — POŃCZOCHY SASKIE damskie i dziecięce. — BLUZKI I HALKI wełniane i jedwabne. — RĘKAWICZKI „DIANA“. — WACHLARZE z piór strusich i fantazyjne.

::: Na sezon zawsze najmodniejsze parasolki. :::
Perfumerya, prawdziwa woda kolońska.

Zamówienia z prowincyi skutecznia się
..... odwrotną pocztą. ....

PRACOWNIA RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKA

i skład gotowych nagrobków, pomników, figur cmentarnych i tablic pamiątkowych

z wszelkich kamieni ciosowych, granitów, marmurów, labradorów, syenitów i alabastrów, obejmuje powyższe roboty tak w miejscu jak i na prowincyi

JAN WEWIÓRSKI

koncesyonowany majster kamieniarski

Lwów, ul. św. Piotra l. 25.

Familijne grobowce, pomniki, obramienia sztachetami żelaznemi postumenty, kaplice, ołtarze, roboty ziemne z betonów i roboty budowlane.

————— Ceny niskie —————

Gwarancya wszelka za czas, dobroć materyałów i sumienne wykonanie.

Na żądanie szkice i kosztorysy.

KAROL DOMICZEK

elektro - technik - mechanik

we Lwowie, ulica Sykstuska l. 23

Zakład elektro-mechaniczny

pędzony motorem elektrycznym wykonywa telefony, dzwonki elektryczne, gromochrony, aparaty indukcyjne etc. etc.

Wyłączne zastępstwo na Galicyę i Bukowinę

SPZEDAŻY ROWERÓW

„ADLER“ marki cieszącej się
światową sławą =
oraz znakomi-
= tej marki

Jana PUCHA w Gracu.

Części składowe i przybory do rowerów tylko najlepszej jakości. — Wzorowy warsztat dla naprawy, emaliowania i niklowania rowerów.

Cenniki ilustrowane gratis i franco.

WŁADYSŁAW KUKAWSKI

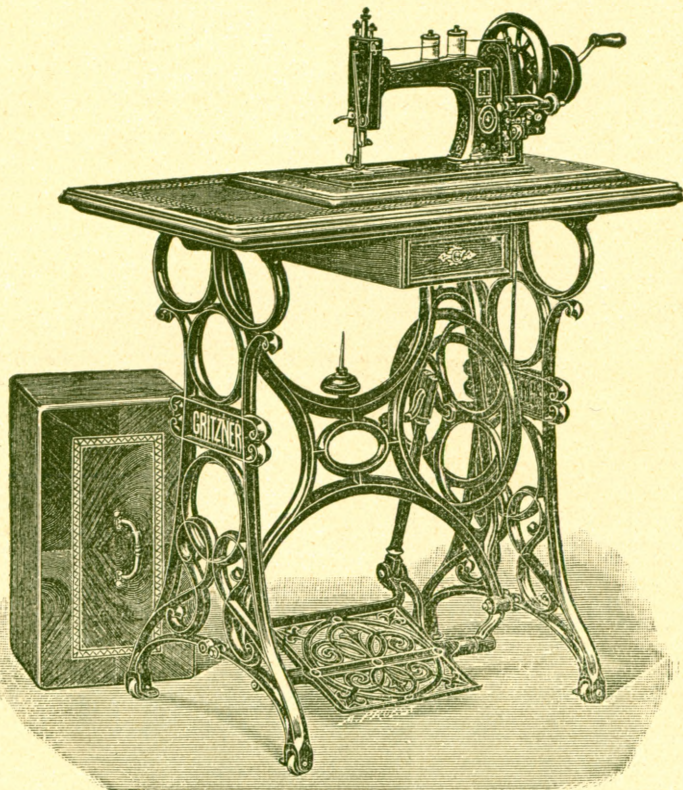
SKŁAD MASZYN DO SZYCIA

Lwów
Pasaż Mikolascha

przedtem Jan Lauruk

Lwów
Pasaż Mikolascha

poleca **maszyny do szycia i haftu** poleca
czółenkowe i obrączkowe z pierwszorządnych fabryk najdokładniej uregulowane

Singera **ręczne** po 56, 64, 72, 80, 96, 100 i 120 koron. — Singera **nożne** po 60, 76, 100, 130, 140, 180 koron, **ręczno-nożne** po 110, 140 i 170 koron. — **Pięcioletnia gwarancya. Bezpłatne kursa** szycia i haftu. Na raty po 8 koron miesięcznie, gotówką 10 procent opustu. — Cenniki na żądanie gratis i franko.

Władysław Kukawski Skład maszyn do szycia
= przedtem Jan Lauruk =

Lwów, Pasaż Mikolascha.

Leon Appel

Lwów — Pasaż Hausmanna

Kantor zamówień l. 3. —————

————— Warsztaty l. 5—7.

Wykonuje szyldy, szyby trawione, tablice lane, grawirowane, mosiężne, emaliowane, lakiernictwo galanteryjne i budowlane. —

Szkice i kosztorysy bezpłatnie.

Zakład odznaczony na wielu wystawach.

GŁÓWNY SKŁAD
NASION i ROŚLIN

JANA KLIMOWICZA

WE LWOWIE

UL. AKADEMICKA L. 2.

(HOTEL GEORGE'A)

POLECA PO NISKICH CENACH:
BUKIETY ŚLUBNE, IMIENINOWE,
BALOWE, WIĘNCE GROBOWE
I TEATRALNE, DEKORACJE NA
ŚLUBY I BALE, DRZEWKA OWO-
COWE, RÓŻE I KRZEWY, NASIONA
TRAW I WARZYWNE.

TELEGRAM:

JAN KLIMOWICZ — LWÓW

Telefon 364.

Specjalnie roztwiera
KASY OGNIOTRWAŁE

naprawia i dorabia
KLUCZE do tychże

ALEKSANDER

WEICH

Pracownia wyrobów
ślusarskich i wyrób
rozmaitych WAG

ulica Kościuszki l. 6.

CENNA I WAŻNA NOWOŚĆ dla CIERPIĄCYCH!

REUMATYZM

nerwobóle, ból głowy, ból zębów, kurcz mięśniowy,
zapalenie stawów, gościec i t. p. dolegliwości

usuwa niezawodnie

przez pp. Lekarzy, kliniki i szpitale polecany

ICHTYOMENTHOL

(nazwa, etykieta i opakowanie prawnie ochronione).

Ichtyomenthol wskutek doboru składników jest jedynym dotychczas znanym nacieraniem znakomitej wartości leczniczej, działając często po kilkakrotnym użyciu, tam, gdzie inne środki okazały się zupełnie bezskuteczne!!

Ichtyomenthol z powodu zawartości „salicylanu mentholu“ (patenta zgłoszone we wszystkich państwach europ.) okazał się dotychczas **jedynym** znakomitem nacieraniem ochronnym przeciw wszelkiego rodzaju zaziębieniom!

Ichtyomenthol z powodu swych własności odświeżających i wzmacniających poleca się usilnie jako niezrównane nacieranie dla pp. **gospodarzy, turystów, cyklistów, wojskowych, leśniczych** itd. Przeszło 1000 podziękowań i setki atestów świadczą najwymowniej o wartości leczniczej tego środka!

Przeiętna roczna produkeya **ICHTYOMENTOLU** wynosi 40.000 flaszek.

Ichtyomenthol do nabycia we wszystkich aptekach i większych drogeryach!

== Jeśli gdzie nie ma, najlepiej sprowadzić wprost ==

**z Laboratorium chemicznego aptekarza Edelmana
w Bohorodczanach.**

Cena flaszki Ichtyomentholu z opisem użycia = 1 korona.
Codziennie dwukrotna wysyłka pocztą za pobraniem lub nadaniem należności! -- Poczta wysyła się najmniej dwie flaszki.

Ostrzeżenie! Wielki popyt Ichtyomentholu spowodował nieuczciwą konkurencyę do podrabiania mego środka, proszę więc wyraźnie żądać: „Ichtyomentholu Edelmana“.

WINCENTY PREIDL

LAKIERNIK

we Lwowie, ulica Łyczakowska l. 22

przyjmuje wszelkie roboty lakiernicze przy przedsiębiorstwach budowlanych i wykonuje takowe jak najstaranniej **po bardzo umiarkowanych cenach**, czego dowodem liczne uznania.

Poleca się łaskawym względom Szanownej P. T. Publiczności.

CENY NAJNIŻSZE

HENRYK PERIER

Pracownia rzeźbiarsko-kamieniarska

we Lwowie, ul. Piekarska l. 87

wykonuje wszelkie roboty rzeźbiarskie i kamieniarskie, tak budowlane jak i cmentarne, ze wszystkich używanych materiałów.

POMNIKI Z LABRADORÓW SZWEDZKICH,
GRANITU, SYENITU, MARMURU I KAMIENIA
RÓŻNYCH GATUNKÓW

Rysunki i kosztorysy na żądanie

J. NEUMANN

RYTOWNIK

Lwów — ulica Sykstuska l. 13

wykonywa wszelkie grawury na złocie, srebrze, wszelkich metalach, stampilii, pieczęci metalowych i kauczukowych, marek pieczętkowych i cęg do plombowania. — Drukarnie „PERFEKT”, farby do stampilii i „NUMERATORY” po najumiarkowańszych cenach.

ANTONI FLEISCHMANN

W LWÓW, UL. KOCHANOWSKIEGO 6 15 B. W

W PRZEDSIĘBIORSTWO W W

W DLA WIERCEŃ STUDZIEN W

W W W W W WODNYCH W W W

W W W W W TUDŻIEŻ W W W W W

DLA WIERCEŃ PRÓBNYCH W CELU

W W BADANIA TERENÓW. W W

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA WIERCENIA
STUDZIEN WODNYCH, NA URZĄDZENIA RU-
ROCIĄGÓW, SPORZĄDZA KOSZTORYSY, DO-
STARCZA I URZĄDZA POMPY, ORAZ PRZE-
WODZI BADANIA NA MIEJSCU. W

APTEKA POD CZARNYM ORŁEM

H. R U B I Ł A

(przedtem Zygmunta Ruckera) we Lwowie

RUCKERA WINA LECZNICZE:

Malaga z żelazem 3 K. Malaga z chiną 3 K. Malaga z Rehbarbarum 3 K. Malaga z china i żelazem 3 K. Malaga z Kaskarą i Sagraią 3 K. Malaga z mirkofosforanem wapna 3 K. Wino hiszpańskie z Kondurango 3 K. Wino hiszpańskie z pepsyną 3 K. Wino kondurango-peptonowe 3 K. Wino z orzechów Koła 2 K. Wino Papayotynowe 3 K. Wino borowczane 2 K. Wino hiszpańskie z Somatozą 3 K. 60 h. Wino hiszpańskie z Peptonem 3 K. Następnie: Syrup ziołowo-słodowy Dra Seeburgera 1 K. Ziółka Dra Seeburgera 40 h. Pastylki ziołowo-balsamiczne 1 K. Olej rybi biały i żółty. 1 K. 20 h. i 1 k. 60 h. Ean de quinine au Rhum przeciw łupieży 2 K. 40 h. Pomada i Bay-Lotion Dra Wiliam Jackson na porost włosów 4 K. Creme Iris Dra Whytta na piegi 1 K. 60 h. „Lwówianka“ mydło toaletowe 70 h., 3 mydełka w kartonie 2 K. Puder książęcy 1 K., pudełka próbne po 20 h. Rosa piękności (Puder w płynie) 2 K. 60 h. Mentyna 1 K. Woda anaterynowa 80 h. Wstrzykiwanie z Matiko 80 h. Kabużki z Matiko 1 K. 60 h. Speyzyfik na nagniotki 80 h. Plaster kanczukowy na nagniotki 60 h. Miasé kaukazka na odmrożenie 80 h. Algoion przeciw bolowi zębów 70 h. Ekstrakt szpilkowy zapach leśn. 80 h. Zółka przeciw molom 40 h. Tabała mentolowa przeciw katarowi 50 h. Proszek przeciwko poceniu się 70 h. Płyn formalinowy 60 h. Wódka fraucuska ze solą 90 h. i 1 K. 50 h. Pastylki Kaskarowe 60 h. i 1 K. Krem lanolinowy 70 h. Wina. Koniaki i Malaga kuracyjna. Blicante i Marsula.

Reumatyzm, gościec, kurcze, suche bole, goi i leczy w zupełności

Linimentum balsamiczno-mentolowe (Nerwoton) cena flaszki 80 h.

**Skład wszelkich wód mineralnych i przetworów zdrojowych.
Skład materyałów dla aptekarzy, chemików i fotografów.**

Tow. Wzaj. Ubezpieczeń Urzędników prywatnych
we Lwowie, ulica Cicha liczba 1

oparte ściśle na wzajemności, oraz na zasadach asekuracyjno-technicznych, a zarazem o celach dobroczynnych — przyjmuje ubezpieczenia pensyjne, a w szczególności ubezpiecza za jedną składką renty na wypadek nieudolności do pracy, renty na starość, renty wdów, pensje sieroce i ryczałty pogrzebowe — pod bardzo korzystnymi warunkami.

Członkami rzeczywistymi być (t. j. ubezpieczać się) mogą urzędnicy prywatni wszelkich kategorii, oraz osoby zarabkujące samoistnie lub w tak zwanych zawodach wolnych — bez różnicy płci.

Szczególne korzyści:

Po trzech latach trwania ubezpieczenia jest polica nieprzepadalna, t. j. Towarzystwo zwraca po tymże czasie na żądanie $\frac{3}{4}$ składek netto bez odsetków.

Po 5 latach należenia nabywa ubezpieczony prawo do renty na wypadek nieudolności do pracy (renty inwalidy) w wysokości 35% ubezpieczonej płacy służbowej; renta ta przez dalsze należenie wzrasta aż do 100% jako renta na starość. Na wypadek śmierci ubezpieczonego ma prawo (bez osobnych opłat) wdowa do renty wdów w wysokości 50% renty męża, a sieroty do pensji sierocych w wysokości 8—24% ubezpieczonej płacy ojca.

Renta na starość płatną jest bezwzględnie po 35 latach należenia lub po ukończeniu 65 lat życia.

Nadto ma każdy członek ubezpieczony, każdy emeryt lub wdowa prawo do zapomóg doraźnych w wypadku choroby, braku posady etc., wszyscy zaś członkowie i ich rodziny mogą korzystać z licznych fundacyi stypendyjnych i posagowych oraz z bursy Towarzystwa. Członków poleca Towarzystwo bezpłatnie na posady.

Prospekty szczegółowe wysyła i wszelkich wyjaśnień udziela na żądanie

Wydział centralny Towarzystwa we Lwowie, ul. Cicha l. 1.

XV. ROCZNIK
ASEKURACYJNO-
EKONOMICZNY

NA ROK

1906

WYDAWCA

BOLESŁAW LEWICKI

LWÓW

GŁÓWNY SKŁAD W KSIĘGARNI POLSKIEJ B. POŁONIECKIEGO

1906.

Os. 21520

Z DRUKARNI „SŁOWA POLSKIEGO“ WE LWOWIE
POD ZARZĄDEM JÓZEFA ZIEMBIŃSKIEGO

SPIS RZECZY.

CZEŚĆ I.

- Kalendarjum.
Terminarz odnowienia ubezpieczenia.
Terminarz podań do ubezpieczenia.
Terminarz na wszystkie dnie w roku.

CZEŚĆ II.

	Str.
Zamknięcie rachunkowe Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	81
Zarząd Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie	88
Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie	103
Agencye i subagencye Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	105
Wykaz lekarzy Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	119
Banki krajowe	125
Galicyski akcyjny Bank hipoteczny	135
Akcyjny Bank Związkowy dla stow. zarobk. i gosp. we Lwowie	139
Zarząd galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie	142
Galicyjskie Towarzystwo Kredytowe Ziemskie	144
Bank Zaliczkowy	147
Bank Rolniczy	150
Allianz, akcyjne Towarzystwo Ubezpieczeń na życie i renty	152
Fonciere, Peszteński Zakład Ubezpieczeń	155
Bilans Towarzystwa im. Gizeli we Wiedniu	158
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń „Dnister“	159
„Janus“ Zakład wzajemnych ubezpieczeń na życie we Wiedniu	162
Assicurazioni Generali w Tryeście	163
Runione Adriatica di Sicurta w Tryjeście	166
Galicyjska Kasa Zaliczkowa we Lwowie	168

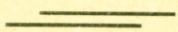
	Str.
Pierwszy Galicyjski Dom dla Ziemian	169
Spółka kredytowa członków Tow. wzaj ubezpieczeń w Krakowie	170
Lwowski akcyjny Zakład zastawniczy	172
Pierwsze austr. Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń od wypadków	173
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych	175
Spis koncesyonowanych budowniczych lwowskich	178
Adwokaci we Lwowie	179
Notaryusze we Lwowie	182
Adwokaci w Krakowie	183
Notaryusze w Krakowie	185

CZEŚĆ III.

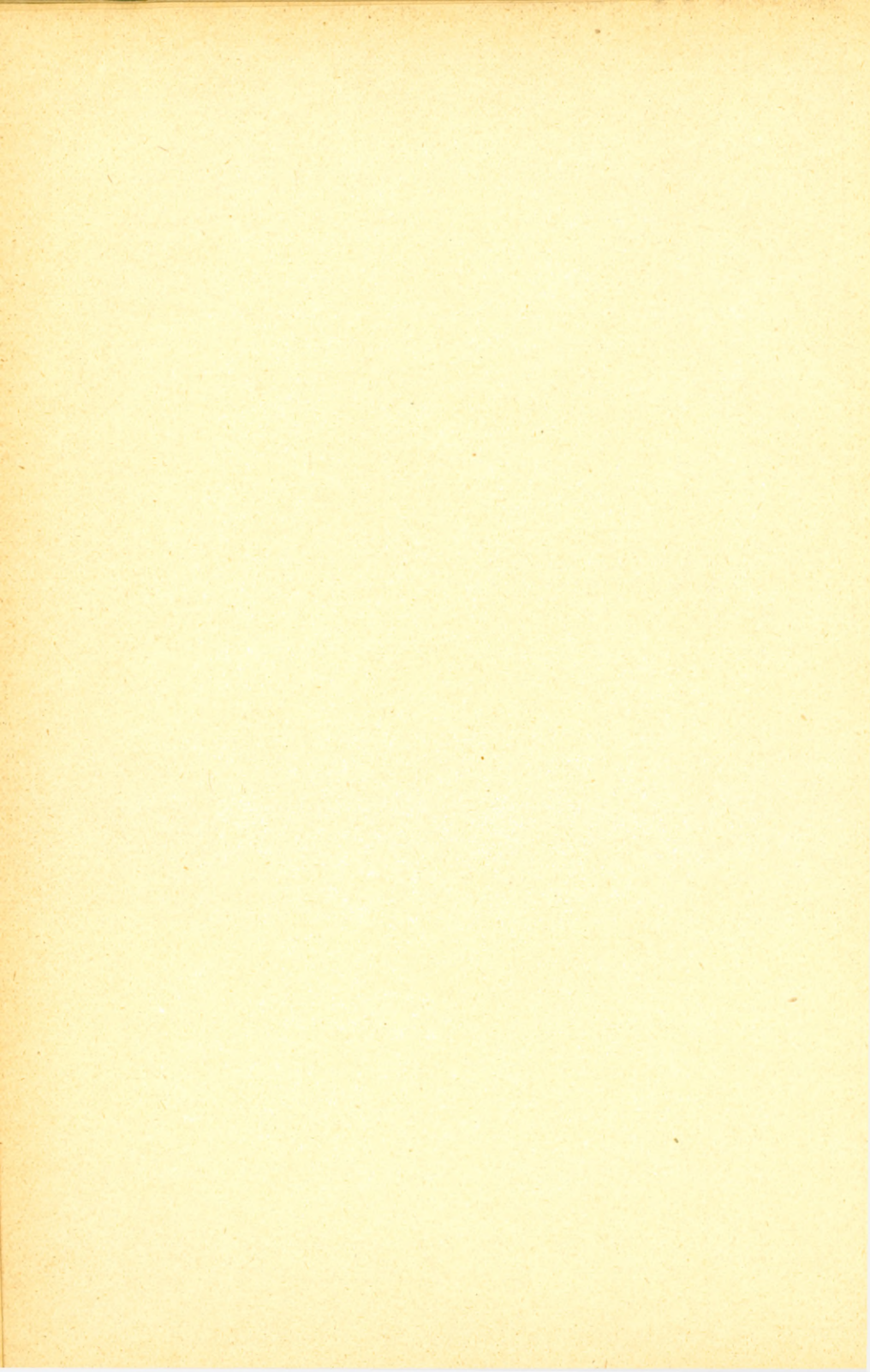
Henryk Kieszkowski	191
O krajowym funduszu sierocym	199
Podwójny kalendarz	232
Ekonomiczne znaczenie ubezpieczeń	240

CZEŚĆ IV.

Ogłoszenia	249

KALENDARYUM

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
P	1 Nowy Rok O. P. J.	19 Dek. 1905. W.	Mieczysław	4	1 365	750	409	1147	11124
W	2 Makarego o. ☽	20 Ihnatyja m.	Strzeżysław	5	2 364	750	410	1201	—
S	3 Genowefy	21 Juljanny m.	Władymira	6	3 363	750	411	1216	1227
C	4 Tytusa b.	22 Anastazyi m.	Dobromir	7	4 362	750	412	1236	129
P	5 Telesfora b.	23 10 Muczemn.	Władysław	8	5 361	758	413	1256	231
S	6 Trzech Króli	24 Jewhenyi †	Bojomir	9	6 360	758	415	122	334
I	Ew. św. Łuk. r. 2. O Je- susie w 12 latach.	52 Łuk. 17. O rożdz. Isusa Chrysta.	Długość dnia 8 godz. 24 m., przybyło dnia 21 m., zmierzch trwa 39 m.						
N	7 I. po 3 Kr. Wal.	25 Rożdz. Chrysta	Świętosław	10	7 359	757	416	151	435
P	8 Seweryna op.	26 Sobor Per. Boh.	Mścisław	11	8 358	757	417	228	534
W	9 Marcyanny p.	27 Stefana Mucz.	Władymira	12	9 357	756	418	313	630
S	10 Pawła pust. ☉	28 2000 Mucz.	Dobrosław	13	10 356	755	419	407	722
C	11 Higiniusza pap	29 SS. Mładeń.	Krzesimir	14	11 355	755	420	508	808
P	12 Honoraty p.	30 Anzyzi m.	Czesława	15	12 354	755	422	617	848
S	13 Hilarego b.	31 Mełanyi m.	Bogomir	16	13 353	754	423	732	922
2	Ew. św. Jana r. 2. O go- dach w Kanie Galilej.	1 Knyha Rożdz. Iisusa.	Długość dnia 8 godz. 39 m., przybyło dnia 36 m., zmierzch trwa 38 m.						
N	14 2 po 3K. Feliksa	1 Henwar 1906	Radogost	17	14 352	753	425	849	954
P	15 Mawra op.	2 Sylwestra	Domosław	18	15 351	752	426	1007	1023
W	16 Marceliego I. p.	3 Małachyja Pr.	Włodzim.	19	16 350	751	428	1126	1050
S	17 Antoniego p. ☾	4 Sobor 70 Apost.	Rościsław	20	17 349	750	429	—	1117
C	18 Prysiki P.	5 Fteopemta	Jaropełk	21	18 348	749	430	1246	1145
P	19 Ferdynanda	6 Bohoj. Hospod.	Ratymir	22	19 347	748	432	206	1216
S	20 Fabiana i Seb.	7 Sobor s. Joan.	Sebastyan	23	20 346	747	434	326	1252
3	Ew. św. Mat. r. 8. O u- zdrowieniu trędowatego.	2 Mat. 4. Josyf opu- szczają Nazaret.	Długość dnia 8 g. 57 m., przybyło dnia 54 m., zmierzch trwa 37 m.						
N	21 3 po 3 Kr. Agn.	8 N. I po Boh. Hr.	Jarosława	24	21 345	746	435	443	136
P	22 Wincentego	9 Polyjewkta	Wityśław	25	22 344	745	436	554	229
W	23 Zaślub. N.M.P.	10 Hryhorya Jep.	Wrócisława	26	23 343	744	438	654	328
S	24 Tymoteusza ☉	11 Fryteozyza	Chwałobóg	27	24 342	743	440	745	434
C	25 Naw. s. Pawła	12 Tatianny m.	Miłosz	28	25 341	742	442	826	544
P	26 Polikarpa b.	13 Ermyła i Str.	Skarbimir	29	26 340	741	443	857	653
S	27 Jana Chryzost.	14 SS. Otec w S.	Przybysław	1	27 339	740	445	922	801
4	Ew. św. Mat. r. 8. O tódce Chrystusa.	3 Mat. 22. O miłosti blynych.	Długość dnia 9 g. 17 m., przybyło dnia 1 g. 14 m., zmierzch trwa 36 m.						
N	28 4 po 3 Kr. Karola	15 N. 2 po Boh. P.	Radomir	2	28 338	739	446	944	908
P	29 Franc. Salez.	16 Petra Werych.	Zdzisław	3	29 337	738	448	1004	1013
W	30 Martyny p.	17 Antonyja Weł.	Dobrogniew	4	30 336	737	450	1024	1116
S	31 Piotra z N.	18 Aftanazyja	Spitogniew	5	31 335	736	449	1042	—

Kalendarz żydowski. 7 = 10 tebet, post, obłężenie Jerozolimy. 27 = 1 szabat.

Słońce znajduje się w najmniejszej odległości od ziemi (perihelium) dnia 2-go o g. 6-ej popołudniu, dnia 20-go wstępuje w znak Wodnika.

Księżyc. Pierwsza kwadra d. 2, 4 g. 28 m. po południu, pełnia d. 10, 6 g. 13 m. wieczór, ostatnia kwadra d. 17, 10 g. 25 m. wieczorem, now d. 24, 6 g. 45 m. wieczór. D. 4-go o godz. 6-ej wieczorem apogeuum. d. 20 g. 8 rano perigeum.

Jasne planety. Merkury w Niedzwiadku dnia 4-go znajduje się najdalej na zachód od słoń-

ca, wschodzi więc przed wschodem słońca i widzialny jest rano; im bliżej końca miesiąca warunki obserwacji stają się coraz gorszymi, gdyż Merkury coraz bardziej zbliża się do słońca. Wenus przebiega gwiazdozbiory Niedzwiadka, Strzelca i Koziorożca; widzialna jest tylko krótko przed wschodem słońca, a w końcu miesiąca ginie w promieniach słońca. Mars w Wodniku widzialny tylko z wieczora, zachodzi około g. 8-ej. Jowisz w Byku widzialny zaraz z wieczora zachodzi dopiero o 3-ej w nocy. Saturn w Wodniku zachodzi około g. 8-ej wieczorem.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
 i palarnia kawy
 we Lwowie, ulica Kilińskiego.

STYCZEŃ

1	9
2	10
3	11
4	12
5	13
6	14
7	15
8	16

Restauracya ☒ Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Wina ☒ Delikatesy ☒ Herbata ☒ Kawa
Lwów, Hotel Francuski

STYCZEŃ

Czekolada

Herbatniki
Czekoladki deser.

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Stońca		Księżycy		
	rzymsko-katolickie	greeko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.			
C	1 Ignacego b. ☽	19 Makaryaprep.	Żegota	6	32	334	735	452	1101	1215	
P	2 N. P. M. Gromn.	20 Ewfymija W.	Miłostawa	7	33	333	733	454	1125	118	
S	3 Błażeja b.	21 Maksyma pr.	Błażej	8	34	332	731	456	1152	219	
5	Ew. św. Mat. r. 13. O nasieniu dobrem.	Łuk. 18. 0 Mytary i farysej.	Długość dnia 9 g. 42 m., przybyło dnia 1 g. 39 m., zmierzch trwa 36 m.								
N	4 5 po 3 Kr. Wer.	22 N. 3 O M. i F.	Witosława	9	35	331	729	457	1124	388	
P	5 Agaty p.	23 Klymenta	Dobrochna	10	36	330	728	459	105	417	
W	6 Doroty p.	24 Xenyi prep.	Bohdana	11	37	329	726	500	155	512	
Ś	7 Romualda	25 Hryhorya ap.	Sulisław bł.	12	38	328	725	503	253	601	
C	8 Jana z Malty	26 Ksenofonta	Gniewomir	13	39	327	723	505	359	645	
P	9 Apolon. p. m. ☾	27 Joana Chryz.	Gorysław	14	40	326	721	506	514	724	
S	10 Scholastyki p.	28 Jefrema	Tomila bł.	15	41	325	720	508	632	757	
6	Ew. św. Mat. r. 20. O robotnikach w winnicy.	Łuk. 15. 0 obłudnom syni.	Długość dnia 10 g. 5 m., przybyło dnia 2 g. 2 m., zmierzch trwa 35 m.								
N	11 Starozap. Luc.	29 N. 4. 0 obf. syni.	Świętochna	16	42	324	719	510	752	827	
P	12 Eulalii m. p.	30 Trech Sw.	Radzyn ś.	17	43	323	717	511	913	855	
W	13 Katarzyny R.	31 Kyra i Joana	Jordan ś.	18	44	322	715	513	1034	923	
Ś	14 Walentego b.	1 Fewr. Tryfona	Niemir	19	45	321	713	514	1155	951	
C	15 Faustyna m.	2 Strit. Hospod.	Szczęsław	20	46	320	711	516	—	1022	
P	16 Julianny p. ☾	3 Sym. i Anny	Milada bł.	21	47	319	710	518	115	1055	
S	17 Konstancyi p.	4 Isydora	Świętorad	22	48	318	708	520	231	1137	
7	Ew. św. Łuk. r. 8. O nasieniu i wielorakiej roli.	Mat. 25. 0 strasznom sudi.	Długość dnia 10 g. 29 m., przybyło dnia 2 g. 26 m., zmierzch trwa 35 m.								
N	18 Mięsup. Flaw.	5 N. Miasop.	Wielosława	23	49	317	706	521	344	1123	
P	19 Konrada pust.	6 Wukoła pr.	Czcisława	24	50	316	704	522	446	117	
W	20 Nicefora m. F.	7 Partaftenija	Ludomił	25	51	315	703	524	539	219	
Ś	21 Eleonory kr.	8 Fteodora S.	Onosława	26	52	314	701	526	622	326	
C	22 Piotra Kat.	9 Nykyfora	Wrócisława	27	53	313	699	528	656	434	
P	23 Romany p. ☾	10 Charłampya	Przedziśł.	28	54	312	697	529	724	542	
S	24 Macieja ap.	11 Włosyja mucz.	Bogusz	29	55	311	695	531	747	649	
8	Ew. św. Łuk. r. 18. O uzdrowieniu ślepego.	Mat. 6. 0 postii i myłostyni.	Długość dnia 10 g. 54 m., przybyło dnia 2 g. 51 m., zmierzch trwa 35 m.								
N	25 Zapust. Anast.	12 N. Syrop. Meł.	Sławobój	30	56	310	693	533	807	756	
P	26 Wiktora z A.	13 Martyniana	Mirośław	1	57	309	691	534	828	900	
W	27 Aleksandra b.	14 Kiryła	Wiarosław	2	58	308	689	536	846	1004	
Ś	28 Popielec † R.	15 Onysyma	Chwalibóg	3	59	307	687	538	906	1108	

Kalendarz żydowski. 26 lutego = 1 adar.

Słońce wstępuje w znak Ryb dnia 29-go. W dniu 22-go częściowe zaćmienie słońca, niewidzialne we Lwowie.

Księżyc. Pierwsza kwadra d. 1, 2 g. 7 m. po południu, pełnia d. 9, 9 g. 22 m. rano, ostatnia kwadra d. 16, 5 g. 59 m. rano, now d. 23, 4 g. 33 m. rano. Dnia 8 przypada całkowite zaćmienie księżycy, niewidzialne we Lwowie. Dnia 1-go 3 g. popoł. apogeu, d. 14 o północy perigeum.

Jasne planety. Merkury w Koziorożu, później w Wodniku trudno do obserwacji z powodu bliskości słońca, z którym znajduje się

w połączeniu górnem d. 20-go, przechodząc na wschód względem słońca. — Wenus w Koziorożu, później w Wodniku jest w lutym niewidzialna, gdyż w d. 13 znajduje się w połączeniu górnem ze słońcem i w blaskach świtu, a w drugiej połowie miesiąca w promieniach zmierzchu ginie. Mars w Rybach widziany wieczorem, zachodzi około g. 8 i pół. — Jowisz w Byku widziany wieczorem zachodzi około g. 2 po północy. — Saturn w Wodniku znajduje się w d. 24 w połączeniu ze słońcem, widziany tylko w początku miesiąca krótko po zachodzie słońca.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy.

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

LUTY

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

B. J. Stadtmüller

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

LUTY

Pomadki KARMELKI = Dr. Rucker i Sp. we Lwowie
HERBATNIKI

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21			
22			
23			
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Słońca		Księżycyca		
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.			
C	1 Albina b.	16 Pamfyłyja m.	Budziśław	4	60	306	645	539	r 9 ²⁶	—	
P	2 Symplicyusza	17 Fteodora M.	Radosław	5	61	305	643	541	9 ⁵²	r 12 ⁰⁷	
S	3 Kunegundy ☽	18 Lwa pap.	Sławomiła	6	62	304	641	543	10 ²¹	10 ⁸	
9	Ew. św. Mat. r. 4. O czarcie kuszącym J.	8 Joan 1. O Naftanaiły.	Długość dnia 11 g. 21 m., przybyło dnia 3 g. 18 m., zmierzch trwa 34 m.								
N	4 i. P. Wstęp. Kaz.	19 N. 1 Postu Arch.	Kazimierz	7	63	303	638	544	10 ⁵⁸	20 ⁵	
P	5 Fryderyka	20 Lecna fep.	Pakosław	8	64	302	636	546	11 ⁴³	30 ⁰	
W	6 Kolety p. Ak.	21 Tymofteja	Woisław	9	65	301	633	547	r 12 ³⁶	35 ¹	
Ś	7 Tom. z A. † Such	22 SS. Mucz. w E.	Bogowit	10	66	300	632	549	1 ³⁸	4 ³⁶	
C	8 Jana Bożego	23 Polykarp m.	Miłogost	11	67	299	630	551	2 ⁵¹	5 ¹⁵	
P	9 Franc. † Such.	24 Obr. hł. ś. Joan.	Mściśława	12	68	298	628	553	4 ⁰⁷	5 ⁵²	
S	10 40 Męcz. † S. ☽	25 Tarasia arch.	Bożesław	13	69	297	626	555	5 ²⁷	6 ²³	
10	Ew. św. Mat. r. 17. O przemianieniu Pań.	9 Mark. z. O rozstabiennom w Kafarn.	Długość dnia 11 g. 47 m., przybyło dnia 3 g. 44 m., zmierzch trwa 34 m.								
N	11 2.P. Sucha Kons.	26 N. 2 Postu Por.	Ludosława	14	70	296	624	556	6 ⁴⁹	6 ⁵³	
P	12 Grzegorza W.	27 Prokopia pr.	Swatosz	15	71	295	622	557	8 ¹⁴	7 ²¹	
W	13 Rozyny i Rudr.	28 Wasyłyja	Niecisław	16	72	294	620	559	9 ³⁸	7 ⁵⁰	
Ś	14 Matyldy p.	1 Mart. Jewd.	Bożena	17	73	293	618	561	11 ⁰¹	8 ²⁰	
C	15 Longina	2 Fteodota m.	Długomir	18	74	292	615	562	—	8 ⁵⁴	
P	16 Lubina męcz.	3 Ewtropia m.	Ojcostaw	19	75	291	613	563	r 12 ²¹	9 ³³	
S	17 Gertrudy p. ☾	4 Hirasyma pr.	Zbigniew	20	76	290	611	565	1 ³⁶	10 ¹⁹	
11	Ew. św. Łuk. r. 11. O wyrzuceniu dyabl.	10 Mark. 8. O hradejni po Chrysti.	Długość dnia 12 g. 1 ¹ m., przybyło dnia 4 g. 10 m., zmierzch trwa 33 m.								
N	18 3P. Głucha Edw.	5 N. 3 Postu Kon.	Boguchwał	21	77	289	609	567	2 ⁴²	11 ¹²	
P	19 Józefa Obl.	6 42 Muczenn.	Bohdan	22	78	288	607	569	3 ³⁸	w 12 ¹³	
W	20 Joachima i Kl.	7 Wasyla m.	Polemir	23	79	287	604	570	4 ²²	1 ¹⁷	
S	21 Benedykta	8 Fteofyłakta	Lubomira	24	80	286	602	571	4 ⁵⁸	2 ²⁴	
C	22 Oktawiana	9 SS. 40 Mucz.	Godysław	25	81	285	600	573	5 ²⁷	3 ³¹	
P	23 Wiktor m.	10 Kondrata m.	Zbisław	26	82	284	598	575	5 ⁵¹	4 ³⁹	
S	24 Gabryela arch.	11 Sofronya pr.	Lubomira	27	83	283	596	576	6 ¹²	5 ⁴⁵	
12	Ew. św. Łuk. r. 1. O zwinstowaniu.	11 Mark 9. O isciłtenii nimoho.	Długość dnia 12 g. 37 m., przybyło dnia 4 g. 34 m., zmierzch trwa 34 m.								
N	25 4P. Sr. Z.NPM. ☽	12 N. 4 Postu Fteof.	Więczyśław	28	84	282	594	577	6 ³¹	6 ⁵⁰	
P	26 Emanuela	13 Nykyfora	Świętobój	29	85	281	592	579	6 ⁵⁰	7 ⁵³	
W	27 Ruperta	14 Wenedykta	Bohdar bł.	1	86	280	590	580	7 ⁰⁹	8 ⁵⁶	
C	28 Sykstusa pap.	15 Ahapia m.	Krzyszław	2	87	279	588	581	7 ³⁰	9 ⁵⁸	
Ś	29 Cyryla dyak.	16 Sawyna m.	Kzczimiszław	3	88	278	586	583	7 ⁵³	10 ⁵⁹	
P	30 Kwiryna m.	17 Aleksa p.	Szukosław	4	89	277	584	585	8 ²¹	11 ⁵⁸	
S	31 Balbiny panny	18 Kiryła arch.	Dobromira	5	90	276	582	586	8 ⁵⁴	—	

Kalendarz żydowski: 8 marca = 11 Adar, Post Estery. 11 = 14 Adar, Purim. 12 = 15 Adar, Szuszan Purim. 27 marca = 1 Nisan.

Słońce wstępuje w znak Barana d. 21, 3 g. popołudniu. Jest to chwila równocy wiosennej, która jest początkiem wiosny.

Księżyc. Pierwsza kwadra d. 3, 11 g. 15 m. rano, pełnia d. 10, 9 g. 15 m. wieczorem ostatnia kwadra d. 17 1 g. 34 m. po południu, now d. 25 1 g. 28 m. po północy. Dnia 1-go 12 w południe apogeum, d. 13 6 g. rano perigeum, d. 29 g. 5-ta rano apogeum.

Jasne planety. Merkury w Wodniku, póź-

niej w Rybach znajduje się po wschodniej stronie słońca i obserwowany może być krótko po zachodzie słońca; największa odległość wschodnia Merkurego od słońca przeprada w d. 18-go. Wenus w Wodniku później w Rybach świeci krótko po zachodzie słońca jako gwiazda wieczorna. Mars w Lwanie widzialny wieczorem na zachodzie, zachodzi około godz. 9. Jowisz w Byku widzialny do północy, poczem zachodzi. Saturn w Wodniku w końcu miesiąca widzialny krótko przed wschodem słońca.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

MARZEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

MARZEC

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Pisanki

Baranki, Zajęczki,
Cukry, Ciasta

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

APP

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Stońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
13	Ew. św. Jana r. 8. O żyd. chęć ukam. J.	12 Mark 10. O synach Zewedowych.	Długość dnia 13 g. 0 m., przybyło dnia 5 g. 0 m., zmierzch trwa 34 m.							
N	1 5 P. Czarna H.	19 N. 5. Postu Chr.	Zbigniew	6	91	275	540	628	r 933	r 143
P	2 Franciszka	20 Prep. stec.	Ludomir	7	92	274	537	629	1022	220
W	3 Ryszarda b.	21 Jakowa	Włatysław	8	93	273	535	631	1119	311
Ś	4 Izydora	22 Wasylja	Mnożysław	9	94	272	533	633	r 1225	347
C	5 7 boleści N.M.P.	23 Nykona pr.	Bożywój	10	95	271	531	634	137	420
P	6 Celestyna Wil.	24 Zacharyi	Świętobór	11	96	270	529	635	255	450
S	7 Hermana w.	25 Błahow. Bohor.	Przesław	12	97	269	527	637	417	518
14	Ew. św. Mat. r. 21. O wjeździe J. do Jeroz.	13 Joan 12. O hriadenii Isusa wo Jerusał.	Długość dnia 13 g. 28 m., przybyło dnia 5 g. 25 m., zmierzch trwa 35 m.							
N	8 6 P. Pa'mowa D.	26 N. 6 Postu Sob.	Radosław	13	98	268	525	638	541	546
P	9 Maryi Egip.	27 Matrony S.	Dobrosława	14	99	267	523	640	707	617
W	10 Ezechiela pr.	28 Iariona	Goryslaw	15	100	266	521	642	890	650
Ś	11 Leona Wielk.	29 Marka	Jaromir	16	101	265	519	643	959	727
C	12 Wiecz. Pańsk.	30 Czetwer weł.	Lubosław	17	102	264	517	645	1120	812
P	13 Wielki piątek	31 Piatok weł.	Przemysław	18	103	263	514	648	—	905
S	14 Wielk. sobota	1 April. Sub. weł.	Myślimir	19	104	262	512	648	r 1232	1004
15	Ew. św. Marka r. 16. O zmartwychwst. J.	14 Joan 1. O bożestwi Isusa.	Długość dnia 13 g. 54 m., przybyło dnia 5 g. 51 m., zmierzch trwa 36 m.							
N	15 Wielkanoc	2 Woskr. Hospod.	Wacław	20	105	261	510	649	134	1109
P	16 Pon. Wielkan.	3 Poned. Woskr.	Nosisław	21	106	260	508	651	224	w 1216
W	17 Rudolfa bisk.	4 Wtorok Woskr.	Krasisław	22	107	259	506	652	304	123
Ś	18 Apoloniusza	5 Pteodula M.	Gościśław	23	108	258	504	654	335	230
C	19 Emmy wd.	6 Ewtychia	Włodzim.	24	109	257	502	656	359	335
P	20 Agnieszki Pol.	7 Hrehorya	Czesław	25	110	256	500	657	420	440
S	21 Anzelma b.	8 Irydiona ap.	Drogomił	26	111	255	498	659	440	545
16	Ew. św. Jana r. 20. O ukaz. się Jez. uczn.	15 Joan 20. O nevirnom Ptom.	Długość dnia 14 g. 18 m., przybyło dnia 6 g. 15 m., zmierzch trwa 37 m.							
N	22 1 po W. Biała	9 I Antyp. Jęwp.	Strzeżymir	27	112	254	496	700	458	647
P	23 Wojciecha	10 Terentya	Wojciechś.	28	113	253	494	702	517	750
W	24 Jerzego m.	11 Antypy	Jerzy św.	29	114	252	492	703	540	851
Ś	25 Marka Ew.	12 Wasylja m.	Jarosław	30	115	251	490	705	559	951
C	26 Kleta i Mar.	13 Artemona ep.	Spitymir	1	116	250	488	706	625	1047
P	27 Peregryna w.	14 Martyna	Bogufał	2	117	249	486	708	655	1140
S	28 Witalisa m.	15 Arystarcha	Zywisław	3	118	248	484	710	731	—
17	Ew. św. Jana r. 10. O Chryst. dobrym past.	16 Mark. 16. O myronosnyciach.	Długość dnia 14 g. 42 m., przybyło dnia 6 g. 39 m., zmierzch trwa 38 m.							
N	29 2 po Wielk. Piot.	16 Myr. Ahapii	Bogosław	4	119	247	483	712	815	r 1227
P	30 Katarzyny	17 Symeona	Chwalisł.	5	120	246	481	713	907	109

Kalendarz żydowski: 10 do 17 kwietnia Wielkanoc, (15 do 22 Nisan), 10, 11, 16, 17 kwietnia święta uroczyste, 26 kwietnia = 1 Ijar.

Słońce wstępuje w znak Byka dnia 21-go kwietnia.

Księżyc. Pierwsza kwadra d. 2, 5 g. 38 m. rano, pełnia d. 9, 7 g. 49 m. rano, ostatnia kwadra d. 15, 10 g. 13 m. wieczór, now d. 23, 5 g. 43 m. wieczorem. Dnia 10, 11 g. przedpołudniem perigeum, d. 25, 3 g. po południu apogeum.

Jasne planety. Merkury w Baranie znajduje się dnia 4-go w dolnym połączeniu ze słoń-

cem i przechodzi na zachód względem słońca; w drugiej połowie miesiąca widzialny jest na krótko przed wschodem słońca. — Wenus w Baranie, a w drugiej połowie miesiąca w Byku oddala się coraz bardziej na wschód od słońca i coraz dłużej świeci po zachodzie słońca. — Mars w Byku widzialny wieczorem, zachodzi o g. 9. — Jowisz w Byku widzialny tylko wieczorem do g. 10. — Saturn w Wodniku wschodzi około g. 4 rano, widzialny do świtu.

„Merkur” Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy

w Lwowie, ulica Kilińskiego.

KWIECIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

B. J. Stadtmüller

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

KWIECIEŃ

Czekolada

do gotowania
i smietankowa

Dr. Ricker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
W	1 Filipai Jak. ☾	18 Joanna pr.	Lubomir	6	121 245	439	714	r 1008	r 146	
S	2 Zygmunta k.	19 Joanna Weł.	Witymir	7	122 244	437	716	1116	220	
C	3 Zn. św. Krzyż.	20 Fteodora	Świętosław	8	123 243	436	718	w1231	249	
P	4 Floryana m.	21 Januaria m.	Wieńczysł.	9	124 242	434	719	148	317	
S	5 Piusa V. pap.	22 Fteodora Syk.	Chocisław	10	125 241	432	720	309	344	
18	Ew. św. Jana r. 16. O odejściu Chr. do oica.	17 Joan 5. O rozstabiennom.	Długość dnia 15 g. 4 m., przybyło dnia 7 g. 1 m., zmierzch trwa 39 m.							
N	6 3 po Wielk. Jana	23 Rozstabl. Heor.	Gościwit bł.	11	126 240	431	722	433	413	
P	7 Domiceli p.	24 Sawwy m.	Ludomila	12	127 239	429	723	600	444	
W	8 Stanisława b. ☉	25 Marka Jew.	Stanisław	13	128 238	427	725	727	520	
Ś	9 Grzegorza	26 Wasylja m.	Bożerad bł.	14	129 237	425	726	854	602	
C	10 Izydora	27 Symeona	Cierpimir	15	130 236	424	728	1014	652	
P	11 Beatryksy	28 Jasona ar.	Ludowit	16	131 235	422	729	1124	750	
S	12 Pankracego	29 Dewiad m.	Wszemił	17	132 234	420	730	—	855	
19	Ew. św. Jana r. 16. O przyczynie odej. Chr.	18 Joan 4. O Samarytani.	Długość dnia 15 g. 24 m., przybyło dnia 7 g. 21 m., zmierzch trwa 40 m.							
N	13 4 po W. Serw.	30 Samar. Jak.	Cichosław	18	133 233	419	732	r 1221	1003	
P	14 Bonifacego	1 Maj Jeremii	Dobiesław	19	134 232	418	734	105	1113	
W	15 Zofii i 3 cór. ☾	2 Aftanazyja m.	Strzeżysław	20	135 231	416	735	139	w1221	
Ś	16 Jana Nepom.	3 Tymofteja	Wieńczysła.	21	136 230	415	736	207	127	
C	17 Paschalisa	4 Pelahyi m.	Sławomir	22	137 229	414	738	229	232	
P	18 Feliksa Sp.	5 Iryny m.	Wszesław	23	138 228	413	739	248	336	
S	19 Piotra Celest.	6 Jowa mucz.	Krzesom.	24	139 227	412	740	306	439	
20	E. s. J. r. 10. O skutku prósy w imie J.	19 Joan 9. O śliporóżdzenom.	Długość dnia 15 g. 40 m., przybyło dnia 7 g. 37 m., zmierzch trwa 41 m.							
N	20 5 po W. Bern.	7 Ślipor. Z. c. K.	Bronimir	25	140 226	411	742	324	542	
P	21 Heleny	8 Joana Boh.	Przesława	26	141 225	410	743	343	644	
W	22 Julii p. } dni krzyż.	9 Isaji Prep.	Wisława b.	27	142 224	409	744	404	745	
Ś	23 Dezyd. ☉	10 Symeona ap.	Budziwoj	28	143 223	408	745	427	843	
C	24 Wniebowstap. P.	11 Woznes. Hosp.	Tomira	29	144 222	407	747	456	937	
P	25 Urbana I. p.	12 Jepyfanyja ep.	Borysława	1	145 221	406	748	530	1026	
S	26 Filipa Ner.	13 Hlyheryi m.	Więcymil	2	146 220	404	749	611	1110	
21	Ew. s. Jana. r. 15 i 16. O przyjęciu pocieszycy.	20 Joan 17. O prostawieni Is.	Długość dnia 15 g. 56 m., przybyło dnia 7 g. 53 m., zmierzch trwa 42 m.							
N	27 6 po W. Jana	14 SS. Otec. Izyd.	Rusław	3	147 219	403	750	701	1148	
P	28 Wilhelma	15 Pach.	Jaromir	4	148 218	402	751	758	—	
W	29 Maksyma w.	16 Fteodora	Bogusława	5	149 217	401	752	902	r 1221	
Ś	30 Feliksa pap.	17 Andronyka	Sulimir	6	150 216	400	754	1012	1251	
C	31 Petroneli p. ☽	18 Fteodota	Bożesława	7	151 215	399	755	1126	118	

Kalendarz żydowski: 13 maja = 18 Ijar, Lag B'omer szkolne święto.
25 maja = 1 Siwan. 30 i 31 maja = 6 i 7 Siwan, Zielone Święta.

Słońce wstępuje w znak Bliźniąt dnia 21-go maja.

Księżyc Pierwsza kwadra d. 1 8 g. 43 m. wieczór, pełnia d. 8 3 g. 46 m. po południu, ostatnia kwadra d. 15 8 g. 39 m. rano, now d. 23 7 g. 32 m. rano, pierwsza kwadra d. 31 8 g. rano. Dnia 8 9 g. wieczorem perigeum, d. 22 5 g. po południu apogeum.

Jasne planety. Merkury w Baranie, póź-

niej w Byku widzialny jest rano na wschodnim niebie, począwszy od d. 2 coraz bardziej zbliża się do słońca i świeci coraz krócej. Wenus przebiega gwiazdozbiory Byka i Bliźniąt; jest gwiazdą wieczorną i świeci coraz dłużej i jasniej. — Mars w Byku widzialny krótko po zachodzie słońca. — Jowisz w Byku świeci krótko obok Marsa. Saturn w Wodniku wschodzi około g. 2 w nocy, widzialny do rana.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

MAJ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina ☒ Delikatesy ☒ Herbata ☒ Kawa
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Restauracya ☒ Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

MAJ

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Karmelki warszawskie
Cukierki chłodzące

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Stońca		Księżyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
P S	1 Nikodema 2 Erazma b.	19 Patrykia 20 Sub. zadusz.	Świętopelk Ratysław	8 9	152 153	214 213	358 358	756 757	w1248 208	r 121 146
22	Ew. św. Jana. r. 14. O O zesłaniu Ducha św.	21 Joan 7. O Ducha świętym.	Długość dnia 16 g. 6 m., przybyło dnia 8 g. 3 m., zmierzch trwa 43 m.							
N P W Ś C P S	3 Zielone święta 4 Pon. Ziel. Św. 5 Bonifacego 6 Norb. b. † S. ☉ 7 Roberta 8 Medardab. † S. 9 Felic i Pr. † S.	21 Sosz. s. Ducha 22 Pon. S. ś. D. 23 Mychaila 24 Symeona pr. 25 Obr. hł. ś. Joana 26 Karpa ap. 27 Fteraponta	Branmiła Litomił Dobromił Cichomir Wisław bł. Wyszostaw Sławój	10 11 12 13 14 15 16	154 155 156 157 158 159 160	212 211 210 209 208 207 206	357 357 356 356 355 355 355	757 758 759 800 801 802 803	331 457 623 747 903 1008 1100	213 241 313 350 436 530 634
23	Ew. św. Mat. r. 28. O O władzy Chrystusa.	22 Mat. 10. Oypo- widaniu Isusa.	Długość dnia 16 g. 12 m., przybyło dnia 8 g. 9 m., zmierzch trwa 44 m.							
N P W Ś C P S	10 1 po Ś. Św. Trójcy 11 Barnaby 12 Onufrego 13 Antoniegoz P☿ 14 Boże Ciało 15 Wita i Modest. 16 Franciszka R.	28 1 po Sosz. W. SS. 29 Fteodozyi 30 Izaakija 31 Jeremia ap. 1 Junyj Justyna 2 Nykyfora m. 3 Łukylyana m.	Bogumił Radomił Wyszomir Chotymir Przedzimir Wit św. Budzimir	17 18 19 20 21 22 23	161 162 163 164 165 166 167	205 204 203 202 201 200 199	354 354 354 354 354 354 354	803 804 804 805 806 806 807	1139 — r 1208 806 1253 w 1222 110 128	744 856 1005 1115 1253 127 230
24	Ew. św. Łuk. r. 14. O wez. na wieczerze.	23 Mat. 4. Petr ide wo ślid Isusa.	Długość dnia 16 g. 15 m., przybyło dnia 8 g. 12 m., zmierzch trwa 45 m.							
N P W Ś C P S	17 2 po Sw. Adolfa 18 Marka i Marc. 19 Gerw. i Prot. 20 Sylweryusza 21 Alojzego Gonz. 22 Najś. S. J. ☉ 23 Zenona bisk.	4 2 po S. Tiło Chr. 5 Dorofteja 6 Hylaryona 7 Fteodota 8 Fteodora m. 9 Kyryla arch. 10 Tymofteja m	Drogomysł Długosław Borzysław Bogna św. Domysław Broniwój Wanda	24 25 26 27 28 29 30	168 169 170 171 172 173 174	198 197 196 195 194 193 192	353 353 353 353 354 354 354	807 808 808 808 809 800 800	146 206 229 255 329 408 456	334 436 537 637 732 825 910
25	Ew. św. Łuk. r. 15. O zgb. owcy i groszu.	24 Mat. 6. Nykto ne może dw. hosp. śt.	Długość dnia 16 godz. 13 m., ubyło dnia 2 m., zmierzch trwa 44 m.							
N P W Ś C P S	24 3 po Sw. Jana 25 Prospera b. 26 Jana i Pawła 27 Władysława k. 28 Leona II p. † 29 Piotra i Pawła ☉ 30 Wspomn. ś. P.	11 3 po Sosz. Warf. 12 Onufrya pr 13 Akilyny 14 Elyseja pr. 15 Amosa pr. 16 Tychona pr. 17 Manuila m.	Janisław Włastymił Rozmysław Włatysław Zbroisław Wyszomir Cichosław	1 2 3 4 5 6 7	175 176 177 178 179 180 181	191 190 189 188 187 186 185	355 355 355 356 356 357 357	809 809 809 809 809 809 809	553 656 805 918 1033 1150 w1208	950 1025 1055 1123 1149 — r 1214

Kalendarz żydowski: 24 czerwca = 1 Tamuz.

Słońce wstępuje w znak Raka dnia 22-go o godz. 11 rano. Jest to chwila stanowiska letniego, od której rozpoczyna się lato.

Księżyc. Pełnia d. 6 g. 10 m. 48 wieczór, ostatnia kwadra d. 13 g. 9 m. 11 wiecz., now d. 22 g. 12 m. 48 po północy, pierwsza kwadra d. 29 g. 3 m. 55 po południu. Dnia 6 g. 7 rano perigeum, d. 18 g. 12 wieczorem apogeum.

Jasne planety. Merkury przebiega w czerwcu gwiazdobioryByka i Bliźniąt, w dniu

8 znajduje się w górnym połączeniu ze słońcem, większą część miesiąca niewidzialny, ukazuje się w końcu miesiąca na krótko po zachodzie słońca. Wenus w Bliźniętach, a w drugiej połowie miesiąca w Raku świeci blisko 2 godziny jako gwiazda wieczorna na zachodnim niebie. — Mars w Bliźniętach niewidzialny. — Jowisz w Byku znajduje się w d. 10 w połączeniu ze słońcem, przeto w tym miesiącu nie widzialny. — Saturn w Wodniku wschodzi o północy, widzialny do wschodu słońca.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
i palarnia kawy.

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

CZERWIEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

B. J. Stadtmüller

Wina, Delikatesy, Herbaty, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

CZERWIEC

Drażyki kwaśne
i chłodzące
Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kale- nd. Żydw.	Dni roku	Słońca		Księżyc		
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.	
26	Ew. św. Łuk. r. 5. 0 obfit. połowie ryb.	25 Mat. 8. 0 sotnyci.	Długość dnia 16 godz. 6 m., ubyło dnia 9 m., zmierech trwa 44 m.							
N	1 4 po Sw. Teob.	18 4 po Sosz. Leon.	Bogusław	8	182	184	358	809	W 120	r 1245
P	2 Naw. N. M. P.	19 Judy ap.	Ojcomił	9	183	183	359	809	232	113
W	3 Heliodora	20 Meftodyja	Miłosław	10	184	182	400	809	356	146
Ś	4 Józefa Kalas.	21 Julyana m.	Welisław	11	185	181	400	808	519	226
C	5 Filomeny p.	22 Jewsewija ep.	Prokop	12	186	180	401	807	638	314
P	6 Izajasza pr. ☾	23 Ahryppyn m.	Izasław	13	187	179	402	807	739	412
S	7 Puleheryi	24 Rożd. ś. Joana	Krasnoroda	14	188	178	403	807	847	518
27	Ew. św. Mat. r. 5. 0 sprawiedliwości.	26 Mat. 8. 0 dwóch bisnujuszczych.	Długość dnia 15 godz. 57 m., ubyło dnia 18 m., zmierech trwa 43 m.							
N	8 5 po Sw. Jana	25 5 po Sosz. Fewr.	Chwalimir	15	189	177	404	806	933	629
P	9 Cyryla b.	26 Dawyda	Starochta	16	190	176	405	806	1008	742
W	10 Amalii p.	27 Samsona pr.	Radziwój	17	191	175	405	805	1035	854
Ś	11 Pelagii m.	28 Petra i Joana †	Olga św.	18	192	174	406	805	1058	1004
C	12 Henryka	29 Kyra i Pawła	Tolomir bł.	19	193	173	407	804	1118	1112
P	13 Małgorzaty p. ☾	30 Sobor. ś. 12 Ap.	Radomiła	20	194	172	408	804	1137	W 1216
S	14 Bonawentury	1 Julyj. Kos. i D.	Dobrogost	21	195	171	409	803	1154	120
28	Ew. św. Mark. r. 8. 0. nakarm. 4000 ludzi.	27 Mat. 9. 0 rozsta- biennom żyłany.	Długość dnia 15 godz. 44 m., ubyło dnia 31 m., zmierech trwa 43 m.							
N	15 6 po Sw. Roz. ap.	2 6 po Sosz. PRB.	Radosław	22	196	170	410	802	r 1213	224
P	16 N. M. P. Szkap.	3 Jakynfta	Dzierżysł.	23	197	169	411	801	1235	326
W	17 Aleksego	4 Andreja	Dzierżykr.	24	198	168	412	800	100	426
Ś	18 Szymona z Lip.	5 Aftanazyja	Unisław	25	199	167	413	759	130	524
C	19 Wincent. à P.	6 Syzona Weł.	Wodzisław	26	200	166	414	758	207	618
P	20 Czesława i K.	7 Ftomy pr.	Czesław	27	201	165	415	757	251	707
S	21 Praksedy p. ☾	8 Prokopia m.	Stosł. i D.	28	202	164	417	756	344	751
29	Ew. św. Mat. r. 7. 0 falszywych prorok.	28 Mat. 9. 0 dwóch ślipcach.	Długość dnia 15 godz. 27 m., ubyło dnia 48 m., zmierech trwa 42 m.							
N	22 7 po Sw M. M.	9 7 po Sosz. Pan.	Bolesława	29	203	163	418	755	446	828
P	23 Apolinarego	10 SS. 45 Mucz.	Zelisław	1	204	162	419	754	553	902
W	24 Krystyny p.	11 Jewtymija	Lubomira	2	205	161	420	752	706	930
Ś	25 Jakóba ap.	12 Prokła m.	Sławosz	3	206	160	422	751	820	957
C	26 Anny	13 Sobor. ś. Hawr.	Mirosława	4	207	159	423	750	938	1021
P	27 Natalii p.	14 Akyry ap.	Wszebomir	5	208	158	424	749	1055	1047
S	28 Innocent. p. ☾	15 Kyryka m.	Świętomir	6	209	157	426	748	W 1215	1114
30	Ew. św. Łuk. r. 16. 0 niesprawied. szatarz.	29 Mat. 14. 0 piaty chlibach i dw. ryb.	Długość dnia 15 godz. 7 m., ubyło dnia 1 g. 8 m. zmierech trwa 41 m.							
N	29 8 po Sw. Marty p.	16 8 po Sosz. Aft.	Cierpiśł.	7	210	156	427	746	136	1144
P	30 Abdona i Sen	17 Martyny m.	Zdobysław	8	211	155	429	745	257	—
W	31 Ignacego Loj.	18 Jemyłyana	Ludomir	9	212	154	430	743	416	r 1221

Kalendarz żydowski: 10 lipca = 17 Tamuz, Zdobyćcie świątyni — post.
23 lipca = 1 Ab. 31 lipca = 9 Ab, Spalenie świątyni — post.

Słońce znajduje się w największej odległości od ziemi (afelium) d. 3 g. 9 rano. d. 23 wstępuje w znak Lwa. D. 21 przypada częściowe zaćmienie słońca, niewidzialne w Lwowie.

Księżyc. Pełnia d. 6 g. 6 m. 4 rano, ostatnia kwadra d. 13 g. 11 m. 49 przed południem, nów d. 21 g. 2 m. 35 po południu, pierwsza kwadra d. 28 g. 9 m. 32 wieczorem. Dnia 4 g. 1 po południu perizeum, d. 16 g. 2 po południu apogeeum.

Jasne planety. Merkury w gwiazdozbiore

Bliźniat, Raką a później Lwa widzialny jest po zachodzie słońca na zachodnim niebie; począwszy od 15-go coraz bardziej zbliża się do słońca. Wenus w Raku i Lwie świeci jasno po zachodzie słońca, jako gwiazda wieczorna. — Mars w Bliźniętach w d. 15 znajduje się w połączeniu ze słońcem i jest niewidzialny. — Jowisz w Byku wschodzi około g. 2, widzialny do rana. — Saturn w Wodniku wschodzi zaraz z wieczora, widzialny przez całą noc.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

LIPIEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

B. J. Stadtmüller

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

LIPIEC

Cukierki
LIKIEROWE
I NADZIEWANE
Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
Ś	1 Piotra w ok.	19 Makryny	Bolisław	10 213 153	432 742	w 531	r 106		
C	2 N. M. P. Aniel.	20 Ilyi pr.	Świętośl.	11 214 152	433 740	633	157		
P	3 Zn. św. Szczep.	21 Symeona pr.	Letosław	12 215 151	434 738	725	258		
S	4 Dominika w. ☉	22 Maryi Mahd.	Ostromir	13 216 150	436 737	805	407		
31	Ew. św. Łuk. r. 19. O zburzeniu Jerozolimy.	30 Mat. 14. O malowir-stwi Petrowom.	Długość dnia 14 godz. 46 m., ubyto dnia 1 g. 29 m., zmierzch trwa 40 m.						
N	5 9 po Sw. N.M.P.S.	23 9 po Sosz. Trof.	Stanisław	14 217 149	437 735	835	519		
P	6 Przem. Pańsk.	24 Chrystyny m.	Sława bł.	15 218 148	438 733	900	632		
W	7 Kajetana	25 Usp. św. Anny	Chlebosław	16 219 147	439 731	921	744		
Ś	8 Cyryaka m.	26 Jermofaja	Olech św.	17 220 146	441 730	940	854		
C	9 Romana i Sek.	27 Pantalejmona	Niezamyśl	18 221 145	443 729	959	1001		
P	10 Wawrzyńca m.	28 Prochora i Nik.	Borys i Chl.	19 222 144	444 727	1018	1106		
S	11 Zuzanny p.	29 Kałynyka m.	Wawrz.	20 223 143	446 726	1038	w1210		
32	Ew. św. Mat. r. 18. O faryzeuszu i celniku.	31 Mat. 17. O bisnuj-sia na nowom mis.	Długość dnia 14 godz. 23 m., ubyto dnia 1 g. 52 m., zmierzch trwa 39 m.						
N	12 10 po Sw. Kl. ☾	30 10 po Sosz. Syły	Włodzimira	21 224 142	447 724	1102	114		
P	13 Hipolita m.	31 Iewdokima	Rosław	22 225 141	448 722	1130	215		
W	14 Euzebiusza †	1 Awh. Pros. ś. K.	Dobrowój	23 226 140	450 720	—	313		
Ś	15 Wnieb. N.M.P.	2 Stefana m.	Jaclaw św.	24 227 139	451 718	r 1203	406		
C	16 Rocha wyzn.	3 Izaakija pr.	Domorad	25 228 138	453 716	1244	501		
P	17 Liberata op.	4 7 Otrok w Efez.	Miron św.	26 229 137	455 715	134	546		
S	18 Heleny	5 Ewsyschna m.	Bronisława	27 230 136	456 713	234	626		
33	Ew. św. Mark. r. 7. O uzdrowieniu głuchon.	32 Mat. 18. O dwóch dołżnykach.	Długość dnia 14 godz., ubyto dnia 2 godz. 15 m., zmierzch trwa 38 m.						
N	19 11 po Św. Benig.	6 11 po Sosz. P. H.	Bolesław	28 231 135	457 711	341	702		
P	20 Stefana kr. ☉	7 Dometya pr.	Sobiesław	29 232 134	459 709	453	733		
W	21 Joanny Frem.	8 Jemylyana	Kazimiera	30 233 133	500 707	600	800		
Ś	22 Filiberta op.	9 Mafteja ap.	Radomił	1 234 132	502 705	726	826		
C	23 Filipa b.	10 Ławrentyja m.	Cichomił	2 235 131	503 703	846	853		
P	24 Bartłomieja ap.	11 Jewpła arch.	Cieszymir	3 236 130	505 701	1005	918		
S	25 Ludwika kr.	12 Fotyja m.	Namysław	4 237 129	506 699	1127	948		
34	Ew. św. Łuk. r. 10. O miłosiernym Samaryt.	33 Mat. 10. O Junoszi bohatim.	Długość dnia 13 godz. 36 m., ubyto dnia 2 g. 39 m., zmierzch trwa 37 m.						
N	26 12 p. Św. Zefir.	13 12 po Sosz. Mak	Włastyimir	5 238 128	508 697	w1248	1021		
P	27 Przen. s. krz. ☽	14 Mycheja pr.	Przedziśl.	6 239 127	509 695	206	1101		
W	28 Augustyna	15 Uspen. Bohor.	Wyszomir	7 240 126	510 693	319	1149		
Ś	29 Ścięcie ś. Jana	16 Nerukoł Obr.	Racibor	8 241 125	512 691	424	—		
C	30 Róży z L.	17 Myrona m.	Szczęsny	9 242 124	513 649	518	r 1246		
P	31 Rajmunda w.	18 Flora i Ławra	Świętośl.	10 243 123	514 647	601	150		

Kalendarz żydowski: 22 sierpnia = 1 Elul.

Słońce wstępuje w znak Panny dnia 24-go sierpnia, d. 19-go przypada częściowe zaćmienie słońca, niewidzialne we Lwowie.

Księżyc. Pełnia d. 4 g. 2 m. 36 po południu, ostatnia kwadra d. 12 g. 4 m. 24 rano, nów d. 20 g. 3 m. 4 rano, pierwsza kwadra d. 27 g. 2 m. 19 rano. Dnia 1 g. 9 rano perigeum, d. 13 g. 8 rano apogeum, dnia 27 g. 1 rano perisum. Dnia 4 przypada całkowite zaćmienie księżycy, we Lwowie niewidzialne.

Jasne planety. Merkury w gwiazdozbiornie Lwa znajduje się w d. 12 w dolnem połączeniu ze słońcem: w końcu miesiąca widzialny jest przed wschodem słońca na wschodnim niebie. — Wenus przebiega gwiazdozbiory Panny i Lwa, jest bardzo jasna i świeci długo po zachodzie słońca. — Mars w Raku niewidzialny. — Jowisz w Bliźniętach wchodzi około g. 1 w nocy, widzialny do rana. — Saturn w Wodniku widzialny od zachodu słońca do rana.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

SIERPIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

SIERPIEŃ

Karmelki ROSYJSKIE
I CHKODZACE
Dr. Ricker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalend. Żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycy		
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.	
N	1 Dziego opata	19 Andreja Str.	Dzierżysław	11	244	122	516	645	w 634	r 300
35	Ew. św. Łuk. r. 17. 0 uzdrowieniu 10 tręd.	34 Mat. 21. 0 złych diabeł. wo wynohr.	Długość dnia 13 godz. 10 m., ubyło dnia 3 godz. 5 m., zmierzch trwa 36 m.							
N	2 13 po Św. Justa	20 13 po Sosz.	Czeisław.	12	245	121	518	643	701	412
P	3 Bron. i Izab. ☿	21 Ftadeja	Przesława	13	246	120	519	640	724	524
W	4 Rozalii p.	22 Ahaftonika	Rościśław	14	247	119	521	638	744	635
Ś	5 Wawrzyńca b.	23 Łuppa m.	Wodzisław	15	248	118	522	636	803	744
C	6 Zacharyusza	24 Ewtychia m.	Drogowit	16	249	117	524	634	822	851
P	7 Reginy p.	25 Warfołomeja	Domosława	17	250	116	525	632	841	956
S	8 Narodz. N. M. P.	26 Adriana m.	Radosława	18	251	115	527	630	903	1100
36	Ew. św. Mat. r. 6. 0 służeniu Bogu i mam.	35 Mat. 22. 0 zwanych na braki.	Długość dnia 12 godz. 45 m., ubyło dnia 3 godz. 30 m., zmierzch trwa 35 m.							
N	9 14 po Św. Im. M.	27 14 po Sosz. P.	Sobiebór	19	252	114	528	628	930	w 1203
P	10 Mikołaja z T. ☿	28 Mojszeja	Władybój	20	253	113	530	626	950	102
W	11 Jacka i Prota	29 Usikł. hł. ś J.	Iściśław	21	254	112	531	623	1037	150
Ś	12 Gwidona wyz.	30 Aleksandra p.	Radzimir	22	255	111	532	621	1123	252
C	13 Tobiasza	31 Położ. poj. P. B.	Chronisław	23	256	110	534	619	—	340
P	14 Podw. ś. krzyż.	1 Sept. Symeona	Ziemomysł	24	257	109	536	617	r 1218	422
S	15 Nikodema m.	2 Mamanta	Budzimił	25	258	108	537	614	r 121	450
37	Ew. św. Mat. r. 6. 0 wskrz. syna wdowy.	36 Mat. 22. 0 myłosti Boha i bliżnych.	Długość dnia 12 godz. 19 m., ubyło dnia 3 godz. 5 m., zmierzch trwa 34 m.							
N	16 15 po Sw. Ludm.	3 15 po Sosz. Aft.	Sędzisław	26	259	107	539	612	232	532
P	17 Lamberta b.	4 Wawylj św.	Drogosł	27	260	106	540	610	347	601
W	18 Tomaszu W. ☿	5 Zacharya	Dobrowit	28	261	105	541	608	505	627
Ś	19 Such. Januar ☿	6 Wosp. cz. M.	Krzepimir	29	262	104	543	606	626	653
C	20 Eustachiusza	7 Sozanta m.	Myślisław	1	263	103	545	604	749	721
P	21 Mateusza ap. †	8 Rożdż. Bohor.	Bóżydar	2	264	102	546	601	912	749
S	22 Maurycego †	9 Joakima i Ann.	Zelimir	3	265	101	548	599	1035	821
38	Ew. św. Łuk. r. 14. 0 uzdrow. opuchłego.	37 Mat. 25. 0 rozdżeniu talentiw.	Długość dnia 11 godz. 53 m., ubyło dnia 4 godz. 22 m., zmierzch trwa 35 m.							
N	23 16 po Sw. Tekli	10 16 po Sosz. Myn.	Bogusława	4	266	100	549	597	1157	900
P	24 Gerarda b.	11 Fteodyr pr.	Tomir	5	267	99	551	595	w 112	945
W	25 Aurelii Str. ☽	12 Awtemona	Świętopełk	6	268	98	552	592	220	1030
Ś	26 Cypryana	13 Kornyla sot.	Ładysł. bł.	7	269	97	554	590	316	1141
C	27 Cypriany i Dam	14 Wozn. cz. Krest.	Damian	8	270	96	555	588	401	—
P	28 Waclawa k.	15 Nykyty m.	Waclaw ś.	9	271	95	557	586	487	r 1249
S	29 Michała Arch.	16 Josafata	Dadzybóg	10	272	94	558	584	504	150
39	Ew. św. Mat. r. 22. 0 mił. Boga i bliżn.	38 Mat. 15. 0 Ożeri channajesk.	Długość dnia 11 g. 28 m., ubyło dnia 4 g. 47 m. zmierzch trwa 35 m.							
N	30 17 po Sw. Hier.	17 17 po Sosz. Sofii	Imisław	11	273	93	600	542	528	300

Kalendarz żydowski: 20 września = 1 Tiszri, Nowy Rok 5667. 21 września = 2 Tiszri, Drugi dzień Nowego Roku, święto; 23 września = 4 Tiszri, Post Gedalja; 29 września = 10 Tiszri, Święto Pojednania.

Słońce wstępuje w znak Wagi d. 24 g. 1 po północy; jest to chwila jesiennego porównania dnia z nocą, od której zaczyna się jesień.
Księżyc. Pełnia d. 3 g. 1 m. 13 po północy; ostatnia kwadra d. 10 g. 10 m. 3° wieczór, nów d. 18 g. 2 m. 10 po południu, pierwsza kwadra d. 25 g. 7 m. 48 rano. Dnia 10 g. 3 w nocy apogeum, d. 22 g. 2 w nocy perigeum.
Jasne planety Merkury w gwiazdozbiornach Lwa i Panny widzialny jest w początku miesiąca na wschodzie przed wschodem słońca, w d.

23 znajduje się w górnym połączeniu z słońcem, przechodząc na stronę wschodnią od słońca. — Wenus w Pannie, później w Wadze jest w tym miesiącu bardzo wspaniała, w d 20 odległość jej wschodnia od słońca jest największa, poczem powoli się zmniejsza. — Mars w gwiazdozbiornie Lwa wschodzi zaraz po g. 4, widzialny krótko przed wschodem słońca. — Jowisz w Bliźniętach wschodzi przed północą, widzialny przez całą noc. — Saturn w Wodniku znajduje się d. 4 w opozycji ze słońcem, świeci przez całą noc.

„Merkur” Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy we Lwowie, ulica Kilińskiego.

WRZESIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina & Delikatesy & Herbata & Kawa
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Restauracya & Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

WRZESIEŃ

SOKI OWOCOWE, CZEKOLADA

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca				
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.			
P	1 Remigiusza	18 Ewmenya	Danuta	12	274	92	601	540	w	547	r	419
W	2 Leodegara ☹	19 Trofyma m.	Stanimir	13	275	91	602	538		607		529
Ś	3 Kandyda m.	20 Eustafia	Siemian	14	276	90	604	536		625		635
C	4 Franc. Seraf.	21 Kondrata	Bratysław	15	277	89	605	533		644		741
P	5 Placyda m.	22 Fokya m.	Zasław	16	278	88	607	531		706		847
S	6 Brunona wyzn.	23 Zacz. ś. Joana	Bronisław	17	279	87	609	529		729		950
40	Ew. św. Mat. r. 9. 0 uzdrow. paralytyka.	39	Łuk. 5. O łowitwi ryb.	Długość dnia 11 g. 3 m., ubyto dnia 5 g. 12 m., zmierzech trwa 35 m.								
N	7 18 po S. M. B. Róż.	24 18 po Sosz. Ftek.	Rosław	18	280	86	610	527		757		1052
P	8 Brygidy wd.	25 Eufrozyny pr.	Wojstawa	19	281	85	612	525		832		1151
W	9 Wincentego K.	26 Ioana Boh.	Dogomost	20	282	84	613	523		914	w	1245
Ś	10 Franciszka ☹	27 Kalystrata m.	Tomil	21	283	83	615	521		1003		133
C	11 Placydy m.	28 Charytona pr.	Dobromiła	22	284	82	616	519		1102		218
P	12 Maksymiliana	29 Kyrjaka pr.	Grzmisław	23	285	81	617	516		—		256
S	13 Edwarda kr.	30 Hrehorya weł.	Ziemisław	24	286	80	619	514	r	1208		331
41	Ew. św. Mat. r. 22. 0 wezwanu na gody.	40	Łuk. 6. O łubwy wrahow.	Długość dnia 10 g. 37 m., ubyto dnia 5 g. 38 m., zmierzech trwa 36 m.								
N	14 19 po Sw. Kaliks.	1 Okt. 19 po Sosz.	Dzierzymir	25	287	79	621	512		121		400
P	15 Jadwigi i Ter.	2 Kypryana	Długosława	26	288	78	623	510		239		427
W	16 Gawła op.	3 Dyonyjsia	Radzisław	27	289	77	624	508		358		453
Ś	17 Łucyny	4 Jerefteja ep. m.	Zastysława	28	290	76	626	506		519		520
C	18 Łukasza ew. ☹	5 Charytyny m.	Bratumił	29	291	75	627	504		646		547
P	19 Piotra z Alk.	6 Fto my ap.	Ziemowit	30	292	74	629	502		813		619
S	20 Felicyana	7 Serhya m.	Budzisława	1	293	73	631	500		938		656
42	Ew. św. Jana r. 4. 0 chor. synu królew.	41	Łuk. 7. O woskr. syna wdowy w N.	Długość dnia 10 g. 12 m., ubyto dnia 6 g. 3 m., zmierzech trwa 36 m.								
N	21 20 po Sw. Poś. k.	8 20 po Sosz. Peł.	Daromiła	2	294	72	632	458		1100		740
P	22 Korduli p.	9 Jakowa ap.	Przebysł.	3	295	71	634	456	w	1213		832
W	23 Jana Kapistr.	10 Jewłampia	Włastymir	4	296	70	635	454		115		994
Ś	24 Rafała arch. ☹	11 Fyłypa ap.	Siemisław	5	297	69	637	453		204		1041
C	25 Kryspina	12 Prowa m.	Samomysł	6	298	68	639	450		241		1150
P	26 Ewarysta pap.	13 Karpa m.	Lutosław	7	299	67	640	449		310		—
S	27 Sabiny m.	14 Nazaryai Par.	Witomił	8	300	66	642	448		334	r	100
43	Ew. św. Mat. r. 18. 0 dłużn. i żośl. studze.	42	Łuk. 8. O rozsianiu simena.	Długość dnia 9 g. 48 m., ubyto dnia 6 g. 27 m., zmierzech trwa 37 m.								
N	28 21 po Sw. Szym.	15 21 po Sosz. Ewf.	Władybóg	9	301	65	644	446		355		209
P	29 Narecza b.	16 Lonhyrna m.	Łamelit	10	302	64	645	444		413		317
W	30 Klaudyusza	17 Osy pr.	Frzemysł.	11	303	63	647	442		481		424
Ś	31 Wolog. † Wig.	18 Łuki ew. ap.	Godzimir	12	304	62	649	440		449		530

Kalendarz żydowski: 4—11 paźdz. = 15—22 Tiszri, **Kuczki**; 4, 5, 11 paźdz. Święta uroczyste; 10 paźdz. Święto palm; 12 paźdz. = 23 Tiszri, **Radość z Prawa**; 20 października = 1 Marcheszwan.

Słońce wstępuje w znak Niedźwiadka dnia 24-go października.

Księżyc. Pełnia d. 2 g. 2 m. 25 po południu, ostatnia kwadra d. 10 g. 5 m. 15 po południu, nów d. 18 g. 12 m. 19 po północy, pierwsza kwadra d. 24 g. 3 m. 26 po południu. Dnia 7 g. 10 wiecz. apogeum, d. 19 g. 8 wieczorem perigeum.

Jasne planety. Merkury w Pannie, później w Wadze przez cały miesiąc oddala się coraz bardziej na wschód od słońca i coraz dłużej

jest widzialny wieczorem na zachodnim niebie. Wenus w Wadze i Niedźwiadku jest gwiazdą wieczorną, lecz świeci coraz krócej, gdyż zbliża się do słońca; jasność jej wszakże wzrasta się aż do d. 27, poczem słabnie. — Mars w gwiazdozbiornie Lwa wschodzi około 4-tej, widzialny nad ranem. — Jowisz w Bliźniętach wschodzi około g. 10 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Saturn w Wodniku widzialny zaraz po zachodzie słońca i świeci na zachodnim niebie do g. 3 rano.

„Merkur” Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy.

wie Lwowie, ulica Kilińskiego.

PAŹDZIERNIK

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Restauracya Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

PAŹDZIERNIK

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Owoce kandyzowane
Czekoladki

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydów	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
C P S	1 Wszyst. Sw. ☉ 2 <i>Dzień zadusz.</i> 3 Huberta b.	19 Joila pr. 20 Artymija m. 21 Haryona pr.	Warcisław Witymir Chwalisław	13 305 14 306 15 307	61 651 60 652 59 654	439 437 437 435 435 433	W 509 509 507 507 505	R 635 739 842	
44	Ew. św. Mat. r. 22. O oddan. monety czyn.	43 Łuk. 16. O bohatim i Łazari.	Długość dnia 9 godz. 25 m., ubyło dnia 9 godz. 50 m., zmierzch trwa 47 m.						
N P W S C P S	4 22 po Sw. Kar. 5 Elżbiety m. 6 Leonarda 7 Herkulana 8 4 Koronatów 9 Teodora m. ☾ 10 Andrzeja z Aw.	22 22 po S. Awer. 23 Jakowa 24 Arefty 25 Markyana 26 Demetryja m. 27 Nestora m. 28 Terentya m.	Mściwój Sławomir Wszewład Żytomir Sędziwój Bogodar Ludomir	16 308 17 309 18 310 19 311 20 312 21 313 22 314	58 556 57 557 56 559 55 700 54 702 53 703 52 705	434 432 432 430 428 425 427 425 425 423 424 —	629 708 629 754 849 1216 951 1256 1059 130 — 200	943 1039 1130 1216 1256 130 200	
45	Ew. św. Mat. r. 8. O wskrz. córki księcia.	44 Łuk. 8. Isus ishaniajet bisow.	Długość dnia 9 godz. 3 m., ubyło dnia 7 godz. 12 m., zmierzch trwa 38 m.						
N P W S C P S	11 23 po Sw. O. MP. 12 Marcina p. 13 Eugeniusza 14 Serafina wyzn. 15 Leopolda w. 16 Otmara op. ☾ 17 Salomei pan.	29 23 po S. Anast. 30 Zesława m. 31 Stachya ap. 1 Noj. Kos. i Dam. 2 Akindyna 3 Akepsyny m. 4 Joannyka pr.	Spitosław Nowosław Wszerad Wodzimir Przybysław Radomir Zbisław	23 315 24 316 25 317 26 318 27 319 28 320 29 321	51 707 50 708 49 710 48 712 47 714 46 715 45 717	423 421 421 420 420 418 418 417 417 539 415 707 414 834	1212 129 129 250 319 345 412 414 539 414 707 448 834 530	227 254 319 345 412 414 539 414 707 448 834 530	
46	Ew. św. Mat. r. 8. O łódce Chrystusa.	45 Łuk. 8. O wokres. doczki Jaira.	Długość dnia 8 g. 44 m., ubyło dnia 7 g. 31 m., zmierzch trwa 38 m.						
N P W S C P S	18 24 po Sw. St. K. 19 Elżbiety król. 20 Feliksa de W. 21 <i>Ofiar. N. M. P.</i> 22 Cecylii p. 23 Klemensa p. ☾ 24 Em. J. od Krz.	5 24 po S. Hał. 6 Pawła arch. 7 Jerona 8 Sob. S. Mychajła 9 Onysifora m. 10 Erasta ap. 11 Myny m.	Stanisł. K. Drogomira Sędzimir Sław Wszemila Miływój Dorosław	1 322 2 323 3 324 4 325 5 326 6 327 7 328	44 718 43 720 42 722 41 723 40 725 39 726 38 727	413 411 412 411 411 410 410 409 408 408 407 407	954 1105 1201 1244 116 1050 142 — 203 1201	619 719 826 938 1050 — 1201	
47	Ew. św. Mat. r. 24. O okropności spustosz.	46 Łuk. 10. O wpadł. meży rozbijnyki.	Długość dnia 8 g. 29 m., ubyło dnia 7 g. 46 m., zmierzch trwa 39 m.						
N P W S C P	25 25 po Sw. Kat. 26 Konrada 27 Wirgiliusza 28 Krescentego 29 Saturnina m. 30 Andrzeja ap.	12 25 po S. Joana 13 Joana Zlot. 14 Fyłpa ap. 15 Hurya i Sams. 16 Mafteja ap. 17 Hryhoryja N.	Chwalimira Lechosław Tomir Gościsław Przemyśl Ludosław	8 329 9 330 10 331 11 332 12 333 13 334	37 729 36 730 35 732 34 733 33 734 32 736	407 406 406 405 405 404 404 396 403 402	222 238 238 257 316 336 336 400	108 215 322 427 531 634	

Kalendarz żydowski: 20-go listopada = 1-go Kislew.

Słońce wstępuje w znak Strzelca d. 24 listopada.

Księżyc. Pełnia d. 1 g. 6 m. 22 rano, ostatnia kwadra d. 9 g. 11 m. 21 rano, nów d. 16 g. 10 m. 13 rano, pierwsza kwadra d. 23 g. 2 m. 16 rano. Dnia 4 g. 2 po południu apogeum, d. 17 g. 4 rano perigeum.

Jasne planety. Merkury w Wadze, później w Niedźwiadku widzialny jest w początku miesiąca wieczorem na zachodzie, w d. 29 znajduje

się w dolnem połączeniu z słońcem. — Wenus jest prawie nieruchomą w gwiazdozbiorze Niedźwiadka, skutkiem czego zmniejsza się coraz bardziej jej odległość od słońca i coraz trudniej ją widzieć w godzinach wieczornych; w d. 30 znajduje się ona w dolnem połączeniu ze słońcem. — Mars w Pannie wschodzi przed g. 4, widzialny do wschodu słońca. — Jowisz w Bliźniętach wschodzi zaraz z wieczora świeci przez całą noc. — Saturn w Wodniku widzialny po zachodzie słońca, świeci do północy.

„Merkur” Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu
i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

LISTOPAD

	9	
	10	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Restauracya i Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

LISTOPAD

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Herbatniki, Pierniki, Mikolajki

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydowski	Dni roku		Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
S	1 Eligiusza b. ☉	18 Platona m.	Samosława	14	335	31	737	401	W 429	r 735
48	Ew. św. Łuk. r. 21. O znak na nieb. i ziemi.	47 Łuk. 12. O bohatim kotnywa mn. zar.	Długość dnia 8 godz. 16 m., ubyło dnia 7 godz. 59 m., zmierzch trwa 39 m.							
N	2 1 Adw. Babian.	19 26 po Sosz. A.w.	Zsulisław	15	336	30	738	401	505	833
P	3 Franc Ksaw.	20 Rhyhoryja	Wiślimir	16	337	29	739	400	549	927
W	4 Barbary p.	21 Wowed Bohor.	Lubomiła	17	338	28	740	400	641	1015
Ś	5 Sabby op.	22 Fylymona ap	Spitosława	18	339	27	742	400	740	1057
C	6 Mikołaja bisk.	23 Amfyłokija ep.	Jarogniew	19	340	26	743	359	844	1130
P	7 Ambrożego †	24 Ekateryny m.	Ludomyśl	20	341	25	744	359	955	1204
S	8 N. Pocz. N. P. M.	25 Klymenta p.	Boguwola	21	342	24	745	359	1108	1281
49	E.v. św. Mat. r. 11. O posel. Jana do Chryst.	48 Łuk 13. Isus iścitajet w Sabat.	Długość dnia 8 godz. 9 m., ubyło dnia 8 godz. 6 m., zmierzch trwa 40 m.							
N	9 2 Adw. Leok. ☾	26 27 po Sosz. Ał.	Weszława	22	343	23	746	359	—	1256
P	10 N. M. P. Loret.	27 Jakowa .	Radziława	23	344	22	747	359	r 1224	130
W	11 Damazego p.	28 Stefana m.	Wojmir	24	345	21	749	359	143	146
Ś	12 Aleksandra	29 Paramona m.	Wolidar	25	346	20	749	359	306	212
C	13 Łucyi i Otylii	30 Andreja ap.	Władysław	26	347	19	750	359	481	241
P	14 Nikazego	1 Dek. Nauma	Sławiflor	27	348	18	751	358	558	317
S	15 Fortunata ☉	2 Awakuma	Wolimir	28	349	17	752	358	722	402
50	Ew. św. Jana r. 1. O posel. żydów do Jana.	49 Łuk. 14. O mnoho zwan. na weceru.	Długość dnia 8 godz. 4 m., ubyło dnia 8 godz. 11 m., zmierzch trwa 41 m.							
N	16 3 Adw. Adel.	3 28 po Sosz. Sof.	Zdosława	29	350	16	753	359	840	458
P	17 Łazarza	4 Warwary	Zyrosław	30	351	15	754	359	947	603
W	18 Gracyana	5 Sawwy op.	Wszemir	1	352	14	754	359	1038	715
Ś	19 Nemez. † Such.	6 Nykołaja ep.	Mścigniew	2	353	13	755	359	1117	831
C	20 Teofila m.	7 Amwrozyja ep.	Bogumiła	3	354	12	756	400	1145	945
P	21 Tom. ap. † Such.	8 Patapia prep.	Tomisław	4	355	11	756	400	1209	1057
S	22 Zen. m. † S. ☾	9 Zaczat Bohor.	Drogomir	5	356	10	757	400	1229	—
51	Ew. św. Łuk. r. 3. O Janie opow. chrzest.	50 Łuk. 19. O Zakehel.	Długość dnia 8 godz. 6 m., przybyło dnia 3 m., zmierzch trwa 41 m.							
N	23 4 Adw. Wikt.	10 29 po S. Myny	Sławomira	6	357	9	757	401	1247	r 1206
P	24 Ad. i Ew. † Wig.	11 Danyła	Godysława	7	358	8	757	401	104	112
W	25 Narodz. Chr. P.	12 Spirydona	Grzmisława	8	359	7	758	402	122	218
Ś	26 Szczepana m.	13 Ewstrachia	Wróciwój	9	360	6	758	403	142	322
C	27 Jana Ewang.	14 Ftyrsa m.	Radomyśl	10	361	5	758	404	205	426
P	28 Młodzianków	15 Jelewteryja ep.	Godzisław	11	362	4	758	404	231	527
S	29 Tomasza b.	16 Aheha pror.	Goślaw bł.	12	363	3	759	405	305	627
52	Ew. św. Mat. r. 2. O ucieczce do Egiptu.	51 Mat. 17. O bisnuj sia na nowom. m.	Długość dnia 8 godz. 7 m., przybyło dnia 4 m., zmierzch trwa 41 m.							
N	30 N. po B. N. D. ☉	17 30 po S. Dan.	Ludomił	13	364	2	759	406	346	722
P	31 Sylwestra	18 Sewastyona	Lassota	14	365	1	759	407	435	813

Kalendarz żydowski: 12 grudnia = 25 Kislew, Poświęcenie świątyni, 18 grudnia = 1 Tebet, 27 grudnia = 10 Tebet, Oblężenie Jerozolimy, post.

Słońce wstępuje w znak Koziorożca d. 22 o godz. 8 wieczorem. Jest to chwila stanowiąca zimowego, od której rozpoczyna się zima.

Księżyc. Pełnia d. 1 g. 12 m. 43 w nocy, ostatnia kwadra d. 9 g. 3 m. 21 rano, now d. 15 g. 8 m. 30 wieczór, pierwsza kwadra d. 22 g. 4 m. 40 po południu, pełnia d. 30 g. 8 m. 20 wieczorem. Dnia 1 g. 8 wieczór apogeum, d. 15 g. 4 popołudniu perigeum, d. 28 g. 8 wiecz. apogeum.

Jasne planety. Merkury w Niedźwiadku widzialny jest na krótko przed wschodem słońca,

w d. 18 poczyna się zbliżać do słońca i świeci coraz krocej. — Wenus w Niedźwiadku przeważnie niewidzialna, skutkiem bliskości słońca, dopiero w końcu miesiąca ukazuje się na krótko przed wschodem słońca. — Mars w Wadze widzialny nad ranem na wschodnim niebie. — Jowisz w Bliźniętach znajduje się w d. 28 w opozycji ze słońcem, świeci przez całą noc i jest bardzo dogodny do obserwacji. — Saturn w Wodniku widzialny tylko wieczór do g. 10, później zachodzi.

„Merkur“ Import Kawy, Herbaty, Cognacu i Rumu i palarnia kawy

we Lwowie, ulica Kilińskiego.

GRUDZIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

Restauracya ☉ Pokoje do śniadań
Lwów, Hotel Francuski

L. J. Stadtmüller

Wina, Delikatesy, Herbata, Kawa
Lwów, Hotel Francuski

GRUDZIEŃ

Ozdoby na drzewko
Wszelkie cukry

Dr. Rucker i Sp. we Lwowie

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

ZAMKNIĘCIE RACZUNKOWE
TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
W KRAKOWIE
ZA ROK 1904.

W DZIALE OGNIOWYM, GRADOWYM I ŻYCIOWYM.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W roku administracyjnym od 1-go stycznia 1904 do 31-go grudnia 1904 wydano ważnych polic 523.004. Zabezpieczono wartości na K. 1.658,152.810. Zebrano zaliczki K. 10,861.664 h. 37.

Rozchód. Rachunek zysków i strat z działu ogniowego

		K.	h.	K.	h.
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	9,624.687	19		
	mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	3,259.916	61	6,364.770	58
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizyi kontrasekurac.			1,866.802	74
III.	Odpisy i inne wydatki			165.218	88
IV.	Rezerwa na szkody nieuregulowane	876.783	45		
	mniej udział Towarz. kontrasekuracyjnych	242.185	69	634.597	76
V.	Stan funduszów z końcem r. 1904	11,911.359	83		
	mniej kontrasekuracya	1,225.686	93	10,685.672	91
				19,717.062	87

Stan czynny. Rachunek bilansu z działu ogniowego

		K.	h.	K.	h.
I.	Stan kas z dniem 31 grudnia 1904			495.893	32
II.	Rozporządzalne należitości w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			216.767	96
III.	Realności			1,859.000	—
IV.	Papiery wartościowe według kursu z 31 grudnia 1904			6,716.086	33
V.	Weksle w portfelu			216.446	13
VI.	Salda czynne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnymi			1,299.000	72
VII.	Zaległościami w agenturach i filiach (salda czynne)			2,035.980	38
VIII.	Różni dłużnicy			1,526,277	32
IX.	Wartość inwentarza po odpisaniu zużycia			93.872	05
X.	Efekta kaucyi agentów			548.975	57
XI.	Niedobór			377.307	20
				15,385.606	98

Kraków, dnia 31. grudnia 1904 roku.

D Y R E K C Y A

Zenon Słonecki

Ignacy Głazewski

Dr. Franciszek Paszkowski

Naczelnik central. biura rachunkowego W. Gablenz.

OD OGNIĄ XLIV.

Fundusz rezerwowy powiększył się o K. 170.768 h. 05 i wynosi K. 6,541.597 h. 25. Niedobór wynoszący K. 377.307.20 pokryty został w myśl postanowień Art. LIII. statutu z funduszu wyrównawczego.

za czas od 1 stycznia 1904 do 31 grudnia 1904 r. Przychód.

		K.	h.	K.	h.
I.	Fundusze przeniesione z r. 1903 mniej kontrasekuracya	11,180.875	74	10.021.549	76
		1,159.325	98		
II.	Fundusz na szkody nieuregulo- wane przeniesiony z r. 1903 . mniej kontrasekuracya	939.106	75	709.658	43
		229.448	32		
III.	Zebrana premia . . . . . mniej kontrasekuracya	10,861.664	37	7,830.230	76
		3,031.433	61		
IV.	Przychód z lokacyi kapitałów .			253.660	75
V.	Inne przychody			524.655	97
VI.	Niedobór			377.307	20
				19,717.062	87

z dniem 31 grudnia 1904 r.

Stan bierny.

		K.	h.	K.	h.
I.	Fundusz rezerwowy			6,541.597	25
II.	Fundusz na różnicę kursu			308.932	90
III.	Fundusz wyrównawczy i specjal.			606.558	32
IV.	Rezerwa premii . . . . . mniej kontrasekuracya	4,381.073	56	3,155.386	64
		1,225.686	92		
V.	Rezerwa na szkody nieuregulow. mniej kontrasekuracya	876.783	45	634.597	76
		242.185	69		
VI.	Fundusz emerytalny			2,104.767	10
VII.	Salda bierne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnymi			347.754	12
VIII.	Różni wierzyciele			435.855	44
IX.	Kaucye agentów			548.975	57
X.	Fundusze			701.181	88
				15,385.606	98

KOMISYA KONTROLUJĄCA

Włodzimierz Gniewosz

Mieczysław Urbański

Michał Garapich

Maryan Dydynski

Klemens hr. Dzieduszycki.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale gradowym wydano w r. 1904 ważnych polie 9.064, zabezpieczono wartości na K. 48,605.946, zebrano zaliczki K. 1,033.070 h. 84.

Rozchód. Rachunek zysków i strat z działu gradowego

		K.	h.	K.	h.
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	358.649	93		
	mniej zwrot od Tow. kontrasek.	92 982	06	265.667	87
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizyi kontrasekurac.			121.444	10
III.	Odpisy i inne wydatki			102.879	95
IV.	Stan fundusów z końcem r. 1904			2,267.798	11
V.	Czysta pozostałość			396.178	04
				3,153.968	07

Stan czynny. Rachunek bilansu z działu gradowego

		K.	h.	K.	h.
I.	Rozporządzalne należitości w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			20.523	16
II.	Papiery wartościowe według kursu z dniem 31 grudnia 1904			2,161.843	30
III.	Weksle w portfelu			120.519	24
IV.	Różni dłużnicy			293.666	74
V.	Wartość inwentarza			879	50
VI.	Niepokryty niedobór z lat dawnych			249.952	46
				2,847.284	40

Kraków, dnia 31 grudnia 1904 r.

D Y R E K C Y A

Z. Słonecki.

Ig. Głazewski.

Paszkowski.

Naczelnik centralnego biura rachunkowego: Wiktor Gablenz.

OD GRADU. ROK XL.

Fundusz rezerwowy gradowy wynosi obecnie K. 2,122.529 h. 83 (+K. 13.489 h. 96 jak w roku 1903) i nieobciążony jest żadną pożyczką.

za czas od 1 stycznia 1904 do 31 grudnia 1904 r.

Przychód.

		K.	h.	K.	h.
I.	Fundusze przeniesione z r. 1903			2,242.531	97
II.	Zebrana premia	1,033.070	84		
	mniej kontrasekuracya	251.741	84	781.329	—
III.	Przychód z lokacyi kapitałów			84.081	88
IV.	Inne przychody			46.025	22
				3,153.968	07

z dniem 31 grudnia 1904 r.

Stan bierny.

		K.	h.	K.	h.
I.	Fundusz rezerwowy			2,122.559	83
II.	Fundusz na różnicę kursu			195.052	30
III.	Różni wierzyciele			1.857	57
IV.	Fundusz specjalny			35.627	50
V.	Fundusz na szkody nieuregulow.			4.558	48
VI.	Salda bierne rachunków z To-				
	warzystwami kontrasekuracyj-			169.431	51
	nemi			12.119	17
VII.	Fundusz zapasowy			396.187	04
VIII.	Czysta pozostałość			2,847.384	40

KOMISYA KONTROLUJĄCA

W. Gniewosz.

M. Urbański.

M. Garapich.

M. Dydyński.

Kl. hr. Dzieduszycki.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale ubezpieczeń na życie z końcem roku 1904 było ważnych polic 34.581 (+ 1766 jak w roku 1903), którymi za ubezpieczono kapitał K. 103,467.483 h. 50 (+ K. 3,644.983 h. 23 jak w roku 1903) i renty K. 292.802 h. 61 (+ K. 15.115 h. 99 jak w roku 1903).

Rozchód

Rachunek zysków i strat z działu życiowego

		K.	h.	K.	h.
I.	Wyплаты płatnych zabezp. i rent mniej udział Tow. kontrasekur.	2,510.994	17	2,399.426	41
		111.567	76		
II.	Wyплаты za wykupione police mniej udział Tow. kontrasekur.	271.840	37	270.437	03
		1.403	34		
III.	Dywidenda ubezpieczonym wypł.			95.468	75
IV.	Ogólne wydatki zarządu			829.788	24
V.	Odpisy i inne wydatki			190.050	21
VI.	Rezerwa na bież. wypłaty szkód mniej udział Tow. kontrasekur.	541.464	80	325.133	48
		216.331	32		
VII.	Stan funduszków z końcem r. rach. mniej udział Tow. kontrasekur.	27,456.024	78	26,127.350	08
		1,328.674	70		
VIII.	Zysk			358.792	24
				30,596.446	44

Stan czynny.

Rachunek bilansu z działu

		K.	h.	K.	h.
1	Zapas kasowy			32.673	74
2	Rozporządzalne należyt. w inst. kredytowych i kasach oszczędn.			751.480	71
3	Realności			315.000	—
4	Papiery wartościowe według kur- su z dnia 31 grudnia 1904			7,393.393	47
5	Pożyczki hipoteczne			7,620.328	93
6	Pożyczki na własne police			3,289.357	32
7	Pożyczki stowarzyszeniom			5,332.687	92
8	Pożycz. ubezp. na zastaw pensyi			1,741.057	47
9	Salda czynne rachunków z tow. kontrasekuracyjnymi			9.099	94
10	Zaległości w agenturach i filiach			400.997	62
11	Różni dłużnicy			148.247	10
12	Efakta kaucyjne			15.757	13
				27,050.081	35

Kraków, dnia 31 grudnia 1904 r.

D Y R E K C Y A:

Naczelnik biura rach.: .

Z. Stonecki.

I. Głażewski.

Paszkowski.

A. Szyszkiewicz.

Nacz. działu ubezp. na życie: E. Szancer, rząd. autor. technik asekuracyjny.

NA ŻYCIE. ROK XXXV.

Pozostałość w tym dziale wynosi K. 358.792 h. 24, z której przypada K. 146.514 h. 15 na dywidende dla ubezp. z reszty w kwocie K. 212.278 h. 09 przydzielono K. 71.758 h. 44 do funduszu rezerw., K. 6.484 h. 38 do fund. specjalnego, K. 936 h. 78 do fund. na różnicę kursu oraz K. 133.098 h. 49 do rezerwy zysków.

za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1904 r.

Przychód.

		K.	h.	K.	h.
I.	Przeniesienie funduszy z roku poprzedniego	26,141.145	03		
	mniej udział Tow. kontrasekur.	1,361.866	24	24,779.278	79
II.	Rezerwa na wypłatę nieuregulowanych szkód z roku poprzedniego	407.630	60		
	mniej udział Tow. kontrasekuracyjnych	39.495	80	368.134	80
III.	Zebrane premie	4,184.007	95		
	mniej udział Tow. kontrasek.	115.386	43	4,068.621	52
IV.	Przychód z lokacji kapitałów			1,331.601	58
V.	Inne przychody			48.809	75
				30,596.446	44

ubezpieczeń na życie.

Stan bierny.

		K.	h.	K.	h.
1	Rezerwa zysków, kapitałów			2,117.347	63
2	Fundusz na różnicę kursu			221.799	—
3	Rezerwa i przeniesienie premii			23,695.693	79
4	Rezerwa na nieuregulowane szkody			325.133	48
5	Fundusz na dywidendę dla ubezpieczonych			92.509	66
6	Salda bierne rachunków z Towarzystwami kontrasekuracyjnymi			41.867	61
7	Różni wierzyciele			115.475	97
8	Różne kaucye			15.757	13
9	Fundusz emeryt. akwizytorów działu życiowego			65.704	84
10	Zysk			358.792	24
				27,050.081	35

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Dr. K. Lipowski.

J. Bielański.

K. Agopsowicz.

Zarząd Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.

Prezydyum Towarzystwa

wybrane przez Zgromadzenie ogólne w roku 1905 do roku 1911.

Prezes: **Meciński Józef** w Partyniu, poczta Tarnów,
Wice-Prezes: **Cieński Tadeusz** w Pieniakach, p. Pieniaki.

Delegaci do Zgromadzenia ogólnego.

1. Okręg wyboreczy: **Miasto Kraków.**

1. Jawornicki Józef w Krakowie
2. Kwiatkowski Jan „
3. Dr. Lipowski Konstanty „
4. JE. hr. Potocki Andrzej we Lwowie
5. Sędzimir Mieczysław w Krakowie
6. Dr. Staniszewski Walenty „

2. Okręg wyboreczy: **Miasto Lwów.**

7. Vacat.
8. „
9. „
10. „

3. Okręg wyboreczy: **W. Ks. Krakowskie.**

11. Cieśliewicz Józef w Wadowie, p. Pleszów.
12. Dr. Skrzyński Stefan w Karniowicach, p. Zabierzów.
13. J. E. Hr. Wodzicki Antoni w Kościeleu, p. Chrzanów.

4. Okręg wyboreczy: **Ks. Bukowińskie.**

14. Abrahamowicz Krzysztof w Czyreszu, p. Czyresz.
15. Medveczky Emil, Bobestie, p. Bobestie.
16. Dr. Stefanowicz Kajetan, Rarańcze, p. Rarańcze.

5. Okręg wyboreczy: **Ks. Cieszyńskie.**

17. X. Michejda Franciszek w Nawsiu, p. Nawsie.
18. Dr. Zaleski Józef w Puńcowie, p. Puńców.

6. Okręg wyboreczy: **Obwód Bocheński.**

19. Czecz Karol w Bierzanowie, p. Bierzanów.
20. Dydyński Maryan w Raciborsku, p. Raciborsko.
21. Dr. Maiss Ferdynand w Bochni.

7. Okręg wyboreczy: **Obwód Brzeżański.**

22. Hr. Dzeduszycki Klemens w Martynowie, p. Martynów.
23. Jankowski Władysław w Rosochowaćcu, p. Słoboda złota.
24. Traczewski Kazimierz w Hinowicach, p. Brzeżany.

8. Okręg wyboreczy: **Obwód Czortkowski.**

25. Cieński Kazimierz w Uwiśle, p. Chorostków.
26. Cieński Tadeusz w Pieniakach, p. Pieniaki.
27. Noöl Adam w Sosolówce, p. Ułaszkwce.

9. Okręg wyboreczy: **Obwód Jasielski.**

28. Dr. Adamski Roman, w Jaśle.
29. Stawiarski Waleryan w Jedliczu, p. Jedlicze.
30. Trzeciecki Jan w Miejsu Piastowem, p. Miejsce Piastowe.

10. Okręg wyboreczy: **Obwód Kołomyjski.**

- 31. Agopsowicz Kazimierz we Lwowie.
- 32. Łążyński Stanisław w Załuczu nad Prutem, p. Matyjowce.
- 33. Moysa Stefan w Rudnikach, p. Rudniki.

11. Okręg wyboreczy: **Obwód Lwowski.**

- 34. J. E. Abrahamowicz Dawid we Lwowie.
- 35. Baczewski Leopold we Lwowie.
- 36. Br. Horoch Adam w Winniczkach, p. Winniki.

12. Okręg wyboreczy: **Obwód Przemyski.**

- 37. Dr. Czaykowski Władysław w Przemysłu.
- 38. Dr. Krański Władysław we Lwowie.
- 39. Pogłódowski Dyonizy w Sudkowicach, p. Krukienice.

13. Okręg wyboreczy: **Obwód Rzeszowski.**

- 40. Dąbski Aleksander w Nosówce, p. Rzeszów.
- 41. Dydyński Stanisław w Strzyżowie, p. Strzyżów.
- 42. Hr. Tyszkiewicz Janusz w Weryni, p. Kolbuszowa.

14. Okręg wyboreczy: **Obwód Samborski.**

- 43. Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p. Nadyby.
- 44. Niedźwiecki Władysław w Wańkowicach, p. Rudki.
- 45. Rayski Albin w Michałowicach, p. Rudki.

15. Okręg wyboreczy: **Obwód Sądecki.**

- 46. Dr. Barbacki Władysław w Nowym Sączu.
- 47. Głębocki Władysław w Zbyszycach, p. Zbyszycce.
- 48. Mars Zygmunt w Starejwsi, p. Limanowa.

16. Okręg wyboreczy: **Obwód Sanocki.**

- 49. Jachimowski Kazimierz w Markowcach, p. Nowosielece.
- 50. Urbański Mieczysław w Haczowie, p. Haczów.
- 51. Żurowski Wiktor w Trzejańcu, p. Wojtkowa.

17. Okręg wyboreczy: **Obwód Stanisławowski.**

- 52. Brykeczyński Mieczysław w Zagwoździu, p. Stanisławów.
- 53. Gniewosz Włodzimierz w Potoku Złotym, p. Potok Złoty.
- 54. Łukasiewicz Kazimierz w Podluzu, p. Stanisławów.

18. Okręg wyboreczy: **Obwód Stryjski.**

- 55. Br. Brunicki Julian w Podhorceach, p. Podhorce ad Stryj.
- 56. Hr. Dzieduszycki Edmund w Izydorówce, p. Żurawno.
- 57. Mierzeński Henryk, Dubowica, p. Wojniłów.

19. Okręg wyboreczy: **Obwód Tarnopolski.**

- 58. Garapich Michał w Cebrowie, p. Jezierna.
- 59. Gromnicki Jan w Laskowcach, p. Mogielnica.
- 60. Nikorowicz Antym we Lwowie.

20. Okręg wyboreczy: **Obwód Tarnowski.**

- 61. Bielański Julian w Straszęcinie, p. Grabiny.
- 62. Męciński Józef w Partyniu, p. Tarnów.
- 63. Hr. Tarnowski Jan w Chorzelowie, p. Chorzelów.

21. Okręg wyboreczy: **Obwód Wadowicki.**

- 64. Hr. Bobrowski Stefan w Andrychowie, p. Andrychów.
- 65. Bzowski Kazimierz w Drogini, p. Droginia.
- 66. Dr. Zduń Jan w Rabie wyżnej, p. Chabówka.

22. Okręg wyboreczy: **Obwód Złoczowski.**

- 67. Eder Mirosław w Wicyniu, p. Dunajów.
- 68. Eder Zdzisław w Stołpinie, p. Toporów.
- 69. Jasiński Wiktor w Belceu, p. Skwarzawa.

23. Okręg wyboreczy: **Obwód Żółkiewski.**

- 70. Obertyński Zdzisław w Hujezu, p. Kamionka Lipnik.
- 71. Dr. Raciborski Aleksander w Spasowie, p. Tartaków.
- 72. Starzyński Tadeusz w Derewni, p. Turyńka.

Rada Nadzorcza.

Prezes: **Męciński Józef** w Partyniu, poczta Tarnów.

Wice-Prezes: **Cieński Tadeusz** w Pieniakach, poczta Pieniaki.

Abrahamowicz Krzysztof w Czyreszu, p. loco.

Agopsowicz Kazimierz we Lwowie.

Breuer Jan w Suchowoli, p. Zimnawoda koło Lwowa.

Dydyński Maryan w Raciborsku p. loco.

Dydyński Stanisław w Strzyżowie p. loco.

Hr. Dzieduszycki Klemens w Martynowie, p. loco.

Garapich Michał w Cebrowie, p. Jezierna.

Gniewosz Włodzimierz w Potoku złotym, p. loco.

Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p. Nadyby.

Dr. Kraiński Władysław we Lwowie.

Dr. Lipowski Konstanty w Krakowie.

Obertyński Zdzisław w Hujezu, p. Kamionka-Lipnik.

Sędzimir Mieczysław w Krakowie.

Dr. Skrzyński Stefan w Krakowie.

Urbański Mieczysław w Haczowie, p. loco.

Eksc. Hr. Wodzicki Antoni w Kościeleu, p. Chrzanów.

Vacat (z miasta Lwowa).

Komisya rewizyjna

wybrana do r. 1911.

Bieleński Julian w Straszęcinie, p. Grabiny.

Bzowski Kazimierz w Drogini, p. loco.

Łążyński Stanisław w Załęczu nad Prutem, p. Matyjowce.

Jawornicki Józef, zastępca w Krakowie.

Dyrekcya.

Dyrektor I.: **Stonecki Zenon**.

„ II.: **Głazewski Ignacy**.

„ Referent: **dr. Paszkowski Franciszek**.

Zastępcy.

Zastępca Dyrektora I.: **Dr. Górski Antoni.**
 „ „ II.: **Dr. Szarski Henryk.**
 „ Dyrektora referenta: Vacat.
 Dyrektor Reprezentacyi we Lwowie: **Malczewski Włodzimierz.**
 Syndyk Towarzystwa: **Dr. Lisowski Władysław, Kraków.**
 „ „ **Dr. Gorecki Tadeusz** we Lwowie.

Komisarz rządowy.

C. k. Sekretarz Namiestnictwa: **Kowalikowski Władysław.**

Urzednicy.

Biuro Centralne w Krakowie.

Oddział I:

Generalny sekretarz: **Szatkowski Henryk.**
 Ranga VII.: **Broniewski Henryk.**
 „ X.: **Bielecki Mieczysław.**

Oddział II:

Referent: **Bocheński Antoni.**
 Ranga VIII.: **Bizub Józef.**

Oddział III:

Referent: **Krause Bronisław.**
 Ranga V.: **Nowak Adolf.**
 „ VII.: **Ullmann Edmund.**
 „ X.: **Wallner Jan.**
 „ XI.: **Grek Stanisław.**

Prakt. egz.: **Birkenmayer Ludwik.**
 „ „ **Rotter Franciszek.**

Oddział IV.:

Referent: **Gadulski Ludwik.**

Ranga VIII.: Potkański Władysław.

„ IX.: Pająk Tadeusz.

„ XI.: Marynowski Leon.

Praktykant egzam.: Bobowski Edward.

Oddział V. A:

Referent: **Kuźmicz Jan.**

Ranga VII.: Demetrykiewicz Mieczysław.

„ X.: Bośniacki Maryan.

„ X.: Dr. Skrzyński Adolf.

Oddział V. B:

Referent: **Biskupski Ignacy.**

Rangą IX.: Jurewicz Zenon.

„ X.: Bujański Sebastyan.

„ X.: Dolkowski Zygmunt.

„ X.: Kański Władysław.

„ X.: Kowalski Jan.

„ X.: Witkowski Karol jun.

Centralny Wydział szkód. Naczelnik: **Jordan Jan.**

Zastępca: Rydel Jan.

Ranga V.: Wejda Stanisław.

„ V.: Znamirowski Włodzimierz.

„ VI.: Bieńkowski Witold.

„ VII.: Miskiewicz Władysław.

„ VII.: Pniewski Stanisław.

„ X.: Nitsch Józef.

„ X.: Ożegalski Kazimierz.

„ X.: Zieliński Jan.

Praktyk. egzam.: Chranicki Jan.
 „ „ Grabowski Władysław.
 „ „ Kiszakiewicz Emil.

Centralny Wydział rachunkowy.

Naczelnik: **Gablentz Wiktor.**
 Zastępca: Rittersschild Włodzimierz.
 Ranga IV.: Mameczyński Józef.
 „ VI.: Filochowski Hipolit.
 „ VI.: Rychwicki Bazyli.
 „ VI.: Szukiewicz Bolesław.
 „ VI.: Wysocki Szczęsny.
 „ VII.: Piotrowski Kazimierz.
 „ VIII.: Drapella Maryan.
 „ VIII.: Wiewiorowski Maryan.
 „ IX.: Rauszer Kazimierz.
 „ IX.: Sułkowski Wincenty.
 „ XI.: Nowak Edward.

Dział ubezpieczeń na życie.

Naczelnik: **Szancer Edward.**
 Zastępca: **Jaugustyn Franciszek.**
 Naczelnik Biura rachunkowego: **Szyszkiewicz Andrzej.**
 Kierownik Biura manipulacyjnego: **Krasucki Antoni.**
 Ranga V.: Œmikiewicz Jan i Traczewski Gustaw.
 „ VI.: Baumann Bolesław.
 „ VI.: Gaşiororski Władysław.
 „ VI.: Morawetz Stanisław.
 „ VI.: Skwirczyński Mieczysław.
 „ VI.: Stasicki Tadeusz.
 „ VI.: Steibelt Adolf.
 „ VII.: Bukowski Ignacy.
 „ VII.: Rogowski Walery.
 „ VII.: Skarbiński Eugeniusz.
 „ VII.: Stolzmann Stefan.

- Ranga VII.: Szczerbiński Ludomir.
 „ VII.: Żuliński Edward.
 „ VIII.: Ehrenberg Zygmunt.
 „ VIII.: Kalinowski Władysław.
 „ VIII.: Lubaszek Kazimierz.
 „ VIII.: Pollak Karol.
 „ IX.: Bursa Stanisław.
 „ IX.: Charłampowicz Roman.
 „ IX.: Darzewski Władysław.
 „ IX.: Dziedzicki Kazimierz.
 „ IX.: Elterlein Zdzisław.
 „ IX.: Jurasiński Józefat.
 „ IX.: Kalina Alfred
 „ IX.: Laifr Leonard.
 „ IX.: Rolicki Waleryan.
 „ X.: Czerwiński Arpad.
 „ X.: Ferentz Maksymilian.
 „ X.: Jakesch Eugeniusz.
 „ X.: Kostka Karol.
 „ X.: Pindelski Roman.
 „ X.: Sztaudynger Izidor.
 „ X.: Zamorski Mateusz.
 „ X.: Zbijewski Wincenty.
 „ X.: Żuławski Włodzimierz.
 „ XI.: Berger Roman.
 „ XI.: Doleżał Antoni.
 „ XI.: Dültz Leopold.
 „ XI.: Ficzek Romuald.
 „ XI.: Kudasiewicz Stefan.
 „ XI.: Lanc Maryan.
 „ XI.: Michalik Jan.
 „ XI.: Rampelt Alfred.
 „ XI.: Rudawski Emil.
 „ XI.: Szymański Włodzimierz.
- Praktykant egzam.: Bydliński Antoni.
 „ „ Friedberg Juliusz.
 „ „ Jaugustyn Władysław.
 „ „ Krawczyk Józef.

Praktykant egzam.:	Lewandowski	Stanisław.
„	„	Mroczek Jan.
„	„	Szeliga Witold.
„	„	Szkoeki Leon.
„	„	Turowski Feliks.
„	„	Wojciechowski Antoni.
„	nieegz.:	Dobrzański Rudolf.
„	„	Łączyński Tadeusz.

Sekcye Towarzystwa.

Sekcya I. w Krakowie.

Kierownik: **Haniszewski Ludwik.**

Zastępca: **Waśkowski Piotr.**

Ranga VI.: Machniewicz Stanisław.

„ VII.: Jarosz Bronisław.

„ VII.: Kwociński Józef.

„ VII.: Niżyński Franciszek.

„ VIII.: Pochwalski Bogumił.

„ IX.: Bażan Mieczysław.

„ IX.: Brzechffa Tomasz.

„ IX.: Służewski Stanisław.

„ IX.: Staśko Józef.

„ IX.: Swiderski Adam.

„ X.: Głębiński Józef.

„ X.: Kowanetz Marcin.

„ XI.: Jabłoński Kazimierz.

„ XI.: Konrad Józef.

Praktykant egzam.: Biesiadecki Alfred.

„ „ Bochenek Bronisław.

„ „ Majerski Aleksander.

„ „ Muehleisen Ludwik.

Sekcya II. w Krakowie.

Kierownik: **Kamiński Czesław.**

Zastępca: **Butrymowicz Tadeusz.**

- Ranga XII.: Gulkowski Jan.
 „ VII.: Sapalski Władysław.
 „ VIII.: Cybulski Apolinary.
 „ VIII.: Filipkiewicz Jan.
 „ VIII.: Gołkowski Andrzej.
 „ VIII.: Malik Wincenty.
 „ VIII.: Plutyński Teofil.
 „ VIII.: Bar. Richthofen Bolesław Prätorius Dr.
 „ VIII.: Żarliński Antoni.
 „ IX.: Birtus Jan.
 „ IX.: Isakowicz Antoni.
 „ IX.: Lazarewicz Tadeusz.
 „ IX.: Niedźwiedzki Romuald.
 „ IX.: Sikorski Karol.
 „ IX.: Truskolaski Jan.
 „ IX.: Żaba Jan.
 „ X.: Tusch Gustaw.
 „ XI.: Balcarczyk Adam.
- Praktykant egzam.: Witowski Witold.

Sekcja III. w Rzeszowie.

- Kierownik: **Łubieński Stanisław.**
 Zastępca: **Ziólkowski Mieczysław.**
 Ranga VII.: Dąbrowski Piotr.
 „ VII.: Kodrębski Julian.
 „ VII.: Rutkowski Stefan.
 „ VIII.: Olszewski Bolesław.
 „ VIII.: Rogawski Jan.
 „ VIII.: Truszkowski Konstanty.
 „ X.: Borkowski August.
 „ X.: Heinz Witold.
 „ X.: Midowicz Julian.
 „ X.: Ostrowski Adam.
 „ X.: Skrzyński Aleksander.
 „ X.: Staromiejski Wojciech.
 „ X.: Witoszyński Jan.
 „ XI.: Chołodziński Piotr.

- Ranga XI.: Kaptur Jan.
 „ XI.: Szpakowski Jan.
 Praktykant egzam.: Albrecht Jan.
 „ „ Kmieć Antoni.
 „ „ Kudrzański Roman.
 „ „ Małdziński Kazimierz.

Sekcja IV. w Przemyślu.

- Kierownik: **Łonicki Ludwik.**
 Zastępca: **Haas Kazimierz.**
 Ranga VI.: Biłozor Jan.
 „ VII.: Pańkowski Stanisław.
 „ VII.: Rittersschild Zdzisław.
 „ VIII.: Juhre Stanisław.
 „ IX.: Lesiow Józef.
 „ IX.: Nowak Leon.
 „ X.: Bezucha Józef.
 „ X.: Ciechomski Konstanty.
 „ X.: Gamski Emil.
 „ X.: Janiczek Leon.
 „ X.: Niewiadomski Jerzy.
 „ X.: Wohanka Jan.
 „ XI.: Radzicki Stanisław.
 „ XI.: Sudolski Julian.
 „ XI.: Swoboda Kazimierz.
 „ XI.: Toegel Karol.
 „ XI.: Wiszniewski Eugeniusz.
 Praktykant egzam.: Papieski Piotr.
 „ „ Przychodzki Maciej.

Sekcja V. we Lwowie.

- Sekretarz i kierownik: **Toth Dyonizy.**
 Zastępca: **Jediński Ludwik.**
 Ranga VI.: Romański Franciszek.
 „ VII.: Miński Stefan.
 „ VIII.: Armatys Mieczysław.

Ranga	VIII.:	Biliński Roman.
"	VIII.:	Kobierzycki Jan.
"	VIII.:	Link Franciszek.
"	VIII.:	Małuszyński Julian.
"	VIII.:	Wencek Julian.
"	IX.:	Gorecki Witold.
"	IX.:	Horodyski Roman.
"	IX.:	Kuczyński Bronisław.
"	IX.:	Kukawski Edward.
"	IX.:	Leszczyński Jan.
"	IX.:	Mierzeński Leopold.
"	IX.:	Moszyński Aleksander.
"	IX.:	Rotarski Stefan.
"	IX.:	Włosycki Józef.
"	X.:	Nadwodzki Łucyan.
"	X.:	Olsz Modest.
"	X.:	Pleus Edward.
"	X.:	Strzyżowski Maryan.
"	XI.:	Au Aleksander.
"	XI.:	Kielanowski Karol.
"	XI.:	Tomanek Stanisław.
"	XI.:	Wilusz Stanisław.

Sekcyja VI. w Tarnopolu.

Kierownik:	Podlewski Celestyn Dr.	
Zastępca:	Arciszewski Władysław.	
Ranga	V.:	Romaszkan Antoni.
"	VI.:	Korytko Adam.
"	VIII.:	Dworski Maryan.
"	VIII.:	Tyczyński Stanisław.
"	IX.:	Misiński Erazm.
"	X.:	Gmitrzak Zygmunt.
"	X.:	Smoliński Włodzimierz.
"	X.:	Krzyżanowski Jan.
"	XI.:	Kośmiński Antoni.
"	XI.:	Zaleski Jan.
"	XI.:	Jełowicki Jerzy.
"	XI.:	Statowski Franciszek.

Praktykant egzam.:	Doerman Antoni.
"	" Rożański Czesław.
"	" Dzierżanowski Andrzej.
"	" Czaykowski Juliusz.
"	" Karpiński Zygmunt.
"	" Cisek Wojciech.

Sekcja VII. w Stanisławowie.

Kierownik: **Pilecki Mateusz.**

Zastępca: **Poschinger Jan.**

Ranga VIII.: Sochocki Jan.

"	VIII.: Kabarowski Stanisław.
"	IX.: Chmielewski Jan.
"	IX.: Mierczuk Stefan.
"	IX.: Bedliński Łucyan.
"	IX.: Jeżowski Seweryn.
"	IX.: Kempf Zygmunt.
"	X.: Prorok Franciszek.
"	X.: Nadwodzki Aleksander.
"	X.: Fischer Jan.
"	X.: Wencek Stanisław i Kunz Antoni.
"	XI.: Nawojski Mieczysław.
"	XI.: Serafinowicz Stanisław.
"	XI.: Galdeński Zygmunt.
"	XI.: Lipiński Tadeusz.

Praktykant egzam.: Sokulski Justyn.

"	" Spitzer Bolesław.
"	" Michel Alfred.
"	" Butrymowicz Seweryn.

Sekcja VIII. w Czerniowcach.

Sekretarz i kierownik: **Witkowski Karol sen.**

Zastępca: **Romer Stanisław.**

Ranga VII.: Faszczewski Tytus.

"	IX.: Br. Schilling Gabryel Wilhelm.
"	IX.: Sikorski Stanisław.
"	X.: Soska Anastazy.

Ranga	X.:	Hoszowski Erazm.
"	X.:	Czajkowski Karol.
"	X.:	Pruchniewicz Henryk.
"	X.:	Pilarz Waclaw.
"	XI.:	Łukasiewicz Bronisław.
"	XI.:	Żukowski Aleksander.
Praktykant egzam.:		Lewicki Maryan.
"	"	Pachulski Leon.
"	"	Niewiadomski Kazimierz.
"	"	Sedlacek Ernest.
"	"	Massalski Stefan.
"	"	Cicimirski Grzegorz.
"	"	Bałucki Stanisław.

Reprezentacya w Bernie.

Sekretarz i kierownik: **Schön Maurycy.**

Zastępca: **Christen Ludwik.**

Ranga IX.: Tomaschek Rudolf.

" IX.: Swoboda Karol.

" IX.: Hawelka Edmund.

" X.: Vetterl Karol.

" XI.: Hausner Karol.

" XI.: Marak Karol.

" XI.: Dworzak Eugeniusz.

" XI.: Grosow Franciszek.

Praktykant nieegz.: Urbanek Antoni.

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie.

Bilans za rok 1904.

Stan czynny.	K.	h.	Stan bierny.	K.	h.
Weksle eskontowane	6,381.378	59	Udziały członków	2,165.006	71
Gotówka w kasie	130.060	70	Wkładki na książeczki	5,034.613	80
Fundusz rezerwowy	96.333	97	Weksle reeskontowane	83.800	—
Rachunek bieżący	1,979.910	61	Procent od weksli po-		
Lokacya kapitałów	1,113.018	84	brany na r 1905	52.061	73
			Fundusz rezerwowy	96.333	97
			Wkładki na rach. bież.	2,069.338	97
			Rezerwa strat	60.333	41
			Zysk	139.214	12
				<u>9,700.702</u>	<u>71</u>
				<u>9,700.702</u>	<u>71</u>

Ogólny obrót kasowy K. 104,437.309 h. 60.

Liczba członków z końcem 1904 r. 1456.

Wkładki na książeczki wynosiły z końcem roku 1904 K. 5.034.613 h. 80.

Prezydium Towarzystwa.

Prezes: Józef z Kurozwek **Męciński**, poseł na Sejm krajowy, właśc. dóbr.

Wice-preses: Tadeusz **Cieński**, poseł na Sejm krajowy, właśc. dóbr.

Dyrekcya Towarzystwa.

Dyrektor I.: **Słonecki** Zenon.
 Dyrektor II.: **Głazewski** Ignacy.
 Dyrektor Referent: Dr. **Paszkowski** Franciszek.
 Zastępca Dyrektora I.: Dr. **Górski** Antoni.
 Zastępca Dyrektora II.: Dr. **Szarski** Henryk.
 Zastępca Dyrektora Ref.: vacat.
 Dyrektor Reprezent. we Lwowie: **Malczewski** Włodzimierz.

Urzędnicy.

Prokurysta i naczelnik Wydziału w Krakowie: **Kozubowski** Wincenty.
 Prokurysta i naczelnik filii we Lwowie: **Lewicki** Bolesław.
 Korespondent w Krakowie: Broniowski Teofil.
 Kasyer w Krakowie: Śliwiński Bronisław.
 Kasyer we Lwowie: Miński Stefan.
 Likwidator w Krakowie: Rząca Tadeusz.
 Likwidator we Lwowie: Klemensiewicz Józef.
 Asystent II. klasy w Krakowie: Romanowski Stanisław.
 Asystent II. klasy we Lwowie: Fenz Jan.
 Praktykant egz. we Lwowie: Pelczarski Józef.
 Praktykant egz. w Krakowie: Markowski Feliks.

AGENCYE I SUBAGENCYE

TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE.

Sekcja I.

G A L I C Y A.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
1. Alwernia	Chrzanów	*Marcinkowski Antoni	
2. Andrychów	Wadowice	*Matlak Ferdynand	
3. Biała	Biała	*Dołkowski Jan	
		1. Bestwina	Kutryba Józef
		2. Kozy	Byrski Tomasz
4. Brzeźnica	Wadowice	*Leśniak Wawrzyniec	
5. Chrzanów	Chrzanów	*Janowski Józef	
		1. Jaworzno	Słomiński
6. Czernichów	Kraków	Dziama A. & Mika J.	
7. Jordanów	Myślenice	*Köhler Maryan	
		1. Łętownia	Janiczak Józef
		2. Osielec	Bielas Jan
8. Kalwarya	Wadowice	*Weigel Jan	
9. Kęty	Biała	*Woźniak Walenty	
10. Kraków	Kraków	*Gottlieb Karol	
11. „	„	*Niewiarowski i Spławiniński	
12. „	„	Wydział ubezp. Dyrek.	
		1. Kraków	Dr. Miłkowski
		Wyłącz. dla działu życ.	
		1. Krak. Tow. zal. urz.	
		2. Loria Szymon	
		3. René Plassiard K.	
		4. Niklasowa Matylda	
		5. Spółka kredytowa	
		6. Tow. Samopom. lek.	
		7. Tow. zaliczkowe	
13. Krzeszowice	Chrzanów	*Falkowski Roman	
14. „	„	Administracja dóbr hr. Tenczyńskiego	
15. Liszki	Kraków	*Zieliński Julian	
16. Maków	Myślenice	*Majer Walenty	
17. Milówka	Żywiec	*Jamka Antoni	
18. Mogilany	Podgórze	*Robak Józef	
		1. Świątniki górne	Cholewa Jan
19. Myślenice	Myślenice	*Pomiankowski Józef	
20. Oświęcim	Biała	*Jaśkiewicz Edward	
21. Podgórze	Podgórze	*Reczkowska Janina	
		1. Dębniki	Petryk Eleonora
		2. Wróblowice	Panuś Stanisław

PP. Agenci opatrzeni * (gwiazdkami), akwirują także ubezpieczenia dla działu życiowego.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
22. Polanka wielka	Biała	*Malec Wojciech	
23. Przeginia duch.	Kraków	*Cmikiewiczowa M. K. 1. Kaszów	Ślusarz Wojciech
24. Rabka	Myślenice	*Ciborowski Franc.	
25. Śkawina	Podgórze	*Zamorska Olga	
26. Ślemień	Żywiec	Kowalski Jan	
27. Sucha	"	*Drapella Edward jun.	
28. Wadowice	Wadowice	*Szczepański Antoni Usiekiewicz Kazim. wyłącznie dla działu życiowego	
29. Zabłocie	Żywiec	*Prevot Helena	
30. Zator	Wadowice	*Remer Edward	
31. Zawoja	Myślenice	*Wolski Edward	
32. Żywiec	Żywiec	*Ringer Karol	

Ś L A S K.

33. Bogumin (Oderberg)	Frysztat	Januszewski Ignacy Szmēja Franciszek wyłącznie do działu życiowego	
34. Bystrzyca (Bistritz)	Cieszyn	*Walach Andrzej	
35. Cierlicko górne (Ober - Tierlitzko)	Cieszyn	*Krygiel Jan Jurczkowa Ewa, wyłącznie dla działu życiowego	
36. Cieszyn (Teschen)	Cieszyn	*Macura Andrzej 1. Mosty	Wöllersdorfer R.
37. Cisownica (Zeislowitz)	Bielsko	*Ożana Jan	
38. Czechowice (Czechowitz)	Bielsko	*Klaptocz Józef	
39. Dąbrowa (Dombrau)	Frysztat	*Kretschman Fryderyk	
40. Dziedzice (Dziedzitz)	Bielsko	*Budniak Ludwik Koutnik Adolf wyłącznie do dz. życ.	
41. Dzięgielów	Cieszyn	*Obracaj Jerzy	
42. Frysztat	Frysztat	*Prymus Paweł	
43. (Freistadt)	"	*Friedel Franciszek	
44. "	"	*Firla Stanisław	
45. Goleszów (Holleschan)	Bielsko	*Stwiertnia Jan	
46. Hażlach	Cieszyn	*Dziadek Andrzej	
47. Hruszów (Hruschau)	Bogumin	*Pohludka Szymon	
48. Izdebna	Cieszyn	*Szotkowski Rudolf	
49. Jabłonków (Jablonkau)	"	*Mamica Paweł	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
50. Karwina (Karwin)	Frysztat	*Farny Karol	
51. Kocobędz (Kocobędz)	Cieszyn	*Pończa Paweł	
52. Kończyce małe	Frysztat	Koczwaro Franciszek	
53. (Klein Kunt- schitz)	„	*Brahaczek Jan	
54. Kończyce w. (Gr.Kuntschitz)	Frysztat	Nohel Henryk	
55. Końska (Końskau)	Cieszyn	*Macura Adam	
56. Kozakowice d. (Unter Kozako- witz)	Bielsko	*Rymorz Paweł	
57. Ligotka kame- ralna (Cam. Ellgoth)	Cieszyn	*Cichy Adam	
58. Lutynia niem. (Deutsch - Leu- then)	Frysztat	*Lacheta Karol	
59. Lutynia polska Polnisch - Leu- then)	Frysztat	*Pawlik Karol	
60. Łazy (Łazy)	Frysztat	Przeczek Franciszek	
61. Łyżbice (Łyżbitz)	Cieszyn	*Grycz Jerzy	
62. Mazańcowice (Matzdorf)	Bielsko	*Steffek Jan	
63. Michałkowice (Michalkowitz)	Frysztat	*Kaszpera Jerzy	
64. Międzyrzecze dolne (Nieder- Kurzwald)	Bielsko	*Hess Andrzej	
65. Nawsie (Nawsy)	Cieszyn	*Zientek Jan	
66. Ogrodzona (Ogrodzon)	Cieszyn	*Martinek Jan	
67. Olbrachcice (Olbersdorf)	Frysztat	Michejda Paweł	
68. Odrzychowice (Oldrzychowitz)	Cieszyn	*Cymorek Jerzy	
69. Pierściec (Perstetz)	Bielsko	*Tomanek Jerzy	
70. Pietrwałd (Peterswald)	Bogumin	*Drögsler Franciszek	
71. Poręba	Frysztat	*Halfar Franciszek	
72. Puńców (Punzau)	Cieszyn	*Szygut Jan	
73. Rychwałd (Reichwalden)	Frysztat	*Bukowski Wład.	
74. Skoczów (Skotschau)	Bielsko	*Macura Jerzy	
75. Strumień (Schwarzwasser)	Bielsko	*Łomosik Karol	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
76. Sucha górna	Frysztat	*Krzistek Jan	
77. Sucha średnia (Mittel Suchau)	Frysztat	*Rymorz Jan	
78. Szobiszowice Schöbischowitz	Cieszyn	*Halfar Alfred	
79. Szumbark (Schumbarg)	Cieszyn	*Klimsza Jan	
80. Trzyniec (Trzynietz)	Cieszyn	*Płoszek Franciszek	
81. Ustroń (Ustron)	Bielsko	*Głajcar Jan Nowak Jerzy, dla dzia- lu życiowego	
82. Wisła (Weichsel)	Bielsko	*Cienciala Andrzej	
83. Zabłocie (Zablatsch)	Bielsko	*Vaszica Alojzy	
84. Zabrzeg (Zabrzeg)	Bielsko	*Ozaist Jan	
85. Zarzecze (Zarzitsch)	Bielsko	*Przewoźnik Jan	
86. Zebrzydowice (Seibesdorf)	Frysztat	*Damek Jan	

Sekcja II

1. Biecz	Gorlice	*Gutkowski Edward	
2. Bobowa	Grybów	Magiera Józef	
3. Bochnia	Bochnia	*Nowakowski Józef	
		1. Lipnica murow.	Wojciechowski Jan
		2. Szczurowa	Masłowski Miecz.
		3. Borzęcin	Oświęcimski Teod.
		4. Trzciana	Marszałek Wojciech
		5. Chelm	Bulagowa Aniela
4. Brzesko	Brzesko	*Schaitter Juliusz	
		1. Przybysławice	Wóźniak Jakób
		2. Zaborów	Pawlik Piotr
5. Brzostek	Pilzno	*Zahler Wilhelm	
6. Cieklin	Jasło	*Wawszczak Franc.	
7. Ciężkowice	Grybów	*Schiroy Karol	
8. Czarny Dunajec	Nowy Targ	*Kozdraś Franciszek	
9. Dąbrowa	Dąbrowa	*Zakrzewski Ludwik	
		1. Gręboszów	Gorowski St.
		2. Wietrzychowice	Trojacki Wład.
10. Dębowiec	Jasło	*Sochacki Tomasz	
11. Dobczyce	Wieliczka	*Pelc Józef Antoni	
12. Gdów	Wieliczka	*Koczanowicz Jan	
		1. Kunice	Permus Wojciech
		2. Łapanów	Siekierski Kazim.
		3. Raciechowice	Łysek Franciszek
		4. Wiśniowa	Chmielewski Józef
13. Gorlice	Gorlice	*Tarczyński Feliks	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
14. Gromnik	Tarnów	*Przychocki Aleks. 1. Rzepiennik Strz.	Fedorowicz Hip.
15. Grybów	Grybów	*Żeleski Witold	
16. Jasło	Jasło	*Dembińska Kazim.	
17. Jodłowa	Pilzno	*Deisenberg Maryan	
18. Kołaczyce	Jasło	*Kraśniński Roman	
19. Krościenko nad Dunajcem	Nowy Targ	*Walter Józef	
20. Krynica	Nowy Sącz	*Dr. Kmietowicz Fr.	
21. Łącko	Nowy Sącz	*Zygadło Józef	
22. Limanowa	Limanowa	*Zubrzycki Waleryan 1. Dobra 2. Zbudza	Wójcik Jakób Franczyk Józef
23. Mszana dolna	Limanowa	*Wacowa Katarzyna	
24. Muszyna	Nowy Sącz	*Pisz Karol	
25. Niepołomice	Bochnia	*Wicherek Zofia	
26. Nowy Sącz	Nowy Sącz	*Szyrajew Michał	
27. Nowy Targ	Nowy Targ	*Lgocki Aleksander	
28. Pilzno	Pilzno	*Jacobi Władysława	
29. Poręba wielka	Limanowa	*Bobrowski Tadeusz	
30. Radłów	Brzesko	*Womaczka Andrzej	
31. Rzegocina	Bochnia	*Kamionka Józef	
32. Stary Sącz	Nowy Sącz	*Pawlikowski Aleks.	
33. Szczucin	Dąbrowa	Dr. Rudnicki Karol	
34. Szczyrzyc	Limanowa	*Bukała Michał	
35. Tarnów	Tarnów	*Struszkiewiczowa F. 1. Grabówka Tarn. 2. Rzuchowa	Klocek Wojciech Frączkiewicz Jan
36. Tuchów	Tarnów	*Przewłocki Franc.	
37. Tymbark	Limanowa	*Piotrowski Tomasz	
38. Uście solne	Bochnia	*Dr. Zakaszewski W.	
39. Wieliczka	Wieliczka	*Łempicki Seweryn 1. Bierzanów 2. Brzezcie	Jamka Jakób Włodarz Wojciech
40. Wiśnicz	Bochnia	*Brzękowski Jan	
41. Wojnicz	Brzesko	*Kuchciński Wład.	
42. Zakliczyn	Brzesko	*Stoy Wincenty 1. Janowice	Regiec Franciszek
43. Zakopane	Nowy Targ	*Kandler Bronisława	
44. Żabno	Dąbrowa	*Pelczyński Eugeniusz Tow. pożyczk. wyłącz dla działu żywców.	
45. Żmigród	Jasło	*Puza Karol	

Sekcja III.

1. Baligród	Lisko	*Faliszewski Stanisław	
2. Baranów	Tarnobrzeg	*Bara Piotr	
3. Błażowa	Rzeszów	*Brzęk Marcin	
4. Brzozów	Brzozów	*Traczewski Stanisław 1. Ulucz	Chołoniewski W.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
5. Bukowsko	Sanok	*Poźniak Adolf	
6. Chmielów	Tarnobrzeg	*Skowroński Wojciech	
7. Czermin	Mielec	*Olechowski Franc.	
8. Czudec	Strzyżów	*Pawikowski Rudolf	
9. Dębica	Ropczyce	*Zauderer Henryk	
10. Dukla	Krosno	*Stoiński Zdzisław	
11. Dynów	Brzozów	*Frischmann Franc.	
12. Dzików	Tarnobrzeg	*Kuryłło Ludwik	
13. Frysztak	Strzyżów	*Stapf Edward	
14. Głógów	Rzeszów	*Chłodnicki Wincenty	
15. Grębów	Tarnobrzeg	*Rogoziński Karol	
16. Haczów	Brzozów	*Stepek Piotr	
17. Jaślika	Sanok	*Ochęduszo Wład.	
18. Jurowiec	Sanok	*Butrymowicz Winc.	
19. Kamień	Nisko	*Radomski Marcin	
20. Kańczuga	Przeworsk	*Dr. Sawicki Antoni	
		1. Jawornik polski	Prasoł Kazimierz
21. Kolbuszowa	Kolbuszowa	*Dobrowolski Wład.	
		1. Wola raniżowska	Rozmus Ignacy
		2. Raniżów	Gdula Jan
22. Krosno	Krosno	*Doboszyńska B.(adm.)	
23. Leżajsk	Łańcut	*Witkowski Wład.	
		1. Grodzisko dolne	Dr. Tryniecki Bol.
		2. Wola zarczycka	Jędrzejowski Józef
24. Lisko	Lisko	*Raszowska St.	
25. Lutowiska	Lisko	*Raszowski Wojciech	
26. Łańcut	Łańcut	*Kahane Filip i Zardecki Bolesław	
27. Majdan	Kolbuszowa	*Wurm Władysław	
28. Mielec	Mielec	*Hebda Wiktor	
		1. Borowa	Batko Jan
		2. Kawęczyn	Kolman Roman
		3. Rzochów	Hollender Zygm.
29. Mokrzeszów	Tarnobrzeg	*Jala Piotr	
30. Mrowła	Rzeszów	*Siekierzyński Jan	
31. Mrzyglód	Sanok	*Pochmarski Rudolf	
32. Niebylec	Strzyżów	*Chłodnicki Ludwik	
33. Nisko	Nisko	*Majer Maciej	
34. Przecław	Mielec	*Jaworski Leon	
35. Przeworsk	Przeworsk	*Nesterowicz Wład.	
36. Radomyśl nad Sanem	Tarnobrzeg	*Sobolewski St.	
37. Radomyśl koło Dębicy	Mielec	*Strojnowski Jan	
		1. Zassów	Wyzina Jan
38. Ropczyce	Ropczyce	*Sałach Marya	
		1. Brzeziny	Śliwa Tomasz
39. Rozwadów	Tarnobrzeg	*Palla Wojciech	
		1. Wrzawy	Siemek Wincenty
40. Rudnik	Nisko	*Niewolkiewicz Jan	
41. Rymanów	Sanok	Litwiniszynowa Kat.	
42. Rzeszów	Rzeszów	*Czermińska Marya	
		1. Tyczyn	Borowiec Wawrz.
43. Sanok	Sanok	*Nowosielecki Bron.	
		1. Dydnia	Kawalko Józef

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
44. Sędziszów	Ropczyce	*Bilaszewscy Antoni i Mikołaj 1. Góra ropczycka	Szpor Bogusław
45. Sokolów koło Rzeszowa	Kolbuszowa	*Chodziński Józef	
46. Strzyżów	Strzyżów	*Schmuc Andrzej 1. Lutcza	Cieplik Tadeusz
47. Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	*Taszarski Józef 1. Gorzyce 2. Miechocin	Złotek Jan Stala Jan
48. Ulanów	Nisko	*Wroński Jan	
49. Ustrzyki dolne	Lisko	Nycz Apolinary	
50. Wadowice gór.	Mielec	Wojtanowski Szym.	
51. Wielopole skrzyńskie	Ropczyce	*Milanowa Józefa	
52. Zagórz	Sanok	Smólska Ludwika	
53. Żołynia	Łańcut	Szpetnar Andrzej	

Sekcja IV.

1. Bakończyce	Przemyśl	*Markiewicz Antoni	
2. Bircza	Dobromil	*Dr. Marvnowski J.	
3. Chyrów	St. Sambor	*Popiel Wacław	
4. Cieszanów	Cieszanów	*Kordzik Antoni	
5. Dobromil	Dobromil	*Narzymski Stefan	
6. Drohobycz	Drohobycz	*Jarosz Rajmond	
7. Dubiecko	Przemyśl	*Cetera Jan 1. Krzywca	Schönborn Antoni
8. Hussaków	Mościska	*Brauner Wilhelm	
9. Jarosław	Jarosław	*Madeyski Zdzisław 1. Ryszkowa wola 2. Więzownica	Lewicka Jadwiga Naspiński Stan.
10. Jaworów	Jaworów	*Paar Ferdynand	
11. Krakowiec	Jaworów	*Myczkowski Józef	
12. Krasne	Jarosław	Gutek Stanisław	
13. Krukienice	Mościska	Ks. Dziedzic Szymon	
14. Lubaczów	Cieszanów	*Stanic Władysław	
15. Łąka	Sambor	Skoryk Aniela	
16. Meńnice	Drohobycz	*Ks. Gawwiński Józef	
17. Miżyniec	Przemyśl	*Ks. Pietrzekiewicz Fr.	
18. Mościska	Mościska	*Masiuk Leopold	
19. Narol	Cieszanów	*Reif Antoni	
20. Niżankowice	Przemyśl	*Schwaabe Edward	
21. Oleszyce	Cieszanów	*Zaleska Marya	
22. Podbuż	Drohobycz	*Dr. Tworowski Ign.	
23. Pruchnik	Jarosław	*Pietraszek Józef	
24. Przemyśl	Przemyśl	*Bogdański Wład.	
25. Przemyśl	Przemyśl	*Osiński Michał	
26. Radymno	Jarosław	*Haydukiewicz Marya 1. Laszki	Krawczykowa Zuzanna

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
27. Sambor	Sambor	Olszański Władysław (Administrator Agencji *Wyso- czański Adam) 1. Czukiew 2. Felsztyn 3. Kalinów 4. Kranzberg 5. Rajtarowice	Nadybski Wojciech Szuwart Józef Windisch Marya Müllerowa Franc. Ruszczycki Leon
28. Sądowa Wi- sznia	Mościszka	*Szepietowski Józef 1. Szeszorowice	Bałabuch Jan
29. Sieniawa	Jarosław	*Gardziel Floryan 1. Jastrzębiec 2. Mołodycz 3. Wolka pelhińska	Mazurek Michał Matusz Stanisław Wrześniowski
30. Stary Sambor	St. Sambor	*Rudnicki Marcei	
31. Turka	Turka	Kleban Błażej	
32. Wielkie Oczy	Jaworów	Sliwiński Filip 1. Fehlbach	Ks. Wańkowicz Władysław
33. Wysocko wy- żne	Turka	*Kuźmak Bazylej	

Sekcja V.

1. Bełz	Sokal	*Miłkowski Aleksand. 1. Ulhówek	Bułyk Iwan
2. Bełzec	Rawa ruska	Lentowicz Franciszek	
3. Gródek	Gródek	*Bobowski Franciszek 1. Dobrostany 2. Wiszenka	Mroczkowski Hen. Rotköhl Wiktor
4. Janów	Gródek	*Baar Eugeniusz	
5. Jaryczów now.	Lwów	*Gorzak Piotr	
6. Jastrzębica	Sokal	Pirożek Teodor	
7. Kamionka - Bi- szków	Rawa ruska	Buczma Hryć	
8. Komarno	Rudki	*Borkowski Edmund	
9. Komarno	Rudki	Zarząd dóbr hr. Lanc- korońskiego	
10. Krystynopol	Sokal	*Graff Andrzej 1. Parhacz	Kolbuszewski Sew.
11. Kulików	Żółkiew	*Dr. Finkel Herman	
12. Lubień wielki	Gródek	Kłapa Karol	
13. Lwów	Lwów	*Strusiński J. 1. Lwów	*Teleżyński Alojzy
14. Lwów	Lwów	Chojnacki Henryk	
15. "	"	Chrzanowski Wiktor	
16. "	"	Dobrowolski Józef	
17. "	"	Pow. Tow. Zaliczk.	
18. "	"	*Dr. Mars Tadeusz	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
		Wylącznie dla działu życiowego:	
		1. Bank zaliczkowy	
		2. Kraj. Tow. zal. urz.	
		3. Tow. pedagogiczne	
		4. Tow. W. U. Dniestr	
		5. Tow. zal. urz. i usług dróg żelaznych	
		6. Tow. zal. urz. poczt.	
		7. Schmalz Aleksand.	
		8. Kraj. T. zal. naucz.	
		9. Tow. osz. ikred. urz. i służ. ck. kol. państ.	
		10. Fil. Tow. Wz. Kred.	
		11. Gen. repr. I. austr. p. Tow. ub. od wyp.	
		12. Gal. Kasa zalicz.	
		13. Bank krajowy	
19. Magierów	Rawa ruska	*Oleksin Włodzimierz	
20. Mosty wielkie	Żółkiew	*Fedyńska Marya	
21. Niemirów	Rawa ruska	*Dr. Miczulski Antoni	
		1. Horyniec	Setek Alfred
22. Pikułowice	Lwów	*Maryan Małaczyński	
23. Rawa ruska	Rawa ruska	Jędrzejowicz Józef i Winiarski Adam	
24. Rudki	Rudki	*Nowosielecki Miecz.	
25. Sokal	Sokal	*Drohojewski Z.	
		1. Byszów	Nadolski Andrzej
		2. Łuczyce	Humeniuk Pawło
		3. Ostrów	Albinowski Winc.
		4. Uhrynów	Opaliński Michał
26. Szczerzec	Lwów	*Bzowski Stefan	
		1. Leśniowiec	Kochanowski A.
27. Tartaków	Sokal	Kozłowski Stanisław	
28. Uhnów	Rawa	*Gedroyciowie Gedeon & M. K.	
29. Waręż	Sokal	Hanasiewicz Józef	
30. Winniki	Lwów	*Krasuski Gustaw	
31. Żółkiew	Żółkiew	*Gorecki Włodzimierz	
		1. Butyny	Syroiszka Michał
32. Żółtańce	Żółkiew	*Popovits Karol	
		1. Kłodno	Kaczorowski Jan

Sekcja VI.

1. Borki wielkie	Tarnopol	*Aleksandrowicz W.	
2. Brody	Brody	*Wasilewski Antoni	
		1. Jasionów	Gniewosz Feliks
		2. Lesznów	Kleparczuk Piotr
		3. Pieniaki	Szaraniewicz W.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
3. Brzeżany	Brzeżany	*Wiszniewski Stan. 1. Poruczyn	Fok Leon
4. Budzanów	Trembowla	*Boratynski Adam	
5. Busk	Kamionka strumił.	*Tokarzewski Józef 1. Milatyn nowy 2. Kutkorz	Cybański Eliasz Karpiniński Cyprian
6. Chorostków	Husiatyn	*Jaworska z Brzuskiewiczów Kazimiera 1. Kluwińce	Kostorowicz Fel.
7. Czortków	Czortków	*Czekoński Stanisław 1. Jagielnica 2. Słobudka dzur.	Koziewicz Szymon Krzywy Grzegorz
8. Goločóry	Złoczów	*Jeżowski Jan	
9. Grzymałów	Skalat	*Juhre Jan	
10. Hłuboczek w.	Tarnopol	*Przysiecki Żelisław	
11. Husiatyn	Husiatyn	*Roskosz Aleksander	
12. Iwanczany	Zbaraż	Korzeniewicz Leon	
13. Jezierna	Zborów	*Ostaszewski Kajetan	
14. Kamionka str.	Kamionka st.	*Szawłowski Jan	
15. "	"	Zarząd dóbr hr. Andrzeja Potockiego	
16. Kopyczyńce	Husiatyn	*Karwowski Tadeusz 1. Niżbork nowy 2. Probużna 3. Suchostaw	Krochmalnicki Ant. Nazarewicz Jan Muszyński Wład.
17. Kozłów	Brzeżany	*Długoszowa Zofia	
18. Kozowa	"	*Krzyżanowski Edm.	
19. Łopatyn	Brody	*Tychowski Wiktor	
20. Olesko	Złoczów	*Sokalski Jan	
21. Podkamień	Brody	*Wendorff Wiktor	
22. Podwołoczyska	Skalat	*Zubrzycki Antoni	
23. Pomorzany	Zborów	*Kliszcz Helena	
24. Radziechów	Kamionka st.	*Mrozowski Franc.	
25. Skalat	Skalat	*Czarnecki Jan 1. Mikulińce 2. Tarnoruda	Lachmann Marya Srokowski Leonard
26. Szczurowice	Brody	*Bernaczek Marya	
27. Tarnopol	Tarnopol	*Wszelaczyński Stefan 1. Nastasów	Ks. Struś Michał
28. Touste	Skalat	*Łazarewicz Józef 1. Krasne	Aczkiewicz Józef
29. Toporów	Brody	Świdnicka Bronisława	
30. Trembowla	Trembowla	*Paszkowski Jarosław	
31. Założce	Brody	*Malkowski Bronisław	
32. Zbaraż	Zbaraż	*Dzierżanowski Zyg. 1. Toki	Kolankowski Mich.
33. Zborów	Zborów	*Raciborscy Wł. & Jan	
34. Złoczów	Złoczów	*Jakubowski Karol i *Haładewicz W. 1. Bortków 2. Firlejówka 3. Ożydów 4. Podhorce	Noss Grzegorz Gofryk Aleksander Zajac Filip Lewicki Henryk

Sekcja VII.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
1. Bóbrka	Bóbrka	*Brzuchowski Teodor 1. Brzozdowce 2. Horodysławice 3. Staresioło	Kordal Romuald Burbel Jan Michałowski Jan
2. Bohorodczany	Bohorodczany	*Polluk Michał 1. Łysiec 2. Rosulna	Vogelman Edward Wojciechowski Fel.
3. Bolechów	Dolina	*Fabiańska Józefa	
4. Bolszowce	Rohatyn	*Mück Feliks 1. Lipica dolna	Kwaśniewski Jul.
5. Buczacz	Buczacz	*Lipski Mieczysław *Oddział Tow. pedagog. wylącz. dla dz. zyc. 1. Barysz 2. Petlikowce stare	Łopatyński Aitol Droзда Izidor
6. Buczacz	Buczacz	Ajdukiewicz Stanisław	
7. Bukaczowce	Rohatyn	*Wallner Leon	
8. Bursztyn	"	*Molik Antonina	
9. Chodorów	Bóbrka	*Buniekiewiczowa M.	
10. Delatyn	Nadwórna	*Wiernicki Erazm	
11. Demnia wyżna	Stryj	*Zamorski Stanisław	
12. Dolina	Dolina	*Kossakiewicz Wł. 1. Krechowice	Ungarowa Felicya
13. Gliniany	Przemysłany	*Helm Adolf 1. Zadwórze	Michałowski Tad.
14. Halicz	Stanisławów	*Ormezewski Juliusz 1. Jezupol 2. Meducha	Śliwa Jan Kanty Sokołowski K. J.
15. Horozanka	Podhajce	*Bobrowski Apolinary	
16. Jazłowiec	Buczacz	*Borowiec Józef	
17. Kałusz	Kałusz	*Kunaszowski Jan 1. Żurów	Szczerbicki Antoni
18. Knihynicze	Rohatyn	*Zaremba Erazm	
19. Koropiec	Buczacz	*Hölzelhuber Wiktor	
20. Kurowice	Przemysłany	*Skrzysowski Maryan	
21. Maryampol	Stanisławów	*Spirydowicz Ignacy	
22. Mikołajów n. D.	Żydaczów	*Ziembowicz Aurelia	
23. Monasterzyska	Buczacz	*Hessel Bernard	
24. Nadwórna	Nadwórna	*Skurewicz Józef 1. Mikuliczyn	Borysiewicz Melan.
25. Ottynia	Tłumacz	*Wendorff Zygmunt	
26. Perehińsko	Dolina	*Romańczukiewicz L.	
27. Podhajce	Podhajce	*Zbyszewski Andrzej i Raszowska Kazimiera 1. Bieniawa 2. Zawałów 3. Złotniki	Szpułak Piotr Freundlich Izaak Malecki Wł.
28. Podszumlańce	Rohatyn	*Jaworska Marya	
29. Potok złoty	Buczacz	*Dr. Bobek Jan	
30. Przemysłany	Przemysłany	Nawrocka Michalina	
31. Rohatyn	Rohatyn	*Fischer Józef	
32. Rozdół	Żydaczów	*Chotyniecki Ludwik	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
33. Rożniatów	Dolina	*Skalka Zenon	
34. Skole	Stryj	*Ks. Ochrymowicz B.	
35. Solotwina	Bohorod- czany	Gucfa Franciszek	
36. Stanisławów	Stanisławów	*Bronikowski St. 1. Łysiec 2. Tyśmieniczany	Kozłowski Wł. Bobiński Fr.
37. Stryj	Stryj	*Pietruski Julian i Łazowska Jadwiga 1. Korczyn 2. Ruda 3. Podhorce 4. Synowódzko n.	Stasiów A. Kucharz Adam Moreau Adolf Bobanycz Ignacy
38. Strzeliska nowe	Bóbrka	*Richter Julian	
39. Synowódzko wyżne	Stryj	*Iluk Grzegorz	
40. Tłumacz	Tłumacz	*Jasiński Kazimierz	
41. Tyśmienica	Tłumacz	*Czalczyński Antoni	
42. Unterwalden	Przemysłany	Ruppenthal Fryderyk	
43. Uście zielone	Buczacz	*Niedzielski Andrzej	
44. Weldzisz	Dolina	*Capowicz Jan	
45. Wiśniowczyk	Podhajce	*Winnicki Eugeniusz	
46. Wojniłów	Kałuż	*Barzykowski Bron.	
47. Żurawno	Żydaczów	*Zamazal Franciszek	
48. Żydaczów	Żydaczów	*Szczyrkowski Jan	

Sekcja VIII.

G A L I C Y A.

1. Borszczów	Borszczów	Niemczewski Jan Tow. Wzaj. Pom. Na- uczycieli 1. Borszczów 2. Głębocek 3. Karolówka 4. Łanowce 5. Łosiacz	Gottesmann Sams. Wesoly Józef Geldbard Nusyn Rogowski St. Jawny Grzegorz
2. Czernelica	Horodenka	*Dr. Karabiński Edm.	
3. Gwoździec	Kołomyja	*Godlewski Waleryan	
4. Horodenka	Horodenka	*Preyer Franciszek	
5. Jezierzany	Borszczów	*Kraiński Antoni	
6. Kołomyja	Kołomyja	*Jasińscy Albert i Stefania	
7. Kossów	Kossów	*Bursa Stanisław	
8. Kuty	Kossów	*Bielecki Piotr	
9. Mielnica	Borszczów	*Tychowski Piotr	
10. Obertyn	Horodenka	*Jastrzębski Witold	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
11. Peczeniżyn	Peczeniżyn	*Wojda Zofia	
12. Skała	Bojszczów	*Piotrowski Henryk	
13. Śniatyn	Śniatyn	*Łukasiewicz Marian	
14. Thuste	Zaleszczyki	*Arbesbauer Henryk 1. Świdowa	Wojtkowski Karol
15. Żabie	Kossów	*Tlappa Jan Gw.	
16. Zablotów	Śniatyn	*Starzecki Józef 1. Rożnów	Führer Jan
17. Zaleszczyki	Zaleszczyki	*Kodrębska Józefa i Mikuli Mikołaj 1. Bilcze złote	Głowacki Michał

B U K O W I N A.

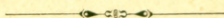
18. Czerniowce	Czerniowce	Generalna Agencya *Langenhan Fryderyk c. k. Radca i Prezyd. Izby handl.-przem. w Czerniowcach	
19. Czerniowce	"	Dyrekcya fund. relig. grecko-orientaln.	
20. Czerniowce	"	*Wydział ubezpiecz.	
21. Czerniowce	"	*Böhm Jan Kuzmany Al. wyłącz. dla działu żyćciów.	
22. Czudyn	Storożyniec	*Schmid Jan	
23. Dornawatra	Kimpolung	Snopkowiec Józef	
24. Gurahumora	Gurahumora	*Macek Waław	
25. Illischestie	"	*Van de Castel Anton.	
26. Kaczyka	"	*Wędrychowski Fryd.	
27. Kimpolung	Kimpolung	*Cocorean Wiktor	
28. Kocmań	Kocmań	Kosiński Józef	
29. Radowce	Radowce	*Ustyanowicz Mikołaj	
30. Russmoldawica	Kimpolung	*Korabiewski Hipolit	
31. Seletyn	Radowce	*Skraba Kornel	
32. Seret	Seret	*Zettel Filip	
33. Solka	Gurahumora	*Niemców Onufry	
34. Stanowce	Storożyniec	*Ross Jan	
35. Storożyniec	"	Soniewicki Andrzej	
36. Straża	Radowce	*Reyl Karol	
37. Suczawa	Suczawa	*Prunkul Bohd. Abr. 1. Ickany	Krezmer Adolf
38. Tereblestie niem.	"	*Manz Jakób	
39. Wama	Kimpolung	*Herzan Antoni	
40. Waszkowce	Wyżnica	*Baloscheskul Dem.	
41. Wyżnica	"	*Br. Kapri Antoni	
42. Zastawna	Kocmań	*Osadea Teodor	

Zestawienie :

Sekcyja	I.	liczy	agencji	86	subagencji	11
"	II.	"	"	45	"	21
"	III.	"	"	53	"	18
"	IV.	"	"	33	"	14
"	V.	"	"	32	"	14
"	VI.	"	"	34	"	21
"	VII.	"	"	48	"	23
"	VIII.	"	"	42	"	9
				<u>Razem</u> agencji 373 subagencji 131		

z czego przypada :

na Galicyę i W. Ks. Krakowskie	agencji	294	subagencji	129
" Bukowinę	"	25	"	1
" Śląsk	"	54	"	1
				<u>Razem</u> agencji 373 subagencji 131

WYKAZ

Lekarzy Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Alwernia	Bednarski Józef	Bóbrka	Czerwiński Kaz.
Andrychów	Zborowski Józef	Brody	Borysiewicz Wikt.
	Wróblewski Winc.		Strumiński Adam
Baligród	Robel Wiktor		Sołtysik Stanisław
Baranów	Meller Jakób		Friedberg Józef
Belz	Frostig Henryk	Brzesko	Bernadzikowski S.
	Siewierski Piotr		Bernacki Franc.
Biała	Bogdanik Józef	Brzeżany	Zauderer Albert
	Nycz Wincenty		Uranowicz Tad.
	Sroczyński Juliusz		Teitelbaum Melech.
	Łodygowski Jan		Kowenicki Adam
Białokamień	Malsburg Henryk	Brzostek	Lewicki Zygmunt
Białobóznica	Stoklasa Józef	Brzozów	Lic Henryk
Biecz	Katyński Ludwik		Niziołek Paweł
Bielsko	Taub Maurycy	Buczkowice	Miodoński Fr.
(Szląsk)	Grossmann	Buczacz	Hirschler Miecz.
	Steinitz Gustaw		Bienenwald Jakób
Bircza	Marynowski Józef		Krzyżanowski Ed.
Błażowa	Sieniewicz Michał		Mogilnicki Wł.
Bobowa	Zarzycki Emanuel	Budzanów	Glückmann Feliks
Bochnia	Górski Czesław	Bukaczowce	Porycki Bronisław
	Nodzyński Bol.	Bukowsko	Silbermann Aron
	Oświęcimski (kolej)	Bursztyn	Mach Andrzej
Bohorod-	Ferensiewicz M.	Busk	Zaorski Bronisław
czany		Chodorów	Bober Jan
Bolechów	Podlusi Mikołaj	Chorostków	Auerhahn Wilhelm
Bolszowce	Halarewicz Bazyli	Chrzanów	Wojnarowski Kaz.
Bogumin	Knapczyk Andrzej	Chyrów	Meżyk Jan
(Szląsk)			Frucht Markus
Borszczów	Mosler Maksym.	Cieszanów	Piotrowski Ed.
	Soniewicki Teodor	Cieszyn (Sz.)	Strauss Henryk
Borynia	Jüngst Waclaw		Czermak Jan
Borysław	Kappelner Maks		Szwarc Samuel
	Dwernicki Stan.	Ciężkowice	Mańkowski Kaz.
Bóbrka	Gabryszewski Tad.	Cisna	Markiewicz Jan

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Czarny Dun.	Grodecki Fr.	Grybów	Jakubowski Adam
Czernichów	Malinowski Gust.		Kozierowski Eug.
Czerniowce	Mitkiewicz Eugen.	Grzymałów	Schmar Jan
(Bukowina)	Kobryński Eugen.		Mieses Izidor
	Röhmer August	Gwoździec	Sumorok Konst.
	Rudnik Maurycy	Gurahumora	Mandybur Eug.
	Strzelecki Ludwik	(Bukowina)	Schäffer Alfred
	Luttinger Ludwik	Halicz	Zins Klemens
Czernelica	Karabiński Edm.	Horodenka	Milewski Tadeusz
(Bukowina)			Sobieszkański L.
Czortków	Wagrowski Karol	Husiatyn	Pohorecki Wład.
	Stöckel Adolf	Husaków	Dobrowski Adam
	Bubeniczek Fr.	Jablonków	Sikora Józef
Dąbrowa	Zaremba Antoni	(Szląsk)	Czarnota Fr.
	Kurzyniec Woj.	Jagielnica	Lutyński Ludwik
Delatyn	Bogdański Bron.	Janów	Bryliński Józef
	Harasowski Aleksy		Schamed Izydor
Dębica	Bętkowski Z.	Jarosław	Meisels Zygmunt
	Mężki Tadeusz		Trzaskowski Jul.
Dobczyce	Pollatschek		Turzański Grzeg.
	Teufel		Mach Sebastyan
Dobromil	Cwiklicer Ludwik	Jaryczów n.	Budzynowski Tad.
	Puchalski Stefan	Jasienica	Misky Edward
	Bory Julian	Jaśliśka	Białkowski Wład.
	Bieńczewski Lud.	Jaśło	Hicner Aleksander
Dolina	Kotłowski Stan.		Meth Szymon
	Kosterkiewicz J.		Szczepański Wład.
	Peters Józef		Macudziński Wal.
Drohobycz	Lechowski Wiktor		Kadyj Józef
	Pelczar Zenon	Jaworze	Czop Zygmunt
	Kuhn Adolf	(Szląsk)	
Dorna Watra	Harth Samuel	Jaworów	Orski Jan
(Bukowina)		Jaworzno	Damski Wacław
Drohowyże	Waligórski Cz.		Neymand Emil
Dubiecko	Dobrzański Stefan	Jazłowiec	Baczyński (tymcz.)
Dukla	Reiss Karol	Jezierzany	Altmann Zym.
Dunajów	Szarkowski Antoni	Jordanów	Szużewski Kaz.
Dynów	Mang Józef	Kalwarya	Nikliborc Jan
Dzików star.	Hryniewiecki J.	Kałuż	Wurst Adolf
Dziedzice(S.)	Höflich Jan		Kurowiec Jan
Fryszak	Natter Wiktor		Markiewicz
Fryszak(Sz.)	Mischke Kazimierz	Kamionka	Gawlikowski St.
Gliniany	Mendlowski Wład.	Strumilowa	Jaciów Teodor
	Moch Jan		Stupnicki Wład.
Głogów	Grossek Zenon	Kańczuga	Sawicki Antoni
Gołogóry	Laufer Maurycy	Karolówka	Feuerstein Łazarz
Gorlice	Przesmycki Jan	Karwina Sz.	Olszak W.
	Friedman Zenon	Kęty	Dziewoński Wład.
	Bielewicz Feliks		Dworzański Karol
	Zuławski Leon	Kimpolung	Wolf Adolf
Grębów	Kuźniar Wincenty	(Bukowina)	Lupu Teofil
Grodzisko	Tryniecki Bol.	Kocman	Tittinger Herman
Gródek	Baliński Stan.	(Bukowina)	Wojewódka Leon

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Kolbuszowa	Ciepielowski Kaz.	Lundenburg	Bauer Henryk
Kołaczyce	Gałuszka Józef	(Morawa)	
	Tokarski Feliks	Lutowiska	Dulemba Aleksan.
Kołomyja	Piaskiewicz Wład.	Lutyńia	Seidl Waclaw
	Jaworski Bol.	niem. (Szl.)	
	Hulles Jakób	Lwów	Merunowicz Józef
	Łuniewski Stefan		Obtułowicz Ferd.
	Maresz Bolesław		Berezowski Kazim.
Komarno	Jakliński Leon		Krobicki Tad.
Kopyczyńce	Wilson Ryszard		Mikołajski Szczep.
	Rosenbaum Ulryk		Ozarkiewicz Eng.
	Safian Łukasz		Strojnowski Edw.
Korczyna	Przysłupski Jakób		Sieradzki Włodz.
Koropiec	Mossoczy Stan.		Selcer Józef
Kosmacz	Zatlokal Rudolf		Dekański St. (kol.)
Kossów	Tarnawski Apol.		Tatańczuch Wł.
	Janikiewicz Stan.		Szymański H.
	Baraniecki Rom.		Zabłocki St.
Kozłów			Zgórski K.
Kozowa	Barban Chaim	Łańcut	Fleszar J.
Krakowiec	Sędzimir Czesław		Witkowski Edw.
Kraków	Jaugustyn St.	Łąka ad	Dreifach Jakób
	Junger Jakób	Sambor	Domański Eman.
	Jordan Henryk	Łapanów	Gąsiorek Fr.
	Komorowski Bol.	Łazy (Szl.)	Kunicki Ryszard
	Krzyształowicz F.	Magierów	Jaciow Mikołaj
	Pareński St.	Majdan	Szostkiewicz St.
	Krokiewicz St.	Maków	Uchacz Błażej
	Czerny Schwarzen-	Maryampol	Zalewski Kaz
	berg Edward	Medenice	Friedländer Emil
	Zoll Józef		Rubinstein Norb.
Krosno	Kropaczek Wilhelm	Medyka	Kaczurba St.
	Słaczka Fr.	Mielec	Frank Apolinary
	Jasiński Adam		Godłowski Aleksy
	Kocay Aleksander	Mielnica	Kraus Adam
Krościenko	Hammerschlag R.		Bilwin Witold
Krukienice	Kosz Kornel	Mikołajów	Krzyształowicz A.
Krynica	Kmietowicz Fr.	Mikuliczyn	Głuszkiewicz Włod.
Krystynopol	Lichtgarn F.	Mikulińce	Brudziński Lud.
Krzeszowice	Dura Jan		Rosenmann Ozyasz
Kulików	Finkel Herman		Koller Bolesław
Kuty	Skomorowski Jan	Milówka	Łodygowski Julian
Leżajsk	Ilowiecki Mateusz	Mrzyglód	Tylka Józef
Limanowa	Gnoiński Michał	Monasterzys.	
	Maurer Zdzisław	Mosty wiel.	Olejniak Michał
Lipnica dol.	Gwozdecki Teofil		Newestiuk Jakób
„ murow.	Schmidt Adam	Mościska	Lebedowicz Emil
Liszki			Polański St.
Lisko	Karpiński St.	Mszana dol.	Czapliński Wład.
	Porajewski Jan	Muszyna	Łukasiewicz Wal.
Lubaczów	Polochajło Jan	Myślenice	Łodziński Wiktor
	Konera Stanisław		Schmidt Filip
		Nadwórna	Last Herman

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Nadworna	Cieszewski Wł.	Przeworsk	Smyczyński Ign.
Narajów	Schenker Adolf	Rabka	Lang Otokar
Narol	Sochacki Leon	Radłów	Knauer Wilhelm
Niemirów	Miczulski Antoni	Radomyśl	Lorentski Jędrzej
Niepołomice	Majewski Tadeusz	koło D.	
Nisko	Löwe Alojzy	Radomyśl	Stanowski Zygm.
	Lawrowski Wł.	nad S.	
Nizankowice	Ruczka St.	Radowce	Ofner Karol
Niżniów	Laskiewicz Alfred	(Bukowina)	Poras Herman
Nowe sioło	Drozdowski Włodz.		Götzlinger Leop.
Nowy Sącz	Filiewicz Jan	Radymno	Salmeidler Leon
	Kijas Tadeusz		Malik Józef
	Olszewski Br.	Radziechów	Prebendowski St.
	Siedlecki Jan	Rawa ruska	Dadlez Julian
	Zieliński Edward		Stokłosiński Fr.
Nowy Targ	Bednarski Jan	Rohatyn	Dorożyński Jakób
	Schein Herman		Terlecki Antoni
Nowosielica	Schecht Izak	Ropczyce	Żukotyński Hen.
(Bukowina)			Potok Hieronim
Obertyn	Bujalski Marian	Rozdół	Michowicz Bron.
Olesko	Pollaschek Fryder.		Rawski Tadeusz
Oleszyce	Mildner Józef	Rozwadów	Hochstim Adolf
Oświęcim	Szlang Maurycy		Dumaire Wł.
	Hanakowski Wł.	Roźniatów	Berwid Bolesław
	Słosarczyk Antoni	Rudnik	Hernich Fr.
Otynia	Pertak Marian	Rudki	Țyszkowski Leon
Peczeniżyn	Vincenz Aleksand.		Śnieżek Ludwik
Perehińsko	Sekanina Jan		Sorner T.
Pilzno	Mydlarski Wł.	Rybotycze	Górski St.
	Biesiadzki Antoni	Rychwałd S.	Michalik Kazim.
Piwniczna	Łukasiewicz Wal.	Rymanów	Bielecki Ignacy
Pobereże	Wnękowicz	Rzeszów	Bujniiewicz Jakób
Podbuż	Tworowski Ign.		Zagórski Adam
Podgórze	Piórko Adam		Danielski Jan
	Dembowski M.	Sadogóra	
Podhajce	Choróbski St.	(Bukowina)	Runes Izydor
	Krzyżanowski Kal.	Sambor	Ciuk Aleksander
	Mossor Kazimierz		Chraśczcowski W.
Podkamień	Ustrzycki Julian	Sanok	Krynicki Józef
Podwołocz.	Świdorski Brunon		Jabłoński Jacek
Pomorzany	Mazanek Ignacy	Sądowa W.	Rokossowski Woj.
	Łopatynski Jaros.	Sasów	Doryk Roman
Poronin	Beaurain Karol	Schodnica	
Potok złoty	Bobek Jan	Seret (Buk.)	Geber M.
Probużna	Brandman Herm.		Kłocek St.
Pruchnik	Przybylski St.	Sędziszów	Kronenfeld Herman
Przemysł	Pordes Majer	Sieniawa	Jastrzębski Waler.
	Madeyski Józef	Siersza	Gorka Józef
	Benoni Ferdynand	Skala	Seidner Abraham
	Smolarski Zygm.	Skalat	Lubowiecki Jul.
Przemysłany	Barbag Herman		Gottfried Maurycy
	Hyżycki Cyryl	Skawina	Nawrat Stanisław
Przeworsk	Końcewicz Jan	Skoczów (Sz.)	Pogrzebacz Jan

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Skole	Michalski Wiktor	Tarnobrzeg	Orzechowski Leon
Śniatyn	Eichel Eustachy	Tarnopol	Fritsch Julian
	Werner Karol		Eckhart Józef
	Ciszka Edmund		Świstun Anastazy
Sokal	Łuszczkiewicz Józ.		Kowenicki Waler.
	Głowiński Winc.		Stobiecki Zdzisław
Sokolów koło	Bukowski Marian		Witoszyński Włod.
Rzeszowa	Szostkiewicz Karol	Tarnów	Eberson Maurycy
Solka (Buk.)	Beilich Edward		Walczyński Józef
	Weinberg Herman		Dzikowski Zygm.
Sołotwina	Seller Józef		Skowroński Włod.
	Rosenberg Oskar		Pilzner Herman
	Żurakowski Rom.		Ozimek St.
Stanisławów	Wnękowicz St.	Tartaków	Kamiński Jan
	Drzewicki Stefan	Tłumacz	Litwinowicz Orest
	Dawidowicz Emil		Howurka Antoni
	Janowicz Włodz.	Tłuste	Jäger Izaak
	Goldhaber Jakób	Touste	Ausobsy Józef
	Gołębiowski Kaz.	Topolnica	Kędziński Wład.
	Dobrucki Gustaw	Toporów	
	Rosmarin Józef	(koło M.)	Rawski Adam
Starasól	Langbank Bron.	Toporów	
Stary Samb.	Salzmann Joachim	(koło B.)	Belzowski Michał
Stary Sącz.	Gawelkiewicz Leop.	Trembowla	Olpiński Julian
Storożyniec	Seinfeld Dawid		Deutsch Zygmunt
(Bukowina)	Drancz J.	Trzebinia	Skórkowski Wacł.
Strumień Sz.	Pick Ludwik		Dobrzyński Kaz.
Strusów	Mrazek Bronisław	Trzyniec	Hlavatsch Paweł
Stryj	Kiczales Józef	(Szląsk)	Hnatyszak Anan.
	Serkowski Bolesł.	Tuchów	Starachowicz Jan
	Lippel Jakób	Turka	Reich Szymon
	Czarnecki Julian		Zadurówicz Emil
	Sołtysik Miecz.		Jarocki Piotr
	Dolnicki Cyryl	Tyczyn	Solecki Jan
	Antoniewicz Włod.	Tyśmienica	Blumenblatt Leon
Strzyżów	Patryn Józef	Uhnów	Ożarowski St.
	Kurasiewicz Józef		Kibitz Leon
Sucha	Gawlik Jan	Ujanowice	Orzeł Józef
Suczawa	Brunstein Wölgf.	Ulanów	Reik Jakób
(Bukowina)	Papp Kazimierz	Ustron (Sz.)	Passek Roman
	Kraemer Jakób	Ustrzyki d.	Lenartowicz Rom.
	Stefanowicz Leon		Jaremkiewicz M.
	Sperber Benj.	Uście ziel.	Glikman Feliks
Śulkowice	Maszewski St.	Uściczko	Hendrychowski T.
Świrz	Trelski Mikołaj	Wadowice	Bukowski August
Śynowódzko	Rapaport Ozyasz		Żędzianowski St.
Świątniki g.			Opydo Fr.
Szczakowa			Serkowski Roman
Szczerzec	Schneck Karol	Waszkowce	
	Acker Salomon	(Bukowina)	Okuniewski Anast.
	Trzeźniowski Eug.	Wareż	Maciejowicz Stef.
Szczucin	Rudnicki Karol	Wedzisz	Krzyształowicz A.
Szczurowa	Grzybezyk St.	Węgier. Gr.	Nowak Władysław
Tarnobrzeg	Momidłowski Wal.		

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Wieliczka	Kownacki Józef Podobiński Ant. Steiner St.	Zborów	Skórski Maryan Baczyński Eustach.
Wielkie Oczy	Blech Bernard	Zebrzydowice	Nikliborc Jan
Winniki	Stanowski Karol	Złoczów	Paulo Aleksander Zaleski Eustach. Coghen Antoni Jarosz Władysław Linsker Juliusz Bendel Samuel Mazanek Ignacy Szaynowski Wł. Wysocki Aleksy Przybyszowski W.
Wielopole skrzyńskie	Kolasiński Alfons		Brill Edward
Wiśniow- czyk	Sobelson Fr.	Żabno	Opieński Jan
Wojnicz	Łowczowski W.	Żmigród	Drzymalik Sylw. Muszkiet Karol Wyrzykowski K. Gozdecki Józef Roth Salomon Grabscheid D. Seidler Antoni Idziński Wiktor Bąkowski Teofil Blumenfeld Jakób Siatecki Kazimierz
Wojniłów	Jastrzębski Julian	Żółkiew	
Wyźnica (Bukowina)	Kostiner K. Flinker Arnold	Żurawno	
Zablotów	Lic Feliks	Żydaczów	
Zagórz	Jodłowski Jan	Żywiec	
Zakliczyn	Dujanowicz Zygm.		
Zakopane	Majewicz Edmund Chwistek Bron. Janiszewski Tom. Sołowski Jan Udziela Maryan		
Zaleszczyki	Landesberg Maur.		
Założce	Jodłowski Jan		
Zarszyn	Tarchalski Józef		
Zator	Grzybowski Stefan		
Zbaraż	Fuchs Leon Biliński Włodz. Merunowicz jun. (w razie koniecznej potrzeby)	Żabie	

BANKI KRAJOWE.

Bank krajowy

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem.

Komisarz bankowy: Tadeusz Pilat, zastępca Marszałka krajowego; **Zastępcy:** Michał Glidżuk, członek Wydziału krajowego, Dr. Józef Ekielski, radca Wydziału krajowego.

Rada nadzorcza: Hipolit Bochdan (prezes), August Gorayski (wiceprezes), J. E. Dawid Abrahamowicz, Dr. Jan Stefan Fedak, Stanisław Jędrzejowicz, Kazimierz Laskowski, Dr. Franciszek Paszkowski, Karol hr. Scipio, Karol Schayer; **Zastępcy:** Adolf br. Bruniecki, Dr. August Łoziński, Stefan Moysa-Rosochacki, Jan Schulz.

Dyrekcya: Prezes Dyrekcyi: Radca Dworu Kazimierz Laskowski; **Dyrektorowie:** Radca Rządu, Dr. Alfred Zgórski, Dr. Wacław Domaszewski.

Prokurzyści: Michał Majewski, Władysław Silkiewicz, Dr. Aleksander Małaczyński, Józef Padewski, Mieczysław Sędzimir, Ludwik Stachiewicz, Dr. Jan hr. Drohojowski, Waleryan Erlacher, Stefan Kossak.

Firme: w polskim, ruskim, niemieckim i francuskim języku protokołowaną podpisuje dwóch dyrektorów lub jeden dyrektor i prokurzysta.

Zastępstwa: Biała, Bóbrka, Bochnia, Bohorodeczany, Borszczów, Brody, Brzesko, Brzeżany, Buczacz, Chrzanów, Czortków, Dąbrowa, Dębica, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dukla,

Dynów, Gliniany, Gorlice, Grybów, Horodenka, Husiatyn, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kalusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Krosno, Kutry, Lwów (powiat), Łańcut, Limanowa, Lisko, Lubaczów, Maków, Mielec, Mścisiska, Myślenice, Nadwórna, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Podhajce, Przemyśl, Przemyślany, Radziechów, Rawa ruska, Rohatyn, Ropeczyce, Rudki, Rudnik, Rzeszów, Sanok, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnobrzeg, Tarnopol, Tarnów, Tłumacz, Trembowla, Turka, Wadowice, Wieliczka, Zaleszczyki, Zbraż, Złoczów, Żółkiew i Żydaczów. Dalsze zastępstwa są w organizacyi tak, że z czasem ustanowi Bank dla poszczególnych 74 powiatów swe pomocnicze i wykonawcze organa. Zastępstwo spełniają dobrze akredytowane instytucye miejscowe, jak powiatowe, zaliczkowe i kredytowe Towarzystwa lub Kasy oszczędności i przy każdym urzęduje komisarz bankowy i jego zastępca. Zastępstwa stoją pod nadzorem Reprezentacyi powiatowej.

Bank krajowy składa się z czterech oddziałów: hipotecznego, komunalnego, kolejowego i bankowego.

A. Oddział hipoteczny uprawia interes pożyczkowy, hipoteczny, wydaje listy zastawne w 5-ciu seryach (I. do V.) w sztukach po 100, 200, 1000, 5000 i 10.000 K., opatrzonych dwoma półrocznymi, każdego roku dnia 30. czerwea i 31. grudnia płatnymi kuponami, przedstawiającymi 4 proc. odsetek, płatnymi w dwóch równych ratach z dołu. Od roku 1893 do końca 1900 zawiesił Bank zupełnie wydawanie pożyczek w 4½ pre. listach zastawnych, a podjął je na nowo w połowie 1901.

Za wypłatę odsetek i kapitału poręcza posiadaczom listów zastawnych w pierwszym rzędzie Bank swemi wierzytelnościami hipotecznymi i innym majątkiem, następnie galicyjski fundusz krajowy po myśli postanowienia Wysokiego Sejmu z dnia 21. października 1881 (§ 25 statutów).

Kupony zadawniają się po upływie lat trzech, wylosowane listy zastawne po upływie lat trzydziestu (§ 32 statutów).

Listy zastawne Banku krajowego mogą być użyte jako kapitały zakładowe i fundacye instytucyj, stojących pod nadzorem publicznym, niemniej jako kapitały pupilarne, fideikomisyowe i depozytowe, wreszcie po kursie giełdowym jako kaucyje służbowe i umowne (§ 35 statutów).

Kurs listów zastawnych z końcem r 1904 $4\frac{1}{2}$ pre. $101\frac{1}{2}$ do 102, 4 pre. 99 do 99:80. Miejsca płatności dla zapadłych kuponów i wylosowanych sztuk: we Lwowie kasa Banku krajowego, we Wiedniu c. k. uprzyw. austriacki Bank dla krajów koronnych, Union-Bank, Towarzystwo akcyjne „Merkur“, Allg. Verkehrsbank i Niederösterr. Escomptegesellschaft; w Bernie, Beneszowie, Budziejowicach, Iglawie, Osieku n. Ł., Ostrawie morawskiej, Pardubicach, Pilźnie czeskiem, Taborze, Wiedniu i Pradze, Živnostenska Banka pro Czechy a Moravu; w Bernie, Bielsku, Jabłońcu, Jägerndorf, Lincu, Olomuńcu, Opawie, Reichenbergu, Rumburgu, Zatecu i w Pradze „Böhmische Union-Bank“; w Tryeście filia „Union-Bank“, w Insbruku i Bregencyi w Banku dla Tyrolu i Przedarulanii; w Lublanie, Celowcu i Spolata w Laibacher Credit-Bank; prócz tego we filii Banku w Krakowie i wszystkich zastępstwach Banku w Galicyi.

Pożyczki na dobra ziemskie udziela się na przeciąg czasu najdłuższego 57 lat, zresztą na lat 44, 39, $34\frac{1}{2}$, 29, 22, 18, 15 i 13; na domy na lat 39, $34\frac{1}{2}$, 29, 22, 18, 15 i 13 zwrotne w półrocznych każdego roku dnia 30. czerwca i 31. grudnia z góry płatnych ratach. Pożyczki na grunta włościańskie udziela się na rat 24, 21, $17\frac{1}{2}$, $14\frac{1}{2}$ i 13 zwrotne w ratach półrocznych o różnych terminach według wskazówek Wydziałów powiatowych.

Pożyczki te bywają bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem instytucyj miejscowych udzielane. Pożyczki udzielane na podstawie osobnego oszacowania, wymagają zezwolenia Rady nadzorczej, jeżeli przy dobrach ziemskich kwotę 100 000 K., zaś przy domach kwotę 50.000 K. przekraczają (§ 7 statutów).

W myśl ustawy z 21. czerwca 1882 (Dz. p. p. Nr. 8) jest Bank uprawnionym żądać egzekucyi politycznej, celem ściągnięcia zapadłych odsetek i rat półrocznych.

W ostatnich czasach wprowadzono dział pożyczek hipotecznych, skombinowanych z ubezpieczeniem życiowem. Pożyczki te korzystają z najdłuższych okresów umorzenia, a hipoteka niemi obciążona pozostaje spadkobiercom w razie śmierci dłużnika wolną od długu.

B. Oddział komunalny wydaje obligi komunalne na podstawie i do wysokości pożyczek udzielanych gminom i powia-

tom, tudzież towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 Dz. u. p. Nr. 70 i kasom oszczędności gminnym i powiatowym; wszystkim tym instytucyom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą (§ 31 statutu), wreszcie utworzonym na podstawie ustawy państwowej z 30. maja 1869 Dz. u. p. Nr. 93, spółkom wodnym, a to w myśl zmienionego uchwałą sejmową z 5. maja 1900 statutu bankowego. Od r. 1895 wydaje Bank krajowy 4 $\frac{1}{2}$ pre. obligacye komunalne III. emisji w sztukach po 200, 1000, 5000 i 10.000, a zaś od 1889 r. 4 pre. obligacye komunalne IV. emisji w takichże samych sztukach jak emisya III.

Emisya I. 5 pre. komunalnych obligacyj została w r. 1889 zamknięta, zaś emisya II. w ciągu r. 1900 w obieg puszczoną. Do ściągnięcia obligacyj komunalnych I. emisji ustanowiony jest termin 30. czerwca 1909 roku jako termin nieprzekraczalny. Emisya III. 4 $\frac{1}{2}$ pre. obligacyj komunalnych została w drugiej połowie r. 1895, zaś emisya IV. 4 pre. obligacyj komunalnych w połowie r. 1889 w obieg puszczoną.

Obligacye komunalne są opatrzone półrocznymi na dniu 1. kwietnia i 1. października każdego roku płatnymi kuponami. Za wypłatę procentów i kapitału poręcza Bank posiadaczom obligacyj komunalnych przedewszystkiem szczegółowo dla tych obligacyj utworzonym funduszem rezerwowym, następnie swoimi aktywami, a o ileby te fundusze na pokrycie zobowiązań płynących z tej emisji nie wystarczyły, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju w myśl postanowień Sejmu z 21. października 1884 i z 21. października 1899 r. (§ 3 B. al. 3 i § 37 al. c. statutu).

Obligacye komunalne i kolejowe Banku krajowego mogą być użyte jako kapitały zakładowe i fundacyjne instytucyj stojących pod nadzorem publicznym, niemniej jako kapitały pupilarne, fideikomisowe, depozytowe, wreszcie po kursie dziennym jako kaucye służbowe.

Pożyczki komunalne mogą być udzielane tylko za uchwałą Rady nadzorczej, powziętą na wniosek Dyrekcyi, a zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

Kupony i obligacye komunalne zadawniają się podobnie jak kupony i listy zastawne krajowe w 3 względnie 30 latach.

Kurs obligacyj komunalnych z końcem roku 1904 5 pre. 102·10—102·70, 4¹/₂ pre. 101·50—102·—, a 4 pre. 98·80—99·80.

C. Oddział kolejowy utworzony został w Banku na mocy uchwały Sejmu z dnia 17 maja 1883. Celem tego oddziału jest udzielanie pożyczek w obligacyach kolejowych państwu, krajowi tudzież prywatnym przedsiębiorstwom na budowę kolei żelaznych w kraju.

Ustawa państwowa z dnia 31. grudnia 1894 Dz. p. p. Nr. 10 z r. 1895, nadająca obligacyom kolejowym Banku charakter papierów o bezpieczeństwie pupilarnem, dała Bankowi podstawę do emisji swoich obligacyi kolejowych. W r. 1904 przyrzekł Bank 4 nowe pożyczki kolejowe: K. 698.000 kolei Przeworsk-Bachórz, K. 330.000 kolei Piła-Jaworzno, K. 900.000 kolei Delatyn-Kołomyja-Stefanowska i K. 720.000 kolei Trzebinia-Skawce.

Kurs obligacyj kolejowych z końcem r. 1904 99—100.

D. Oddział bankowy obejmuje następujące interesa:

a) nabywanie wierzytelności i ściąganie tychże na własny i obcy rachunek, umawianie się z dłużnikami i wierzycielami o ich spłatę w ratach:

b) kupno i sprzedaż własnych listów zastawnych, obligacyj komunalnych i obligacyj kolejowych;

c) eskontowanie wylosowanych własnych listów zastawnych, obligacyj komunalnych oraz kuponów od tych listów i obligacyj;

d) udzielanie zaliczek na własne listy zastawne, obligacye komunalne, urządzenie na giełdzie notowane listy zastawne innych w kraju istniejących zakładów hipotecznych, na obligacye krajowe i wogóle na papiery wartościowe, w których kapitały pupilarne lokowane być mogą;

e) eskontowanie weksli w szczególności, weksli przedkładanych przez kasy oszczędności, powiatowe i gminne kasy pożyczkowe, stowarzyszenia zaliczkowe i inne oparte na ustawie z 9. kwietnia 1873. Dz. u. p. Nr. 70, jak również przez koła kredytowe, tudzież reeskontowanie weksli;

f) udzielanie pożyczek na skrypta notaryalne: 1) gminom i powiatom, kasom pożyczkowym gminnym i powiatowym, stowarzyszeniom zaliczkowym (jak pod e), 2) osobom prywatnym za hipotecznem ubezpieczeniem;

g) udzielanie pożyczek na płody rolnicze, górnicze i przemysłowe na podstawie listów składowych (warrantów) wystawionych przez zarządy składów publicznych, oraz udzielanie pożyczek na zastawy;

h) przyjmowanie gotówki na wkładki oszczędności, asygnaty kasowe i na rachunek bieżący. Przy wkładkach oszczędności najmniejsza wkładka może wynosić 10 koron. Wkładki z odsetkami do wysokości szesnastu milionów koron posiadają gwarancję funduszu krajowego. Asygnaty nie mogą na mniejsze od 200 koron kwoty opiewać, a suma wydanych asygnat nie może przekroczyć kwoty 4,000.000 koron;

i) przyjmowanie depozytów;

k) prowadzenie towarowego interesu komisowego;

l) pośredniczenie w zakładaniu i prowadzeniu przedsiębiorstw rolniczych, przemysłowych i handlowych, oraz udzielanie im pożyczek;

m) udzielanie pożyczek na przedsiębiorstwa melioracyjne ułatwione na drodze kredytu tworzenia się spółek melioracyjnych, a względnie wykonywanie robót melioracyjnych na rachunek osób trzecich.

Bank krajowy wyposażony z funduszków krajowych kapitałem zakładowym w kwocie jednego miliona zlr., podlega zwierzchnictwu Wydziału krajowego, któremu Dyrekcya Banku z końcem każdego roku przedstawia zamknięcie rachunkowe, bilans i inwentarz opatrzone sprawozdaniem Rady nadzorczej dla udzielenia absolutorium, celem przedłożenia onychże na najbliższej sesji sejmowej.

Nadwyżka dochodów obliczona w myśl postanowień prawa handlowego obracaną będzie zgodnie z § 72 stat.; a) w $\frac{4}{10}$ na pomnożenie zakładowego majątku Banku, dopóki ten majątek nie osiągnie wysokości 4,400.000 K.; b) w $\frac{3}{10}$ na utworzenie funduszu rezerwowego; c) w $\frac{2}{10}$ na utworzenie specjalnej rezerwy dla listów zastawnych; d) w $\frac{1}{10}$ na utworzenie specjalnej rezerwy dla obligacyj komunalnych II., III. i następnych emisyj.

Rok obrotowy 1904. W ciągu roku 1904 umieścił Bank 13,881.000 swoich emisyj z zyskiem 228.117.78.

W roku 1904 wpłynęło 1364 podań o podwyżki hipoteczne

na łączną kwotę 24,272.200 koron, wydano promes 1170 na kwotę 16,423.700 koron, wypłacono 1180 pożyczek w kwocie 12,134.800 kor., co łącznie z pożyczkami w poprzednich latach wypłaconymi czyni 14.905 pożyczek w ogólnej sumie 169,413.700 koron.

W oddziale komunalnym udzielił Bank w 1904 r. 24 pożyczek w obligacjach komunalnych w ogólnej sumie 2,301.400 koron, co łącznie z pożyczkami w poprzednich latach wypłaconymi czyni 547 pożyczek w ogólnej sumie 26,937.000.

Całkowity obrót z wszystkich operacyj Banku w roku 1904 wynosi sumę koron 1.597, 522.640·88. Obrót kasowy wynosił koron 326,372.920·03. Eskontowano 60.188 weksli na sumę 60,109.386·35 koron. Czysty zysk w r. 1904 wynosił koron 404.525·10. Obecny majątek Banku w kapitale zakładowym i rezerwach wynosi koron 7,888.250·33, strącając zaś kwotę koron 12.312 będącą własnością dłużników komunalnych, wynosi zwiększenie majątku Banku ponad pierwotną, dwumilionową dotację krajową kwotę 5,875.938·33, uzbieraną przez Bank w ciągu dwudziestu jeden lat istnienia.

Urzednicy:

Naczelnny Buchalter: Michał Majewski.

Wicedyrektorowie: Dr. A. Małaczyński, J. Padewski
i M. Sędzimir.

Kozakiewicz L., zast. buchalt.
Stachiewicz L., nac. likw.
hipot. i prokurzysta.
Dr. Drohojowski hr. Jan, se-
kretarz Dyrekcji i Rady
i prokurzysta.
Erlacher Walery, naczelnik
likwidatury i prokurzysta.
Kossak Stefan, naczelnik li-
kwidatury i prokurzysta.
Nartowski Antoni, kasyer
Zakładu głównego.

Łoziński Roman, starszy re-
ferent hipot.
Krzyszkowski Ign., starszy
referent hipot.
Swieżawski Stefan, starszy
referent hipot.
Pieńczykowski Stanisław, sal-
dokontysta.
Hamerski Maryan, starszy li-
kwidator.

Armółowicz Jan, starszy likw. i prokurzysta filii.	Jenik Władysław, adj. I. kl.
Wojeiechowski Jul., ref. szac.	Kielbusiewicz Kaz. „
Kövess Aleksander, starszy rewident.	Wiewiórowski T., kasyer filii.
Hanke Artur, saldokontysta.	Kretschmer Józef, adj. I. kl.
Rump Fryderyk, starszy likw.	Bastgen Bruno „
Królikowski Alojzy, star. likw.	Sadowski Leon „
Narajewski Włodzimierz, ref. hipoteczny.	Sobek Józef, archiwista.
Dr. Rużycki Julian, sekretarz Banku.	Woycikiewicz Kaz., adj. II. kl.
Reiner Juliusz, star. koresp.	Gonet Franciszek „
Trzeński Emil, starszy likw.	Rieger Stefan „
Dzikowski Maryan, star. eksp.	Brodacki Wł., lustrator stow.
Gajewski Marcei, likwidator.	Dr. Szenk Miecz., adj. II. kl.
Wilusz Tadeusz, likwidator.	Ropicki Leon „
Grollé Józef, korespondent.	Kotowicz Teodor „
Krug Emil, korespondent.	Czyżewski Jan „
Wolski Jan, saldokontysta.	Drągowski Zygmunt „
Jaszek Czesław, likwidator.	Łukasiewicz Klemens „
Późniak Zygmunt, likwidator.	Pompa Edward „
Dr. Szpor Łucyan, sekretarz oddziału hipot.	Dr. Sawczak Juliusz, „
Pizar Wł., referent pipot.	Mieszkowski Witold „
Wisłocki Włodz., likwidator.	Bazal Antoni „
Osberger Stanisław, rewident.	Haniszewski Jan, ekspedyent.
Kocowski Teofil, likwidator.	Woroszyński Kons. Wł., asyst.
Burezak Antoni, ref. hip.	Sawczyński Włodzimierz „
Brandys Józef, saldokontysta.	Krzyżanowski Franciszek „
Borkowski Kazimierz, adj. I. kl.	Drzewicki Józef „
Łaszowski Jan, adj. I. kl.	Minnicki Władysław „
Jaroszyński Stanisław. sekre- tarz oddziału bank.	Łazica Stanisław „
Rakowski Tadeusz, adj. I. kl.	Dr. Agopsowicz Kaz. „
Jankowski Antoni „	Murczyński Władysław „
Frajdenberg Władysław „	Czapelski Hilary „
	Friedlein Stefan „
	Mally Kamil „
	Malezyński Bol, „
	Chodorowski Kazimierz „
	Jamrógiewicz Zygmunt „
	Skórczewski Stanisław „
	Makowski Józef „

Harnwolf Artur asystent	Bialikiewicz Józef praktykant
Romaszkan Artur „	Ruckgaber Maryan „
Hiolski Kazimierz „	Walczak Mieczysław „
Szotarski Ignacy „	Pawlikowski Adam „
Bizański Władysław „	Znamięcki Klemens „
Szymała Zygmunt „	Czapczyński Witold „
Klimowicz Jan „	Ziemiański Michał „
Nowakowski Jan praktykant	Seferowicz Stanisław „
Bielecki Stanisław „	Dobrzański Wład. „
Skalski Witold „	Schmidt Władysław „

	K.	h.		K.	h.
Kasa	1.736.630	70	Kapitał zakładowy łącznie z przy- padającym zyskiem za rok 1904 .	4,007.452	86
Efektu funduszu rezerwowego . . .	1.680.000	—	Rezerwy	3,880.797	47
Efektu funduszu emerytalnego . . .	439.946	60	Fundusz emerytalny	439.946	60
Efektu własne, eskontowane i w kom. Pożyczki emisyjne w listach zastaw- nych, obl. kom. i kolejowych . . .	2,633.813	85	Emisye Banku	139,022.500	—
Pożyczki w gotówce	140.394.902	49	Wylosowane efekta własnych emisyj Kuponny w obiegu	2,198.300	—
Weksle	566.565	01	Obce kapitały	638.398	80
Zaliczki na zastaw efektów	20,472.446	84	Lokacyjne Zastępstw	34,856.712	—
Rachunek bieżący, pokryty efektami Dłużnicy w rachunku bieżącym . . .	129.454	—	Różne rachunki	1,083.969	56
Realności z licytacyi nabYTE	2,873.482	20	Procenta przenosne	199.193	85
Udziały w Tow. handlowych, prze- mysłowych i innych	15,193.107	82		1,170.614	—
Rachomości	6.481	76			
Ruchomości	668.807	50			
Różne rachunki	40.913	86			
	691.332	51			
	187,527,885	14		187,527,885	14

Czysty zysk rozdzielony w myśl

§ 101 st.

40 ⁰ / ₀ na kapitał zakład.	K. 161.810.04
30 ⁰ / ₀ na fundusz rezer.	„ 121.357.53
20 ⁰ / ₀ na rezerwę od- działu hipotecznego	„ 80.905.02
10 ⁰ / ₀ na rezerwę od- działu komunalnego	„ 40.452.51
	K. 404.525.10

C. k. uprz.

Galicyjski akc. Bank hipoteczny we Lwowie.

C. k. uprz. gal. akcyjny Bank hipoteczny został otwarty 15. lipca 1867 r. na mocy statutów zatwierdzonych przez Najjaśniejszego Pana dnia 12. stycznia 1867 r.

Kapitał zakładowy wynosi 16,800.000 K., i podzielony jest na 42.000 akcyj po 400 kor. pełno wpłaconych.

Bilans sporządzony z dniem 31. grudnia 1904 r. wykazuje 1,453.440 kor. 66 hal. czystego zysku.

Zakład działa także przez filie w Krakowie, w Czerniowcach i Tarnopolu, oraz przez Ekspozytury w Stanisławowie, Podwoleczyskach i Nowosielicy.

Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny zajmuje się udzielaniem pożyczek hipotecznych w $4\frac{1}{2}\%$ i w 4% listach hipotecznych, nabywaniem wierzytelności hipotecznych, tudzież wszelkimi interesami bankowymi, wekslarskimi, zaliczkowymi, niemniej wydawaniem asygnacyj kasowych i udzielaniem zaliczek na produkty gospodarskie.

Działalność jego rozciąga się na cały obszar Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na Księstwo Śląskie i Bukowińskie, oraz Margrabstwo Morawskie. Ma prawo zakładać filie i ustanawiać ajencye w innych miastach krajów, na które się rozciąga jego działalność, a oprócz tego ajencyę we Wiedniu.

Z Bankiem hipotecznym połączona jest Kasa zaliczkowa, która za poręczeniem lub na zastaw udziela pożyczek od 10 do 2000 K. za spłatą kapitału w ratach tygodniowych, miesięcznych i kwartalnych.

Każdy $4\frac{1}{2}\%$ list hipoteczny musi być wylosowany w przeciągu 50 lat, zaś każdy 4% list hipoteczny w ciągu 60 lat od daty wystawienia.

Kupony 4% i $4\frac{1}{2}\%$ listów hipotecznych, płatne są dnia 1. maja i 1. listopada każdego roku.

Kupony listów hipotecznych wolne są od podatku rentowego, który Bank sam opłaca.

Kupony listów hipotecznych w przeciągu 6 lat po terminie do wypłaty nie prezentowane, ulegają przedawnieniu.

Rada nadzorcza: Prezydent: Adam hr. Gołuchowski.

Wiceprezydent: Tchorznicki Kazimierz.

Komisarz rządowy: Jerzy Piwocki, Radca Dworu.

Zastępca kom. rząd.: Klusik-Orzechowski Tadeusz, starszy radca skarbu.

Członkowie Rady nadzorczej: Chamiec Jaksa Antoni, Natan Löwenstein dr. pr., Józef Męciński, Stanisław hr. Mycielski dr. pr., wł. d., Rybicki Alojzy dr. pr., Skrzyński Seweryn, Stadnicki Tomasz hr., Till Ernest dr. pr.

Dyrekcya: Bolesław Bielański, Fruchtman Jakób dr. pr.

Zastępca Dyrektora: Sekler Wilhelm.

Sekretarz Banku: Lewakowski Aleksander, Rad. ces., prokur.

Sekretarz Dyrekcyi: Feldstein Herman, prokur.

Prokurzyści: Hauswald Edmund, nac. buchalt., dr. Maryan Boziewicz, oddz. hipoteczny, Miłaszewski Jan, kasyer główny. Weissman Maksymilian, nac. kantoru wymiany, Hoppen Herman, nac. oddz. depoz., Mendrochowicz Wiktor, nac. likw. hip., Czesław Mravinesics, nac. Kasy zaliczkowej.

A. Oddział hipoteczny:

a) *Biuro hipoteczne. Referenci:* Dr. Maryan Boziewicz prokurzysta, Rutkowski Wojciech, Rudyński Jan, dr. Mester Szymon, adjunkt Zarzycki Jan, adjunkt Kowarz Maryan, asyst. Dr. Steczkowski Władysław.

b) Likwidatura hipoteczna: naczelnik: Mendrochowicz Wiktor prokur., likwid.: Lipiński Roman, kasyer: Baczewski Arnold, adjunkt: Teppa Michał, asystenci: Mehrer Emanuel, Brandeis Otton, Bibelman Mateusz, Kriss Benjamin, Löwenthal Benedykt, prakt. Gładyszowski Antoni.

B. Oddział handlowy:

a) Kasa główna: Miłaszewski Jan, kasyer prokurzystą.

b) Kantor wymiany: naczelnik: Weissman Maksym, prokur., kasyerzy: Mościsker Simel, Kirschner Gustaw, asystenci: Wittemberski Bolesław, Gabel Józef.

c) Kasa depozytów: naczeln.: Hoppen Herman prokurzystą, kasyer: Wohlfeld Maurycy, asyst.: Kozłowski Roman.

d) Likwidatura weksli i asygnat kasowych: naczeln.: Sekler Wilhelm zast. dyr., Suesser Henryk, likwid., Frankfurter Karol asyst., Adler Henryk asyst.

e) Korespondencya: naczeln.: Mokrzycki Wit., koresp. Dr. Feiles Karol, adjunkt Kurzer Gustaw.

f) Rewizya: naczeln.: Mehrer Aron, rewidenci: Stroynowski Alfred, Neszel Herman, asystenci: Rubinstein Maurycy, Max Rudolf, Sand Samuel.

g) Buchalterya: Hauswald Edmund naczelnik prok., saldo-kontyści: Ryszard Stanisław, Simon Rudolf, adjunkt: Barasch Edward, asystenci: Wielopolski Konrad hr., Schiller de Schidenfeld Maksymil., Schumer Ludwik.

h) Likwidatura kuponów: likwidator: Karlsbad Izydor, asystent: Karp Arnold.

i) Kasa zaliczkowa: Mravinesics Czesław prokur. naczelnik, kasyer: Orzechowski Feliks, skarbnik: Kolischer Herman, asystenci: Schrenzel Fryderyk, Weiss Ignacy.

k) Ekspedyt: Gixelii Juliusz ekspedytor.

Filia w Krakowie. *Cenzorowie*: Jawornicki Józef, Kaufman Józef dr. praw, Schütz Adolf wł. d., Tilles Samuel dr. pr., Jakubowski Jan dr. pr. adw.

Dyrygent: Winiarz Jan, Rad. ces.

Współfirm.: Dołżycki Karol.

Urzednicy: Theobald Teodor br., buch. prokur., Czapelski Kazimierz kasyer prokur., dr. Kolischer Karol prokur., kasyer

kant. wym.: Kaufman Bernard, adjunkt: Reisler Herman, Ruzycycki Stanisław, asystenci: Pudek Jan, Salamon Adolf, Ripper Wilhelm, Metallman Henryk, Kirchmayer Piotr, Wortman Wilhelm, Adler Leopold, Feldstein Józef, Glaser Józef, prakt. Karpiński Stanisław.

Filia w Czerniowcach. *Cenzorowie:* Langenhan Fryderyk prez. izby handl., dr. Fryderyk Kleinwächter prof. wszechnicy, Kehlmann Szymon dr. adw. kr., Kiesler Henryk dr. pr. adw. krajowy.

Dyrygent: Burstin Stanisław, Rad. ces.

Współfirm.: Kindler Jakób.

Urzednicy w Czerniowcach: kasyer: Braun Gabryel, Bodenstein Gustaw, prokurzyści. Likwidator: Mittelman Fryder. Adjunkci: Birnberg Filip, Schaff Robert. Asystenci: Mann Dawid, Schulman Henryk, Berger Szymon, Rosenzweig Mayer, Frenkl Paweł, Melzer Zygmunt, Beer Jakób, Seidmann Mendel, Wróbel Teofil.

Urzednicy w Ekspozyturze w Nowosielicy: Rappaport Leon, Roll Mateusz, Długacz Józef, Menczel Michał.

Filia w Tarnopolu. *Cenzorowie:* Pohorecki Stanisław dr. pr. adw., Maniewski Maryan wł. d., Horowitz Jakób dr. pr., adw.

Dyrygent: Frenkl Leon. Rad. Ces.

Współfirm.: Patraszewski Wacław.

Urzednicy: prokurzyści: Brandeis Henryk buch., Parnas Jakób kasyer. Magazynier: Rieger Kazimierz. Adjunkci: Markheim Jakób, Severin Eugeniusz, Horowitz Adolf. Asystenci: Kittner Henryk, Gabryel Karol, Tapkowski Michał, Zucker Feliks, Wiener Bertold, Brühl Wilhelm.

Urzednicy w Ekspozyturze w Podwołoczyskach: Adjunkt: Mester Ignacy. Asystent: Góra Romuald.

Ekspozytura w Stanisławowie. *Urzednicy:* Paygert Kornel dr., kierownik. Adjunkci: Lamm Joachim, Bobelak Stanisław, Rauch Bernard, Perlmutter Herman. Asystent: Kahane Emil. Praktykant: Ebner Jakób.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

dla stow. zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Statut akcyj. Banku związkowego został na mocy reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3-go maja 1898 r. do L. 13.055 intymowanego przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie, reskrytem z dnia 21 marca 1901 do L. 16.365 zatwierdzony z tem, że kapitał akcyjny wynosić ma milion koron w 2500 akcyach po 400 koron, że następnie wolno będzie Zarządowi Banku kapitał ten podwoić tylko na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcyonaryuszów, a przy dal-szem podniesieniu aż do 10 milionów, także za przyzwoleniem rządu.

W subskrypcyi akcyi wzięły udział same Stowarzyszenia w kwocie 598.000 K., a osoby prywatne w kwocie 402.000 K.

Wynik czynności, rozpoczętych w pierwszych dniach czerwca 1902 r. przedstawia się po 19 miesiącach z dniem 31 grudnia 1903 r. w cyfrze ogólnego obrotu kasowego K. 28,499.322-92.

Na obrót składają się uwidocznione w zestawieniu bilan-sowem cyfry.

Zarząd Banku i urzędnicy po wyborach I. Walnego Zgroma-dzenia dnia 16 kwietnia 1904.

Rada zawiadowcza: Prezes: Sękowski Stefan.

I. zastępca prezesa: Terenkoczy Władysław.

II. zastępca prezesa: Dr. Filasiewicz Hilary.

Członkowie: Biechoński Wojciech, Epler Edward Karol, Filasiewicz Hilary, Kusiba Eugeniusz, Ks. Lubomirski Andrzej,

Łaski Kazimierz, Padewski Józef, Malczewski Włodzimierz,
Ramułt Baldwin Ludwik, Żardecki Bolesław.

Dyrekcya: Biechoński Wojciech, Szczepański Piotr.

Zastępca: Narcyz Ulmer.

Komisarz rządowy: Radca Nam. Hołodyński Antoni.

Prokurzyści: Członek Rady Zawiad. Ramułt Baldwin Ludwik, Brzeziński Stefan, kasyer, Garczyński Fr., buchalter.

Komitet kontrolujący: Epler Karol, Ramułt Baldwin Ludwik, Żardecki Bolesław.

Wydział rewizyjny: Horoszkiewicz Stanisław, Łaszcz Tomasz, Ostaszewski Stanisław.

Urzednicy:

Buchalter i prokurzysta: Garczyński Franciszek.

Saldokontysta: Czerwiński Feliks.

Kasyer: Brzeziński Stefan.

Korespondent: Kastner Jan Konstanty.

Likwidator: Kucner Franciszek.

Pomoc. likw.: Żołczyńska Helena.

Praktykanci: Katyl Tadeusz, Giżowska Marya, Wysogórski Władysław, Hole Kazimierz.

Syndyk: Dr. Władysław Duleba, poseł do Rady państwa.

Zastępca: Dr. Leon Czeszer.

Dwóch woźnych.

Bilans Banku związkowego z dnia 31 grudnia 1904.

	Kor.	hal.		Kor.	h.
Kasa — Gotówka	168,224	04	Kapitał akcyjny	1,000,000	—
Koszta założenia	22,813	—	Wierzycciele	747,718	57
Inwentarz	4,657	—	Reeskont weksli	3,037,984	79
Dłużnicy	425,507	83	Rachunki przenośne	32,923	02
Pożyczki skryptowe	99,870	—	Akcyjne kupony	1,472	—
Własne efekta	41,215	40	Fundusz rezerwowy	6,741	76
Koszta prawne i protest.	671	01	Nadwyżka — Zysk	41,060	39
Stowarzyszeń	2,725,736	61			
Weksle	1,353,677	88			
{ prywatne	9,378	85			
{ rymesy	16,148	91			
Rachunki przenośne	4,867,900	53		4,867,900	53

ZARZĄD
Galicyjskiej Kasy Oszczędności
w e L w o w i e.

Wydział.

Przewodniczący: Stanisław Niezabitowski.

Zastępca przewodniczącego: Dr. Józef Pająk.

Członkowie.

Dr. Władysław Abraham, dr. Jarosław Kułaczkowski, dr. Adolf Lilien, Eugeniusz Pierożyński, Jan Schulz, Stefan Sękowski, Karol Sklepiński, dr. Zygmunt Skowroński, Dr. Edward Stroynowski i Ludwik Winiarz.

Dyrekcya.

Dyrektorowie: Antym Nikorowicz, Dr. Jan Kanty Steczkowski.

Zastępca dyrektora: Dr. Edward Stroynowski.

Komisarz rządowy: Jan Adam Czeżowski, radca c. k. Namiestnictwa.

Zastępca Komisarza rządowego: Stanisław Zimny, radca c. k. Namiestnictwa.

Syndyk: Dr. Paweł Dąbrowski, adwokat krajowy.

Urzednicy.

Naczelnny buchalter: Karol Czauderna.

Kasyer: Wiktor Osiadacz.

Likwidator: Leopold Wilimowski.

Sekretarz: Adam Bartkowski.

Rewidenci I. kl.: Eugeniusz Gruzewski, Jan Pazirski i Zygmunt Szulakiewicz.

Referent hipoteczny: Filibert Czaykowski.

Rewidenci II. kl.: Franciszek Żmudziński, Walery Struskiewicz i Jan Czabański.

Adjunkci I. kl.: Henryk Grabiński, Piotr Tustanowski, Wincenty Zieniewski i Walery Kaszyński.

Adjunkci II. kl.: Emil Müller, Antoni Królikowski, Juliusz Starkel i Kazimierz Peplowski.

Asystenci I. kl.: Emil Sarnicki, Dr. Stefan Bobowski, Edward Kienzler, Michał Przestrzelski i Józef Piórkiewicz.

Asystenci II. kl.: Feliks Merunowicz, Stanisław Czerniecki, Antoni Liske, Józef Czarnecki i Witold Linhardt.

Asystenci III. kl.: Józef Jägerman, Jan Antoni Prochenko i Leon Zagórski.

Praktykanci.

Bolesław Żołyński, Jan Kokurewicz, Aleksander Kauer, Stanisław Oleński, Ignacy Puzdrowski, Maryan Władysław Götz, Ludwik Lustig i Edmund Horowitz.

GALICYJSKIE

Towarzystwo kredytowe ziemskie

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

Galicyskie Towarzystwo kredytowe ziemskie założone w roku 1841, trudni się udzielaniem pożyczek w listach zastawnych na większą własność zapisaną w urzędach hipotecznych przy sądach kolegialnych w Galicyi, Bukowinie i W. Księstwie Krakowskiem.

Przeprowadziwszy w r. 1890 ogólną konwersyę 5 proc. listów zastawnych na $4\frac{1}{2}$ proc., a w r. 1893 konwersyę wszystkich $4\frac{1}{2}$ proc. listów zastawnych na 4 proc., wydaje obecnie tylko te ostatnie, opiewające na walutę koronową z okresem 56-letnim.

Pożyczki w tych listach zaciągane, mogą być umarżane w 41 lub 56 latach a w pierwszym razie półroczna rata procentowa i amortyzacyjna wynosi razem $2\frac{1}{2}$ proc., w drugim zaś razie $2\frac{1}{4}$ proc. Wszystkie w obiegu będące $4\frac{1}{2}$ proc. listy zastawne, zostały wypowiedziane — i w dniu 31 grudnia 1893 dalsze ich oprocentowanie ustało.

Należytości za wygotowanie listów zastawnych 11.064 kor. Prowizye zwłoki z powodu uchybienia terminu rat 225.871 kor. Ogółem przychód w r. 1904: 693.610 kor. Wydatki na zarząd 386.190 kor. Czysta przewyżka 154.806 kor.

Stan majątku z końcem roku 1904: 5,513.041 kor.

Rada Nadzorcza:

Prezes: Brykczyński Stanisław.

Członkowie: Skrochowski Feliks, Obertyński Adam.

Zastępcy: Younga Zdzisław, Dydyński Aleksander, trzecie miejsce opróżnione.

Dyrekeya:

Prezes: Dr. Krański Władysław.

Zastępca prezesa: Rozwadowski Franciszek.

Dyrektorowie: Żaba Stanisław, Vivien Jan, trzecie miejsce opróżnione.

Syndyk: Dr. Skalkowski Tadeusz.

Zastępca syndyka: Dr. Łoziński August, Dr. Mochnacki Włodzimierz.

Sekretarz: Mazanowski Aleksander.

Naczelnik rachunkowości i kasy: Biliński Edmund, c. k. radca rządu.

Urzednicy:

Urzednicy I. rangi: Dr. Wiktor Artur, starszy urzednik konceptowy; Deryng Władysław, kasjer; Borkowski Oktaw, kontrolor; Olszewski Leon, buchalter; Stoiński Stanisław, starszy urzednik konceptowy.

Urzednicy II. rangi: Reindl Włodzimierz, Sadowski Stefan, Girtler Kleeborn Ernest, Chaberski Kazimierz.

Urzednicy III. rangi: Parylewicz Michał, Klimke Józef, Hubel Jan, Podoski Junosza Aleksander, Jełowicki Szczęsny, Miśniakiewicz Włodzimierz.

Urzednicy IV. rangi: Hołyński Maryan, Wójtowicz Julian, Niesiołowski Franciszek, Kruszewski Walentyn, Kusiński Jakób, Borkowski Teodor, Grzywiński Jan.

Urzednicy V. rangi: Rudnicki Zdzisław, Gorylewicz Stanisław, Lachowski Stanisław, Stobiecki Józef, Podlaski Gustaw, Prokopowicz Bronisław, Kretschner Emanuel, Łuczkiwicz Tadeusz, Theodorowicz Leon, Tucki Mieczysław.

Praktykanci: Malinowski Mieczysław, Theodorowicz Witold, Trzemeski Henryk.

Pozostali w dawnym etacie z r. 1893:

Likwidator: Obertyński Julian.

Oficyałowie II. klasy: Lang Justyn, Kluczenko Bolesław,
Smutny Jan Waclaw.

Urzednicy manipulacyjni: Wallek Alojzy, Kulczycki Edward,
Wereszczak Józef.

BANK ZALICZKOWY WE LWOWIE

PRZY ULICY HETMAŃSKIEJ LICZBA 10.

(Gmach własny).

ZARZĄD I URZĘDNICY BANKU ZALICZKOWEGO WE LWOWIE.

Prezes Rady nadzorczej: Dr. Skalkowski Tadeusz.

Zastępca Prezesa: Dr. Ekielski Józef.

Sekretarz: Dr. Gorecki Tadeusz.

Zastępca Sekretarza: Dr. Roiński Emil.

Członkowie: Chołoniewski Stanisław, Epler Karol Edward, Gieszkowski Zygmunt, Krzen Edmund, dr. Lewakowski Maryan, dr. Merunowicz Józef, Mravinesics Czesław, Niemczynowski Stanisław, Piwocki Jerzy, Rayski Albin, Riedl Jan, Ross Juliusz, dr. Sawczyński Herryk, Sosnowski Józef, Todschildler Albin, Towarnicki Władysław, Widt Seweryn.

Komisya kontrolujqca: Ross Juliusz, Mravinesics Czesław, dr. Lewakowski Maryan.

Komisya rewizyjna: Bal Stanisław, Lewicki Bolesław, Majewski Michał.

Dyrekcya: Dr. Czyżewicz Adam, Terenkoczy Władysław, Ruszczyński Gwidon.

Zastępcy dyrektorów: Dr. Mochnacki Włodzimierz, Szkowron Albert, Gilatowski Karol.

Syndyk: Dr. Kuczkiwicz Jan.

Urzędnicy.

Buchalter: Gilatowski Karol.

Likwidator: Żmudzki Wacław.

Rewident: Zarzycki Adam.

Referent prawny: Schmidt Józef.

Adjunkci: Bieniecki Kazimierz, Zagórski Bolesław.

Asystent: Hilki Adolf.

Praktykanci: Czaykowski Józef, Maćkiewicz Maryan.

3 woźnych.

Bilans Banku zaliczkowego we Lwowie za rok 1904.

Stan czynny	Koron	hal.	Stan bierny	Koron	hal.
Pożyczki na weksle	2,631,727	45	Udziały członków	462,876	19
„ „ skrypty i w rachunku	1,103,146	83	Fundusz rezerwowy	182,589	54
Lokacja funduszu rezerwowego .	142,399	90	Różne fundusze własne	153,504	97
„ „ obrotowego	107,150	—	Wkładki oszczędności	3,118,604	87
Gmach własny	400,750	—	Zobowiązania własne	270,245	—
Odsetki na rok nast. wypł.	1,065	62	Gmach własny	181,056	54
Realności nabyte	59,844	19	Odsetki na rok nast. pobr.	36,089	40
Koszta urzędzenia i ruchomości .	3,014	06	Realności nabyte	27,447	60
„ administracyi	4,640	—	Zaliczki procesowe i notaryalne .	881	52
Zaliczki procesowe i notaryalne .	3,251	13	Zysk z roku 1904	89,151	54
Gotówka	65,457	99			
	4,522,447	17		4,522,447	17

BANK ROLNICZY

we Lwowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane o poręce ograniczonej.

Rok założona 1881.

Rada Nadzorcza uzupełniona w dniu 12 kwietnia 1904.

Prezes: Emil hr. Potocki.

Wiceprezes: Jan Lubicz Seferowicz.

Członkowie: Augustynowicz Bolesław, dr. Balko Władysław, Bank hipoteczny Lwów, dr. Dąbrowski Paweł, Henzel Seweryn, Horodyński Zbigniew, Lazarus Maurycy, Porceri Ksawery, Schellenberg Artur, Śmiałowski Bolesław, Szczerbicki Franciszek Ksawery, Dr. Szyszyłowicz Ignacy, Tustanowski Władysław.

Dyrekcya: Ksawery Porceri, Seweryn Henzel.

Prokurzysta: Maryan Mielański.

Urzednicy: Kazimierz Mierzejewski, Józef Rynczarski, Henryk Małecki, Karol Goldstaub, Paweł Kozłowski, Józef Zawirski, Stanisław Majewski, Jarosław Borek.

Celem Stowarzyszenia jest:

a) pośredniczenie przy zakupnie i sprzedaży produktów rolnych i leśnych, jakoteż produktów przemysłu rolniczego i leśnego, niemniej zakupno i sprzedaż takichże produktów, tak na obcy jak i na własny rachunek;

b) pośredniczenie w zakupnie i sprzedaży dóbr nieruchomości, parcelacyi takowych, jakoteż przy zawieraniu umów dzierżawnych, konwersyi pożyczek hipotecznych i t. p.;

c) pośredniczenie w zakupie maszyn, narzędzi gospodarskich, nawozów sztucznych i t. d.;

d) pośredniczenie i współdziałanie przy wszelkich czynnościach i przy tworzeniu Spółek i Towarzystw dla podniesienia kultury (melioracyjnych), jak n. p. drenowanie i t. p.;

e) pośredniczenie w uzyskaniu kredytu dla podatków konsumcyjnych;

f) udzielanie zaliczek na produkta Towarzystwu do komisowej sprzedaży oddane, jakoteż kredytów na podkład produktów, papierów wartościowych i zapisów hipotecznych o ile stoją w związku z komisowym handlem produktów;

g) przyjmowanie pieniędzy za oprocentowaniem na rachunek bieżący.

I. Przychody i rozchody kasy.

Przychód wynosił

wogóle w r. 1904	K. 3.871.051 h. 31
Rozchód	„ 3,833.197 h. 49
Ogólny obrót kasowy	K. 7.704.248 h. 80
Pozostało gotówki	
z 31 grudnia	K. 37.853 h. 82

II. Bilans o stanie majątku z roku.

Zestawiony bilans po dzień 31 grudnia 1904 r. zamknięty tak w stanie czynnym jak w stanie biernym . . . . . K. 1,029.499 h. —
wykazuje ogólny stan majątku stowarzyszenia.

III. Rachunek strat i zysków.

Według szczegółowego wyciągu z tego rachunku wynosiły przychody	K. 95.388 h. 46
Wydatki zaś na koszt administracji, amortyzacye i odpisanie wątpliwych należności	K. 82.678 h. 67
Nadwyżka w r. 1904	K. 12.709 h. 79

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY

koncesyonowane rozporządzeniem Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1890 l. 9050.

Główna siedziba we Wiedniu, I. Helferstorferstrasse 1. we własnym gmachu.

Rada Nadzorcza: *Prezes*; Otton br. Bourgoing, francuski nadz. minister w. p. kawaler wielu orderow etc. *Wiceprezisi*: Leon Doret, król. belg. generalny konsul Max v. Heine-Geldern, c. k. rotmistrz. *Członkowie Rady Nadzorczej*: Dr. Leo v. Herz, c. k. szef sekeyjny w. p.; Prof. Juliusz Landesberger Albert Lauranz, członek rady nadzorczej c. k. uprz. aust. Länderbanku; Ernst Prihradny Edler v. Brezno; Moritz Seidler, rentier; Jean bar. Bourgoing; Dr. Edward Uhl.

Komisarz rządowy: Victor Houdek, c. k. radca ministerjalny.

Dyrektor: Wilhelm Eisenschitz.

Filie: Praga, Berno, Tryest, Grac, Lwów, Drezno, Solnogród.

Głównem celem tego Towarzystwa były początkowo ubezpieczenia drobnych kapitałów z miesięcznymi i tygodniowymi opłatami premii (ubezpieczenia ludowe) i jego też jest zasługą wprowadzenie w naszej monarchii działu ubezpieczeń ludowych. Towarzystwo zawiera również i ubezpieczenia regularne i umożliwia skutkiem rozmaitości swych taryf korzystanie każdemu z ubezpieczenia życiowego pod nader niskimi premiami.

Ubezpieczenia osób podlegających służbie wojskowej w armii czynnej lub w pospolitem ruszeniu rozszerzane bywają na wypadek wojny bez jakiegokolwiek premii dodatkowej aż do wysokości K. 10.000.

Wyciąg ze sprawozdania r. 1904.

Jesteśmy w miłym położeniu oznajmić, że działalność naszego Towarzystwa w bieżącym roku sprawozdawczym wykazała może znowu dalsze postępy. Oprócz starań co do naszego działu ubezpieczeń ludowych poświęciło Towarzystwo zwiększoną uwagę ubezpieczeniom regularnym i w tym kierunku rezultaty były nader zadowalniające. Mianowicie osiągnęło Towarzystwo w dziale ubezpieczeń regularnych dwa razy tak wielki przyrost jak w ubiegłym roku, a to 26 milionów koron. Ogólne koszty nowej produkcji pokryte zostały z rachunku bieżącego.

W ciągu roku obrotowego wystawiono w dziale ubezpieczeń regularnych 4.445 polic o kapitale K. 6,475.395 34 h. i K. 2.600 renty, podczas gdy w dziale ubezpieczeń ludowych 71.323 polic w kapitale K. 15.838.467 88 — razem przeto 75.768 polic w kapitale K. 22,313.863 22 i K. 5.916 renty. **Czysty przyrost w obu działach** wynosi 30 945 polic na kapitał K. 8,958.733 44 i renty K. 2.400. — Ogólny stan ubezpieczeń w obu działach z końcem r. 1904 wynosił 226.625 polic o kapitale K. 68,818.891 01 i K. 43.548 renty. Wpływ premii wzrósł o K. 381.455 65, a więc na K. 2,717.721 88, odsetek na K. 336.687 67. Rezerwy premii i przeniesień wykazują przyrost o K. 1,020.573 40 i wynosiły z końcem roku 1904 K. 6,888.905 73.

Generalna Reprezentacya dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie:

Biura: plac Bernardyński l. 2a (Nr. telefonu 783).

Sekretarz dla Galicyi i Bukowiny: Mehr Adolf B.*)

Urzednicy: Hawle Edmund,

Klimowicz Jan Kanty,

*) Członek włoskiej akademii „La Stella d' Italia“ ozdobiony odznaką honorową „Gwiazda włoska“ na zielonej wstążce i właściciel krzyża z emalii z koroną włoską od „Unione operaia w Neapolu“.

- 1. praktykant,
- 1. manipulantka,
- 1. woźny.

Filia w Czerniowcach (pod zarządem Generalnej Reprezentacji we Lwowie), przy ul. Stefanii l. 5.

Kierownik: Dakner Bernhard,
1. urzędnik.

Główne agencyi i zastępstwa we wszystkich miejscowościach Galicyi.

Wyciąg z bilansu za rok 1904.

Zupełnie wpłacony kapitał akcyjny	K. 1,000.000.—
Rezerwa premij i przeniesienia	„ 6,888.905·73
Rezerwa dla szkód wiszących (nieuregulowanych) „	11.486·55
Rezerwa dla niepodjętych wartości wykupna . „	20.649·62
Rezerwa kapitału	„ 130.000.—
Rezerwa dla różnicy stopy procentowej . . „	75.000.—
Fundusz dla różnicy kursu	„ 60.000.—
Rezerwa dla amortyzacji wartości budynków „	25.000.—
Rezerwa dla wątpliwych pretensyi	„ 30.000.—
	K. 8.241.041·90

FONCIÈRE

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

(założony w r. 1864).

Główna siedziba w Budapeszcie: Sas-utcza 10.

Pełnowpłacony kapitał akcyjny: Kor. 3,000.000.—.

Fundusze rezerwowe: Kor. 20.600.569.51.

Dochody roczne z premii: około Kor. 11,302.000.—.

Ogólny fundusz gwarancyjny: około Kor. 36,058.000.—.

Dyrekcya.

Hugo de Kilény, radca minist., prezes węg. Tow. żeglugi „Adria“, etc. prezes; Engel de Cserkut M., właśc. dóbr; Gutten-tag Gustaw, właściciel dóbr; Hoffman S., szef firmy „S. i F. Hoffman“; Sarbó de Szepesváraljai, prezes Rady nadz. węg. banku hipotecznego; Simó Ludwik de, nadkurator siedmiogrodzkiego ew. ref. okręgu kościelnego, poseł do Rady państwa; Strasser Alfred, wł. dóbr; Dr. Juliusz Keppich, adwokat, członek rady dyrekeyi banku węgiersk.

Dyrektorowie referenci: Ribári Maurycy i Sarbó de Szepesvárljai Leon P.

Sekretarze generalni i prokurzyści: Tauszig Hugo i Temesváry Emeryk.

Rada nadzorcza: Prezes: Reich Ludwik. Członkowie: Auer Robert, Doctor Juliusz, Dr. Marquet Louis, de N. Friedman.

Cel: Ubezpieczenie od ognia, na życie ludzkie we wszystkich kombinacjach, od szkód wynikłych z transportów towarów i walorów, od nieszczęśliwych wypadków, od strat czystego dochodu, skutkiem ubytku czynszu w zgorzałych domach czynszowych, od szkód skutkiem stłuczenia szyb lustrowych i od szkód skutkiem kradzieży z włamaniem.

Generalna Agencya we Lwowie, protokołowana dla Galicyi i Bukowiny w sądzie handlowym we Lwowie.

Biura: (od 1 października 1905) przy ul. Mickiewicza l. 5.

Sekretarz generalny i pełnomocnik dla Galicyi i Bukowiny:
Tenner Juliusz.

Sekretarz i zastępca szefa: Kranzdorf I.

Referent działu ogniowego: Geist Maurycy.

„ „ *życiowego:* Seidman Zygmunt.

„ „ *kradzieży z włamaniem:* vacat.

„ „ *wypadkowe:* Halberstam Maks.

Buchalter I.: Langer Eugeniusz.

Buchalter II.: Barszak Jakób.

Kasyer: Braun Szymon.

8 urzędników, 4 praktykantów, 2 woźnych.

Filia w Czerniowcach (dla Bukowiny) przy ul. Pańskiej 10a.

Sekretarze: Atlas Gustaw i Löwenstam Feliks.

5 urzędników, 1 woźny.

Bilans za r. 1904 wykazuje następujące szczegóły:

a) **Dział życiowy:** Stan ubezpieczeń z końcem grudnia 1904 wynosił 20.650 polic z kapitałem ubezp. Kor. 69,911.762 i rentą Kor. 20.874. Dochody z premii Kor. 2,949.743.40; dochody z odsetek Kor. 695.694.63; na police płatne i wykupna wydano Kor. 1,474.927.39; rezerwa premijna podniosła się na Kor. 18,912.879.81 ubezpieczonym na wypadek śmierci z rocznym rozdziałem zysku przypadła dywidenda $48\frac{4}{5}$ pre. rocznej premii. Czysty zysk za rok 1904 wynosił Kor. 114.115.68.

b) **Dział ogniowy (włącznie z działem od kradzieży z włamaniem i ubezpieczenie szkła).** Dochody z premii w gotówce Kor. 6,401.651.34; premia kontrasekuracyjna Kor. 2,976.911.09; szkody na własnym rachunku Kor. 2,244.687.32; skrypta premijne płatne w latach następnych Kor. 20,175.743.76; rezerwa premijna netto kor. 1,369.900.

c) **Dział gradowy:** Dochody z premii Kor. 334.911.31; premia kontrasekuracyjna Kor. 218.576.70; szkody na własnym rachunku Kor. 21.769.70.

d) **Dział wypadkowy:** Dochody z premii Kor. 535.591.06; premia kontrasekuracyjna Kor. 58.663.05; szkody na własnym rachunku Kor. 226.551.63. Rezerwa premijna Kor. 192.020, (własny rachunek). Skrypta premijne płatne w latach następnych Kor. 2,510,005.54.

e) **Dział transportowy:** Dochody z premii Kor. 1,204.210.99, premia kontrasekuracyjna Kor. 489.231.43; szkody na własnym rachunku Kor. 625.364.82; Rezerwa premijna Kor. 104.000 (własny rachunek).

Nadwyżka za r. 1904 wynosiła Kor. 211.847.43; **Dywidenda** dla akcyonaryusza 5 pre.

Fundusze gwarancyjne Zakładu ulokowane były z dniem 31 grudnia 1904, jak następuje:

1. Pałace Zakładu w Budapeszcie i w Wiedniu	K.	3,128.138.25
2. Pożyczki hipoteczne	„	216.817.42
3. Pożyczki na własne police życiowe	„	2,720.110,—
4. Papiery wartościowe	„	12,315.200.93
5. Gotówka w kasie, weksle etc.	„	484.819.—
6. Debitorzy po odciążeniu kredytów	„	104.561.77

K. 18,969.647.37

Dochody z premii w roku 1904 . . . . . „ 4,822.982.43

Ogółem . K. 23,792.629.80

Bilans Tow. imienia Gizeli we Wiedniu za rok 1904.

STAN CZYNNY:		Kor.	h.	STAN BIERNY:		Kor.	h.
Gotówka w kasie i należności u instytucyj kredytowych i w kasach oszcz.	149,815	94	Fundusze rezerwowe:	332,100	—		
Własne realności (nieobciążone)	885,864	84	Fundusz nadzwyczajny	80,000	—		
Papierły wartościowe według kursu z 31 grudnia 1904 wraz z procentami	17,505,670	77	amortyzacyjny realności	352,907	54		
Pożyczki hipoteczne pupilarne na realności wraz z procentem	34,100,826	32	wyrównawczy zmiany kursu papierowy wartościowych	153,121	80		
Pożyczki na własne police	1,770,454	68	dywidendy członków	30,000	—		
Papierły wartościowe funduszu emerytalnego	492,198	49	" wyrównawcze	53,418,149	27		
Kancelary urzędników i innych funkcjonaryusz	95,660	63	" rezerwy premij i przeniesień niepewnych szkód	231,408	29		
Gotówka w kasach i stan czynny filij Towarzystwa	778,603	28	Fundusze humanitarne:				
Zaległe premie u członków	753,931	84	Fundusz styndyjny dla wyposzczenia biednych dziewcząt	435,186	51		
Zaległe procenta hipoteczne	20,237	82	pensyjny	490,597	72		
Wartość inwentarza po odpisaniu 20 ^o / ₁₀	26,698	86	" zapomogowy dla stałych akwizytorów i inkasentów	19,072	55		
			Kancelary i depozyta	95,660	63		
			Przeniesienie pobranych za rok 1905 procentów hipotecznych	364,046	31		
			Zaliczki w zawieszeniu pozostałych wniosków	1,546	52		
			Nadwyżka z rocznego obrotu (czyli zysk z roku 1904)	524,166	33		
	56,589,963	47		56,589,963	47		

Dywidenda w myśl statutów na podstawie powyż wykazanego czystego dochodu z roku 1904 obliczona, wynosi 7¹/₂ ^o/₁₀ premii rocznej (to jest za każde 100 koron rocznej premii 7 koron 50 h.).

Biuro filii we Lwowie: ulica Kilńskiego l. 1.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń „Dniester“

(założone w roku 1892).

Rada Nadzorcza w roku 1904: prezydent honorowy Jego Ekscelencya Andrej graf Szeptyckij, metropolita Galicyi, prezydent radca Hryhoryj Kuźma, zastępca prezydenta ks. mitrat Łew Turkiewicz, członkowie: ks. dr. Iwan Grobelskyj, Josyf Huryk, Antin Dolnyckyj, dr. Mychajł Korol, dr. Teofil Kormosz, dr. Kost' Łewyckyj, ks. Iwan Nehrebeckyj, dr. Ewen Olesnyckyj, Josyf Onyszkiewicz, ks. Miron Podolyński, Longin Rożankowskyj, dr. Damian Sawczak, Tyt Rewakowycz, Teodor Stachewycz, dr. Stefan Fedak i Wołodymyr Szuchewycz.

Dyrekcya: dr. Damian Sawczak, dr. Stefan Fedak; dyrektor kierujący dr. Jarosław Kułaczkowski.

Urzednicy; sekretarz Izydor Brytan, kasyer Iwan Baczynskyj, likwidator Mychajło Nestorowycz, adjunkei I. kl. Ilko Jaremkiewicz, Anrzej Kijak, Kłym. Wolański, adjunkei III. kl. Osyp Kuźmycz, Nestor Jaworowskyj, Iwan Dnistriański, Mychajło Iwaneé, asystenci I. kl. Ilko Pak, Josyf Kurdydyk, Łazar Pańkiw, II. kl. Omelan Sawickij, Kłym Żmur, Wołodymyr Kryżanowskyj, Wasyl Czuma, Josyf Maksymowicz, Bronysław Gulewycz, Teofil Nowickij, III kl. Jarosław Nyżankowskyj, Iwan Ustyanowycz, Zynowij Suszko, Iwan Aleksewycz, Denys Kuczyka, Josyf Kuczma, Iwan Spolitakiewicz, Josyf Domanik, Michał Jackiw, kanceliści Jakiw Pawluk i Wołodymyr Kotowycz.

Wyciąg ze sprawozdania.

W XII. roku t. j. od 1 stycznia do 31 grudnia 1904 wydało Towarzystwo „Dnister“ 168.505 ważnych polie na 165,398.979 K. ubezpieczonej wartości z premią 1,571.871 K. 66 h. Ubezpieczenia te pochodziły z 3.633 gmin położonych w 67 powiatach Galicyi i 8 powiatach Bukowiny. Wszystkie przychody (z premii, procentów od kapitałów i t. d.) wynosiły 1,947.802 K.

Towarzystwo miało 2.010 szkód po 827 pożarach, suma wszystkich szkód wynosiła 1,178.629 K. 23 h. t. j. 76% sumy premii.

Za 13 lat wypłaciło Towarzystwo „Dnister“ 9.802 szkód na sumę 5,340.297.

Fundusz rezerwowy powiększył się o 99.406 K. 97 h. i wynosi 651.805 K. 34 h., rezerwę premii powiększono o 50.035 K. na 353.035 K. (44% netto), specjalna rezerwa wynosi 4.452 K. 19 h., fundusz emerytalny powiększono o 24.362 K. 35 h., na 122.445 K. 05 h., fundusz na różnicę kursu wynosi 38.902 K. 45 h.

Wszystkie fundusze ulokowane w papierach wartościowych z ubezpieczeniem pupilarnem. Suma wszystkich papierów wartościowych 1,006.400 K. nominalnej wartości. Wszystkie aktywa Towarzystwa wynoszą 1,395.298 K. nadwyżka dochodu w r. 1904 wynosiła 6.352 K., którą rozdzielono w myśl statutu w następujący sposób: do funduszu rezerwowego 1.271 K., do specjalnego funduszu dla zwrotów przydzielono 5.081 K. Zwroty członkom wynosiły w 4 latach 284.857 K. Na publiczne cele dobroczynne udzielono dotychczas 33.943 K.

Strażom ogniowym i gminom na przyrzady pożarnicze udzielono zapomogi i nagrody za ratunek 21.069 K.

Wszystkich jest ubezpieczonych w Towarzystwie „Dnister“ 398.058 budynków; między nimi 2.504 cerkwi i 1.488 probostw.

Towarzystwo wzajemnego kredytu „Dnister“, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, założone w roku 1895 dla członków Towarzystwa ubezpieczeń „Dnister“, przyjmuje (od swoich członków i trzecich osób) wkładki oszczędnościowe na 4%.

Pożyczki udziela Towarzystwo wyłącznie członkom, głównie wieśniakom, właścicielom realności wolnych od ciężarów; do wysokości 500 K. bez intabulacji za poręką 2 innych właścicieli realności, nad 500 K. tylko za intabulacją. Udział członka wynosi 50 K. a wpisowe 2 K. Liczba członków wynosi 3.351, którzy deklarowali 3.592 udziałów na sumę 179.600 K, a wpłacili na to 133.1179 Kor. 40 hal., t. j. 74⁰/₁₀₀ deklarowanej sumy. Fundusz rezerwowy wynosi z końcem 1904 r. 21.470 K. 83 h., rezerwa specjalna 1.327 K. 11 h. cały fundusz własny razem z udziałami wynosi 159.694 K. 14 h.

Wkładki na 1.777 książeczkach oszczędnościowych wynosiły 1,783.673 K. 34 h. W roku 1904 wpłynęło 1.261 zgłoszeń o pożyczki, z czego przyznano 943 pożyczek; wszystkich pożyczek jest 2.939 na sumę 1,616.402 K., z tego 1,437.773 K. zaintabulowane są na pierwszym miejscu w sposób pupilarny; w przeciągu 9 lat udzieliło Towarzystwo 5.549 pożyczek na sumę 3,581.368 K.; procent od pożyczek wynosi 5⁰/₁₀₀, a i 1⁰/₁₀₀ na koszt administracji.

Z czystego zysku 10.459 K. 10 h. przeznaczono: 1.570 K. do funduszu rezerwowego, 6.814 K. na dywidendę od udziałów dla członków po 6⁰/₁₀₀, 1.000 K. na dobroczynne cele publiczne a resztę 1.075 K. 10 h. do przeniesienia na rok następny.

W przeciągu roku rozdała Rada nadzorcza 3.220 K. bursum, szkolnym pomocom i innym Towarzystwom dla szkolnej młodzieży.

„JANUS” Zakład wzajemnych ubezpieczeń na życie we Wiedniu

Rok założenia 1839. — Najstarsza asekuracya życiowa w Austro-Węgrzech.

Stan czynny.

Wyciąg z bilansu za rok 1904

Stan bierny.

		K.	h.			K.	h.
1	Stan kasy	74,204	67	1	Rezerwa zysków kapitału	1,851,145	29
2	Należyt. w kred. inst. i kas. oszczędn.	1,503,287	33	2	Fundusz na różnicę kursu	34,408	06
3	Realności	2,028,384	10	3	Rezerwa premii	26,080,531	54
4	Papiery wartości. po kursie z d. 31/12 z bieżącemi procentami	1,242,523	69	4	„ na przeniesienia premii	644,891	10
5	Hypoteczne pożyczki z bież. procentami	22,485,344	62	5	„ na nieregulowane straty	1,59,581	45
6	Pożyczki na papiery wartościowe	2,306,715	34	6	Fundusz na dywidendę ubez.	675,957	20
7	„ własne pollice	163,637	11	7	Saldo „kredytorów” na zabezpieczenie urzędników	711,010	08
8	„ Towarzystwom	132,704	90	8	Rozmaiti wierzyciele	110,482	11
9	Dłużnicy hipoteczni	169,298	14	9	Kaucye	71,908	35
10	Aktywne salda z kontrasek. Towarz. *) 132,704	263,960	02	10	Nadwyżka	401,059	64
11	Należności u filii i agencji	147,569	30	11		249,495	50
12	Rozmaiti dłużnicy	31,143	30				
13	Inwentarz	401,059	64				
14	Kaucye	31,020,470	32				
						31,020,470	32

*) Na to splecono do 20 marca 1905 K. 71,858,81.

W czasie 64-letniego istnienia Zakładu wypłacono w skutek zapadłości 56,000,000 koron kapitału i koron 4,522,385-09 h. oprocentowanej dywidendy.

Obecny ubezpieczony kapitał III milionów koron Majątek zakładu 31 milionów koron z tego rezerwa premii koron 26,080,531-54 h.

Filia dla Galicyi we Lwowie przy ulicy Teatralnej l. 1.

Naczelnik filii: p. Antoni Schmid, zastępca naczelnika Marek Weber, szef akwizycyjny Demeter Więckowski.
Jenerałna reprezentacya w Krakowie (pod zarządkiem filii we Lwowie).

C. K. UPRZ.

ASSICURAZIONI GENERALI

w Tryeście (1831—1904).

Na walnem zgromadzeniu, odbytem w Tryeście na dniu 18 marca 1905 r. odczytano sprawozdanie z czynności Towarzystwa w 73-cim roku swego istnienia. Sprawozdanie to wykazuje następujące dane:

I. *W dziale ogniowym i transportowym z końcem r. 1904:*

pobór w premiach osiągnął kwotę . . . K.	26,037.797.15
Jako premie reasakuracyjne wypłacono . „	<u>10,820.767.04</u>
Czysty przychód w premiach wynosił zatem K.	15,217.030.11
Jako rezerwę premiową zatrzymano kwotę „	9,631.581.29

Tytułem szkód ogniowych wypłacono w roku bilansowym Kor. 14,716.250.79. Kwity premiowe płatne w następnych latach wynoszą K. 90,301.649.69.

II. *W dziale życiowym* okazuje się i w ubiegłym roku po-
każny przyrost. Wpłynęło 17.194 wniosków na ogólną kwotę
Kor. 119,030.487. — i wystawiono 14.696 polie na kwotę Kor.
102,307.613.86.

Stan ubezpieczeń życiowych wynosił z końcem roku 1904
K. 710,811.866.28 kapitału i K. 1,172.628.41 renty. Rezerwy pre-
miowe w tymże dziale wzrosły o K. 16,145.171.85 i wynosiły
z końcem roku K. 190,337.407.01.

Fundusze gwarancyjne Towarzystwa wynosiły z końcem roku 1904 K. 247,497.914.42, a mianowicie:

1) kapitał zakładowy	K.	10,500.000.—
2) rezerwy zysków	„	25,851.064.11
3) rezerwy szkód	„	3,125.931.64
4) rezerwy premiowe w bilansie A. (działy elementarne)	„	9,631.581.29
5) rezerwy premiowe w bilansie B. (dział życiowy)	„	190,337.407.01
6) kasa pensyjna urzędników	„	4,281.516.56
7) fundusz dla ubez. z udziałem w zysku	„	3,770.413.81
razem	K.	247,497.914.42

Powyższe fundusze gwarancyjne ulokowane są, jak niżej:

1) immobilia i hipoteki	K.	38,468.591.65
2) zaliczki na police życiowe	„	20,002.699.07
3) „ „ złożone papiery wartościowe	„	750.570.92
4) papiery wartościowe	„	172,857.054.11
5) weksle w portfelu	„	946.236.23
6) gwarantowane skrypta dłużne akcyo- naryuszy	„	7,350.000.—
7) gotówka i dłużnicy po strąceniu wierzycieli	„	7,122.762.44
razem	K.	247,497.914.42

Rezerwa na możliwe dyferencye kursu papierów wartościowych wynosi K. 18,699.889.05 fundusz pensyjny urzędników w liczbie 978 wynosi z końcem r. 1904 K. 4,281.516.56.

Ogólny zysk w roku bilansowym wynosił K. 3,527.121.41 a po strąceniu kwoty K. 943.879.01 dla ubezpieczeń z udziałem w zysku pozostał czysty zysk w kwocie K. 2,583.242.40.

Rada nadzorcza na podstawie sprawozdania komisji cenzorów i rewizorów proponowała rozdział zysku jak niżej, co też walne zgromadzenie uchwaliło, a mianowicie:

1) na statucie przewidziane pobory Repre- zentacyi Towarzystwa	K.	251.607.22
2) do rezerwy nieruchomości	„	212.545.06
Do przeniesienia	K.	464.152.28

Z przeniesienia	. K.	464.152.28
3) do rezerwy wyrównawczej zmniejszonego dochodu w odsetkach	. K.	212.545.06
4) na dywidendy dla akcyonaryuszy	. „	1,904.000.—
5) do przeniesienia na nowy rachunek	. „	2.545.06
	K.	<u>2,583.242.40</u>

a dywidenda od jednej akcji wynosi Fcs. 400.

Dyrekcya Towarzystwa w Tryeście:

Besso Marco, Bozza Dr. Camillo, Costi Jan. d. J. H., Da Zara Giuseppe, Fano Giacomo, Levi Dr. Giacomo, Papadopoli hrabia Nicolo, Romanin-Jacur Emanuele, Vivante Fortunato de Villabella.

Generalny sekretarz w Tryeście: Richetti Edmondo de Teralba, kawaler Orderu żelaznej korony III. kl. etc.

Zastępca generalnego sekretarza: Luzzati Gioberti.

Generalna agencya dla Galicji i Bukowiny we Lwowie przy ul. Słowackiego l. 6. Dr. Nobert Sobel naczelnik, Marcell Herman i Jakób Mehrer, prokurzyści.

C. k. uprz.

Riunione Adriatica di Sicurta w Tryjeście.

Dnia 26 kwietnia odbyło się walne zgromadzenie, na którym przedłożono sprawozdanie dyrekcji i zamknięcie rachunków na rok 1904 (66 istnienia Towarzystwa).

W dziale życiowym weszło 8875 wniosków na ubezpieczony kapitał w kwocie Kor. 52,113.581 i wystawiono police na ubezpieczony kapitał w kwocie kor. 46,007.932. Stan ubezpieczenia wynosił 31 grudnia 1904 okrągłą sumę 295¹/₂ milionów Kor. kapitału i 758.052 Kor. ubezpieczonej renty. Czysty wzrost wynosi Kor. 19,511.076 kapitału ubezpieczonego. Premii pobrano Kor. 12,451.993, a wypłacono za ubezpieczenia na wypadek śmierci i na wypadek dożycia Kor. 6,334.142. Posiłkowa rezerwa premijna dlaniżenia stopy procentowej została o Kor. 100.000 podwyższoną i wynosi obecnie kor. 1,800.000. Rezerwy premijne i przeniesienia premijne działu życiowego włącznie z powyższą sumą Kor. 1,800.000 wynoszą Kor. 81,752.772.43 i wykazują po potrąceniu reasekuracji zwyżkę Kor. 5,408.662.

W dziale ogniowym wynosi dochód premijny Kor. 21,961.845, w dziale ubezpieczeń transportów Kor. 1,437.096, w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem Kor. 302.809. Na cele reasekuracyjne w wymienionych ostatnich trzech działach wydano kwotę Kor. 10,647.564, za szkody wypłacono Kor. 17,727.451, czyli po potrąceniu reasekuracji Kor. 9,287.382. Rezerwa premijna w dziale ogniowym wzrosła po potrąceniu reasekuracji o Kor. 337.187 na Kor. 7,335.819.

Pozostałą skutkiem podniesienia kursu zwyżkę przekazano rezerwie dla chwiejności kursu. Dywidendę wypłacono w kwocie 180 Kor. od akcji, jak w roku ubiegłym. Rezerwy Towarzystwa wynoszą z dniem 31 grudnia 1904 zwyż 95 milionów Kor., a mianowicie wynoszą: rezerwy premijne (po strąceniu reasekuracyi) Kor. 81,352.182, posiłkowa rezerwa premijna dla zniżenia stopy procentowej Kor. 1,800.000, rezerwy zysku Kor. 7,489.914 i rezerwy dla zmian kursu Kor. 4,414.415. Fundusz kasy pensyjnej urzędników Towarzystwa wynosi K. 1,575.515.

Galicyjska Kasa zaliczkowa we Lwowie

Stow. zarej. z ogr. poręką.

Przewodniczący Rady Nadzorczej: Aleksander Getritz.

Zastępca: Dr. Władysław Stesłowicz.

Dyrekcya: Dr. Ernest Adam, Dr. Maksymilian Liptay,
Ernest Leon Lilien.

Zastępca: Włodzimierz Tępa.

Urzednicy: Włodzimierz Tępa j. w., Maryan Sienicki,
Władysław Starkiewicz, Władysław Wierzbicki, Franciszek
Wrześniowski.

PIERWSZY GALICYJSKI DOM DLA ZIEMIANY

Rok założenia 1897.

Centralne biuro: Lwów, ul. Jagiellońska 15. Magazyny: Grodecka l. 37.

Reprezentacye: w Krakowie, ul. Szewska 2 (mag. św. Filipa 9); w Czerniowcach, ul. Pocztowa, w Gmachu giełdy (magazyn ul. Pańska 17); w Stanisławowie, ul. Halicka 60 (magazyn Szpitalna 8); w Rzeszowie, ul. Lwowska; w Tarnopolu, ul. Trzeciego Maja.

Kupno i sprzedaż nasion, zbóż i nawozów sztucznych, zastępstwo fabryk maszyn rolniczych (E. Kühne, Moson; Mc. Cormick Harvesting Machine Co., Chicago; Plano Harvester Machine Co., Chicago; Ruston Proctor & Co. Ltd., Lincoln; Motorenfabrik Oberursel A. G.; Svenska Centrifug Aktie Bolaget, Sztokholm i t. d.).

Szef firmy: Ernest Leon Lilien.

Urzednicy: J. Mikucki, D. Oberhard, H. Raszkes, H. Weiss, S. Czernicki, J. Wang, H. Golachowska.

Warsztat: szefmonter Ig. Weinberg; stali monterzy: Jakób Jachnowski, Jan Lisicki, Wolfram Ramzes, Floryan Tkaczyk, J. Daeko, T. Herold, J. Łańcucki, K. Boczkowski, F. Lisicki.

Wozni: Michał Maciejko, Orfin Teluk, Józef Marcinek.

SPÓŁKA KREDYTOWA

członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Prezydium:

Prezes: Dr. Konstanty Lipowski.

Wiceprezes: Dr. Gustaw Ujejski.

Członkowie Rady Nadzorczej:

Dr. Faustyn Jakubowski, Józef Jawornicki, Dr. Franciszek Krzyształowicz, Krzysztof hr. Mieroszowski, Stanisław Niklas.

Zastępcy Członków Rady Nadzorczej:

Teofil Broniowski, Bolesław Sulimirski.

Dyrekcya:

Dyrektorowie: Andrzej Szyszkiewicz, Dr. Stanisław Tomik.

Dyrektor-Referent: Edward Szancer.

Zastępcy Dyrektorów: Stanisław Krzyżanowski, Dr. Józef Muczkowski.

Zastępca Dyrektora-Referenta: Franciszek Jaugustyn.

Urzednicy:

Jarzębecki Józef, Chyżewski Maksymilian, Dominik Karol, Pachoński Adam, 9 funkcyonaryuszów nieetatowych.

Rachunek bilansu Spółki kredytowej z d. 31 grudnia 1904.

Stan czynny.

Stan bierny.

	K.	h.	K.	h.	K.	h.
Zapasy kasowy			6.101	83		
Zapasy gotówki w pocztowej kasie oszczędności:						
a) w Wiedniu, na Rachunku Nr. 861.681	11.393	87				
b) w Budapeszcie, na Rku Nr. 10.591	407	38	11.801	25		
Pożyczki w myśl § 13 stat.:						
a) Na udziały	5.076.288	—				
b) Na zastaw pensyi	4.444.463	75	9.520.751	75		
Różni dłużnicy:						
a) Za premie asekuracyjne	2.445	95				
b) Rachunek różnych	488	20	2.934	15		
			9.541.588	98		
Udziały członków					5.130.920	44
Fundusz rezerwowy					18.116	51
Fundusz specjalny					47.479	33
Fundusz emerytalny					8.303	48
Fundusz na niezapłacone należności rządowe					4.650	18
Pożyczka z Rku bieżącego Towarzystwa wzajem ubezpieczeń					4.294.695	98
Różni wierzyciele:						
a) Rachunek agencyjny Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń					2.448	60
b) Rachunek różnych					1.793	24
Zysk					33.181	22
					9.541.588	98

Łwowski Akcyjny Zakład Zastawniczy.

Sprawozdanie z czynności i rachunków za r. 1904.

Kapitał rezerwowy wynosił z 31 grudnia 1904 K.	10.000.—
czyli wzrósł w ciągu roku ubiegłego o . „	2.553.88
Zaliczenia na zastawy udzielono w r. 1904 na	
21.584 sztuk kwotę . . . . . „	971.779.—
doliczywszy do tego stan z dnia 1 stycznia 1904 7.558 sztuk na kwotę . . . . . „	<u>437.571.—</u>
ogólny stan zaliczeń na zastawy wynosił	
29.142 sztuk na kwotę . . . . . K.	1,409.350.—
w ciągu roku 1904 wykupiono 21.517 sztuk	
na kwotę . . . . . „	<u>965.361.—</u>
pozostało z końcem r. 1904 7.625 sztuk zastawów na kwotę . . . . . K.	443.989.—
Akcepta Zakładu wynosiły z d. 31 grudnia 1904 „	16.000.—
Lokacje kapitałów gotówkowych w galic. Banku hipotecznym wynosiły z końcem r. 1904 . „	20.590.50
Odsetek od zaliczeń na zastawy pobrano w r. 1904 „	74.594.90
Czysty zysk za rok 1904 wynosi . . . . . „	36.364.42

Pierwsze Austriackie
Powszechne Tow. Ubezp. od wypadków.

Dnia 25 lutego 1905 odbyło się walne zgromadzenie Towarzystwa, na którym przedłożono sprawozdanie Dyrekcji i zamknięcia rachunkowe za rok 1904.

Przychody:

Pobrane premie wynosiły	K.	7,483.229.65
Odsetki od papierów wartościowych	„	538.514.72
Zysk na papierach wartościowych	„	103.065.—
Ogólny dochód	K.	<u>8,124.809.37</u>

Wydatki:

Premie reasekuracyjne	„	1,397.461.74
Tytułem szkód wypłacono . K. 2,679.126.16 po strąceniu udziału Towarzystw reasekurac.	„	<u>541.418.77</u>
z powodu czego ogólna cyfra szkód wypłaconych od czasu istnienia Towarzystwa (r. 1882) wynosi K. 27,532.373.18.	„	2,137.707.39

Rezerwa szkód została zwiększoną o . K. 239.598.—
i wynosi obecnie K. 2,152.338.— wobec K. 1,912.740.— z poprzedniego roku.

Nadzwyczajna rezerwa szkód. Celem zasilenia tej nadzwyczajnej rezerwy utworzonej w roku 1904 użyto . . . . . K. 600.000.—
z powodu czego takowa podwyższyła się aż do kwoty K. 3,600.000.

Do przeniesienia	K.	<u>4,374.767.13</u>

Z przeniesienia	K.	4,374.767.13
Rezerwa premii została podwyższoną o	„	548.287.25
i wynosi obecnie K. 5,227.472.85.		
Koszta administracyi i prowizye	„	2,062.231.39
Podatki	„	324.483.90
Odpisy i inne wydatki	„	39.220.63
Zysk na papierach wartościowych prze-		
kazano rezerwie chwiejności kursu	„	103.065.—
Suma wydatków	K.	7,452.055.30
Suma przychodów wynosi	„	8.124.809.37
Pozostaje przeto zysk w kwocie	„	672.754.07

Z zysku powyższego przydzielono K. 100.000.— do rezerwy kapitałów, a K. 16.970.91 do funduszu pensyjnego urzędników, który obecnie wynosi K. 609.562.26.

Fundusz gwarancyjny Towarzystwa wynosi z końcem grudnia Kor. 15,462.819.90.

Rada Nadzorcza.

Tajny Radca Adolf hr. Dub-	Alfred de Lindheim.
sky, prezydent.	Ludwik Mekler de Traunwies.
Marco Besso, wiceprezydent.	Edmund Richetti de Terralba.
Franciszek hr. Hardegg.	Adolf Baron Seidler.
Alexander de Hegedüs.	Otto Wiedmann.

Dyrekcya.

Hermann Gentilli, generalny	Gustaw Weissenstein, dyre-
dyrektor.	ktor.

Generalna Reprezentacya dla Galicyi i Bukowiny: we Lwowie, ulica Jagiellońska l. 3.

Kierownikiem tejeż jest: Sekretarz Adolf Brenner.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń Urzędników prywatnych we Lwowie.

Krajowe Towarzystwo Urzędników prywatnych, istniejące od r. 1867 jako Towarzystwo wzajemnej pomocy Urzędników (przedtem Oficyalistów) prywatnych, przeobraziło się na podstawie nowego statutu z r. 1904, zatwierdzonego przez ministerstwo spraw wewnętrznych, na instytucję asekuracyjną, opartą ściśle na zasadach asekuracyjno-technicznych.

Celem Towarzystwa, opartego na zasadzie wzajemności, jest ochrona i popieranie interesów urzędników prywatnych wogóle, w szczególności zaś ubezpieczanie członków swych i ich rodzin w Kasie pensyjnej, kasie chorych, na wypadek braku posady i t. p. Na razie ustanowioną jest w Towarzystwie tylko Kasa pensyjna, t. j. dział ubezpieczania rent na wypadek nieudolności do pracy, rent na starość, rent wdowich, pensyj sierocych i ryczałtów pogrzebowych.

Członkami rzeczywistymi być (t. j. ubezpieczać się) mogą urzędnicy prywatni wszelkich kategorii, oraz osoby zarobkujące samoistnie lub w t. zw. zawodach wolnych bez różnicy płci i religii do 50 roku życia bez lekarskiego badania stanu zdrowia.

Jednostkę ubezpieczenia stanowi udział, odpowiadający 100 K. pobieranej płacy rocznej. Wolno sobie ubezpieczyć dowolną ilość udziałów aż do wysokości całej płacy służbowej z wszystkimi dodatkami, a członkowie w wieku 40—50 lat życia zakupić mogą za jednorazową niską wpłatą aż do 10 lat ubiegłych należenia.

Po trzech latach trwania ubezpieczenia jest polica nieprzepadalna, t. j. Towarzystwo zwraca na żądanie $\frac{3}{4}$ składek netto bez odsetków.

Po 5 latach należenia nabywa ubezpieczony prawo do renty na wypadek nieudolności do pracy (renty inwalidy) w wysokości 35% ubezpieczonej płacy służbowej; renta ta przez dalsze należenie wzrasta aż do 100% jako renta na starość.

Na wypadek śmierci ubezpieczonego ma prawo (bez osobnych opłat) wdowa do renty wdowiej w wysokości połowy renty męża, a sieroty do pensyj sierocych w wysokości 8—24% ubezpieczonej płacy ojca.

Renta na starość płatną jest bezwzględnie po 35 latach należenia, lub po ukończeniu 65 lat życia.

Składka roczna (premija) za wszystkie powyższe świadczenia razem (renty i pensye) wynosi 19 kor. za każdy ubezpieczony udział.

Oprócz powyższego ubezpieczenia pensyjnego zgłasza każdy członek przynajmniej 100 K. jako ubezpieczony ryczałt pogrzebowy, a może zgłosić także wyższy ryczałt pogrzebowy do wysokości 500 kor. Składka (premija) za to ubezpieczenie wynosi w wieku ubezpieczonego do 29 lat kor. 2:30, w wieku 30—39 lat kor. 3:10, zaś w wieku 40—50 lat kor. 4:40 rocznie za każdego 100 kor. ryczałtu.

Nadto ma każdy członek ubezpieczony, każdy emeryt lub wdowa prawo do zapomóg doraźnych w wypadku choroby, braku posady etc., wszyscy zaś członkowie i ich rodziny mogą korzystać z licznych fundacyj stypendyjnych i posagowych i bursy Towarzystwa. Członków poleca Towarzystwo bezpłatnie na posady.

Fundusze Towarzystwa składają się: 1) z majątku funduszu Kasy pensyjnej, wynoszącego z końcem r. 1904 K. 1,519,444:75, 2) z funduszy oddziałowych zapomóg doraźnych, wynoszących z końcem r. 1904 K. 55,682:08, 3) z funduszu kosztów zarządu i 4) z funduszy instytucyj dobroczynnych Towarzystwa, jako to: a) fundacyi stypendyjnej im. Antoniego Rogala Zawadzkiego K. 10,000 (2 stypendya po 160 K.), b) fundacyi stypendyjnej im. Hipolita Stupnickiego K. 4050:26 (1 stypendyum 160 K.), c) fundacyi posagowej imienia ś. p. Stefana hr. Zamoj-

skiego K. 13.403·73 (1—2 posagi po 400 kor.), *d*) fundacyi stypendyjnej im. Romualda Makarewicza K. 7.152·23 (1 stypendyum 200 K.), *e*) funduszu im. ś. p. Wilhelma hr. Siemieńskiego-Lewickiego K. 2244·30, *f*) fundacyi stypendyjnej im. J. E. Andrzeja hr. Potockiego K. 6753·78 (1 stypendyum 200 K.), *g*) fundacyi stypendyjnej imienia Franciszka Nowiny z Pauli Ujejskiego K. 8322·22 (2 stypendya po 160 K.), *h*) fundacyi dobroczynnej im. Dra K. Mikulińskiego K. 1776·96, *i*) funduszu burs im. Jerzego hr. Dunin-Borkowskiego K. 21.242·47, oraz *k*) z mającej wejść w życie fundacyi imienia ś. p. Kornela Suchodolskiego K. 10.000.

Towarzystwo liczyło z końcem r. 1904 członków rzeczywistych 2020 z 8349 udziałami, 190 członków wspierających, 32 uczestniczących, 272 emerytów, 602 wdów i 38 sierót, pobierających renty i pensje w łącznej kwocie rocznej K. 105.259·79.

W ciągu 37 lat istnienia swego wypłaciło Towarzystwo na zapomogi stałe i dodatki jednorazowe niezdolnym do pracy członkom, oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom łącznie kwotę 2.435·521 K. 12 gr.

Wydział centralny. *Prezes:* Zdzisław hr. Tarnowski.

Wiceprezes: Franciszek Ksawery Szczerbowski, Józef Padewski.

Członkowie: Stanisław Chmurowicz, Julian Cybulski, Dr. Stanisław Dobiecki, Stanisław Gostyński, Krzysztof Koepfel, Bolesław Lewicki, Teodor Popławski, Stanisław Sokołowski, Dr. Henryk Szymański, Józef Trojan, Dr. Kazimierz Zgórski.

Urzednicy: Naczelnik: Stanisław Bał, buchalter: Mieczysław Kiersz, likwidator: Stanisław Wilczek, asystent Józef Zawadowski.

Spis koncesyjonowanych budowniczych lwowskich.

- Bajan Felicyan, ul. Łackiego 7
Bałaban Jakób, Gmach Skarbka
Bauer Bronisław, pl. Bema 4
Bodaszewski Łuk., Kampiana 6
Boguchwalski August, Rzeźbiarska 5
Boublik Karol, Mickiewicza 11
Breiter Waclaw, Sykstuska 50
Brzeziński Kazimierz, Dwernickiego 20
Cybulski Julian, Gołębia 7
Cybulski Ludwik, Ossolińskich 4
Cadek Józef, Brajerowska 14
Doliński Jan, Dwernickiego 20
Fechter Michał, Miłkowskiego 7
Godowski Władysław, Klono-wicza 6
Goebel Robert, Króla Jana III l. 20
Hołejko Michał, Zamarstynowska 11
Janowski Kajetan, Rynek 3
Kamienobrodzki Alfred, Koper-nika 48
Karasiński Jan, Kr. Leszczyń-skiego 15
Kędzierski Zygm., Zielona 6
Korajski Jakób, Łazarza 4
Kowalczuk Michał, Żulińskiego 9
Kroch Salamon, Podlewskiego 3
Kuhn Adolf, A. Małeckiego 6
Kunicki Antoni, Pohulanka 8
Lewiński Jan, pl. Kapitulny 7
Łuszczkiewicz Napoleon, św Zo-fii 20
Müller Ign., Kochanowskiego 27
Mostowski Tadeusz, Rynek 3
Podhorodecki Włodzimierz, So-bieskiego 4
Pszorn Zygmunt, Akademicka l. 28
Rawski Wincenty, Krzyżowa l. 41
Riemer Salamon, Jagiellońska 17
Salwer Henryk, Tkacka 10
Scheller Jakób, Krasieckich 7
Schleyen Artur, Pasaż Haus-mana 5
Schulz Jan, Żółkiewska 50
Silberstein Maurycy, Podlew-skiego 3
Śliwiński Hipolit, Kadecka 6
Świba Wilhelm, Króla Leszczyń-skiego 11 d.
Veltze Ludwik, Chorążczyzna 18
Weiss Adolf, pl. Dąbrowskiego 1
Winiarz Ignacy, Brzuchowice 5
Wesołowski Eugeniusz, Rynek 3
Zacharyewicz Alfred, ulica Issa-kowicza
Zagórski Albin, Zielona 1 a
Żychowicz Edmund, Marka 2

Adwokaci we Lwowie.

- Allerhand Mojżesz, Sykstuska 24
Ambes Maurycy, Jagiellońska 15
Aschkenase Tobiasz, Kopernika 21
Bałaban Wincenty, Kraszewskiego 3
Bieliński Stanisław, Trzeciego Maja 2
Bilik Mikołaj, Trzeciego Maja 21
Bliziński Kazimierz, Jagiellońska 17
Blumenfeld B., Sykstuska 33
Błażejowski Bronisław, Wałowa 31
Bodek Maksymilian, Łukasieńskiego 4
Borysiewicz Adam, Słowackiego 16
Brauner Józef, Jagiellońska 6
Brendel Aron Adolf, Jagiellońska 24
Buber Rafał, Kościuszki 4
Bund Salomon (senior), Mickiewicza 22
Bund Salomon (junior), Brajerowska 5
Buresz Alfred Stefan, Kościuszki 20
Byk Emil, Jagiellońska 11
Chiger Mojżesz, Kopernika 10
Czarnik Kazimierz, Sobieskiego 4
Czemeryński Ign. Karol, Grodzickich 5
Czerny Karol, pl. Bernardyński 10
Czeszer Józef, Teatralna 7
Czeszer Leon, Sienkiewicza 5
Dąbrowski Paweł, Słowackiego 10
Deiches Adolf, Kaźmierzowska 28
Deryng Stanisław, Jagiellońska 7
Diamant Jakób, Halicka 1
Dobiecki Stanisław, pl. Bernardyński 12
Dobrzański Jan, Krzywa 12
Dulęba Władysław, Sienkiewicza 5
Dwernicki Tadeusz, Słowackiego 8
Dziedzic Wojciech, Kościuszki 20
Dziedzielewicz Antoni, Jagiellońska 8
Fedak Stefan, Sykstuska 48
Feigenbaum Henryk, Sykstuska 10
Feiles Izydor, Trzeciego Maja 13
Feld Izaak, pl. Kapitulny 3
Finkler Marek, Kar. Ludwika 5
Fischer Aron, Słowackiego 18
Flaeschner Szymon, Kollątaja 10

- Flecker Stefan, Kaźmierz. 12
 Fried Max, Jagiellońska 11a
 Gabel Hersch (Henryk), Sykstuska 36
 Godlewski Włodzimierz, Teatralna 3
 Gorecki Tadeusz, Akademicka 26
 Gorecki Władysław, Akademicka 26
 Grek Michał, Hetmańska 22
 Gros Oskar Henryk, Jagiellońska 6
 Gruder Leon Ludwik, Kopernika 14
 Grünberg Natan Józef, Jagiellońska 11
 Grünstein Zygmunt, Skarbkowska 7
 Herzig Józef, Trzeciego Maja 17
 Hescheles Dawid Józef, pl. Smolki 1
 Holtzer Gustaw, Teatralna 8
 Holzer Wilhelm, Trzeciego Maja 10
 Horowitz Jakób, Sykstuska 37
 Horowitz Marcin Samuel, Trzeciego Maja 5
 Horwath Adam, Hetmańska 4
 Jabłoński Zefiryn Miecz., Brajerowska 8
 Jasinicki Włodzimierz, Krakowska 17
 Jasiński Franciszek, Wałowa 25
 Jেকেles Leon, Wałowa 25
 Jেকেles Maurycy, Kościuszki 18
 Jaglarz Franciszek, Hetmańska 12
 Kahane Mojżesz, Kollątaja 3
 Kamiński Edmund, Akademicka 16
 Kamiński Marek Karol, Akademicka 16
 Kasperek Jan, Bielowskiego 5
 Krarfeld Henryk, Sykstuska 25
 Klarfeld Leon, Sykstuska 24
 Kohane Abraham Adolf, Sykstuska 31
 Korytko Stanisław, Czarneckiego 3
 Kosiński Adam, Kraszewskiego 1
 Kraus Alojzy, plac św. Ducha 3
 Kraus Maksymilian, Sykstuska 28
 Kroch Ozyach Emanuel, Jagiellońska 2
 Krosiński Włodzimierz, Kraszewskiego 1
 Krygowski Kazimierz, Sobieskiego 3.
 Kuczkiwicz Jan, pl. Bernardyński 11
 Kulikowski Wiktor, Trzeciego Maja 5
 Kwiatkowski Ferdynand, Pańska 3
 Kwolewski Edw. Jędrz., Po-dlewskiego 9
 Karlsbad Ludwik, P. Hausmana 6
 Landes Abraham, Krakowska 14
 Lau Ignacy, Kopernika 5
 Leser Salamon, Sykstuska 34
 Leistyna Naftali, K. Ludwika 29
 Lewicki Konstanty, Kornia-ków 1
 Lieberman Arnold, Kollątaja 1
 Lilien Edward, Trzeciego Maja 5
 Lilienfeld Zygmunt, Sykstuska 40
 Liptay Maksymilian, Kościuszki 10
 Lisiewicz Aleksander, Akade-micka 19
 Lisiewicz Zygmunt, Akade-micka 19
 Loewenstein Natan, Trzec. Ma-ja 13

- Löwenherz H., Kopernika 21
 Łękawski Marceli, Brajerowska 10
 Łoziński August, Pańska 2
 Łysiak Aleks. Tymot., Skarbkowska 2
 Majewski Władysław, Kopernika 12
 Maryański Aleksander, pl. Maryacki 9
 Mayer Aleksander, pl. Maryacki 8
 Max Henryk, Sykstuska 52
 Menkes Adolf, Kościuszki 2
 Michalewski Bronisław, pl. Maryacki 10
 Mikuliński Karol Jan, Kraszewskiego 9
 Mildwurm Izrael, Jagiellońska 12
 Mileński Salam. (Zygm.), Hetmańska 12
 Mochnacki Włodzimierz, Jagiellońska 8
 Morawiecki Józef, Pasaż Mikołajki 10
 Morgenroth Schame, Akademicka 8
 Nussbrecher Chaim, Kopernika 22
 Obmiński Stanisław, Akademicka 17
 Olbert Karol, Kościuszki 15
 Ostaszewski Bronisław, Teatralna 7
 Pająk Józef, Kraszewskiego 13
 Paneth Marceli, Pasaż Hausmana 6
 Paneth Seweryn, Sykstuska 27
 Parnas Józef, Czarnieckiego 2
 Parnas Emil, Hetmańska 22
 Pawęcki Leon, Skarbkowska 19
 Ploder August, Chopina 5
 Pohl Samuel, Sykstuska 19
 Pomianowski Aleksander, Ratusz
 Presses Izak, Kar. Lud. 29
 Raabe Jakób, Sykstuska 16
 Rares Adolf, Skarbkowska 7
 Reis Albert, Tańskich 1
 Reiter Eisig, Jagiellońska 5
 Roński Emil, Teatralna 1
 Rosengarten Jüdel, Pasaż Hausmana 6
 Rosmarin Adoif. Abr., Smolki 3
 Roth Maurycy, Kopernika 9
 Rothstein Izrael, Jagiellońska 4
 Roth Emanuel
 Schaff Szymon, Hetmańska 22
 Schier Aleksander, Kopernika 28
 Schleicher Peisech (Filip), Jagiellońska 11
 Schorr Aron, Sykstuska 2
 Schrenzel Mojżesz Abr., Kar. Ludwika 33.
 Segal Adolf, K. Ludwika 29
 Skalkowski Tadeusz, K. Ludwika 1
 Skowroński Zygmunt, Rynek 3
 Sokal Klemens, Kościuszki 4
 Sokal Maksymilian, Kałkowska 26
 Sokal Rubin, Sykstuska 8
 Solański Edward, Piekarska 12
 Sołowij Tadeusz, Mickiewicza 3
 Sołowij Władysław, Mickiewicza 3
 Sommerstein Salamon, Jagiellońska 12
 Srokowski Teofil, Kręta 3
 Stand Ozyasz, Jagiellońska 12
 Szafranski Włodzimierz, Sobieskiego 9
 Szeliga Miecz. Wojciech, Kopernika 4
 Szuchiewicz Mikołaj, Kopernika 16
 Steinberger Jakób, Kilińskiego 1
 Tenner Bernard, Kościuszki 10
 Till Ernest, Pańska 4

Till Artur, Pańska 4	Wittlin Baruch (jun.), Sykstu- ska 11
Tyger Celestyn, Kościuszki 10	Woynarowski Feliks Józef, Ka- lecza 9a
Ungar Wiktor Henryk, pl. Ma- ryacki 10	Wróblewski Józef, Koperni- ka 22
Vogel Aleksander, Kraszewskie- go 3	Zaderecki Michał, Chorążczy- zna 10
Waldman Saul, Niecała 6	Zajac Teodozy, Krzywa 12
Wasser Ozyasz, Trzec. Maja 17	Zbyszewski Stanisław, Sykstu- ska 25
Weinberg Salamon, Sykstu- ska 12	Zetterbaum Max, Trzeciego Ma- ja 10
Weisstein Michał, Kościuszki 5	Zion Leon, Sykstuska 17
Werfel Dawid, Sykstuska 26	Zion Łazarz, Trzec. Maja 10
Westreich Józef, Trzeciego Ma- ja 21	Zipper Gerschon, Kościuszki 22
Witkowski Kazimierz, Trzecie- go Maja 21	Zoref Fiiip, Kościuszki 10

Notaryusze.

- Krokowski Wiktor, Hetmańska 10
 Kukawski Leopold, Teatralna 7
 Kwaśnicki Samuel, Zyblikiewicza 20
 Onyszkiewicz Józef, Teatralna 6
 Nartowski Bronisław, Trybunalska 1
 Zawadzki Władysław, pl. Maryacki 7
 1 posada nieobsadzona.
-

Adwokaci w Krakowie.

- Ader Leon, Gołębia 3
Bader Leib, plac Dominikański 3
Bardel Franciszek, Mały Rynek 1
Bednarski Tadeusz, Wiślna 3
Benis Artur, Wielopole (gmach poczt.) 1
Berman Henryk, Grodzka 62
Bobilewicz Adam, św. Krzyża 7
Bogusz Adam, Gołębia 6
Brummer Herman, Poselska 18
Caro Leopold, Szczepańska 11
Chmielarczyk Wł. Edw., Sławkowska 20
Czesznák Feliks, Floryańska 3
Dadlez Wilhelm, Bracka 13
Dąlet Izydor, Gertrudy 11
Deiches Izydor, Główny Rynek 15
Doboszyński Adam, św. Anny 3
Drohocki Izydor, Floryańska 24
Drobner Józef, Grodzka 43
Eibenschütz Zygmunt, Franciszkańska 1
Eichenbaum Saul, Floryańska 49
Ehrenpreis Zyg., Grodzka 50
Federowicz Tadeusz, Krupnicza 5
Fischer Edmund Jan, Senacka 6
Fischler Adolf, Grodzka 61
Fischlowitz Izrael, pl. WW. Świętych 10
Flach Karol, Grodzka 3
Frühling Rudolf, Grodzka 13
Garfein Salomon, Grodzka 71
Geldwerth Michał Leon (Löbel), Floryańska 5
Gertler Julian, Podzamcze 10
Gleitzman Józef, Grodzka 39
Gluziński Tadeusz, Szewska 19
Goldfinger Albert Salomon, Grodzka 51
Gross Adolf, Bracka 13
Guńkiewicz Bron., Grodzka 47
Heski Bernard, Grodzka 44
Himmelblau Abraham, Floryańska 32
Horowitz Maurycy, Stolarska 13
Ichheiser Michał, Główny Rynek 25
Jakubowski Faustyn Józef Bruno, Bracka 10
Jakubowski Jan, św. Jana 18
Jakubowski Roman, Szpitalna 19
Judkiewicz Henryk, Gołębia 3
Kaden Gustaw, Basztowa 26
Kirchmayer Stefan, Pijarska 1
Kolor Stanisław, Poselska 15
Kosch Teodor, Pijarska 3
Kolor Stanisław, Poselska 15
Kosch Teodor, Pijarska 3
Koy Michał, św. Anny 7
Krieger Herman, Floryańska 18
Krygowski Stan., św. Marka 11

- Kwieciński Tadeusz, Kanoni-
czna 16
 Lachs Saul Rafał, Gertrudy 9
 Landau Izaak (Ignacy), Grodz-
ka 20
 Landau Pinkus (Filip), pl. Do-
minikański 7
 Landau Saul Rafał, ul. Grodz-
ka 69
 Landy Lejzor (Ludwik), Rynek
główny 10
 Langrod Bernard, Floryańska 37
 Laub Dawid, Grodzka 62
 Lax Józef Aleksander, Grodz-
ka 30
 Laufbahn Abraham (Artur),
Grodzka 48
 Lewandowski Karol, Floryań-
ska 16
 br. Lewartowski Adam, Flo-
ryańska 53
 Lewicki Włodzimierz, Sławkow-
ska 28
 Liebling Abraham (Adolf), Ry-
nek gł. 8
 Lisowski Władysław, Wiślna 8
 Lauer Bernard (Berisch), pl.
WW. Świętych 1
 Ławrowski Roman, Grodzka 3
 Łepkowski Karol, Poselska 9
 Łoziński Czesław, Graniczna 5
 Marek Zygmunt Stan., Posel-
ska 17
 Markiewicz Władysław, Bra-
cka 6
 Maschler Abraham Józef, Flo-
ryańska 28
 Meisels Abraham (Adolf), pl.
Dominikański 5
 Merz Ludwik, Grodzka 32
 Mikiewicz Bolesław, św. Jana 13
 Mussil Franciszek Wilhelm Ma-
ryan. Karmelicka 15
 Münz Michał, Bracka 4
 Nichthausser Abraham Dawid,
Grodzka 6
 Olearski Bronisław, Pijarska 5
 Paszkowski Franciszek, Pijar-
ska 3
 Pawłowicz Klemens, Szew-
ska 10
 Peiper Julian, Grodzka 59
 Piotrowski Zygmunt, Wiślna 8
 Pisiewicz Zygmunt Kazimierz,
Szczepańska 1
 Przeworski Jakób, Poselska 8
 Rabinowicz Wolf, Główny Ry-
nek 11
 Reifer Leon, Grodzka 29
 Reiner Edmund, Grodzka 33
 Ripp Mojżesz Leip, pl. Domi-
kański 2
 Rosenblatt Józef, Basztowa 19
 Rowiński Stanisław Jan, Sław-
kowska 31
 Schmidt Wolf (Wilhelm), Grodz-
ka 26
 Scholem Salomon, pl. WW.
Świętych 8
 Schönberg Maurycy, Karmeli-
cka 9
 Schorstein Henryk, Wiślna 9
 Schorr Samuel Łazarz, Grodz-
ka 9
 Schwarz Emil, Zygmuntow-
ska 4
 Seinfeld Herman, pl. Domini-
kański 1
 Skąpski Józef, Jagiellońska 5
 Służewski Lucyan Tad., św.
Marka 7
 Smolarski Kazimierz, Grodz-
ka 15
 Springer Jakób, Grodzka 46
 Steinberg Józef, Grodzka 18
 Sternbach Edward Stolarska 15
 Sulimir Roman, Bracka 1
 Szalay Ludwik, św. Jana 3
 Stec Jan, pl. WW. Świętych 9
 Tilles Abraham, Grodzka 40
 Tilles Samuel, Grodzka 40
 Tomik Stanisław, Floryańska 35

Unger Samuel, Bracka 5
 Vorzimmer Dawid, Poselska 8
 Wechsler Maurycy, św. Gertrudy 10
 Wilkosz Ferdyn., Mikołajska 2
 Wilkosz Wład., Studencka 3

Winkler Samuel, Poselska 18
 Wojciechowski Franciszek, św. Jana 1
 Zeitner Abraham (Adolf), Senacka 9.

Notaryusze.

Brzeski Wiktor
 Klemensiewicz Edmund

Niemczewski Franciszek
 Adamski Wacław

CZEŚĆ LITERACKA.

HENRYK KIESZKOWSKI

Henryk Kieszkowski.

W dniu 12. marca 1905. r. przestał żyć w 84 roku jeden z najlepszych i najszlachetniejszych synów narodu polskiego; działacz i bojownik na niwie ekonomicznej naszego kraju, pionier ruchu asekuracyjnego w Galicyi, jeden z założycieli Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, jego geniusz i chwała, narodu całego chluba i ozdoba. Kiedy w roku 1860 odbywało się w Krakowie dnia 22. lutego pierwsze zebranie obywatelskie, celem powołania do życia krajowej instytucji asekuracyjnej — wyszczużył na niem Henryk Kieszkowski swój pogląd na tworzące się Towarzystwo, które wkrótce miało tak ściśle związać się z jego całym życiem i wyrósć na potężną instytucję, niosącą krajowi trwałą korzyść. Już wtedy, w tem wystąpieniu, dał zarys zasad jej organizacji. Najpierw w komisji dla przerobienia statutu Towarzystwa pracował obok mężów tej miary, co Adam hr. Potocki, Henryk hr. Wodzicki, Franciszek Trzeciecki, Franciszek Paszkowski i inni. Z nimi kładł podwaliny pod Tow. wzaj. ubez. Wtedy usunięto najważniejsze usterki w projekcie statutu, grożące skrepowaniem rozwoju instytucji; wtedy też postanowiono, że Towarzystwo ma być naprawdę opartem na wzajemności. Po uchwaleniu statutu i przeprowadzeniu wszystkich przygotowań, nadeszła dnia 20. października 1860 r. koncesya na założenie Towarzystwa. Zgromadzenie ogólne dla wyboru zarządu odbyło się dnia 26. listopada tego samego roku. Dyrektorem referentem wybrany został Henryk Kieszkowski, obok niego pierwszym dyrektorem hr. Henryk Wodzicki, drugim Władysław Biesiadecki. Prezesem Towarzystwa hr. Adam Potocki.

Po wyborze zabrał głos nowy dyrektor referent, zwracając się z gorącemi słowy zachęty do obywatelstwa, aby solidarnie skupiło się około własnej instytucji. Zakończył słowy: „Mam w Bogu nadzieję, że to niemowle, które zebranie powierza dyrekcyi do pielegnowania, wzrósłszy w siły męskie, będzie krajowi służyć wiernie, poczciwie i pożytecznie“. Nadzieja nie zawiodła. Dość sobie uprzytómnić pierwszą skromną siedzibę Towarzystwa i porównać ją z dzisiejszą; pierwsze kroki o zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 koron, z dzisiejszymi milionowymi zapasami; pierwszą wartość ubezpieczoną na 31.793 złr., gdy dzisiaj dochodzi do 1,307,420.696 kor. Do tego rozwoju w znacznej części przyłożył rękę Henryk Kieszkowski. Działalność jego tak się związała z tą instytucją, że poświęcając słowa wspomnienia zmarłemu, niepodobna oddzielić jego osoby od zakładu.

Henryk Kieszkowski zaprowadził w instytucji administrację wewnętrzną i zewnętrzną, powołał na stanowiska urzędników siły niepospolite, zdołał pozyskać zaufanie kraju, pokazać instytucjom obcym, że młodego Towarzystwa rozumnie założonego, nie zdołają obalić. Po kolei, obok działu ogniowego, przeprowadził założenie działu gradów, działu ubezpieczeń na życie, wreszcie Towarzystwo wzajemnego kredytu. Nazwisko jego na tem polu ekonomicznem zyskało szeroki rozgłos. Nietylko kraj cały, ale obce największe instytucje złożyły mu hołd, jako znakomitemu organizatorowi i dyrektorowi, gdy po trzydziestoletniej pracy opuszczał instytucję, która nietylko sama się rozrosła, ale za której inicjatywą powstała Kasa Oszczędności miasta Krakowa, później oddzielona jako osobna instytucja, a wzmocniły się i utrwaliły kredytem Towarzystwa zaliczkowe w kraju. Przy opuszczaniu instytucyj, wdzięczna Rada nadzorcza nadała mu zaszczytny tytuł kuratora, a urzędnicy zachowali go zawsze w serdecznej pamięci, jako najlepszego opiekuna.

Praca w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń nie wyczerpywała działalności Henryka Kieszkowskiego. Zasiadał długi czas w Radzie m. Krakowa w sekcji skarbowej i był przewodniczącym Koła radzieckiego; zasiadał w wydziale wielkim Kasy oszczędności miasta Krakowa, pracując z prawdziwym pożytkiem dla miasta i instytucji. W naszym mieście miał niezwykle poważane stanowisko, w jego domu gromadziło się nieraz grono wybi-

tnych obywateli, radząc nad niejedną ważną sprawą miejską i publiczną. Stamtąd wypłynęła niejedna zdrowa myśl, niejedno dla kraju przedsięwzięcie. Ze zdaniem Henryka Kieszkowskiego liczyło się nie tylko miasto, ale kraj. Było zawsze trafne, głębokie, owiane gorącą miłością rzeczy publicznej.

Na ten piękny, zasłużony żywot padły przed laty ciężkie, niezaminione smutki, złamały go i podkopały jego zdrowie. Cofnął się w zacisze domowe; ale i w tych ostatnich latach nie przestał zajmować się gorąco sprawami ukochanej instytucji i kraju. Zakończył życie niepospolity obywatel, jeden z twórców i kierowników wielkiej instytucji, która tak wiele zaważyła na rozwoju ekonomicznym kraju w ostatnich lat dziesiątkach. Nigdy nie szukał rozgłosu; pozostał wierny zawsze swoim zasadom obywatelskim.

W dniu 8. czerwca 1886. r. święcono 25-letni jubileusz Tow. wzaj. ubez. i pracy w niem ś. p. Henryka Kieszkowskiego. Wtedy imieniem kraju i tej pracy ś. p. Kieszkowskiego tak wyraził się marszałek Zyplikiewicz:

„Zabieram głos, aby Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń powinszować imieniem kraju ćwierćwiekowej działalności. Skutki tej jego działalności mają niezmierną doniosłość dla kraju. Żyjemy bowiem w czasach powszechnej walki o interesa materialne. Stają tu z sobą do walki nie tylko warstwy społeczne przeciw sobie, praca i kapitał, ale nawet mocarstwa z mocarstwami, i narody z narodami. Jakoż każdy prawie dzień przynosi nam nowe objawy tej walki; czy to bowiem idzie o politykę kolonialną mocarstw, jak Niemcy lub Francja, czy o rozruchy socjalistyczne jak w Belgii, czy o wojnę cłową między Austrią i Rumunią, we wszystkich tych kwestiach wre walka nie o co innego, jak tylko o interesa materialne. Nie wszędzie jednak tkwi uprawniona myśl uzyskania lub utrzymania swej samodzielności ekonomicznej; możność wyzyskiwania drugich bywa częstokroć celem takich zapasów“.

„W kraju naszym, w tej walce ekonomicznej, w dziedzinie powierzonego sobie zakresu działania, świetny udział bierze od lat 25 instytucja, której jubileusz dziś święcimy, a skutki są zaiste zdumiewające. Uwolniła nas ona od haraczu, jakibyśmy bez jej

działalności obcym przedsiębiorstwom opłacać byli musieli, a jak znaczny byłby ten haracz, wskazują cyfry odczytanego przed chwilą sprawozdania. Oto wynosiły on blisko dziesięć milionów złr., bo tyle wynoszą czyste zyski zwrócone stowarzyszonym i zapasy rezerwowe. Nadto wydaje Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń corocznie krocie na administracyą, które idą na pożytek rodaków w krąju, któreby bez tej instytucyi wychodziły z kraju za granicę. Mimo tak olbrzymich korzyści materialnych, wyżej jeszcze stawiam stronę etyczną działalności naszej instytucyi. Nie działała ona nigdy zaczepnie, lecz tylko obronnie. Nie wyzyskiwała nigdy, lecz broniła tylko kraju od inwazyi obcej, a mimo to zdobyła ona w zakresie swej działalności zupełną niezawisłość i samodzielność ekonomiczną, zjednała sobie cześć u postronnych, i stała się chlubą kraju, a co najważniejsza, wskazała ona krajowi, że i na innych polach życia ekonomicznego zdolni jesteśmy do zdobycia takiej samej samodzielności, byle była wiara i wola po temu.“

„Instytucya ta ma przeto prawo, abym w dniu jej jubileuszu wypowiedział, iż dobrze się zasłużyła krajowi. Spełniam więc miłą, najmiłszy może w mem życiu obowiązek, wynurzając w imieniu kraju i samej instytucyi i wszystkim jej współpracownikom, a w szczególności temu, na którego dziś wszystkich oczy tak sympatycznie zwrócone, niezmordowanemu jej dyrektorowi Kieszkowskiemu najgorętsze podziękowanie“.

Do dyrektorów Towarzystw asekuracyjnych na wzajemności opartych w monarchii austro-węgierskiej, którzy złożyli życzenia ś. p. Kieszkowskiemu, tak odpisał jubilat :

Wielmożny Panie !

„Racz przyjąć Wny Panie moją najszczerzą i najgłębszą podziękę, za tak wielce zaszczytny dowód uznania, jaki mnie spotkał ze strony kierowników austro-węgierskich Towarzystw wzajemnych ubezpieczeń, w dniu mojej 25-letniej na tem polu działalności.

Jeżeli w ogóle cennem jest dla każdego człowieka uznanie sumiennego wypełniania obowiązków, to nieoszacowaną wartość ma uznanie tego rodzaju, jakie mi w udziale przypadło od Ne-

storów-kierowników austro-węgierskich Towarzystw ubezpieczeń na wzajemności opartych. Jest ono najwyższą nagrodą, jaka okazaną być może towarzyszowi zawodu, którego zasługa jedynie na tem polega, iż rzetelnie starał się być pożytecznym idei, której służy. Jeszcze raz moje serdeczne najzobowiązawsze z głębi serca pochodzące podziękowanie, za tak niezasłużone, a tak zaszczytne odznaczenie, które synom moim przekażę, jako jedną z najmilszych pamiątek.

Złożone mi przez kierowników Towarzystw na wzajemności opartych życzenia, i wyrażone uznanie, że słabym moim usiłowaniam powiodło się po części zasadę wzajemności w ogóle podnieść, stosunki przyjazne pomiędzy odosobnionemi Towarzystwami wzajemnemi zawiązać, a tem samem położyć kamień węgielny do dalszej wspólności interesów naszych instytucyj, jest dla mnie rzeczywistą a wyższą uroczystością jubileuszową moich 20-letnich usiłowań na tem polu, na którym usługi moje oddałem idei wzajemności w ogóle, a nie ściślejszej działalności w mojem Towarzystwie, do której zresztą byłem obowiązany.

Gdy zwrócę się myślą do owych czasów, kiedy przed laty dwudziestu zgromadziliśmy się we Wiedniu, jako zastępcy Towarzystw na wzajemności opartych, celem wymiany zdań, jakby należało zapobiedz coraz więcej upadającemu znaczeniu wzajemności w ubezpieczeniach, gdy pomyślę, jak wówczas czuliśmy się słabymi, i niech mi wolno będzie tak się wyrazić niepełnoletnimi — kiedy pomyślę nad ówczesnemi, na wzmiankę niezasługującemi, kapitałami gwarancyjnemi Towarzystw wzajemnych, i porównam ówczesny stan tych Towarzystw ze stanem ich dzisiejszym, rośnie mi serce z radości i dumy, i z pełnej piersi wyrwa się radosny okrzyk: Do nas należy przyszłość dla dobra naszych członków, naszych współobywateli, dla ekonomicznego zbawienia ogółu!

Ósmy czerwca 1886. r. był nie tylko uroczystością jubileuszową Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, nie jubileuszem mojej 25-letniej skromnej działalności, lecz był on także 20-letniem świętem jubileuszowem powracającej do życia rozszerzonej idei wzajemności w zakresie ubezpieczeń, on był pamiętym dniem, w którym Towarzystwa na wzajemności oparte, zreorganizowane odpowiednio do wymagań nowszych czasów,

w pełnem poczuciu swego znaczenia, swego rozwoju i siły, jako połączona korporacya, uznająca cel wyższy i wyższą wartość wspólności interesów, święciły tę rozszerzoną ideę wzajemności, która już pierwszy swój wyraz znalazła w utworzeniu związku reasekuracyjnego Towarzystw na wzajemności opartych.

Daleki jestem od szowinizmu hołdowania wyłącznie idei wzajemności w zakresie ubezpieczeń, gdyż przecież najwyższą naszą jest zasadą, uczynić ubezpieczenie wspólnem dobrem każdego pojedynczego obywatela, umożliwić każdemu ubezpieczenie pod najprzystępniejszymi warunkami, a wreszcie w tem usiłowaniu, walczyć w sposób szlachetny o palmę zwycięstwa z systemem akcyjnym, od którego co do sposobu prowadzenia interesu wiele nauczyliśmy się, i któremu w tym kierunku wiele mamy do zawdzięczenia. Od lat 20 trwa ta szlachetna walka, pasujemy się i walczymy na polu, któreśmy zajęli, o piędź po piędzi, o krok za krokiem, a nie ustępujemy nigdzie; a choć osiągnięte wyniki są jeszcze skromne, gdyż daleko leży wytknięty nasz cel, to przecież ten postępek napawa nas dumą i radością.

Droga, na którą weszliśmy, prowadzi na niezmierzone obszary, a jeżeli znajdujemy się jeszcze w początkach naszych wspólnych usiłowań, to wina tego leży wyłącznie i jedynie tylko w tem, żeśmy jako Towarzystwa na wzajemności oparte, wspólność interesów dotychczas tylko teoretycznie uznali. Oby tedy teoria opuściła sferę akademicznych roztrząsań, a przemieniła się na pole czynu praktycznego! Oby posiane zaledwie ziarno wspólnej racjonalnej działalności w austro-węgierskich Towarzystwach wzajemnych ubezpieczeń, wyrosło w wspaniałe drzewo i dla dobra ogółu wydało zbawienne owoce!

A gdy tam, gdzie się całość rozwija, poszczególne części na cierpienia narażone być nie mogą, kończę to moje podziękowanie życzeniem, jak najlepszego powodzenia wspólności interesów wszystkich Towarzystw wzajemnych ubezpieczeń, albowiem gdy to życzenie się spełni, to i wasze wielce szanowne Towarzystwo bezwarunkowo dojdzie do tej wysokości rozwoju i pomyślności, do jakiej zmierza tyloletnia działalność Wielmożnego Pana“.

A kiedy po długoletniej służbie w Tow. wzaj. ubezp. żegnał się ś. p. czcigodny dyrektor-jubilat z pracownikami tej instytucji w dniu 27. maja 1897. r., taką wypowiedział mowę, którą poda-

jemy dla pamięci i przestrogi i nauki wszystkich obecnych urzędników tej pierwszorzędnej instytucji finansowej na ziemiach polskich :

„Stan zdrowia mojego, jak i stan duszy mojej w obecnej chwili nie pozwalają mi odpowiednio do tego, coście panowie dla mnie zrobili, podziękować, bo trudno myśli zebrać, a tem więcej uporządkowane do chwili obecnej dostroić, dlatego ograniczam się do zapewnienia, że ten wspaniały dar, dzisiaj przez panów mi wręczony, biorę jako dyplom honorowy w uznaniu mojej skromnej pracy od współpracowników, których pracą obarczałem. Dowód ten uznania waszego, szanowni panowie, stanowi dla mnie najwyższy zaszczyt, bo od was pochodzi, których może nieraz tą pracą przeciążałem, i dlatego zapewniam panów, iż będzie on dla mnie i dla mojej rodziny drogą pamiątką.

Radbym odkryć stan duszy mojej, radbym otworzyć serce moje, abyście mogli naocznie przekonać się, ile cierpię, rozstając się z wami, i jak radbym wszelakie błogosławieństwa Boże z nieba dla was wybłagać i dla was sprowadzić i dlatego trudno mi zakończyć mojego przemówienia samem podziękowaniem.

„Dozwólcie mi jeszcze, bo to po raz ostatni mam możność do serc waszych jako najstarszy kolega i współpracownik tyloletni przemawiać, zwrócić waszą uwagę na tory, które prowadzą do lepszego, które mogą w przyszłości wieść was, szczególnie młodszych, do poważnych stanowisk. Pamiętajcie, że w bardzo ważnej części powaga i honor instytucji opiera się na was; ogólnie jest rzeczą uznaną, że zacność, obowiązkowość, a nadto gorliwość i odpowiednie wyształcenie fachowe współpracowników, to zaszczyt, to zdrowie instytucji, bo to umacnia zaufanie u ogółu, któremu bez różnicy stanu służymy.

„Dotąd, dzięki pracy i staraniom naszych współpracowników, reputacja ich była ustalona, i gdziekolwiek, czy to w kraju, czy za granicami kraju, zastępowali instytucję, zdobywali i dla siebie i dla instytucji wyjątkowe uznanie. — Z boleścią przychodzi mi podnieść, że Pan Bóg zabrał nam w krótkim czasie i w sile wieku nader zdolnych i dzielnych współpracowników, o których nie wolno mi w obecnej chwili zapomnieć, bo oni powinni młodszym za wzór do naśladowania godny służyć. Usiłowaniem mło-

dych powinno być, ażeby w te ślady wstępować i usilnością swą dopomódz, by te straty zablźnić się mogły, a instytucya i nadal współpracownikami chlubić się mogła. Dlatego proszę was, przyjmijcie odemnie życzliwie te uwagi, bo pochodzą z głębokiego przekonania.

„Największym nieprzyjacielem młodego pracownika jest apatya; apatyczne załatwianie obowiązków zabija umysł, tępi pamięć, trawi ambicję, i robi w końcu z człowieka maszynę, źle funkcjonującą, którą się w najgorszym razie cierpieć musi, lecz troszczyć się o nią niepodobna. — Bo sama ilość lat, spędzonych w instytucyi, nie stanowi zasługi, do tego trzeba połączenia sumy pracy i sumy pożytku z tej pracy dla instytucyi, te dopiero zniewalają instytucję do troszczenia się o takich, bo są potrzebni, bo stają się nawet często nieodzownymi. Tacy też wywalczają i dla siebie stanowiska zaszczytne a i byt odpowiedni. — Aby dojść do tego, nie dosyć sześć godzin odsiedzieć w biurze i spełnić pracę na dzień poleconą, trzeba się uczyć, trzeba czytać, co nauka przynosi, trzeba się rwać do pracy i zdobywać gotowość przełożonych do pouczania, trzeba starań dokładać, aby całość organizacji objąć we wszystkich gałęziach tejże organizacji i mieć pewność, że się ją umie. Macie panowie dużo materiałów we fachowej bibliotece, w rocznikach, w referatach dyrekcyi, następnie pojedynczych działów, w końcu we fachowych dziennikach codzień można coś nowego znaleźć i wiedzę fachową wzbogacać, ale trzeba chęci i ciekawości.

„Przyjmijcie panowie te moje rady, a pewny jestem, że kiedy mnie nie będzie, zasłużę u niejednego z panów na wdzięczne wspomnienie.“

O krajowym funduszu sierocym

napisał *

Dr. Zygmunt Gargas.

Oddawna a powszechnie wiadomo, że opieka publiczna nad ubogimi znajduje się w naszym kraju w stanie zupełnej anarchii. To też żebracy należą nawet po miastach galicyjskich do ludzi, których się toleruje i tolerować musi, w braku ustaw o zaopatrzeniu ubogich; po wsiach stanowią oni ponadto grupę osób, oszczędzanych z powodów natury religijno-humanitarnej. Nie więc dziwnego, że gminy wiejskie nie chcą ich szupasować i co więcej nie zawsze mogą. Wiejska policya miejscowa jest w wielkiej ilości wypadków mitem, a jeśli nawet istnieje wówczas działalność jej jest minimalną, o ile nie wymagają jej w specjalnych wypadkach starostwa. Włóczęga na wsi jest więc tolerowanym raz z powodów osobistych, powtóre zaś dlatego, że nikt się tam nim nie zajmuje i zajmować nie może¹⁾.

W wyższym stopniu dotyczy to jeszcze osób małoletnich, tzw. dzieci zaniedbanych czy pozbawionych opieki rodzicielskiej, więc przedewszystkiem w znacznej części sierót.

Wystarczy wskazać, że w stosunku do ogółu osób doszupasowanych było w r. 1895 nieletnich od 14—18 lat życia 7·29%, w r. 1896 nawet 8·24%, w r. 1897 7·65% i że szupas obejmował (bo obejmować widocznie musiał) nawet dzieci poniżej lat 14, że dalej odszupasowano (znów w stosunku do ogółu osób odszupasowanych) w r. 1895 1·63⁰/₀, w r. 1896

---

¹⁾ K. I. Gorzycki *Szupaśnictwo w Galicyi*. (*Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych* T. XVII, r. II, str. 118).

3·15% a w r. 1897 3·17%¹⁾). A podobnie poważnie przedstawiają się cyfry absolutne osób, zasadzonych za włóczęgostwo i żebranię (oparte na sprawozdaniach sądów powiatowych) na ogólną liczbę 21.722 (za lata 1900, 1901 i 1902) przypada bowiem 1320 mężczyzn niżej lat 18 i 721 kobiet niżej lat 18²⁾). A pamiętać należy, że nawet w tych wypadkach, w których ustawa na szupas zezwała, znajduje on stosunkowo rzadko zastosowanie, co najwyżej bowiem wójt wydaje ustne polecenie ażeby ten lub ów żebrak wydalil się do sąsiedniej gminy, co skutkuje zazwyczaj i nie wymaga całego aparatu szupaśniczego³⁾. A cyfry powyżej przytoczone zawierają jeszcze jedną gorzką prawdę; że o ile nawet — może pod wpływem polepszenia się stosunków zarobkowych, zmniejsza się cyfra stosunkowa osób, odszupasowanych, powyżej lat 18, o ile, nawet ulega pewnym korzystnym wahaniom cyfra stosunkowa osób małoletnich między 14 a 18-tym rokiem życia, to bezwarunkowo podnosi się cyfra odszupasowanych dzieci poniżej lat 14. Że takie traktowanie dzieci jak włóczęgów, nie może wpływać korzystnie na te dzieci zwłaszcza w kierunku rozwijania w nich uczuć moralnych, zbyteczna dodawać. Ale szupas byłby jeszcze mniejszym złem, gdyby istotnie prowadził do celu, t. j. gdyby istotnie gmina do której dziecko zostało odszupasowane, dawała dziecku należyłą opiekę, utrzymanie i wychowanie. Jeśli i jak długo bowiem sierota, pozbawiona opieki rodzicielskiej, znajduje się w gminie obcej, wówczas oczywiście na taką opiekę liczyć nie może. Inaczej natomiast sytuacja powinna przedstawiać się wówczas, gdy dziecko zostanie odszupasowane do gminy swojskiej. I tu jednak rzeczywistość bardzo wiele pozostawia do życzenia. To też, gdy zagranicą (przedewszystkiem w Anglii i Ameryce północnej) przez wprowadzenie odpowiednich instytucji, a przedewszystkiem przez odpowiedni dobór ludzi, którzy się wychowaniu zaniedbanych dzieci z całym poświęceniem

1) Serkowski *Studia w sprawie przymusowego wychowania zaniedbanej młodzieży*. Lwów, 1904, str. 41.

2) Gorzycki. J. w. str. 135.

3) Gorzycki. J. w. str. 118.

i zaparciem oddali, doprowadzono do tego, że statystyka kryminalna w tych krajach wykazuje z roku na rok ubytek małoletnich przestępców, u nas niestety społeczeństwo nie dosyć odczuwa grozę położenia, niezdaje sobie sprawy z doniosłości tej kwestyi¹⁾.

W tym stanie rzeczy pewną zmianę na lepsze może spowodować utworzenie krajowego funduszu sierocego, dokonane ustawą z dnia 2. lutego 1905 D. u. kraj. Nr. 26.

Fundusz ten powstał z części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych, przyznanych krajowi ustawą państwową z dnia 3. czerwca 1901 D. u. p. Nr. 62.

Zbiorowe kasy sieroce, opierające, obecny swój byt prawny na rozp. ces. z 9. listopada 1858 Dz. u. p. Nr. 205 zawdzięczają swe istnienie dążeniu do warowania interesów pupilów i podniesienia rolniczego kredytu realnego. Sądy lokują gotówkę pupilów w tych kasach zbiorowych właśnie o ile gotówka poszczególnych pupilów w myśl obowiązujących ustaw nie może być korzystniej lokowaną gdzie indziej. Rzeczą sądów jest też należyte sfruktyfikowanie gotówki tych kas bądź to przez udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznem, bądź też, o ile by to w danym wypadku okazało się niemożliwym, w jakiś inny sposób, ustawą dozwolony²⁾.

Z obrotu kas sierocych zbiorowych powstają często dość znaczne nadwyżki. Są one skutkiem specjalnych sposobów oprocentowania wkładek w tych kasach względnie przepisów o uiszczaniu odsetek od pożyczek hipotecznych w tych kasach zaciąganych. Tak po myśli § 6 rozp. ces. z r. 1858 wzgl. ust. z 18. marca 1876 D. u. b. Nr. 51, zbiorowe kasy sieroce oprocentowują kapitały pupilów od 10 K począwszy, zaś kapitałów nie oprocentowują wcale. Podobnie nie oprocentowują kapitałów resztujących, które wynikają z podziału resztującej kwoty przez 5.

1) Muczkowski *Zaniedbane dzieci* (Przegląd Polski 1905 Sierpień, str. 305 i n.)

2) *Por. 62 der Beilagen zu den stenographischen Protokollen des Abgeordnetenhauses XVI Session 1901 Erläuternde Bemerkungen zu dem Gesetzentwurfe, betreffend die Verwendung von Teilen der Gebärungsüberschüsse der gemeinschaftlichen Waisencassen.*

Oprocentowanie następuje tylko (wedle § 7 cyt. rozp. ces.) wedle całych miesięcy dla wszystkich kwot, wpływających w ciągu miesiąca a rozpoczyna się ono od pierwszego następującego miesiąca. Odsetki od kapitału, złożonego w kasie wyrównuje się w razie zwrotu kapitału, tylko za czas do końca miesiąca, sam zwrot poprzedzającego (§ 10 rozp. ces. i § 9 rozp. min. spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z 24. czerwca 1859 D. u. p. Nr. 123). Gdy w końcu po myśli § 9 rozp. ces. w § 30 u. 2 rozp. min. odsetki od pożyczek w kasie zaciąganych, należy uiszczać półrocznie na przód (z góry), to oprocentowanie wkładek pupilów następuje z dołu.

Tu i ówdzie wreszcie kapitały pupilów lub też odsetki od tychże kapitałów, z różnych powodów nie podjęte tworzą obok ewentualnie korzystnych różnic w wartości kursowej walorów, przez kasy posiadanych, tudzież wszystkich innych przyczyn, powyżej wykazanych nadwyżki z obrotu.

Nadwyżek tych należy po myśli § 11 rozp. ces. w r. 1858 §§ 49 i 50 instr. wyk. z r. 1859¹⁾ użyć jako funduszów rezerwowych, przeznaczonych w pierwszym rządzie do pokrywania strat, ewentualnie w tych kasach powstających, (§ 11 r. 49 rozp. ces.). Innych celów te fundusze rezerwowe w myśl ustawy nieposiadają, tzn. ustawa żadnych innych celów wyraźnie przynajmniej nie przewiduje.

Kasy sieroce istnieją w wielu krajach austryackich, między innymi i w Galicyi, a mianowicie w Galicyi zachodniej jest tych kas 72, w Galicyi wschodniej 68. Suma ogólnego majątku czynnego w tych kasach wynosiła w kasach zachodnio-galicyjskich 81.164 zlr., w kasach wschodnio-galicyjskich 19.242 zlr. Pod opieką kas zachodnio-galicyjskich stało 9765 pupilów pod opieką kas zachodnio-galicyjskich 2407 pupilów. W pierwszym wypadku nadwyżki z obrotu wynosiły 465.740 zlr., w drugim 254.666 pretensye pupilów w kapitale 1,115.865 zlr. wzgl. 222.603 zlr. w odsetkach 3459 zlr. wzgl. 128.

Ogólny stan bierny wszystkich kas oszczędności w Austrii z końcem r. 1898 wynosił 101,328.538 zlr., suma wszystkich funduszów rezerwowych wynosiła zaś 21,124.477 zlr. tj. zawierała pokrycie około 20·8⁰/₀, w kasach zachodnio-galicyjskich

fundusze rezerwowe wynosiły w. r. 1898, 465.740 kor., w kasach wschodnio-galicyjskich 255.970 złr.¹⁾.

Jest to pokrycie, przekraczające, jak to słusznie stwierdził wydział prawniczy izby poselskiej²⁾, wszelkie zapotrzebowania a zarząd tym funduszem prowadzony tak, jak dotychczas, doprowadzałby chyba do ciągłego zwiększania się majątku kas, w formie bynajmniej celom tych kas nie odpowiadającej. Zarząd tymi kasami względnie tymi funduszami, sprawowany przez sądy i urzędy podatkowe, okazał się wprawdzie istotnie o tyle odpowiednim, że doprowadził do coraz to dalej idącego zwiększania tych funduszy, natomiast ujawniły się różne inne niedogodności sposoby lokowania funduszy kas sierocych wogóle, nie narażały chyba tych ostatnich na zbyt wielkie ryzyko, bo wszystkie te sposoby, bez żadnego zgoła wyjątku mają charakter lokacyi o bezpieczeństwie pupilarnem, a zresztą w myśl § 8 rozp. ces. z 8. listopada 1858 gotówkę zbiorowych kas sierocych należy przede wszystkim lokować w hipotekach za bezpieczeństwem ustawowem a tylko o ile niemożna takich hipotek uzyskać w jakiś inny sposób, ustawą dozwolony.

To też z końcem r. 1898 np. w pożyczkach na hipoteki ulokowały kasy zachodnio-galicyjskie kwotę 1,494.163 złr., kasy wschodnio-galicyjskie kwotę 292.836 złr. we wkładkach kas oszczędności, kasy zachodnio-galicyjskie 65.389 złr. wschodnio-galicyjskie 143.881 złr. co wszystko stanowi kwoty, tem bardziej poważne, gdy pretensye pupilów, wynosiły jak wspomniano w pierwszym wypadku 1,116.865 złr., w drugim 222.603 złr.

W całej Austrii ulokowały te kasy na 134,308.731 złr. aktywów, 92,783.270 złr. tj. 69% w realnościach za zabezpieczeniem pupilarnem, 20% w obligacyach publicznych o wartości kursowej 26,939.178 złr. Kasy sieroce mogą też śmiało wytrzymać porównanie z kasami oszczędności, gdzie w tym samym czasie mniej więcej tj. w r. 1897 ogólne rezerwy kas oszczędności wynosiły 10.04% kapitału wkładkowego, 61.43%

¹⁾ 62 der Beilagen j. w. str. 14.

²⁾ 612 der Beilagen zu den stenogr. Protokollen der Abgeordnetenhauses XVII Session 1901 Bericht des Justizausschusses über die Regierungsvorlage eines Gesetz entwurtes betreffend die Gebarungüberschüsse der gemeinschaftlichen Waisencassen.

wszystkich aktywów stanowiły pretensye hipoteczne, 23.83% walory.

O ile chodzi przeto o lokacyę w hipotekach, ogólnie traktowaną za szczególnie bezpieczną kasy sieroce znacznie górują nad kasami oszczędności. Wogóle mimo, że stan finansowy kas oszczędności, jest wcale dobry, stan finansowy kas sierocych, znacznie go jeszcze przewyższa, a wobec wysokiego stanu rezerw zbiorowych kas sierocych, obejmującego więcej jak dwie trzecie, ogólnej sumy walorów, niebezpieczeństwo pochłonięcia tych rezerw wskutek ewentualnego spadku kursu walorów, jest chyba zupełnie wykluczone tak, że i z tego powodu, zmniejszenie stanu majątkowego fundusów rezerwowych nie jest prawdopodobne.

Wogóle obliczono, że straty, poniesione przez kasy sieroce w czasokresie 1884—1897 wynoszą w łącznej sumie 282.928 złr. 79 ct. tak, że na jeden rok wypada przeciętnie około 20.000 złr.

To też rząd sam, przedkładając projekt ustawy co do użycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych, obliczył, że potrzebne z końcem r. 1898 rezerwy wynoszą w państwie wogóle tylko 10,766.440 złr., zaś do dyspozycyi pozostałoby z funduszków rezerwowych (nadwyżek z obrotu), również drugie tyle prawie, tj. kwota 10,358.037 złr., gdyby z funduszków tych miano usunąć jakąś ściśle a jednorazowo określoną kwotę.

To też już w r. 1895 rozpoczął rząd studia nad kwestyą ewentualnie innego zużycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych, by w ten sposób zapobiedz zbyticznemu nagromadzeniu się funduszków zapasowych, a to tembardziej, że wskutek takiego ciągłego wzrostu tych nadwyżek ulegały zarazem nadmiernemu a zgoła niepotrzebnemu zwiększaniu agendy, władz sprawujących zarząd tymi funduszami, tęp samym zaś i ich odpowiedzialność. Wobec brzmienia § 11 rozp. ces. z 6 listopada 1858 D. u. p. Nr. 205 inny sposób użycia nadwyżek z obrotu kas sierocych, zresztą poza tworzeniem funduszków rezerwowych, należało tem bardziej uważać za dopuszczalny, że tenże § 11 mówiąc o zabezpieczeniu kas sierocych za pomocą funduszków rezerwowych, używa wyrazu „przedewszystkiem“ (zunächst), tem samym zaś zaznacza, że innego rodzaju

użycie tych nadwyżek bynajmniej nie uważa za wykluczone. Pod względem prawnym, pupile nie mają zresztą chyba żadnych specjalnych praw, wobec kas sierocych, poza oprocentowaniem swych wkładek i prawem żądania ich zwrotu w czasie w tym względzie właściwym, tak znaczne zaś rezerwy, zupełnie dostatecznie zabezpieczają te pretensye pupilów. Z referatu ministra spraw wewnętrznych przedłożonego koronie w dniu 10. sierpnia 1856 wynika bowiem, że funduszków rezerwowych, nie należy uważać za własność dotyczących pupilów i że nie utworzono ich też w wyłącznym zakresie pupilów, że raczej uzyskały one wielorakie przeznaczenie, miały wprawdzie w pierwszym rzędzie stanowić gwarancją dla ich pretensyi, nie wykluczono jednak bynajmniej zasadniczo tej ewentualności, by używać tych funduszków i dla innych celów państwowych.

W sesji XI-ej wniósł też rząd w Radzie Państwa projekt ustawy, wedle którego przez najbliższych 10 lat kwota procentowa nadwyżek kas sierocych miała być przelewana do osobnego funduszu, specjalnie w tym celu, utworzyć się mającego.

Fundusz ten był przeznaczony do utworzenia i adaptacji urzędowych budynków eraryalnych dla celów sądów powiatowych i urzędów podatkowych, w budynkach tych się znajdujących¹⁾.

Rząd wychodził tu z tego założenia, że skoro korzystne warunki obrotu, w znacznej części należy zawdzięczyć należytej i świadomej celu działalności tych władz właśnie, użycia nadwyżek funduszowych powinny się mieć również na oku interes tychże władz właśnie. Trybunały sądowe nie miałyby w tym wypadku wchodzić w rachubę, ponieważ zbiorowe kasy sieroce rzadko stosunkowo znajdują się przy tych trybunałach, a o ile nawet przy tych trybunałach się znajdują, rozporządzają one stosunkowo szczupłymi kwotami kapitału, z drugiej zaś strony koszta budowy budynków dla Trybunałów sądowych są sto-

¹⁾ Nr. 1126 der Beilagen zu den stenogr. Protokollen des Abgeordnetenhauses XI Session. Por. zwłaszcza zawarte tamże Erläuternde Bemerkungen zu dem Gesetzentwurfe, betreffend die Verwendung von Teilen der Gebarungüberschüsse der Gemeinschaftlichen Waisencassen zur Bildung eines besonderen Fondes.

sunkowo bardzo znaczne. By jednak właściwego celu nie trać z oczu rząd proponował, by nie łączyć dochodów mających się pobrać z funduszów rezerwowych kas sierocych z innymi dochodami państwowymi, lecz by utworzyć z nich osobny fundusz.

Gdy przeciw tego rodzaju użyciu nadwyżek z obrotu kas sierocych z wielu stron podniosły się protesty, rząd zaniechał tej myśli i w listopadzie 1895 r. wycofał wspomniane wyżej przedłożenie rządowe.

Izba poselska uchwaliła wszakże w dniu 19. stycznia 1897 rezolucyą, w której wzywa rząd, by przedłożył do konstytucyjnego traktowania projekt ustawy dotyczący przekazywania poszczególnym królestwom i krajom przychodów z funduszów rezerwowych, w miarę udziałów, na kraje te przypadających, a to w celu tworzenia zakładów dobroczynnych, w szczególności zaś w celu zakładania i utrzymywania domów sierocych.

Sejmy krajowe Niższej Austrii, Czech, Morawy, Ślązka, Górnej Austrii i Galicyi podobnie powzięły uchwały, by odsetki z funduszów rezerwowych zbiorowych kas sierocych były corocznie oddawane dotyczącemu krajowi w celu zaopatrzenia i wychowania ubogich sierót i dzieci opuszczonych lub zaniedbanych.

Studyja, przeprowadzone w międzyczasie przez rząd, skłoniły go też, do ponownego zajęcia się tą sprawą, co w końcu doprowadziło do ponownego przedłożenia projektu rządowego tym razem dotyczącego użycia części nadwyżek z obrotu zbiorowych kas sierocych wniesionego najpierw w sesji XVI-ej a gdy ta skończy się bezskutecznie i w sesji XVII-ej¹⁾.

Oddawanie krajom części nadwyżek z obrotu kas sierocych było możliwe w dwojaki sposób, albo by została podjęta w tym celu część funduszów rezerwowych, o ileby te kapitały nie były potrzebne do pokrycia pieniędzy sierocińskich, z drugiej zaś strony było możliwe doroczne oddawanie pewnej kwoty procentu nie dosięgającej zwykłej stopy procentowej bez naruszenia samych kapitałów funduszu rezerwowego.

---

¹⁾ 62 der Beilagen j. w.

W pierwszym wypadku w każdym razie należałoby pozostawić na pokrycie funduszu rezerwowego, ulokowanego w obligacjach publicznych 20%, w innych aktywach 5%, tak, że suma koniecznych rezerw wynosiłaby w tym wypadku 10,766.440 złr., reszta zaś, stojąca do dyspozycji na inne cele wynosiłaby 10,358.038 złr.

Podjęcie tak wielkiej sumy, z kapitałów kas sierocych nie byłoby jednak łatwym do przeprowadzenia. Ponieważ bowiem, gotówka, znajdująca się w kasach sierocych potrzebną jest dla zaopatrywania pupilów, do pokrycia powyżej wymienionej sumy 10 milionów złr. musiano użyć przede wszystkim obligacji publicznych.

Pomijając zaś okoliczność, że równoczesne rzucenie na targ tak wielkiej sumy, nie byłoby ze względów targowych wskazane, zwraca rząd uwagę i na tę okoliczność, że cały szereg kas sierocych wcale nie posiada obligacji publicznych, lub posiada ich tak nie wiele w stosunku do funduszu rezerwowego, względnie części z funduszu tego oddać się mającej, że pieniądze w tym celu potrzebne musiałyby być uzyskane w drodze wypowiedzenia pożyczek hipotecznych, co ze stanowiska rolniczego kredytu realnego, który kasy sieroce mają właśnie popierać, byłoby bardzo pożałowania godnym, a naruszyłoby nawet zaufanie do kas sierocych, o których się przypuszcza, że w razie punktualnego uiszczania odsetek nie nastąpi z reguły z ich strony wypowiedzenie samego kapitału.

W końcu należy i o tem pamiętać, że wielka liczba kas sierocych, nie posiada tak wysokiego funduszu rezerwowego, by fundusz ten mógł wystarczyć na pokrycie sumy, powyżej wymienionej.

Wreszcie obliczenie datków stosunkowych, każdej kasy sieroczej z osobna, byłoby połączone z niestosunkowo wielkim trudem, a peryodyczność wydatków na cele dobroczynne wymagała nie jednorazowego podjęcia choćby jakiej większej sumy jednostałych dorocznych przychodów.

Z tych wszystkich względów, projekt obrał inną drogę i przewidział doroczne podejmowanie kwoty, zbliżającej się do przychodu rocznego istniejących nadwyżek z obrotu. Ustawa obowiązuje na razie na przeciąg dziesięciu lat, atoli podnieść

tu należy, że to ograniczenie czasokresu nastąpiło li tylko dlatego, że nie wiadomo, jaki skutek wyrzeze ta ustawa na kasy sieroce; nie jest natomiast to ograniczenie czasowe pomyślane w ten sposób, że po dziesięciu latach, ma ustać współdział krajów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych¹⁾.

Kwoty doroczne są dostosowane do stopy procentowej kas sierocych. Stopa procentowa pożyczek hipotecznych, udzielanych przez kasy sieroce jest ust. z 11 listopada 1889 Dz. u. p. nr. 179 ustalona na 5%, poszczególne wyższe sądy krajowe mogą atoli zarządzić zmianę tej stopy procentowej. Obecnie istnieje na podstawie uchwał dotyczących wyższych sądów krajowych z wyjątkiem Galicyi zachodniej stopa 4%, podczas gdy w Galicyi zaprowadzono w dniu 1 stycznia 1895 w miejsce dawniejszej stopy procentowej, stopę 4½%. Wobec tego, że pretensye hipoteczne (zgodnie zresztą z zacytowanym powyżej postanowieniem § 8 rozp. ces. z r. 1858) stanowią główną podstawę aktywów kas sierocych, jest rzeczą odpowiednią, by każdorazowy przychód z tych pretensyi hipotecznych, względnie stopa procentowa stanowiąca podstawę tych pretensyi, stanowiła podstawę kwot, przez poszczególne kasy sieroce oddać się mających. Wedle istniejących przepisów, przyjęte wykazy roczne należy mianowicie przedkładać ministerstwu sprawiedliwości z końcem roku następującego po roku wykazowym, wykazy roczne będą mogły przeto stanowić podstawę, dla obliczania kwot, wynikających z nadwyżek obrotu dopiero w drugim roku.

By jednak odsetek tych nie wyczerpać w zupełności i z uwagi na ewentualne zmiany stopy procentowej, w ciągu roku możliwe i na ten wypadek, że niektóre kategorie majątku czynnego jak i obligacye publiczne w stosunku przychodów pożyczek hipotecznych nie osiągną w całej pełni, obniżył projekt rządowy stopę procentową kwot, dorocznie z funduszków rezerwowych podjąć się mających wobec stopy procentowej pożyczek hipotecznych o ½%. Wydział prawniczy Izby poselskiej uważał to za obniżkę, zbyt daleko idącą i ograniczył tę obniżkę do ⅓%, wobec tego, że rezerwy we wszystkich krajach począwszy od r. 1888 stale wzrastały, że o cofaniu tych rezerw

¹⁾ 612 der Beilagen j. w. str. 3.

wcale nie ma mowy, że straty kas poszczególnych wynoszą przeciętnie tylko 20.000 złr. rocznie i że w końcu ta obniżka wynosiłaby roczną sumę 21.124 złr. 48 ct., obok tego zaś znaczna część majątku kasowego (w szczególności także obligacje) jest oprocentowana na wyższy procent, co także oczywiście zwiększa ten fundusz.

Obok tego jednak, kwotę powyższą należało umniejszyć o 2°/_o tytułem opłaty za kosztą zarządzania, która to kwota stanowi dochód skarbu państwa. Kwota ta jest należytym równoważnikiem państwowej należności depozytowej od majątków, wydawanych samymże pupilom.

Kwoty w ten sposób krajom przypadające, mają być użyte na cele opieki nad sierotami w dotyczących krajach. Tego rodzaju przeznaczenie jest niewątpliwie o wiele bardziej racjonalne, niż przeznaczenie, przewidziane w pierwotnym projekcie rządowym (na budowę budynków eraryalnych) jest też w istotnej harmonii z ogólnym celem kas sierocych.

Ustawodawstwo stawia pod opiekę sądów nadopiekuńczych nie tylko te sieroty, które posiadają jakiś majątek, ale i te, które takiego majątku nie posiadają, lub które posiadają tak nie wielkie kapitały, że przychód z tych kapitałów nie wystarcza na ich utrzymanie. Dla takich ubogich pupilów sądy obecnie właściwie nie uczynić nie mogą, ponieważ nie posiadają żadnych środków na ich zaopatrzenie. Do jakich smutnych konsekwencji moralnych i społecznych to doprowadza, wspomniano już powyżej. A dodać tu należy, że na równi z sierotami, nie posiadającymi środków utrzymania, postawić należy dzieci, opuszczone przez rodziców (podrzutki i t. p.), jak i dzieci zaniedbane, t. j. takie, wobec których rodzice swej władzy bądź to nie używają należycie, bądź też wprost nadużywają, pamiętając może o władzy rodzicielskiej, zapominając natomiast w zupełności o obowiązku pieczy, z władzą tą połączonym. Ztąd też w § 2 ust. omawianej kwoty krajom, w sposób wyżej omawiany, przekazane mają być użyte do zaopatrzenia i wychowania ubogich sierót, aż do ukończenia 18-go roku życia, jak i dzieci zaniedbanych i opuszczonych, przyczem dzieci po osobach wojskowych, które utraciły życie w służbie wojennej,

albo też bezpośrednio po pełnieniu służby wojskowej zasługują na szczególne uwzględnienie¹⁾.

Kasy sieroce różne z biegiem czasu przechodziły koleje. Gdy ustawa cywilna ignoruje poprostu w zupełności istnienie tych kas powstałych jeszcze w czasach poddańczych a dekret centralnej komisji nadwornej z 14 marca 1872 Zb. U. S. Nr. 979 zarządza syngularyzację pieniędzy sierocińskich to późniejsze przepisy pozwalają znów na tworzenie tych kas. Po zniesieniu związku poddańczego sądów patrymonialnych patent cesarski z 28 czerwca 1850 D. u. p. Nr. 255 stanął znów na stanowisku syngularyzmu, a na dalsze istnienie tych kas zezwolono tylko prowizorycznie. Zwyciężyła ostatecznie idea kas sierocych zbiorowych w rozp. min. skarbu z 5 grudnia 1850 Dz. u. p. Nr. 461 zwłaszcza zaś w rozp. ces. z 28 listopada 1858 Dz. u. p. Nr. 205²⁾. A podobnie jak w kwestyi zarządu poszczególnych pieniędzy sierocińskich przeważała ostatecznie zasada zbierania ich w kasy zbiorowe, tak znów w kwestyi zarządu tymi kasami przeważała zasada łączenia kas w grupy krajowe.

§ 3 ustawy postanawia mianowicie, że w razie gdyby w jakiejś zbiorowej kasie sierociej okazała się jakaś strata, nie pokryta funduszem rezerwowym, należy kwotę brakującą pokryć z nadwyżek obrotu wszystkich innych zbiorowych kas sierocych dotyczącego kraju Kasy sieroce nie istnieją we wszystkich krajach austriackich i z tego względu los wniosku p. Reichera, by część nadwyżek z obrotu przeznaczyć dla państwa na cele opieki nad sierotami, tudzież dziećmi zaniedbanymi i opuszczonemi, był z góry przesądzony.

P. Reicher wychodzi wprawdzie z tego założenia, że właściwość sądu nadopiekuńczego, nie jest zależną od prawa swojszczyzny, jeno od miejsca pobytu ojca ślubnego, względnie

1) P. Reicher i tow., tudzież krajowy związek dobroczynny styryjski usiłowali przy tej sposobności przemycić ogólną ustawę o wychowaniu małoletnich (*555 der Beilagen zu den stenogr. Protokollen des Abgeordnetenhauses XVII. Session 1901 str. 3 i in.*). Że ta sprawa winna jednak być traktowana odrębnie, zauważył to już sprawozdawca komisji p. Pattai (*612 der Beilagen j. w. str. 5*).

2) Mischler: *Kumulative Waisencassen (Oesterreichisches Staatswörterbuch 1 wyd. T. II. cz. 2 str. 1692 in.)*.

matki nieślubnej. Pieniądze sierocińskie, których korzystna lokacja doprowadziła do nadwyżek z obrotu, nie pochodzą przeto od sierót tego kraju, w którym znajduje się zbiorowa kasa sieroca, lecz także od sierót z innych krajów, p. Reicher uważa przeto za rzecz nieuzasadnioną, by użycie tych pieniędzy oprzeć wyłącznie na zasadzie prawa swojszczyzny i ograniczyć do dzieci, mających w danym kraju prawo swojszczyzny. W końcu podnosi wnioskodawca, że te nadwyżki z obrotu, zawdzięczają swe istnienie nie wyłącznie lokacyi hipotecznej, lecz także posiadaniu walorów przez kasy sieroce i ulgom państwowym, dotyczącym obowiązku stemplowego i należytościowego, więc takim przyczynom; które istnieją poza dotyczącym krajem, że w końcu istnienie tych nadwyżek zawdzięczyć należy działalności organów państwowych, t. j. sądów nadopiekuńczych.

Jakkolwiek rozumowaniu p. Reichera trudno odmówić pewnego uzasadnienia logicznego, te jednak trzeba uwzględnić historycznie wytworzony stan rzeczy, należy pamiętać, że kasy sieroce rozwijały się zupełnie partykularnie, że kasy jednego kraju, nie miały związku ekonomicznego z kasami drugiego kraju, że w końcu względy polityki administracyjnej przemawiały za przydzieleniem tych kwot krajom w całości (a nie w połowie, jak obiecał p. Reicher) stosunki poszczególnych krajów są zbyt różne, różne są w nich ekonomiczne stosunki i potrzeby, różnym zaś zwłaszcza musi być sposób wykonywania opieki nad sierotami, bo różnym w poszczególnych krajach jest stan kultury i oświaty¹⁾.

Obok alternatywy proponowanej przez p. Reichera, zachodzi jeszcze druga ewentualność, ta mianowicie, by owe nadwyżki z obrotu przydzielić nie krajom lecz powiatom, wobec tego, że kasy sieroce, są instytucjami lokalnymi, przyjmującymi wkładki od pupilów, mieszkających w okręgu sądowym.

¹⁾ Wspomnieć tu wypada o wniosku p. Lichta i tow. (*555 der Beilagen zu den Stenographischen Protokollen des Abgeordnetenhauses XVII. Session 1901*), który chciał część tych nadwyżek (do $\frac{2}{5}$) przydzielić ministerstwu rolnictwa i handlu w celu użycia ich na kredyt zakładowy i obrotowy stowarzyszeń rolniczych i przemysłowych za pomocą udzielania im pożyczek 3 $\frac{1}{2}$ %. Że tego rodzaju użycie nadwyżek z obrotu znacznie mniejby odpowiedziało zasadniczemu założeniu kas sierocych, zbytecznie dowodzić

Względy praktyczne przemawiały atoli przeciw takiemu załatwieniu sprawy, nastąpiłoby bowiem wówczas zbyt daleko idące rozdrobnienie kwot istniejących, co by przede wszystkim wywarło swoje ujemne skutki w kierunku opieki nad sierotami.

Projekt powyżej omawiany stał się ustawą z dnia 3 czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 62 i jako taki stanowił podstawę dalszej akcyi krajów, którym w § 2 cyt. ustawy zastrzeżono wydanie szczegółowych postanowień w tej sprawie i istotnie też wkrótce po wydaniu ustawy państwowej weszły w życie odnośne ustawy krajowe wraz z instrukcjami w Czechach, Morawach, Ślązku, Austrii wyższej i niższej.

W Galicyi dłuższy czas było dość glucho w tej sprawie, mimo że udział, któryby krajowi przypadł w myśl rzeczonej ustawy państwowej byłby wcale znaczny. Wedle wykazów udzielonych Wydziałowi krajowemu przez Prezydya wyższych sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie przypadają bowiem na rzecz kraju za lata 1901 do 1904 włącznie następujące udziały:

A) Z kas sierocych wschodnio-galicyjskich:

<i>za rok 1901</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu za r. 1899 w kwocie 543.571 K. 31 h. — udział w kwocie	20.775 K. 30 h.
<i>za rok 1902</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1900 w kwocie 569.939 K. 87 h. — udział w kwocie	21.783 K. 10 h.
<i>za rok 1903</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1901 w kwocie 596.423 K. 58 h. — udział w kwocie	22.795 K. 30 h.
<i>za rok 1904</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1902 w kwocie 627.809 K. 87 h. — udział w kwocie	23.904 K. 89 h.
	razem . . .	<u>89.348 K. 59 h.</u>

B) Z kas sierocych zachodnio-galicyjskich:

<i>za rok 1901</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1899 w kwocie 983.411 K. 84 h. — udział w kwocie	42.404 K. 72 h.
	Do przeniesienia . . .	42.404 K. 72 h.

	Z przeniesienia . . .	42.404 K. 72 h.
<i>za rok 1902</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1900 w kwocie 1,037.145 K. 92 h. — udział w kwocie	42.855 K. 92 h.
<i>za rok 1903</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1901 w kwocie 1,087.456 K. 65 h. — udział w kwocie	43.139 K. 66 h.
<i>za rok 1904</i>	— wobec czystej nadwyżki z obrotu w r. 1902 w kwocie 1,150.029 K. 56 h. — udział w kwocie	43.939 K. 66 h.
	razem . . .	<u>127.339 K. 96 h.</u>

czyli razem z całego kraju przypadnie za lata 1901, 1902, 1903 i 1904 do wypłaty udział w łącznej sumie . . . . . 261.688 K. 55 h.

Biorąc zaś tę sumą podstawę do obliczenia tych udziałów za lata następne i zważywszy, że udziały te corocznie wzrastają spodziewać się można ze źródła tego wpływów za lata 1901 do 1910 incl. w przybliżeniu około 665.000 kor.

To też czyniąc zadość istotnej potrzebie kraju, a uwzględniając wszystkie stosunki, wyżej omawiane, wniósł Wydział krajowy projekt ustawy zawierającej bliższe postanowienia co do użycia części podwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych.

W myśl tego projektu obecnie obowiązującego jako ustawa krajowa z dnia 2. lutego 1905 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 26 udziały w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych stanowią krajowy fundusz sierocy. Fundusz ten ma służyć na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót aż do ukończenia 18 roku życia, tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych a przynależnych do jednej z gmin galicyjskich, przyczem sieroty po wojskowych, którzy zginęli w wojnie lub przy pełnieniu służby wojskowej mają być przede wszystkim uwzględnione.

Projekt stał więc na stanowisku zasady przynależności prawnej, zwalczanej, jak powyżej wspomniałem przez p. R e i c h e r a. Istotnie jeśli się uwzględni jak wielkie zachodzą różnice między prawem swojszczyzny a faktycznym stanem zamieszkania, trudno zarzutom tego rodzaju odmówić prawnej racyi.

Zwłaszcza w Galicyi, różnice w tym względzie istniejące przybrały rzeczywiście zastraszające rozmiary. Zwłaszcza i ludność znaczniejszych miast, rosnących głównie skutkiem napływu z zewnątrz składa się, jak to wykazał jaskrawo spis ludności z r. 1890, w większej części z osób nieprzynależnych, nieposiadających w tych miastach prawa swojszczyzny. I tak we Lwowie na 127.940 mieszkańców było przynależnych 73.797, w Krakowie na 64.601, 44.601¹⁾.

Ministerstwo sprawiedliwości wyraziło w reskrypcie z dnia 5. czerwca 1901 L. 11.603/1 życzenie, by ze względu na ustawowe przeznaczenie nadwyżek zbiorowych kas sierocych, pewną, ściśle oznaczoną część tych nadwyżek wyraźnie zastrzeżono na cele opieki nad zaniedbanymi dziećmi, która prawdopodobnie pociągnie za sobą znaczne koszty a jak długo nie przyjdzie do skutku ustawa o tego rodzaju opiece aby przeznaczono tę część w drodze ustawy krajowej na analogiczne cele tworzenia nowych i ulepszenia istniejących zakładów poprawy. Ustawa krajowa zastrzeżenia takiego nie zawiera, bo nie przepisuje takiego zastrzeżenia ustawa państwowa a dopiero stosunki kandydatów mogą wskazać, czy z funduszu sierociego będzie musiało korzystać więcej sierót czy też zaniedbanych dzieci, zatem oznaczenie z góry ustawą na ten cel pewnej kwoty, mogłoby w przyszłości okazać się niedogodnem. Dla uchylenia wszelkich wątpliwości określono bliżej w §§ 3—4 ustawy które dzieci będą uważane za sieroty, a które jako opuszczone, względnie zaniedbane.

Ubogiemii sierotami są mianowicie w myśl ustawy zarówno a) ubogie dzieci zupełnie osierociałe, b) jak i ubogie dzieci, pozbawione jednego z rodziców, jeżeli drugi przy życiu zostający rodzic nie jest w możności dać im potrzebnego utrzymania i wychowania. Dziećmi opuszczonemi są zaś dzieci, których rodzice nie są wiadomi a które nie mają żadnego zaopatrzenia, podrzutki bez żadnego zaopatrzenia, dzieci ubogie, których żywiciel jest z życia i miejsca pobytu nieznany, odbywa dłuższą niż jednoroczną karę więzienia, albo jest nieuleczalnie chory lub z powodu ubóstwa lub choroby fizycznej czy umysłowej

¹⁾ Gorzycki j. w. str. 31.

w domu ubogich lub w zakładzie chorych jest umieszczony, jeżeli matka nie jest w możności dzieci utrzymywać i wychowywać, w końcu dzieci, których rodzice z powodu złego obchodzenia się z nimi zostali zasądzeni lub których ojciec po myśli § 177 u. c. utracił władzę ojcowską, albo gdy względem ich ojca zastosowano postanowienia § 178 u. c.

Przepisy o kosztach utrzymania dziecka mają znaczenie więcej zasadnicze, prawne i w myśl § 5 koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczonych i zaniedbanych mają ich rodzice względnie osoby podług powszechnej ustawy cywilnej do tego obowiązane, zwrócić w całości lub w części krajowemu funduszowi sierocemu wedle uznania Wydziału krajowego. W myśl § 6 zaś, koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczonych których przynależność nie jest znaną lub jest zakwestyonowaną, będą zaliczkowo pokrywane z krajowego funduszu sierociego, o ile fundusze wystarczą z zastrzeżeniem ewentualnego zwrotu tychże kosztów temuż funduszowi od strony obowiązanej.

W praktyce te kwestye prawne rzadko chyba stawać się będą aktualnemi, rzadko bowiem przedewszystkiem dadzą się odszukać rodzice względnie żywiciele, a nawet gdyby się rodzice względnie żywiciele istotnie odszukać dali, koszta te chyba wyjątkowo dałyby się ściągnąć.

Bardzo nie właściwem wydaje mi się brzmienie § 7 ustawy, wedle którego ubogie sieroty tudzież dzieci opuszczone i zaniedbane, do kraju nieprzynależne, mogą być tylko wtedy kosztem krajowego funduszu sierociego utrzymywane i wychowywane, jeżeli Reprezentacya kraju ich przynależności na to się zgodzi zobowiąże się do zwrotu wyłożonych kosztów. Przedewszystkiem zauważyć mi wypada, że u dzieci, których rodzice nie są wiadomi a które nie mają żadnego zaopatrzenia stanowić będą chyba bardzo znaczny kontyngent dzieci opuszczonych po myśli § 4 ustawy, ich koszta utrzymania podpadać więc będą pod przepisy § 6. A powtóre w myśl § 8 cyt. ust. Wydział krajowy wogóle postanawia o przyjęciu na utrzymanie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego. Czyż nie należało przeto raczej ograniczyć się na samem wypowiedzeniu zasady prawnej o obowiązku pono-

szenia kosztów przez kraj właściwy, względnie spowodować odpowiedni przepis ustawodawstwa państwowego, niż wydanie decyzji w tym względzie czynić zależnem od decyzji Reprezentacyi kraju przynależności. Kraj przynależności często nie stał w żadnym faktycznym stosunku do przynależnej sieroty, z wydaniem więc decyzji w tej sprawie nie bardzo będzie się spieszyć. A co ma się stać z dzieckiem, w międzyczasie, co ma się stać z niem zwłaszcza wówczas, gdy decyzja z jakiegokolwiek względów będzie odmówioną? Czy dziecko ma być wówczas wydane na łup opatrności?

Wydział krajowy oznacza sposób zaopatrzenia i wychowania bądź w zakładach bądź u osób prywatnych dających rękojmię należytego utrzymywania i wychowywania. Który z tych systemów ogólnych posiada wyższość i zasługuje na szczególne uwzględnienie, tego ustawa zasadniczo nie rozstrzyga postanawiając tylko co do dzieci niezdrowych, ślepych, głuchoniemych, tudzież moralnie zaniedbanych, że dzieci te należy z reguły oddawać na utrzymanie i wychowanie do odpowiednich zakładów publicznych lub prywatnych. W Sejmie krótka dyskusya, która się nad projektem tej ustawy wyłoniła, przyniosła dwa zasadniczo różne poglądy¹⁾.

Jeden kierunek przedstawiali pp. Trzeciński i Maryewski, drugi ks. Stojalowski.

P. Trzeciński zalecał bardzo gorąco oddawanie dzieci do zakładu ks. Markiewicza w Miejscu Piastowem, nie wdając się w ocenę krytyczną obu systemów, a p. Maryewski wystąpił ostro przeciw systemowi rodzinnemu i wyraził obawę „ażebym wychowanie tych sierót nie zostało powierzone, jak to się dzieje w gminach wiejskich, ludziom prywatnym, którzy biorąc dzieci na wychowanie nie mają na celu wychowania, ale osiągnięcie zysków, pobieranych z kwot, które są przeznaczone na wychowanie dzieci. Dzieci na prywatnem wychowaniu są po prostu umarzane i na 100 zaledwie 5 procent z nich dochodzi do roku 18-go.

---

¹⁾ *Stenograficzne Sprawozdanie z drugiej sesyi ósmego peryodu sejmku krajowego z r. 1894 (10 posiedzenie z dnia 8. października 1904 str. 439).*

Dlatego radzi p. Maryewski „ażeby Wydział krajowy, oddając znaczną kwotę, bo blisko 3 kroć stotysięcy z funduszów sierocińskich za lata ubiegłe, postarał się o założenie dwóch domów w Galicyi, w którychby sieroty mogły być wychowywane i wyłączył od opieki osoby prywatne, tj. te osobniki, które po miastach małych i wielkich a szczególnie wielkich utworzyły sobie przemysł wychowywania małoletnich dzieci“.

Zasadniczo odmienne stanowisko zajął p. ks. Stojalowski i gdy p. Maryewski różne wyraził wątpliwości, co do opieki prywatnej, ks. Stojalowski wyraził podobne wątpliwości co do zakładów. My wiemy dobrze, mówił ks. Stojalowski, że i w niektórych zakładach publicznych — jużci nie w Miejscu Piastowem, opieka nad temi dziećmi pozostawia wiele do życzenia. Nawet i w tych zakładach, które mają pewną renomę, dzieci nie zawsze mają taką rodzinną opiekę i pozostają nieraz bez dostatecznego pożywienia... Znam zakłady, gdzie sieroty wychowywane są z jałmużni i ofiar i nieraz wskutek tego, że te ofiary mniej hojnie płyną, bardzo skromnie są żywione, a może i na głód są narażone.

„Zakłady — to surogat, surogat mniej lub więcej dobry, ale w każdym razie surogat; surogat czasem nawet i wtedy potrzebny, jeżeli dziecku nie brak rodziny, lecz to otoczenie rodzinne wpływa na nie niekorzystnie“.

W dalszym ciągu swego przemówienia wskazuje ks. Stojalowski, że nie należy wykluczać, jeżeli to możliwe, pomieszczenia sierót właśnie w otoczeniu jakimś rodzinnem. To wprowadzi dziecko w praktykę życia, a zdaje się, że obowiązkiem jest tych wszystkich, którzy oddają dzieci w ręce osób prywatnych, ażeby o nich nie zapominali i żeby czuwali nad tem, jak się dzieciom powodzi. Jeżeli w rękach prywatnych dzieci często marnieją, jeżeli się znajdują nawet fabrykanci aniołków, to tylko dlatego, że niema kontroli, nikt nie czuwa nad tem, ażeby te osoby, które biorą dzieci na wychowanie, sumiennie niemi się opiekowały. Matka jest daleko, albo się nie troszczy; ale gdy będzie opieka publiczna, będzie kontrola, gdy będzie ktoś czuwał nad tem, co się z dziećmi dzieje, to z pewnością, dziecko w kółku rodzinnem wychowane, za które będzie zapłata, może mieć lepsze wychowanie aniżeli w publicznym zakładzie. Dziecko

w takim zakładzie niema ciepła rodzinnego, niema tej praktyki której w życiu koniecznie potrzeba, niema sposobności zobaczenia życia takim, jakim ono jest w rodzinie. Dziecko które z takiego zakładu wychodzi, nie żyło, jest niepraktyczne, niema wyobrażenia jak żyć potrzeba. Żaden zakład nie jest tem, czem jest rodzina; ażeby zaś otoczenie rodzinne było dobre, niech się o to stara kontrola publiczna.

Istotnie wywody ks. Stojałowskiego, trafiają mem zdaniem, w samo sedno rzeczy, zwłaszcza jeśli się uwzględni, że ks. Stojałowski, bynajmniej nie potępił w zupełności zakładów, owszem żąda nawet otworzenia nowych zakładów, na wzór zakładu ks. Markiewicza w Miejscu Piastowem, ale stawia przedewszystkiem w zasadzie system rodzinny wyżej. Czy istotnie jednak system ten w naszym kraju często będzie mógł być stosowanym, wydaje mi się mocno wątpliwem wobec braku wyższej kultury mało stosunkowo rozwiniętego poczucia obowiązków, zwłaszcza zaś niedoskonałości samorządu gminnego, przedewszystkiem do kontroli wychowawców powołanego. Wreszcie doświadczenia, poczynione z wychowawcami zagranicą czynią bardzo wskazaną wielką wstrzeźliwość w tym względzie. Tak dzieci, oddane na wychowanie w Hamburgu okazywały następującą śmiertelność¹⁾:

W r.		dzieci		
1870	oddano na wychowanie	850	z których zmarło	53 tj. 6·17%
1871	" "	871	" "	73 tj. 8·38%
1872	" "	851	" "	61 tj. 7·16%
1873	" "	859	" "	67 tj. 7·79%
1874	" "	890	" "	47 tj. 2·28%
1875	" "	891	" "	59 tj. 6·62%

Innemi słowy, śmiertelność tych dzieci, z pewnemi wahaniem rośnie, podczas gdy np. w zakładach podrzuteków dzięki racjonalnym reformom, powoli lecz stale się zmniejsza.

Straszne zwłaszcza stosunki panują wśród dzieci oddanych na wychowanie we Francji. Z 20.000 noworodków, które się corocznie wysyła na wychowanie z Paryża na wieś, umiera

¹⁾ Uffelmann w *Deutsche Zeitschrift für öffentliche Gesundheitspflege*. T. XV zeszyt I.

około 15.000 tj. 75% przed upływem pierwszego roku życia, co podnieść wypada tem bardziej, że śmiertelność noworodków we Francyi wogóle jest stosunkowo bardzo nie wielka, wynosi bowiem zaledwie 17%, na wsi nawet tylko 10%.

Nie mają te cyfry, wzięte ze stosunków społeczeństw, o wiele lepiej zorganizowanych od naszego pod względem kulturalnym, społecznym i administracyjnym, dowodzić zasadniczej szkodliwości, systemu rodzinnego, ale jak powiadam, nakazują (podobnie zresztą jak i cyfry, przytaczane przez p. Maryewskiego) wielką wstrzeźliwość. ks. Stojałowski słusznie wspomina w swem przemówieniu o potrzebnej kontroli. Bezwątpienia. Ale ani ustawa tu omawiana, ani jej instrukcyja wykonawcza (rozp. Wydziału krajowego z dnia 7. kwietnia 1905 L. 34.601 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 62) należytej kontroli w tym kierunku nie zaprowadzają. Ustawa stanowi ogólnie, że Wydział krajowy czuwa nad tem, aby dzieci, utrzymywane w całości lub częściowo kosztem krajowego funduszu sierociego otrzymały też należyte wychowanie, byt im zabezpieczające. Nadzór ten wykonuje Wydział krajowy przez swoje własne organa lub za pośrednictwem Reprezentacji powiatowych i gminnych, które są obowiązane być pomocnem i Wydziałowi krajowemu w skutecznem wykonaniu tego nadzoru.

Wyżej cytowana instrukcyja zawiera cały szereg szczegółowych przepisów w kwestyi umieszczenia sierót u osób prywatnych (§§ 10—26). I tak postanawia w szczególności, że Wydziały powiatowe przy współdziałaniu Zwierzchności gminnych i pomocy Sądów opiekuńczych oraz Magistraty miast Lwowa i Krakowa winny być pomocnymi Wydziałowi krajowemu w wyszukaniu i wyborze osób prywatnych jako wychowawców.

Szczególniejszą uwagę przy wyborze osób prywatnych należy zwracać na to, aby osoby te mieszkały stale w gminie przynależności, względnie pobytu małoletniego lub przynajmniej w najbliższej okolicy, prowadziły się nienagannie i dawały zupełną rękojmię, że obowiązkom na nich włożonym sumiennie i należycie odpowiedzą.

Utrzymanie i wychowanie małoletnich może być zatem poruczone tylko takim osobom, które:

- a) same nie pobierają zaopatrzenia ubogich,

- b) niedotknięte są chorobą zakaźną,
- c) prowadzą życie nienaganne,
- d) mają w gminie stałe miejsce zamieszkania i pomieszkanię odpowiadające wymogom zdrowotnym,
- e) są tego samego wyznania religijnego, co małoletni.

Jednej osobie prywatnej można najwięcej dwoje nieleporuczyć na utrzymanie i wychowanie. — Wyjątek można uczynić dla rodzeństwa.

Wydziały powiatowe oraz Magistraty miast Lwowa i Krakowa obowiązane są czuwać nad należytem utrzymaniem i starannem wychowaniem nieletnich kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego w powiecie względnie w mieście utrzymywanych i wychowywanych.

Czynność tę wykonywać będą przez delegatów, którymi mogą być także kobiety. Z końcem każdego roku należy przedkładać Wydziałowi krajowemu sprawozdanie o stanie utrzymywania i wychowania małoletnich.

Każdy wypadek mogący mieć szkodliwy wpływ na wychowanie nieletniego, a który do wiadomości dojdzie, ma Wydział powiatowy, względnie Magistrat miast Lwowa i Krakowa sprawdzić, w razach nie cierpiących zwłoki zarządzić tymczasowo, co za stosowne uzna i zdać o tem sprawę Wydziałowi krajowemu celem dalszego zarządzenia.

Na polecenie Wydziału krajowego, Zwierzchność tej gminy w której zamieszkują wychowawcy, odda im małoletniego na wychowanie i utrzymanie.

Odstawieniem małoletniego do gminy pobytu wychowawców, zajmą się dotychczasowi jego opiekunowie, względnie Zwierzchność gminy, w której małoletni przebywa.

Koszta z odstawieniem połączone, mogą być pokryte z kraj. funduszu sierociego.

Zwierzchność gminna oddawszy małoletniego na utrzymanie i wychowanie osobom prywatnym, obowiązana jest natychmiast zawiadomić o tem Wydział krajowy za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Wydział krajowy otrzymawszy to zawiadomienie, przesła Zwierzchności gminnej książeczkę legitymacyjną dla wycho-

wawey którą Zwierzchność gminna doręczy mu po podpisaniu przez wychowawcę deklaracyi co do obowiązków na niego włożonych.

Zwierzchność gminna wykonywać ma bezpośredni nadzór nad małoletnimi w gminie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego utrzymywanymi i wychowywanymi. Również wykonuje Zwierzchność gminna nadzór nad prowadzeniem się samych wychowawców, i sposobem, w jaki wykonują nad małoletnim opiekę (należyte żywienie małoletniego, pomieszczenie, czystość w odzieży itp.).

Spostrzeżone uchybienia winna Zwierzchność gminna starać się wpływem swoim uchylić a gdyby zabiegi jej nie odniosły skutku, obowiązana będzie za pośrednictwem Wydziału powiatowego, przedstawić stan sprawy Wydziałowi krajowemu.

Zwierzchności gminne obowiązane są utrzymywać ewidencję wszystkich małoletnich w gminie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego utrzymywanych i wychowywanych.

Do prowadzenia tej ewidencji używać będą arkuszy ewidencyjnych, które Wydział krajowy, zawiadamiając o przyjęciu małoletniego na utrzymanie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego, przeszle wypełnione wszystkimi datami odnoszącemi się do stosunków osobistych małoletniego.

Zwierzchność gminna zaopatrzy ten arkusz ewidencyjny liczbą porządkową, zatrzyma go u siebie i jak długo małoletni pozostaje w gminie na utrzymaniu i wychowaniu, wpisywać będzie do tego arkusza wszelkie zmiany, jakieby co do osoby wychowawców jak i małoletniego zaszły.

Prócz tych arkuszy ewidencyjnych prowadzić będą Zwierzchności gminne osobno spis imienny małodotnich.

Jeżeli małoletni zostanie oddany na dalsze wychowanie i utrzymanie innemu wychowawcy w tej samej gminie, należy zmianę tę uwidocznnić w arkuszu ewidencyjnym z powołaniem daty rozporządzenia Wydziału krajowego, — książeczkę legitymacyjną od dotychczasowego wychowawcy ściągnąć, a po wpisaniu do niej imienia i nazwiska oraz zatrudnienia nowego wy-

chowawcy, i po podpisaniu przez niego deklaracji co do obowiązków nań włożonych, książeczkę legitymacyjną nowemu wychowawcy doręczyć.

Jeżeli zaś małoletni przechodzi na dalsze utrzymanie i wychowanie do wychowawcy mieszkającego w innej gminie tego samego lub innego powiatu, Zwierzchność gminna przesła arkusz ewidencyjny małoletniego wraz z książeczką legitymacyjną dotychczasowego wychowawcy Zwierzchności gminnej miejsca zamieszkania nowego wychowawcy Zmianę tę należy z powołaniem się na rozporządzenie Wydziału krajowego w spisie imiennym uwidocznienie przy podaniu dnia, w którym i gminy do której małoletni odstawiony został, oraz imienia i nazwiska nowych wychowawców.

O zmianie tej zawiadomić należy równocześnie Wydział krajowy za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Zwierzchność gminna miejsca zamieszkania nowego wychowawcy wpisze do książki legitymacyjnej imię, nazwisko i zatrudnienie nowego wychowawcy i doręczy mu książeczkę po podpisaniu przez niego deklaracji co do obowiązków. Nadesłany arkusz ewidencyjny oznaczy Zwierzchność gminna swoją liczbą porządkową i po wpisaniu stosownych zmian dalej będzie prowadzić. O oddaniu małoletniego nowemu wychowawcy zawiadomi Zwierzchność gminna Wydział krajowy za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Jeżeli wychowawca zamierza razem z małoletnim do innej gminy się przenieść, obowiązany jest donieść Zwierzchności gminnej, do której gminy się przenosi, podając ewentualnie ulicę i numer domu, oraz dzień, w którym dotychczasowe miejsce zamieszkania opuszcza. Zwierzchność gminna odesła arkusz ewidencyjny małoletniego do Zwierzchności gminnej nowego miejsca zamieszkania wychowawcy i w spisie imiennym to uwidocznienie, zawiadamiając o tem Wydział krajowy za pośrednictwem Wydziału powiatowego. Wychowawca obowiązany jest po przybyciu do nowego miejsca zamieszkania niezwłocznie zgłosić się w urzędzie gminnym z książeczką legitymacyjną, celem uwidocznienia w niej dnia, w którym do gminy przybył.

Zwierzchność gminna nowego miejsca zamieszkania za-
wiadomi o zgłoszeniu się jego Wydział krajowy za pośredni-
ctwem Wydziału powiatowego.

W razie śmierci wychowawcy lub w wypadku gdy wy-
chowawca nie chce dalej małoletniego utrzymywać, Zwierzch-
ność gminna ustanowi na razie prowizoryczną opiekę nad
małoletnim i o tem za pośrednictwem Wydziału powiatowego
doniesie Wydziałowi krajowemu i zaproponuje równocześnie
nowego wychowawcę. Wydział powiatowy przedkładając sprawę
Wydziałowi krajowemu, obowiązany będzie objawić swą opi-
nię o proponowanym wychowawcy.

W razie śmierci małoletniego obowiązana jest Zwierzch-
ność gminna za pośrednictwem Wydziału powiatowego zawi-
adomić bezzwłocznie Wydział krajowy.

Z dniem śmierci małoletniego Wydział powiatowy z am-
knie wypłatę kosztów utrzymania i wychowania.

Wynagrodzenie za utrzymanie i wychowanie małoletniego
wypłacane będą wychowawcom od dnia, w którym małoletni
oddany im został na utrzymanie i wychowanie, względnie od
dnia przez Wydział krajowy oznaczonego, po dzień, w którym
małoletni wyjdzie z ich opieki. Do kosztów utrzymania i wy-
chowania małoletniego należą wydatki na odzież, na przybory
naukowe i na koszt leczenia domowego.

Za czas, przez który małoletni przebywał w szpitalu, nie
należy się wychowawcom żadne wynagrodzenie.

Koszta utrzymania i wychowania małoletniego wypłacane
będą wychowawcy w ratach miesięcznych z dołu. Wypłatę
kosztów utrzymania i wychowania małoletnich skutecznie
będą Wydziały powiatowe bądź bezpośrednio wychowawcy,
jeżeli ten mieszka w siedzibie Wydziału powiatowego lub
w najbliższej okolicy, za nieostemplowaniem pokwitowaniem
zaopatrzonem poświadczeniem Zwierzchności gminnej i urzędu
parafialnego, a gdy małoletni uczęszcza do szkoły, także za
poświadczeniem kierownika szkoły i potwierdzeniem wypłaty
w książeccze legitymacyjnej, — bądź też za pośrednictwem
Zwierzchności gminnych za takim samem pokwitowaniem.
Pokwitowanie to Zwierzchność gminna po skuteczniejszej wy-

płacie przeszle następnie Wydziałowi powiatowemu. Wychowawcy nie można dawać zaliczek na koszta utrzymania i wychowywania, a raty miesięczne kosztów utrzymania i wychowania obowiązany jest w pierwszych dniach następnego miesiąca podejmować.

Nie należy do tego dopuszczać, aby koszta utrzymania i wychowania przez kilka miesięcy nie były podejmowane.

Każda wypłata ma być poświadczona w książeczce legitymacyjnej. Gdyby książeczka legitymacyjna zaginęła, należy postarać się od Wydziału krajowego o duplikat i aż do nadejścia nowej książeczki wypłatę wstrzymać. Wrazie odnalezienia pierwotnej książeczki, należy uwidocznic w niej wydanie duplikatu z oznaczeniem liczby rozporządzenia Wydziału krajowego i przedłożyć ją Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy udzielać będzie Wydziałom powiatowym, oraz Magistratom miast Lwowa i Krakowa potrzebnych zaliczek na utrzymanie i wychowanie małoletnich pomieszczonych u osób prywatnych.

Wydziały powiatowe, oraz Magistraty miast Lwowa i Krakowa przedkładać będą kwartalnie rachunki kosztów na utrzymanie i wychowanie małoletnich na rachunek krajowego funduszu sierociego wyłaconych.

Wszystkie pozycye wydatków mają być należycie udokumentowane.

Wypłatę za utrzymanie małoletnich w zakładach, uskuteczni Wydział krajowy bezpośrednio na ręce zarządu zakładu.

Obowiązek, jakie ciąży na prywatnych wychowawcach pod względem utrzymania i wychowania małoletnich, ciąży także na wychowawcach krewnych, jeżeli małoletni oddany im został na utrzymanie i wychowanie, bez względu na to, czy tą osobą jest matka, dziadkowie lub też dalsi krewni. Jeżeli małoletni uczęszcza do szkoły, należy przedkładać Wydziałowi krajowemu świadectwa szkolne, celem przekonania się o prowadzeniu się i postępach w nauce małoletniego.

Wydziały powiatowe, oraz Magistraty miast Lwowa i Krakowa winny przez swoje organa sanitarne przekonywać się o stosunkach zdrowotnych małoletnich, kosztem, lub przy pomocy krajowego funduszu sierociego utrzy-

mywanych i wychowywanych, kazać sobie przedkładać kwartalne sprawozdania i wraz z kwartalnymi rachunkami przesyłać je Wydziałowi krajowemu.

Przepisy powyżej zacytowane istotnie zawierają niejedną normę bardzo racjonalną, choć z drugiej strony bardzo oczywistą i racjonalną. Tak przepis, że „z dniem śmierci małoletniego, Wydział powiatowy zamknie wypłatę kosztów, utrzymania i wychowania“. Podobnie przepis, że Wydziały powiatowe, oraz Magistraty miast Lwowa i Krakowa winny przez swoje organa sanitarne przekonywać się o stosunkach zdrowotnych małoletnich, kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego utrzymywanych i wychowywanych itp. itp. Ale z drugiej strony należy podnieść szereg wątpliwości. W myśl § 16, ma bezpośredni nadzór nad sierotami wykonywać zwierzchność gminna, wiadomo zaś jak bardzo niedoskonałym jest cały nasz samorząd gminny. Mimo to lwia część instrukcyi, w przepisach powyżej zacytowanych, poświęcona jest określeniu funkcyi tej zwierzchności i na tem polu. Pomijając niektóre szczegóły innej natury, ogólne wrażenie jakie się odnosi z tej instrukcyi, jest, że dotyczy ona czynności biurokratycznych zwierzchności gminnej na polu opieki nad sierotami. Stoi ona co prawda w harmonii z ogólną taktyką, jaka obecnie u nas zapanowała na polu życia gminnego, gdzie na pierwszy plan w życiu realnem wybija się okręg pisarski, wskutek czego nie naczelnik gminy, czy onby miał być wybierany czy mianowany, nie czynnik reprezentujący samorząd i władzę w nim mający charakter społeczny, nie obywatel, cieszący się zaufaniem swych współobywateli i odpowiedzialny wobec nich, ale pisarz, obierający zawód pisania kawalków, szukający swego zarobku i interesu w pisaniu podań, próśb dla stron jeśli nie czego innego, staje się pierwszą figurą w okręgu, niezależnym od żadnego z wójtów, bo gdy funkcyę pełni na ośm gmin tylko w $\frac{1}{8}$ części od każdego, a właściwie siłą swego położenia i „edukacyi odbytej w Wydziale krajowym“ staje się każdego z tych wójtów przełożonym¹⁾. A teraz ten pisarz, który załatwia akty „kawalki“ przychodzące ze starostwa i wydziału powiatowego,

1) P. Górski *Z naszego sejmowania*. Kraków 1905, str. 47 in.

i w ten sposób pozornie dźwiga okręg z nieporządku i bezradności, stanie się nadto jeszcze opiekunem sierót. Bo pomijając wyjątki zawsze możliwe, każdy kto zna stosunki krajowe, przyznać musi, że główną treścią funkcyi kontrolnych Zwierzchności gminnych, będą wyżej opisane czynności biurokratyczne, dalekie chyba od tego, by zawczasu i we właściwej chwili zapobiedz nadużyciom ze strony wychowawców.

Łączenie tej sprawy ze sprawą réformy gminnej znaczyłoby odwleknięcie jej w nieskończoność, nie byłoby zresztą bynajmniej zupełnie racjonalnem załatwieniem sprawy. Ale można i należałoby przynajmniej niektóre czynności kontrolne nad wychowaniem poruczyć specjalnym ciałom, w tym celu utworzyć się mających, np. radom nadopiecznym w każdej parafii przy współudziale właściwych duszpasterzy utworzyć się mającym, a pochodzącym z wyboru ogółu członków danego okręgu. Kwalifikacye na członków tej rady nadopiecznej z natury rzeczy musiałyby być inne, (do rady należałoby np. powoływać kobiety, których współudział uznaje zresztą za pożądaną również instr. Wydziału krajowego przewidując w § 12 mianowanie kobiet delegatami Wydziałów powiatowych do wykonywania kontroli nad wychowawcami, nauczycielami wogóle wszelkie żywioty inteligentne), przytem polityczny moment władzy, jaki wchodzi w rachubę przy wyborach do reprezentacyi gminnej, tu żadnej chyba nie powinienby odgrywać roli. W każdym razie nie sędzę, żeby delegaci Wydziału powiatowego, mający po myśli § 12 instrukcyi wykonywać kontrolę nad wychowawcami mieli wystarczyć.

Delegatami takimi będą niewątpliwie przeważnie przedstawiciele miejscowej inteligencyi (właściciele lub właścicielki obszarów dworskich, duchowni, nauczyciele itp.) i z tego względu kontrola przez nich wykonywana nie będzie dość skuteczną, bo będzie więcej od święta. Ale choćby tymi delegatami byli sami włościanie, nie będą oni mieli należytej powagi wobec współzawodnictwa, które w tym kierunku napotkają ze strony Zwierzchności gminnej. Jak bowiem wspomiano już powyżej, w myśl § 16 instrukcyi bezpośredni nadzór nad małoletnimi jak i nad prowadzeniem się samych wychowawców i sposo-

bem, w jaki wykonują nad małoletnim opiekę, ma wykonywać Zwierzchność gminna, która też o spostrzeżonych uchybieniach donosi Wydziałowi krajowemu. Ta dwoistość władz (delegat Wydziału powiatowego i Zwierzchność gminna) nader srogie i smutne może zrodzić konsekwencye i w tej dziedzinie życia publicznego. Bo albo delegaci Wydziału powiatowego są na miejscu, wówczas zaś łatwo mogą się zrodzić dodatnie spory kompetencyjne, więc niepotrzebne zamieszanie, albo są daleko, wówczas zaś będą tylko przedłużeniem toku instancyi. Swoją drogą rzecz dziwna, że nawet Zwierzchność gminna spostrzeżone uchybienia może tylko swoim wpływem uchylić, ale nie może, nawet w razie jaskrawych nadużyć ze strony wychowawcy, odebrać mu dziecko, lecz musi się ograniczyć na samej relacji, a zadziwiać to musi tem bardziej, że § 20 instrukcyi zezwala, by w razie śmierci wychowawcy lub w wypadku gdy wychowawca nie chce dalej małoletniego utrzymywać, zwierzchność gminna ustanowiła na razie prowizoryczną opiekę nad małoletnim.

Te rady nadopiekuńcze byłyby zresztą także więcej właściwe niż Wydziały powiatowe względnie magistraty miast Lwowa i Krakowa, do opiniowania podań o przyjęcie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego. W myśl § 8 instr. te władze bowiem mają wyrazić swe zdanie co do rodzaju i sposobu (kierunku) wychowania i utrzymania podać z całą dokładnością wysokość kosztów utrzymania i wychowania. O ileby zresztą liczba małoletnich mających stać pod nadzorem takiej rady miała być (na razie) zbyt szczupłą, możnaby terytoryalny zakres działalności takiej rady pociągnąć cokolwiek szerzej, z drugiej zaś strony należałoby oddawanie sierót na wychowanie kosztem funduszu sierocego, skupiać do pewnych miejscowościach, by w ten sposób ułatwić kontrolę nad wychowaniem. Pamiętać jednak zarazem należy, że połączenie pomocy, udzielanej przez fundusz sierocy z pomocą udzielaną przez ofiarność publiczną mogłoby liczbę sierót, korzystających z częściowej pomocy krajowego funduszu sierocego znacznie zwiększyć.

Ustawa przewiduje oddawanie dzieci na wychowanie do rodzin lub zakładów alternatywnie. W praktyce obecnie sto-

sowanej przeważy prawdopodobnie¹⁾ oddawanie do zakładów, w czym niewątpliwie wybitną rolę odgrywa chęć dostarczenia dziecku z reguły bezrolnemu kwalifikacyi na rzemieślnika lub innych tej podobnych.

Ustawa (w § 10) przewiduje tworzenie kosztem krajowego funduszu sierocego zakładów krajowych, a p. Maryewski żądał przeznaczenia połowy całej kwoty, stojącej Wydziałowi krajowemu do dyspozycyi, na zrealizowanie tego przepisu. Atoli w razie spełnienia życzeń p. Maryewskiego, efekt byłby stosunkowo dość nie wielki, sama budowa gmachów pociągnęłaby bowiem za sobą koszta dość znaczne, tak, że konkretne wychowanie sierót kosztem krajowego funduszu sierocego doznać by musiało znacznej redukcji.

W praktyce większe uwzględnienie znajdzie raczej alternatywa, również w § 10 ust. cyt. przewidziana, że mianowicie kraj. fundusz sierocy ma się przyczyniać zasiłkami do tworzenia zakładów odpowiednich w kraju, a istniejące już wspierać, co jednak z drugiej strony tem bardziej będzie konieczne, że zakłady te, w obecnych swych rozmiarach, nie wiele chyba nowych mogłyby przyjąć wychowanków, gdyby nie wyzyskiwały wydatnej pomocy ze strony kraj. funduszu sierocego. Może to zresztą Wydział krajowy uczynić tem śmieiej, że w myśl § 8 instrukcyi, przeprowadzi on bezpośrednio indywidualnie dla każdego wypadku z zakładem tym szczegółowy układ co do warunków umieszczenia małoletniego w zakładzie i że przy zawarciu tej umowy zostawia sobie Wydział krajowy w każdym razie prawo wykonywania kontroli nad wychowaniem małoletniego, bądź bezpośrednio bądź przez ustanowionego delegata, prawo rozwiązania w każdej chwili umowy i odebrania małoletniego z zakładu, wreszcie prawo żądania od zakładu przedkładania Wydziałowi krajowemu z końcem każdego kwartału sprawozdań o fizycznym i moralnym stanie małoletniego, jakoteż — jeżeli tenże jest w wieku szkolnym o postępie jego w naukach.

---

¹⁾ Wedle informacyi laskawie mi udzielonych przez członka Wydziału krajowego posła Gładziuka.

Krajowy fundusz sierocy służyć ma na utrzymanie i wychowanie nietylko ubogich sierót, ale także dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych, w szczególności także (§ 9 ust.) dzieci moralnie zaniedbanych, ma więc to wychowanie mieć niekiedy charakter poprawczy. Czy w tym stanie rzeczy nie należało uwzględnić także alternatywę, w Sejmie i Wydziale krajowym już niejednokrotnie zaakceptowaną w kwestyi założenia domów pracy przymusowej? W dniu 21-go listopada 1890 Sejm oświadczył się mianowicie, za systemem przyjętym w Studzieńcu w Królestwie Polskim, tj. za systemem familijnym zbiorowym¹⁾. Istotą tego systemu jest podział małoletnich na oddziały, składające się nie więcej jak z 18 wychowanków, według charakteru, stopnia zepsucia moralnego usposobienia i wieku. Każdy oddział zostaje pod kierownictwem osobnego przełożonego lub nadzorcy, który obowiązany jest czuwać nieustannie nad moralną poprawą oświeceniem umysłu i serca, oraz uszlachetnieniem charakteru wychowanków pieczy jego powierzonych (§ 132 zasad wychowania poprawczego w osadzie studzienieckiej²⁾. Tworzą się tu sztucznie rodziny, ale ponieważ są one razem zebrane, więc też kontrola nad nimi jest o wiele łatwiejsza, z drugiej zaś strony stosunkowo niewielka liczba wychowanków ułatwia ściślejszy kontakt między wychowawcą a wychowankami, niż to jest możliwe w zakładzie w ścisłym tego słowa znaczeniu. W każdym razie wyżej niż wielkie zakłady, postawić należy małe, w szczególności dla sierót drobnych małe ochronki wiejskie, których liczba stanowczemu powinny ulegnąć zwiększeniu, a utworzenie specjalnego Towarzystwa ochronek wiejskich, może pod patronatem Wydziału krajowego, dla rozprzestrzenienia takich drobnych ochronek wiejskich tembardziej mogłoby się okazać racjonalne, że dziecko nie zostałoby wówczas wyrwane (w zupełności przynajmniej) ze swego dotychczasowego otoczenia, a krewni i przyjaciele zmarłych rodziców, nieraz

¹⁾ Por. *sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. M. Maryewskiego w sprawie założenia domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców*, z 20. października 1904 L. 1542.

²⁾ Opis szczegółowy tego zakładu podaje J. Serkowski.

właśnie z uwagi na te specjalne węzły ze zmarłymi rodzicami ich łączące większą by może zwracali uwagę i na wychowanie dziecka w ochronce niż ludzie zupełnie obcy. Takie współdziałanie czynników obywatelskich, w związku dobrowolnie połączonych, byłoby tem bardziej wskazane, że wszelka dobroczynność jaką jest też niewątpliwie opieka nad sierotami musi być oparta w niższym lub wyższym stopniu o dobrowolne działanie, inaczej zbyt łatwo przerodzi się w szablon biurokratyczny. To współdziałanie czynników miejscowych powinno się zresztą okazać korzystnem i ze stanowiska finansowego dla kraj. funduszu sierocego, bo ułatwi mu umieszczanie sierót w zakładach małych lecz wzorowych, pobudzając zarazem ofiarność publiczną gmin, obszarów dworskich, Wydziałów powiatowych na cele tworzenia miejscowych czy powiatowych ochronek wiejskich. Ułatwi mu w końcu sprawowanie czynności kontrolnych nad wychowawcami.

W końcu jeszcze jedna uwaga. Wydział krajowy w charakterze zawiadowcy kraj. funduszu sierocego, ma do spełnienia cały szereg nader ważnych i niekiedy wcale skomplikowanych agend administracyjnych. Wydział krajowy postanawia o przyjęciu na utrzymanie i wychowanie sieroty kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego, oznacza sposób (kierunek) i rodzaj wychowania oraz w każdym poszczególnym wypadku wysokość wynagrodzenia (§ 5 instr.). Wydział krajowy postanawia czy małoletni umieszczony zostanie w zakładzie wychowawczym czy u osób prywatnych, oznacza zakład w którym małoletni ma być umieszczony i przeprowadzi indywidualnie dla każdego wypadku z zakładem tym szczegółowy układ co do warunków umieszczania małoletniego w zakładzie (§ 9), Wydział krajowy prowadzi ewidencję wszystkich małoletnich tak w zakładach jakoteż u osób prywatnych, kosztem lub przy pomocy funduszu sierocego utrzymywanych i wychowywanych i spis imienny, (§ 28) przesyła Zwierzchności gminnej arkusze ewidencyjne, wypełnione wszystkimi datami, odnoszącymi się do stosunków osobistych małoletniego (§ 17) i książeczkę legitymacyjną dla wychowawcy (§ 15), udziela Wydziałom powiatowym oraz Magistratom miast Lwowa i Krakowa potrzebnych zaliczek na utrzymanie i wychowanie małoletnich,

pomieszczonych u osób prywatnych (§ 25), w końcu przedkłada Sejmowi sprawozdania o stanie kraj. funduszu sierocego i o wynikach działalności opieki nad ubogimi sierotami i dziećmi opuszczonymi (§ 28).

Myślałby kto, że do załatwiania i przeprowadzania tych wszystkich tak licznych i tak różnorodnych czynności o charakterze pedagogicznym, finansowym, manipulacyjnym i rachunkowym, Wydział krajowy utworzy jakieś specjalne biuro zadaniu temu poświęcone. Gdzie tam. Nie wyznaczono nawet specjalnego urzędnika. Sprawy kraj. funduszu sierocego załatwia bowiem ten sam urzędnik, który obok tego jest referentem spraw szupaśniczych, podatkowych, opłat konsumcyjnych itd. itd. To też nim akt jakiś może być załatwiony, stosunki małoletniego mogą uleść gruntownej zmianie, a niekiedy może samo urzędowanie stanie się bezprzedmiotowem z powodu śmierci małoletniego.

Podwójny kalendarz.

Bywały zawsze, i do dziś utrzymują się uparcie, pomimo całej trzeźwości naszych czasów, pewne konwencyonalne pojęcia, z gruntu fałszywe i niedorzeczne, a tylko siłą odwiecznego bezmyślnego przyzwyczajenia wrosłe poniekąd w krew ludności — a wrosłe tak silnie, że nie zdołają ich przemódz żadne argumenta, ale które wykorzenieć mógłby chyba znowu tylko zwyczaj rozsądniejszy, cierpliwie i roztropnie urabiany.

Do takich konwencyonalnych niedorzeczności, u nas w Galicyi od wieków zakorzenionych, należy rozróżnianie w mowie potocznej uroczystych dni wyznania katolickiego na święta „polskie“ i „ruskie“, gdy jest mowa o świętach rzymskich lub greckich. Zapewne, iż rozróżnienie w naszym kraju świąt katolickich na święta polskie i ruskie można tłómaczyć tą okolicznością, iż ludność polska Galicyi wschodniej obchodzi święta według kalendarza gregoryańskiego, a ludność ruska według kalendarza juliańskiego. Lecz czyż przez to kalendarz poprawny, zaprowadzony bullą papieża Grzegorza XIII. w r. 1582. na podstawie możliwie najdokładniejszych i najściślejszych jak na owe czasy obliczeń astronomicznych, stał się kalendarzem polskim? Wszakże rachuby tej trzymają się nietylko Polacy, ale wszystkie narody, hołdujący łacińskiej cywilizacji, a przez to nikomu na myśl nie przyjdzie nazywać w owych krajach kalendarz gregoryański kalendarzem włoskim, francuskim, angielskim, niemieckim, amerykańskim, skandynawskim i t. d.

Tak samo i kalendarz, zaprowadzony w rzymskim państwie przez Juliusza Caesara w roku 46 przed narodzeniem

Chrystusa, oparty na obliczeniach aleksandryjskich astronomów i matematyków, nie jest ruskim, ani też — jak się niektórzy wyrażają: „ruską narodową świętością“, bo tak jak Rusini, używają go także Rosyanie, Rumuni, Serbowie, Bułgarzy i Grecy. Grecy mieliby jeszcze najwięcej prawa uważać kalendarz juliański za swoją narodową własność duchową, gdyż opiera się on na obliczeniach greckich uczonych, i od nich przyjęły go te wszystkie narody razem z chrześcijaństwem, które do dziś tej rachuby czasu używają. Jakiż może być powód, albo chociażby nawet tylko pozór powodu, ażeby kalendarz juliański uważać za specjalnie ruski kalendarz? Po prostu — sensu nie ma ów galicyjski sposób wyrażania się, iż jedno i to samo święto, obchodzone według kalendarza gregoryańskiego nazywamy świętem „polskiem“, gdy znów to samo święto obchodzone w dniu, oznaczonym w kalendarzu juliańskim, nazywa się u nas świętem „ruskiem“.

Tem bardziej dziwacznie wygląda proklamowanie kalendarza juliańskiego kalendarzem „ruskim“, jeżeli zważymy, iż przed poprawą rachuby czasu słonecznego dokonaną w XVI. stuleciu, nietylko narody, należące do cerkwi wschodniej, ale w ogólności w s z y s t k i e narody chrześcijańskiego świata używały starego kalendarza juliańskiego — a więc i Polacy. Obie rachuby czasu biorą swój początek z Rzymu: Kalendarz juliański zadekretowany został przez rzymskiego dyktatora, kalendarz gregoryański w szesnastym wieku później przez rzymskiego papieża. Więc nie może być kalendarz juliański uważany nawet za specjalną własność wschodniego kościoła, bo z jednego źródła, t. j. od Rzymu, przyjął go niegdyś cały świat chrześcijański, kiedy jeszcze nie było szczytów kościelnej, i ta okoliczność, iż wyznawcy kościoła wschodniego dotąd poprawionej rachuby czasu nie przyjęli, wcale nie zmienia historycznego charakteru kalendarza juliańskiego, jako rachuby, która była wspólną i powszechną niegdyś w imperium rzymskim, a później przez długi szereg wieków u wszystkich w ogóle narodów świata chrześcijańskiego, ale nad którą nauka przeszła do porządku dziennego.

Nie da się bowiem zaprzeczyć, iż istota różnicy pomiędzy kalendarzem juliańskim a gregoryańskim polega w tem, że

w kalendarzu starego stylu długość roku oznaczoną jest mniej dokładnie, a w kalendarzu gregoryańskim naukowo ściślej — mianowicie, że długość roku przyjętą jest w kalendarzu juliańskim na $365 \frac{1}{4}$ dni, gdy podstawę kalendarza gregoryańskiego stanowi dokładniejsze obliczenie długości roku słonecznego na 365 dni, 5 godzin, 49 minut i 12 sekund. Błąd w obliczeniu długości roku w kalendarzu juliańskim wynosi więc 10 minut, 48 sekund na rok — co jednak z biegiem stuleci doprowadziło do tego, że obecnie różnica pomiędzy obu kalendarzami wynosi już 13 dni.

Rachuba czasu wnika we wszystkie stosunki życia religijnego, społecznego, ekonomicznego, aż do najdrobniejszych szczegółów codziennego życia prywatnego jednostek. Tem się tłumaczy, iż gdy reforma kalendarza na te wszystkie stosunki wpływ wywiera, znaleźli się wszędzie zwolennicy istniejącego stanu rzeczy, którzy tej tak nacyonalnej, i na prawdzie naukowej opartej reformie sprzeciwiali się. Tylko Włochy i Francya odrazu poddały się zarządzanej bullą papieża Grzegorza XIII. reformie kalendarza, t. j. przyjęły nową rachubę czasu w tym samym roku 1582, kiedy ją papież zarządził; katolickie kantony Szwajcaryi poszły za tym przykładem w roku 1583, katolickie Niemcy w r. 1854, rzeczpospolita Polska — bez Rusi, w roku 1586, Węgry w roku 1587, Niemcy protestanckie w r. 1700 z zastrzeżeniem odmiennego sposobu obliczania Wielkij-nocy, Dania w r. 1710, Anglia w r. 1752, Szwecya 1753, gdy Niemcy protestanckie dopiero w roku 1776 przyjęły kalendarz gregoryański bez wszelkich zastrzeżeń. Najdłużej broniły się reformie protestanckie kantony Szwajcaryi — tak, że n. p. dopiero napoleońscy komendanci wojskowi w r. 1811 zmusili komunę szwajcarskiego miasteczka Sils do porzucenia juliańskiej rachuby czasu, groźbą kontrybucyi.

Z katolickich narodów jedni tylko Rusini unicy do dziś trzymają się juliańskiego kalendarza, a ponieważ Rusini-unicy żyją dziś tylko w Galicyi wschodniej (a po części we Węgrzech północnych), ponieważ zprawosławieni przymusowo przez Moskali unicy za kordonem, o ile nie chcą pozostać szyzmatykami powracają teraz nie do unii, ale do katolicyzmu obrządku łacińskiego, więc niemal tylko jedna Galicya wschodnia stanowi

w katolickim świecie oazę juliańskiego kalendarza. Opozycyjne stronnictwa ruskie trzymają się tego kalendarza głównie dlatego, że ułatwia on im znakomicie robotę w pielęgnowaniu separatyzmu Rusinów od Polaków. Rozdział przez różnice kalendarzowe sięga bowiem do najgłębszych podwalin społeczeństwa — aż do rodziny! Ta dziwna — a z wielu względów iście dziwna specyalność galicyjska: dwoisty kalendarz u ludności jednego wyznania, pomieszanej z sobą związkami rodzinnymi, zmusza krocie tysięcy rąk w naszym biednym kraju do świętowania, kiedy święta nie ma, dzieli w rodzinach często żonę od męża, braci od sióstr rodzonych, wytwarza zbyt często niestety ostre przeciwieństwa pomiędzy pracodawcą a czeladzią i robotnikami, na wszystkich polach zarobkowania mnóstwu ludzi albo zadaje gwałt ich uczuciom religijnym w ich codziennych stosunkach pracy, albo też prowadzi ich przymusowo do zupełnego zubożenia w tym względzie. I jedno i drugie jest złem, które w dobrze urządzonych społeczeństwach tolerowaniem być nie powinno.

Zaznaczyłem już, że jakkolwiek reforma kalendarza — czyli mówiąc prościej: poprawa rachuby czasu, wydaje się być rzeczą pojedynczą i naturalną, to jednak gdy dotyka ona uczuć religijnych, związanych z nimi obyczajów tradycyjnych i tysięcznych interesów powszedniego życia, nie da się przeprowadzić łatwo. W Niemczech n. p. przeszło dwieście lat trwał spór protestantów przeciwko zaprowadzeniu poprawnego kalendarza — a to rozumie się nie z rzeczowych powodów, bo tych w obronie kalendarza opartego na pomyłce rachunkowej być nie może, ale przez zaciekłość antipapieską. W dziejach tych walk luteranów niemieckich przeciwko kalendarzowi gregoryańskiemu zasługuje na uwagę n. p. przytaczane dziś jako *curiosum* orzeczenie w tej sprawie senatu uniwersytetu w Tübingen z roku 1583. Uczni z Tübingen w następujący sposób dowodzili szkodliwości poprawnego kalendarza:

„Nowy kalendarz — są słowa orzeczenia senatu — ma widocznie na celu tylko popieranie bałwochwalczej sprawy papieża, gdy my musimy przecież uważać papieża *für einen greulichen, reissenden Bärwolf*. Jeżeli zgodzimy się na jego kalendarz, natenczas musimy zgodzić się na to, aby chodzić

do kościoła wtedy, kiedy papież każe nam dzwonić. Czyż mamy się z antychrystem zrównać? Czyż się pogodzi Chrystus z Belialem? Gdyby udało się papieżowi pod osłoną powagi cesarskiej narzucić nam swój kalendarz, natenczas opłatał by on nas w takie pęta, iżbyśmy nie zdołali na długo stawić oporu jego tyraństwu w kościele Bożym. Papież wkacza tutaj w udzielne prawa książąt Rzeszy“ i t. d.

Na darmo wołał astronom Kepler, sam zaciekle protestant, iż opór protestanckiej połowy Niemiec przeciwko zaprowadzeniu poprawnej rachuby czasu, jest sromotą dla narodu niemieckiego. Kepler umarł w nędzy, wyklinany przez pastorów za agitację przeciw kalendarzowi staremu, jako niebezpieczny nowator, i dopiero w sto lat później skłoniły się stany niemieckich państw protestanckich i w Niderlandach do przyjęcia nowego kalendarza — chociaż jeszcze z zastrzeżeniem odmiennego obliczania pory świąt wielkanocnych. Stało się to — jak powyżej nadmieniono, w roku 1700. I upłynęło jeszcze dalszych lat siedmdziesiąt i sześć, zanim luteranie niemieccy wyrzekli się nareszcie i owego ostatniego zastrzeżenia co do Wielkiejnocy, i przyjęli kalendarz gregoryański bezwarunkowo. I jakoś pomimo to papież rzymscy protestanckich Niemiec nie zagarnęli pod swoją władzę — jak przepowiadali w roku 1583 uczeni z Tübingen...

Nie ulega to najmniejszej wątpliwości, że jeżeliby dziś wszczęły się rozprawy nad zmianą kalendarza w Galicyi, zwolennicy starego kalendarza — szczerze czy nieszczerze, hałasowałyby strasznie przeciwko temu, Nazywałyby zamiar unifikacyi kalendarzy zamachem na największe świętości narodowe Rusinów, i zwalczałyby reformę mniej więcej temi samemi argumentami, dyktowanemi uprzedzeniem, i w tym samym stylu, jak niegdyś argumentowali przeciwko poprawnej rachubie czasu luterkańscy profesorowie uniwersytetu w Tübingen — a z tą tylko różnicą, że w wywodach ich zamiast papieża, jako *eines greulichen reissenden Bärwolfes*, figurowałaby — „polska intryga“. Pomiedzy ludem szerzonoby przekonanie, iż mają być ruskie święta „skasowane“, i że przemocą wrogów mają być ruskiemu narodowi narzucone „polskie“ święta i t. p.

Powiadają, że na uprzedzenie nie ma argumentu. Lecz

biorąc rzecz chłodno, bez uprzedzenia i z dobrą wiarą, nikt nie potrafi udowodnić, jakoby zjednoczenie kalendarzy wymagać mogło zniesienia czyli „skasowania“ jakiegokolwiek święta greckiego obrządku.

Przypatrzmy się tej rzeczy bliżej:

Oto już dziś, przy podwójnym kalendarzu, są u łacinników, jakoteż u przynależnych do greckiej cerkwi, niedziele wspólne. Jest to 50, względnie 51 dni świątecznych w roku. Nadto szereg świąt w roku przypada w obu obrządkach na jeden i ten sam dzień kalendarzowy, a tylko wskutek dotychczasowej różnicy w rachubie czasu wyznawcy cerkwi wschodniej obchodzą je później. Są to następujące święta: Nowy Rok, M. B. Gromnicznej (*Stritenije*), Zwiastowanie N. P. M. (*Błahowiszczeniye*), św. Piotra i Pawła, Wniebowzięcie N. P. M. (*Uspeniye*), Narodzenie N. P. M. (*Roźdestwo Bohorodycy*), św. Michała, Niepokalane Poczęcie (*Zaczatie Bohor.*) i Boże Narodzenie (*Roźdestwo Chrystowo*), św. Szczepana.

Zmiana kalendarza musiałaby spowodować obchodzenie w jednym czasie cyklu świąt Wielkanocnych, a w takim razie znów Wielki post, Wielkanoc, Wniebowstąpienie i Zielone święta byłyby wspólne.

Cerkiew wschodnia ma nadto dziesięć świątecznych dni w roku, które w rzymskim kościele nie są świętami. Są to następujące święta: Chrzest Chrystusa Pana (*Bohojawleniye*), Narodzenie św. Jana, Przemienienie Pańskie, Znalezienie św. Krzyża, św. Demetryusza, Oczyszczenie P. M., św. Mikołaja, Rodziny Maryi (*Sobor św. Bohorodycy*, w drugi dzień Bożego Narodzenia), Wielki piątek i wtorek wielkanocy. W łacińskim obrządku są znów trzy święta, które w grekimobrządku nie są obchodzone osobno — mianowicie: Trzech Króli, Boże ciało, i Wszystkich Świętych.

Cóżby przeszkadzało, ażeby te święta na wypadek przeprowadzenia zjednoczenia kalendarzy i nadal były obchodzone tak, jak są one obserwowane dotychczas?

Poruszając od lat przeszło trzydziestu od czasu do czasu w dziennikach potrzebę zjednoczenia kalendarzy w naszym kraju, daleki jestem od tego, ażebym chciał tem ściągnąć na Rusinów jakiegokolwiek naruszenie ich uczuć religijnych, gdy sam

należę do katolików grecko-katolickiego obrządku. Reforma kalendarza nie wymagałaby według mojego przekonania od Rusinów ani o włos jeden większego zaparcia się, lub ofiar jakichkolwiek, jak wymagała od katolików i protestantów wszelakich nacyj chrześcijańskich, które to narody przecież dawniej, przed rokiem 1582 wszystkie posługiwały się juliańskim kalendarzem, bez różnicy. A gdy żyjemy w państwie, w którym oficjalnie obowiązuje kalendarz gregoryański, przeto i wyznawcy cerkwi wschodniej muszą liczyć się w codziennych stosunkach ustawicznie z dwoma kalendarzami. Wszystkie też postępowe stronnictwa ruskie nie przeczą, iż przyjęcie przez Rusinów poprawnego kalendarza byłoby dla nich wielką dogodnością, i z pewnością nie naraziłyby ruskiego narodu na żadne niebezpieczeństwo. Tylko konserwatywne partye uważają stary kalendarz za „ruską“ świętość nietykalną. Tak samo dzieje się i w Rosyi: i tam prawosławna ortodoksja uważała i uważa dotąd kalendarz starego stylu za jedną z najsilniejszych ochron prawosławia. A pomimo to, że żyje jeszcze stary Pobiedonoscew, oberprokurator świętego synodu w Petersburgu, doczekaliśmy tego, iż car Mikołaj II. z pewnością wierny i gorliwy obrońca prawosławia, sam ustanowił komisję osobną, która obecnie przygotowuje wprowadzenie gregoryańskiego kalendarza i w Rosyi.

Nie, absolutnie nie nie zmieniłoby się w kościelnych urzędzeniach przez unifikację kalendarzy. Wszystkie święta pozostałyby jak są dotychczas. Tylko, że w oznaczonym ustawą roku i jednym miesiącu „ruskim“ (*sit venia serbo!*) przerwanoby rachubę według starego stylu w połowie miesiąca, i dzień 1-szy najbliższego miesiąca gregoryańskiego kalendarza uznaliby także wyznawcy cerkwi wschodniej za dzień pierwszy tego miesiąca — i reforma byłaby dokonana!

Samo przez się rozumie się, iż ta przemiana przypaść musiałaby w taką porę, kiedy nie naruszałaby żadnego święta greckiego. U innych narodów przeprowadzano zmianę najczęściej w lutym.

Trudno zaiste zrozumieć, dlaczego rząd austriacki, skoro przeprowadził już unifikację miar i wag na system metryczny, jako uznany przez świat cały jako najdogodniejszy,

dotąd nie pomyślał jeszcze o unifikacyi rachuby czasu w całym państwie na jednolity system? Pod względem formalnym wypadaloby wspólnie z rządem węgierskim najpierw przygotować zmianę w porozumieniu z władzami kościelnymi — np. przez powołanie konferencyi delegatów władz duchownych tych narodowości, które dotąd trzymają się kalendarza juliańskiego, i na podstawie przeprowadzonego porozumienia wnieść do parlamentów we Wiedniu i w Budapeszcie jako przedłożenia rządowe projekty ustaw o wprowadzeniu w całej monarchii jednolitej rachuby czasu.

Teofil Merunowicz.

EKONOMICZNE ZNACZENIE UBEZPIECZEŃ.

Ubezpieczenie na życie.

Już w artykule naszym, zamieszczonym w roku 1903 w XII Roczniku niniejszego wydawnictwa, o ekonomicznem znaczeniu ubezpieczenia od ognia wskazaliśmy na osobny rodzaj literatury, który powstał za granicą w ostatnich latach, a domaga się wprowadzenia nauk ekonomicznych i społecznych do szkół, względnie żąda reformy tych nauk o ile zostały już wprowadzone do zakładów szkolnych.

Echem powyższego ruchu są głosy, pojawiające się i u nas w ym kierunku. Stan naszej literatury ekonomicznej maluje trafnie praca p. L. Krzywickiego, ogłoszona w „Bibliotece Warszawskiej“ w roku 1902 p. t. „Nasze potrzeby i środki naukowe“, w której między innemi autor tak się wyraża :

„Nasze piśmiennictwo ekonomiczne w zakresie wymagań stopnia drugiego (o trzecim nie wspominamy, gdyż niemal odpowiednia literatura nie istnieje) odznacza się niezmierną jednostronnością. Posiadamy stosunkowo wiele podręczników ekonomii, niektóre z nich są bardzo dobre, ale na tem kończy się cały nasz majątek piśmienniczy“.

W dalszym ciągu powołanego artykułu podnieśliśmy w naturalnem następstwie potrzebę popularyzowania wiadomości ekonomicznych i społecznych wśród szerszych kół naszego kraju, względnie potrzebę obznajamiania ich z poszczególnymi kwestyami tej dziedziny nauk zapomocą broszur, artykułów, odczytów i t. p., aby chociaż w części zapobiedz brakom, pochodzącym z wadliwego ustroju systemów szkolnych.

Te same powody, które wówczas skłoniły nas do zamieszczenia w roczniku asekuracyjno-ekonomicznym artykułu o ekonomicznym znaczeniu ubezpieczenia od ognia, skłaniają nas i obecnie do zajęcia się w niniejszym artykule ubezpieczeniem życiowym, a zarazem do dopełnienia niejako całości z artykułem, przytoczonym na wstępie, a to tem więcej, że gałąź ubezpieczeń życiowych nie przyjęła się jeszcze u nas tak silnie, jak w innych krajach.

Jeżeli wogóle instytucja ubezpieczeń uznana jest dziś zgodnie za jedną z najważniejszych i najpożyteczniejszych urządzeń społecznych, to w szczególności stanowią ubezpieczenia życiowe obok ogniowych właśnie te dwie gałęzie asekuracji, w których idea przeczności urzeczywistnia się faktycznie najpotężniej i dlatego zajęły obecnie obydwa wspomiane ubezpieczeń rodzaje, t. j. życiowy i ogniowy z pośród różnych działów tej instytucji niewątpliwie najpoważniejsze stanowisko w gospodarce ekonomicznej świata.

Ta wybitna i przeważna rola ubezpieczeń życiowych da się wytłumaczyć i zrozumieć łatwo, jeżeli weźmiemy na uwagę, że najdroższe dobro, jakim jest życie ludzkie, jest już z natury swojej daleko więcej narażone na niebezpieczeństwa przypadku, niż inne dobra ekonomiczne, a nadto co ważniejsza życie ludzkie ma swój naturalny kres ograniczony, poza ramami którego byt jego ustać musi, podczas gdy wszystkie inne dobra gospodarcze nie podlegają takiemu przyrodzonemu ograniczeniu i utrata ich nie jest bezwarunkową koniecznością.

Ważność ubezpieczenia życiowego zrozumiały i odczuły znacznie wcześniej od innych te narody, które przodują dziś innym pod względem wielkości swojego narodowego bogactwa, jak np. Anglia.

Jakiego rozwoju i rozmiarów dosięgły ubezpieczenia życiowe w różnych krajach, o tem świadczy wymownie następujące zestawienie, przedstawiające stan ubezpieczonych kapitałów w poszczególnych państwach w czasie od 1855 do 1895 roku.*)

*) Porów. Stefan Emil, Assekuranz-Atlas, Wiedeń 1901.

Rok	Ameryka	Anglia	Niemcy	Francya	Austro-Węgry	Rosya	Skandynawia*)	Niderlandy	Włochy	Szwajcarya	Belgia	Finlandya
milionów Koron												
1855	494	2.584	235	125	73	18	8	5	1	3	11	—
1860	840	4.038	376	219	123	28	14	11	2	7	20	—
1865	2.980	5.247	742	543	283	30	17	48	8	41	39	—
1870	10.383	6.910	1.200	958	416	45	36	63	15	110	44	—
1875	9.885	8.885	1.940	1.253	822	83	109	84	49	236	48	2
1880	7.690	9.984	2.720	2.073	885	137	170	102	69	271	58	10
1885	11.230	10.728	3.644	2.791	1.153	342	333	166	217	339	76	18
1890	18.100	11.136	4.789	3.027	1.725	570	529	268	353	428	89	32
1895	24.090	12.451	6.212	3.271	2.523	813	756	567	550	520	112	84

Dalsze lata wykazują również nader szybki wzrost ubezpieczeń życiowych. Podczas gdy bowiem z końcem roku 1895 wynosiła suma ubezpieczonych kapitałów w 12 państwach kuli ziemskiej (bez ubezpieczenia ludowego, zw. Volksversicherung) 52 miliardy koron, dosięgła ona w roku 1900 w 17 państwach olbrzymiej cyfry 78 miliardów koron. Najszybszy był przyrost nowych ubezpieczeń w Ameryce. Wynosił on w pięcioleciu 1890 do 1895: 5990 milionów kor., natomiast w następnych pięcioleciu 1896 do 1900 podniósł się do 10.090 milionów koron.

Procenta udziału, którym partycypuje każde z państw odnoszących w ogólnej sumie ubezpieczonych kapitałów, dają obraz następujący: **)

Rok	Ameryka	Anglia	Niemcy	Francya	Austro-Węgry	Rosya	Skandynawia	Niderlandy	Włochy	Szwajcarya	Japonia	Finlandya	Belgia	Rumunia	Kanada	Bulgarya	Serbia
1895	46,15	24,02	11,98	6,32	4,85	1,56	1,45	1,08	1,05	1,00	—	0,33	0,21	—	—	—	—
1900	52,85	20,16	10,40	4,45	4,25	1,74	1,57	1,47	1,03	0,82	0,46	0,26	0,18	0,16	0,10	0,06	0,04

*) Szwecya, Norwegia i Dania (do 1865 sama Szwecya).

***) Por. Stefan Emil, Das Versicherungswesen 1896 bis 1900, Wiedeń 1903.

O rozpowszechnieniu, względnie rozwoju ubezpieczeń życiowych w dotyczących państwach, podaje co roku interesujące daty Assekuranz-Jahrbuch Ehrenzweiga. Wedle tego rocznika za r. 1905 było w ostatnich latach w monarchii austriacko-węgierskiej ubezpieczonych kapitałów :

w r. 1900	kor. 3.308,562.362
„ „ 1902	„ 3.785,638.386
„ „ 1903	„ 4.025,725.965

Dla scharakteryzowania wpływu, który ubezpieczenie na życie w swej całości pod względem ekonomicznym wywiera, warto zwrócić uwagę na sposób, w jaki znany niemiecki autor asekuracyjny, Teodor Saski, takowy określa, a mianowicie:

1) Ubezpieczenie na życie ochrania rodzinę w razie śmierci żywiciela od zubożenia, albo zwiększa jego majątek.

2) Na wychowanie i wykształcenie młodzieży można wyłożyć większe sumy w razie zapewnienia sobie przez zawarcie ubezpieczenia życiowego zaopatrzenia na starość, względnie zapewnienia zaopatrzenia rodzinie po swej śmierci, niż w razie, gdyby środki na ten cel uzyskiwano przeważnie drogą bezpośredniej oszczędności.

3) Młodzieży zapewnia ubezpieczenie życiowe samodzielność wcześniej i przez to popiera po największej części działalność produkcyjną.

4) Nabycie ewentualnej pewności, że jest się samemu w starości zaopatrzonym, lub że po swej śmierci rodzina pozostaje ma zapewnione zaopatrzenie, przysparza siły do działania i dodaje umysłowi świeżości, która zapobiega przerwom w pracy nawet przy niepomyślnym zbiegu stosunków.

5) Ubezpieczenie na życie może zapobiedz zupełnie sprzeczkom i sporom w sprawach spadkowych i wyrównać skutecznie różnice majątkowe, powstające wskutek wiekami uświęconych zwyczajów i form rozdziału majątku, np. przy ordynacjach, majoratach, prawach pierworodztwa, dalej przy zachowaniu różnicy między potomstwem męskim i żeńskim i t. p.

6) Przyczynia się ono do podniesienia kredytu.

7) Może zapewnić starość wolną od trosk materyalnych.

8) Przyucza do porządku i zmusza do prawidłowego podziału wydatków, gdyż niezapłacenie premij pociąga za sobą utratę ubezpieczenia lub przynajmniej zmniejszenie sumy, płatnej po śmierci.

9) Pozwala ono rozporządzać swobodnie swoją własnością, a przez to używać jej do celów gospodarczych.

10) Daje sposobność do zaopatrzenia służby, ustanowienia legatów, a nadto na tej drodze można stworzyć kapitały dla przedsiębiorstw użytku publicznego i t. d.

To są jednak tylko poszczególne istotne punkty widzenia, które są ważne do ocenienia ekonomicznej wartości ubezpieczenia na życie. Z tego ubezpieczenia mogą korzystać wszystkie stany, ono przedstawia pewien specyficzny system oszczędności, którego praktyczny wpływ i doniosłość wychodzi daleko poza granice skuteczności zwykłych form oszczędności. Korzyść bowiem zwykłej formy oszczędzania, polegająca na tem, że oszczędzający ma każdego czasu do rozporządzenia swoje oszczędności, jest po największej części nie tylko bardzo problematyczna, lecz także maleje jej wartość praktyczna bardzo znacznie wobec takiej formy czyli organizacyi oszczędzania, która daje zupełną pewność, że to, co przyrzeczono, będzie niezawodnie wypełnione. Pewność taką daje ubezpieczenie życiowe każdemu, kto składa swoje oszczędności w formie premij asekuracyjnych z powziętym z góry zamiarem, że sam lub osoby trzecie przyjdą kiedyś w posiadanie lub do używania oznaczonej sumy, która zapewni powodzenie jemu samemu, względnie owym osobom trzecim.

Jak potrzeba ubezpieczenia życiowego w ogóle objawia się dziś wszędzie i we wszystkich kołach społecznych przedstawiają przykłady, podane przez jedno amerykańskie fachowe pismo asekuracyjne. Zestawiło ono kilka sytuacji, w których okazuje się ubezpieczenie życiowe szczególnie pożytecznem, jako to:

1) Jeżeli ktoś zakłada przedsiębiorstwo, lub w ogóle rozpoczyna jakiś interes. Gdyby każdy człowiek chciał czekać, aż sam uzyska cały kapitał, którego potrzebuje do założenia przemysłowego przedsiębiorstwa, albo do otworzenia interesu, byłoby wtedy na świecie mniej postępu i z pewnością mniej kupców. Rozpoczynający przedsiębiorstwo potrzebuje więc najsilniejszego pomocniczego środka, jakim jest kredyt i otrzyma takowy zawsze

łatwiej, jeżeli jest wiadomem, że jego usiłowania poparte są przez ubezpieczenie życiowe, jeżeli mianowicie można liczyć na to, iż w razie jego śmierci kapitał jego dozna wzmocnienia przez policę życiową.

2) Jeżeli trzeba utrzymywać rodziców. Nie są to tak rzadkie wypadki, że młody człowiek musi utrzymywać ojca lub matkę, albo obydwaje. Jakże pożałowania godny byłby los tych biednych rodziców, gdyby śmierć miała im wyrwać niespodziewanie syna! Tej smutnej doli można zapobiedz przez ubezpieczenie życiowe.

3) Przy ożenieniu. Pojęcie żony w małżeństwo powinnyby wiązać się z reguły z zawarciem ubezpieczenia na życie. Właśnie w tym razie ma ubezpieczenie życiowe bardzo ważną misję do spełnienia. Trudno sobie nawet wyobrazić taki zbieg okoliczności, żeby polica życiowa nie miała się tutaj okazać pomocną. Pieniądze, przypadające wdowie wskutek policy życiowej, przychodzą o wiele szybciej do jej rąk od pieniędzy w jakkolwiek inny sposób ulokowanych i już z tego prostego powodu powinnyby znajdować się taka polica w każdym domu, bez względu na to, czy spadek jest duży, czy mały. Takie pieniądze uratowały już niejedną biedną wdowę od losu zostania ubogą szwaczką i umożliwiły jej przyzwoite utrzymanie przez założenie sklepu, otworzenie pensjonatu, lub podobne przedsiębiorstwa.

4) Przy rozszerzeniu przedsiębiorstwa, względnie wszelkiego interesu. Czy potrzebny kapitał jest, czy go niema, oraz bez względu na to, jakiego rodzaju jest zamierzone rozszerzenie i jakie są jego szczegóły, zawsze będzie przy rozszerzeniu już istniejącego lub założeniu nowego, interesu nadzwyczajnie korzystnem być ubezpieczonym na życie, gdyż ubezpieczenie przysparza nowych sił i popiera kredyt, czynnik, który ma bardzo ważne znaczenie dla wszechstronnego powodzenia interesu.

5) Przy skąpym dochodzie. Kto czuje, że nie może znaleźć pieniędzy na ubezpieczenie się, jest także tym, który takiego ubezpieczenia z reguły najpilniej potrzebuje. Co się stanie z takimi rodzinami, jeżeli zarobek żywiciela ustanie? W tych razach jest ochrona pod formą ubezpieczenia nie tylko pożądaną, lecz także bardzo ważną dla życia. Chociaż tak mało jest pieniędzy do dyspozycji, przecież powinnyby się koniecznie obracać część

takowych na ubezpieczenie życiowe ze względów pieczołowitości o swoich.

W sprawie doniosłości ubezpieczenia życiowego dla różnych warstw społecznych naszego kraju i potrzeby jego popularyzowania zauważa słusznie „Czas“,*) że „życiowa gałąź ubezpieczeń nie zapuściła u nas jeszcze korzeni tak głęboko, jak na zachodzie i pozostała obcą zwłaszcza olbrzymiej większości ludności włościańskiej, dla której jednak miełby mogła różrostrzygające znaczenie. Dla klas średnich, miejskich, dziś już ubezpieczenie na życie jest główną formą oszczędności. Renta od kapitału spada i spada zupełnie niestosunkowo szybko w porównaniu z podnoszeniem się płacy zarobkowej i dochodów z przedsiębiorstw. Ta niestosunkowość sprawia, że typ małego kapitalisty, człowieka, który pracą całego życia zaoszczędził tyle, by na starość żyć mógł wygodnie z renty kapitałowej, staje się coraz rzadszym. Urzędnik, chociażby wyższy, średni rzemieślnik, lekarz i t. d. w najrzadszych tylko wypadkach oszczędzić może tyle, by przy niskim stopniu oprocentowania mieć spokojną starość. Miejsce więc bezpośredniej oszczędności zajęło w zupełności prawie ubezpieczenie życiowe: a s e k u r a c y a z a s t ą p i ła k a s ę o s z c z ę d n o ś c i“.

„Ale o wiele jeszcze ważniejszą niż dla sfer miejskich — zaznacza dalej „Czas“ — byłaby u nas asekuracja dla sfer włościańskich. Przez ubezpieczenie w znacznej części rozwiązałyby można cały szereg skomplikowanych kwestyj, które od lat zajmują czynniki autonomiczne, ułatwić dział spadkowy, powstrzymać podzielną gruntów włościańskich, znaleźć kapitały na parcelację obszarów wielkich i t. d. Włościanin, ubezpieczony chociażby na małą kwotę, pozostawia spadkobiercom możliwość racjonalnej gospodarki, jednym grunt niepodzielony, drugim możliwość nabycia samostnego gospodarstwa. W tym więc kierunku prowadzona agitacja mogłaby wydać z czasem zgoła nadzwyczajne dla kraju rezultaty. Duchowieństwo i dwór, nauczyciele, rady powiatowe, kółka rolnicze — wszystko to są czynniki, które w pewnych warunkach mogłyby asekurację życiową między włościanstwem spopularyzować, pogłębić i wprowadzić jako coś równie nieuniknionego i obowiązkowego, jak płacenie podatków“.

*) Nr. 29 z dnia 6 lutego 1905, artykuł „Ustawa asekuracyjna“.

Powyższe uwagi, dotyczące tylko w konturach ogólnych ekonomicznego znaczenia ubezpieczenia życiowego — zwłaszcza jeżeli się uwzględni, że wartość ekonomiczna poszczególnych gałęzi ubezpieczeń nie jest wszędzie jednakowa, lecz że różni się w najrozmaitszych stopniach w różnych miejscach, co przy wyczerpującem traktowaniu przedmiotu wymagałoby uwzględnienia — uzupełniamy jeszcze poglądem na najgłówniejsze cechy ubezpieczeń w ogóle ze stanowiska ich znaczenia ekonomicznego, (a więc odnoszące się także do ubezpieczenia na życie). Te ostatnie można sformułować następująco.*)

Pierwszy ekonomiczny wpływ ubezpieczenia okazuje się z jego celu, aby szkodliwe pod względem gospodarczym skutki przyszłych niepewnych wypadków usunąć lub przynajmniej zmniejszyć. Ubezpieczenie tworzy przez to skuteczną tamę przed ekonomiczną ruiną gospodarstw jednostek, grożącą im wskutek nieprzewidzianych, niezawinionych nieszczęśliwych zdarzeń. Z drugiej strony jednostka gospodarcza otrzymuje nową podniecie do ochotnej twórczości przez uchylenie ciągle krępującej ją troski i obawy o takie przypadki, a przez to wzmacnia się duch przedsiębiorczości gdyż ze wszystkich dyspozycji i obliczeń, dotyczących prowadzenia interesów, wyłączonym zostaje w znaczniejszej mierze nieobliczalny przypadek, jako czynnik rozstrzygający. Wreszcie przy takich śmielszych przedsięwzięciach, którym w wyższym stopniu grożą nieszczęśliwe wypadki, ubezpieczenie wogóle dopiero umożliwia rozpoczęcie tych przedsięwzięć przez zmniejszenie ryzyka. Tak objawia się wpływ ubezpieczenia po części regresywnie przez odwrócenie lub osłabienie skutków szkód, po części ma on znaczenie prewencyjne, gdyż możliwość uzyskania odszkodowania rekompensaty oddziałują w wielu razach na ożywienie produktywności życia gospodarczego.

Każde świadczenie na rzecz ubezpieczenia, każda zapłata premii przedstawia regularnie oszczędność, którą bierze się z dochodu i która, jako fundusz rezerwowy na wypadek szkód, wpływa na utworzenie kapitału. Ubezpieczenie zatem da się określić jako urządzenie kas oszczędności, mogące zarówno przy ubezpie-

*) Porów. Elster L., Wörterbuch der Volkswirtschaft, Jena 1898. tom II, str. 789.

czeniu rzeczowem jak i życiowem (osobowem) stworzyć fundusz rezerwowy, wywiera ono przytem przez przymus zewnętrzny do płacenia premij korzystny, umoralniający wpływ i działa na przeczne użycie dochodu. Zapomocą zaś tych premij, których nie używa się natychmiast na wypełnienie zobowiązań, ciężących na zakładach ubezpieczeń, gromadzą się z małych kwot wielkie kapitały, pomnaża kapitał narodowy i można popierać nowo powstające przedsiębiorstwa, mające znaczenie dla produkcji społecznej.

Na zachodzie — pisze jeden autor asekuracyjny — pojęto już we wszystkich warstwach społecznych potęgę oszczędności w życiu prywatnem, a ekonomiczną doniosłość ubezpieczeń w życiu narodów całych. Tam nieubezpieczeni należą do wyjątków. W Anglii np. najbogatsi lordowie nie gardzą ubezpieczeniami życiowemi, wyposażając nimi świetnie dzieci. Nie ma tam już prawie i najuboższej rodziny, aby z ubezpieczenia na życie w jakiejkolwiek formie nie korzystała, gdyż rozliczne kombinacje tej gałęzi ubezpieczeń mogą być zastosowane do różnych potrzeb każdej jednostki i nie ma zatrudnienia, stanowiska społecznego, stosunków rodzinnych, węzłów stworzonych jakimkolwiek interesem, dla którychby ten lub ów rodzaj ubezpieczenia nie nastroczał szczególniejszych korzyści.

W interesie zatem dobrobytu jednostek, jakoteż ogółu, życzyby należało, aby powyższe obce przykłady znalazły i u nas jaknajrychlej naśladowanie, aby mianowicie jaknajszersze koła społeczeństwa zaczęły korzystać z nowoczesnych urządzeń ubezpieczeń i przyczyniały się przez to do zwiększenia bogactwa i siły ekonomicznej narodu.

M. Demetrykiewicz.

OGŁOSZENIA

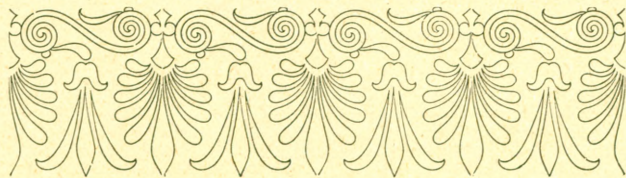
CUKIERNIA

KAZIMIERZ
SOTSCHEK

LWÓW, PLAC MARYACKI L. 5

(HOTEL FRANCUSKI)

OTWARTA OD 7 RANO DO 12 W NOCY.

NAJWIĘKSZY WYBÓR

ubrań męskich, dziecięcych

▩▩ i mudurków dla Pp. Studentów ▩▩

własnego wyrobu — polecają

Heilmann Kohn i Synowie

we Lwowie, plac Maryacki liczba 5

(w hotelu Francuskim)

Ceny stałe jak najniższe, na każdej sztuce oznaczone.

5.000 do 10.000 koron

wynosi czynsz roczny za lokal w śródmieściu Lwowa; przy ulicy Kopernika płać tylko 1.000 kor. rocznego czynszu, przeto sprzedają taniej jak wszędzie a to: **Kołdry** na wełnianej wacie po złr. 350, 450, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 do 14. Kołdry jedwabne, atlasowe po zł. 1250, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28 do 32.

NOWOŚĆ, kołdry podwójne, obustronnie do użytku, bardzo praktyczne i ładne, tylko od 1 do 2 zł. drożej od cen powyższych.

NOWOŚĆ, kołdry na puchu podwójne nadzwyczajnie lekkie i ciepłe wełniane i satynowe po zł. 16, 18, 20 i 22; jedwabne atlasowe po zł. 23, 25, 28, do zł. 40.

MATERACE czysto włosienne po zł. 14, 16, 18, 20, 22, 24 do 32. Materace z morskiej rośliny po zł. 650, 7, 8 do zł. 10. Materace sprężynowe, sienniki, poduszki poszewki, prześcieradła i t. p.

NOWOŚĆ, maszyna parowa odczyściła poduszki pierzane najzupełniej po 30 ct. za klg. Tylko 2 zł. kosztuje przerabianie materaców za 3 poduszki, **DRELICHY** na materace metr po 50, 60, 80, 90, 1 zł. do 150. Największy wybór tylko w specjalnej pracowni kołder i materaców

Józefa Szustera
Lwów, ulica Kopernika liczba 5.

BANK ZALICZKOWY

WE LWOWIE

ulica Hetmańska liczba 10

— (we własnym gmachu) —

UDZIELA POŻYCZKI

na skrypty i weksle

Eskonfuje promesy pożyczek hipotecznych

dla członków, oraz udziela im pod dogodnymi warunkami

KREDYTA BUDOWLANE

na domy we Lwowie budować się mające

i przyjmuje

WKŁADKI OSZCZĘDNOŚCI

oprocentowując je

po 4 procent od sta rocznie.

Dyrekcya.

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń

„DNISTER“

Lwów, Rynek 10, Dom Proświty, założone w r. 1892

Ubezpiecza budynki, ruchomości, zboże i paszę od szkód ogniowych; taryfa premii umiarkowana, a czysty zysk, t. j. nadwyżkę dochodu rozdziela się między członków jako zwroty.

Dnister wypłaca szkody bezzwłocznie, a likwidację przeprowadza razem z delegatami i miejscowymi członkami. — Za 12 lat wypłacił 9802 odszkodowań w sumie 5,340.297 koron.

Police Dnistra przyjmują przy udzielaniu pożyczek hipotecznych Bank krajowy oraz Kasy Oszczędności.

Dnister pośredniczy przy ubezpieczeniach życiowych w Krakowskim Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń.

Fundusze Dnistra wynoszą z końcem roku 1904 1,183.874 koron i są ulokowane w wartościowych papierach z pupilarnem bezpieczeństwem.

Dnister nadaje chętnie agencje wieśniakom, zwłaszcza w tych okolicach, gdzie nie ma blisko agencji.

Agenci Dnistra otrzymali już 662.792 koron prowizyi.

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

„DNISTER“

Stowarzyszenie zarejestr. z ogr. poręką we Lwowie.

Pożyczki udziela swoim członkom na 5% i 1 %
dodatku administracyi.

Spłatę pożyczek rozkłada na raty do lat 15. Suma
pożyczek wynosi 1,616.402 koron, z tego
2493 skryptów w kwocie 1,437.773 koron zainstytu-
owanych na pierwszym miejscu w sposób pupilarny.

Członkiem Towarzystwa może być tylko członek
Tow. wzaj. ubezpieczeń „Dnister“.

Udział członka wynosi 50 koron, wpisowe 2 ko-
rony. Członków liczy Towarzystwo 3.351,
którzy deklarowali 3.592 udziałów na kwotę 179.600
koron.

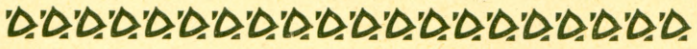
Wkładki oszczędności przyjmuje „Dnister“
na 4%. Suma wkła-
dek wynosi 1,783.673 koron.

Czysty zysk przypada w części członkom tytu-
łem dywidendy, w części na pu-
bliczne dobroczynne cele, na które rozdano do tej
pory 18.385 koron.

Informacyi w sprawach pożyczkowych udziela
Dyrekcya i Agencye.

AKCYJNY
BANK ZWIĄZKOWY
WE LWOWIE

ULICA TRZECIEGO MAJA L. 7

założony

w celach samopomocy dla stow.
zarobkowych i gospodarczych

udziela

Pożyczki na skrypta i weksle

po 5 i 5¹/₂ procent

== oraz przyjmuje ==

lokacje gotówki

w 4⁰/₁₀₀ rachunku bieżącym.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. gal. akcyjnego

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje

== wszystkie papiery ==
wartościowe i monety

po kursie dziennym najdokładniejszym,
— nie licząc żadnej prowizyi. —

Jako dobrą i pewną lokacyę, poleca:

4 proc. listy hipoteczne	}	wolne od podatku rentowego
4 $\frac{1}{2}$ proc. listy hipoteczne		
5 proc. listy hipot. premiovane		
4 proc. listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego		
4 proc. i 4 $\frac{1}{2}$ proc. listy Banku krajowego		
5 proc. obligacye komunalne Banku krajowego		
4 proc. pożyczkę krajową galicyjską koronową		
4 proc. pożyczkę propinacyjną galicyjską		
wszelkie renty austryackie i węgierskie.		

Galiczyjska
Kasa Zaliczkowa

we Lwowie. ul. Hetmańska 1. 12

Stowarzyszenie zarejestr. z ograniczoną poręką
udziela

Pożyczki na skrypta

splacalne w 5 i 10 latach

eskontuje weksle

i przyjmuje

Wkładki oszczędności

oprocentowując je

po 4 i 4¹/₂ procent od sta rocznie.

AGENCYA

Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń

W KRAKOWIE

(W DZIALE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE)

Rok założenia 1831.

Telefon Nr. 468.

Ces. król. uprzywilejow.

Powszechna Asekuracja

Assicurazioni Generali w Tryeście

Generalna Agencja dla Galicyi i Bukowiny

we Lwowie — ulica Słowackiego l. 6.

Fundusze gwarancyjne z końcem roku 1904	247,497.914·42 K.
Stan ubezpieczeń działu życiowego wynosi	710,811.866·28 „
Stan ubezpieczeń działu rentowego wynosi	1,172.628·41 „
Kwity premiowe działu ogn. z końcem r. 1904	90,301.649·69 „

Zapłacone szkody:

W 1904 r.: 29,008·350·42 K. — zaś od zawiązania Towarzystwa, według corocznych urzędowych wykazów 797,690.516·38 K.

Urzędowy bilans wysyła się na żądanie.

Generalna Agencja we Lwowie przyjmuje pod nader korzystnymi warunkami ubezpieczenia na wypadek śmierci i dożycia, ubezpieczenia posagów i rent dożywotnich, oraz ubezpieczenia od kradzieży przez włamanie.

Szczególne korzyści.

W dziale ubezpieczeń życiowych przyznaje się ubezpieczonym, prócz innych korzyści, następujące koncesye:

Po pięcioletnim trwaniu ubezpieczenia pozostaje **polica w mocy** niezmiennie, nawet w razie, gdyby ubezpieczony wskutek **samobójstwa, pojedynku itp.** utracił życie.

Po trzechletnim trwaniu ubezpieczenia **nie przepada polica** w razie zaprzestania wpłaty dalszych rat premiowych, lecz kapitał zabezpieczony **redukuje się** w miarę wpłaconych premij.

Pożyczki na police po trzechletnim trwaniu ubezpieczenia w wysokości przez Radę dyrekeyjną ustanowionej.

Natychmiastowa wypłata ubezpieczonej sumy, chociażby nawet wypadek ubezpieczeniem przewidziany zdarzył się wkrótce, albo zaraz po pierwszej opłacie premiowej.

Ubezpieczonym przyznaje Towarzystwo jeszcze w przeciągu dalszych trzech miesięcy **bez względu na stan zdrowia prawo reaktywowania** polic zgasyłych, z powodu nieuiszczenia premij w terminie.

Towarzystwo przyznaje **nałączym do pospolitego ruszenia**, w razie ich powołania do czynnej służby, ważność zabezpieczenia do sumy 30.000 koron **bez dopłaty** jakiegokolwiek premii.

Ubezpieczenie pozostaje w mocy za dopłatą małej nadwyżki do premii **w czasie wojny** dla należących do czynnej armii lub obrony krajowej.

Zezwala się na opłatę rocznych premij także w ratach półrocznych, względnie kwartalnych, doliczając do premij 2°/_o za raty półroczne, 3°/_o za raty kwartalne.

ROK ZAŁOŻENIA 1864.

FONCIÈRE

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

Pełnowpłacony kapitał akcyjny:

≡ **Trzy Miliony Koron** ≡

Ogólny fundusz gwarancyjny:

Trzydzieści sześć milionów Koron.

W uprawianych przez Zakład działach asekuracyjnych zaś
sługują na wyszczególnienie:

I. W dziale **ogniowym**: Ubezpieczenia budynków, maszyn rekwizytów, zapasów i materiałów, towarów, urzędzeń domowych, ziemiopłodów, inwentarza żywego i martwego od ognia, piorunu lub eksplozji,

II. W dziale **życiowym**: Ubezpieczenia mieszane (na wypadek śmierci i dożycia), jakoteż ubezpieczenia posagowe z trzyletnim rozdziałem zysku. Dywidenda za r. 1899 wyniosła $68\frac{2}{3}$ proc., za r. 1900 zaś $70\frac{3}{10}$ proc. **premił rocznej**. Police zakładu są po latach pięciu **niezaprzeczalne i ważne** na wypadek samobójstwa, pojedynku i wojny.

III. W dziale **wypadkowym**: Ubezpieczenia od wypadków kolejowych, ważne na całą kulę ziemską i na całe życie. **Jednorazowa** premia wynosi $3\frac{0}{100}$, t. j. od 10.000 koron ubezpieczonego kapitału 30 koron.

IV. W dziale **ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem**: Ubezpieczenia urzędzeń domowych, klejnotów, pieniędzy, papierów wartościowych w domach czynszowych i willach izolowanych, magazynów towarowych, jubilerskich i zegarmistrzowskich, banków, zakładów zastawniczych, kas oszczędności, kantorów wymiany, urzędów podatkowych, pocztowych i t. p.

Ubezpieczenie kompletnego urzędzenia domowego w domach czynszowych kosztuje rocznie $1.5\frac{0}{100}$, t. j. jedną **koronę i 50 hal.** od 1000 kor. wartości ubezpieczonej.

Wszelkich bliższych objaśnień udziela chętnie ustnie i pisemnie **Generalna Agencya Zakładu** od 1. października 1905 przy ul. Mickiewicza l. 5, która przyjmuje zarazem zgłoszenia osób nieposzlakowanych na objęcie agencji zakładu we Lwowie lub na prowincyi.

C. k. uprz.

Towarzystwo ubezpieczeń
„*Riunione Adriatica di Sicurtà* w Tryeście“
(Założone w roku 1838)

przyjmuje pod najprzystępniejszymi warunkami:

ubezpieczenia od szkód

wyrządzonych przez **pożar, piorun i eksplozję**, ubezpieczenia **transportu na wodzie i lądzie** — oraz

ubezpieczenia na życie

w rozmaitych kombinacjach, jako to: **kapitały i renty**, płatne przy dożyciu lub na wypadek śmierci, **wyprawy** (posagi) itp.

Ogólny fundusz gwarancyjny z końcem grudnia 1904: kor. 103,056.511.

~~~~~
Generalna Agencya we Lwowie

jakoteż Agencye w kraju przyjmują również ubezpieczenia pojedynczych osób od **wypadków w podróży lądowej i morskiej**, ubezpieczenia wspólne urzędników, stowarzyszeń korporacyj i robotników, dalej ubezpieczenia przeciw skutkom ustawowej odpowiedzialności (Haftpflichtversicherung), przemysłowców i t. p. na rachunek

Międzynarodowego Towarzystwa akcyjnego

ubezpieczeń od wypadków w Wiedniu,

jak również

ubezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia

na rachunek

Towarzystwa dla ubez. gradowego i reasekuracyjnego
„**MERIDIONALE**“ w Tryeście.

Rok 1906

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń

W KRAKOWIE

Dział ubezpieczeń na życie

(rozpoczął czynności w roku 1869)

CEL: Ubezpieczenie życia członka we wszelkich kombinacjach, a mianowicie:

Zabezpieczenie kapitałów płatnych natychmiast po śmierci ubezpieczonego (tabl. I. i II).
Zabezpieczenie kapitałów pośmiertnych z opłatą premii przez pewien naprzód oznaczony przedział czasu (tabl. III).

Zabezpieczenie czasowe kapitałów pośmiertnych (tabl. IV).

Zabezpieczenie kapitału płatnego przy osiągnięciu naprzód oznaczonego wieku — a w razie wcześniejszej śmierci sukcesorom lub okazicielowi policy (tabl. V).

Zabezpieczenie kapitału na dożycie za zwrotem złożonych premii w razie śmierci ubezpieczonego (tabl. VI. i VII).

Wzajemne zabezpieczenie kapitału pośmiertnego, płatnego po śmierci jednego z dwóch ubezpieczonych temu, który przy życiu pozostaje (tabl. VIII).

Zabezpieczenie renty natychmiastowej i renty od pewnego terminu (tabl. XII. i XIV).

Zabezp. kapitału, płatnego bezwarunkowo w umówionym z góry terminie bez względu, czy ubezpieczony podówczas żyje, czy nie (t. XV). Kombinacja ta nadaje się do ubezpieczenia posagów.

Zabezpieczenie kapitału z ewentualną podwójną wypłatą. Wedle tej kombinacji ubezpieczony kapitał wypłaca Towarzystwo w razie wcześniejszej śmierci ubezpieczonego, (ale tylko raz); jeżeli

zaś ubezpieczony dożyje wieku oznaczonego, natomiast wypłaca Towarzystwo ubezpieczony kapitał **dwa razy**, t. j. pierwszy raz samemu ubezpieczonemu w oznaczonym terminie, a drugi raz po śmierci ubezpieczonego osobie do odbioru kapitału uprawnionej (tabl. XVI).

Tablica XV. R. Zabezpieczenie kapitału płatnego bezwarunkowo w umówionym z góry terminie, połączone z zabezpieczeniem t. zw. datku wychowawczego. Zabezpieczony kapitał wypłaca Towarzystwo w umówionym terminie, bez względu na to, czy ubezpieczony wtenczas żyje lub nie. Jeżeli ubezpieczony umrze wcześniej, opłata premii ustaje, a okaziciel policy pobierać będzie nadto t. zw. datek wychowawczy w wysokości 10^{0/0} z zabezpieczonej sumy, aż do czasu wypłaty zabezpieczonego kapitału.

Zabezpieczeni wedle tablic I., II., III., V., VIII. i XIV. poddani monarchii austro-węg. w wieku od 19 do 42 r. życia, obowiązani do służby wojsk., lub w pospol. ruszeniu, zabezpieczeni są obligacyjnie bez opłaty dodatkowej premii także na wypadek wojny do maximum kwoty K. 10.000.— kapitału (lub renty). Osoby natomiast w czynnej służbie wojskowej pozostające lub ubezpieczające wyższe kapitały nad wymienione wyżej sumy, mogą być zabezpieczone na wypadek wojny tylko za uiszczeniem dodatkowej opłaty.

Tow. ubezpieczeń na życie oparte jest na wzajemności; na pokrycie wydatków służą premie składane przez Członków; na nieprzewidziane straty istnieją rezerwy nadwycieczne, tj. fundusz rezerw., rezerwa zysków, rezerwa specjalna i fundusz wojenny, które z końcem r. 1904 wynosiły K. 2,790,449. **Czysta nadwyżka po zamknięciu rachunków każdego roku rozdziela się pomiędzy stowarzyszonych w m. art. 7 stat.**

Wedle rachunków zamkniętych z końcem roku 1904 wynosiła czysta pozostłość w dziale ubezpieczeń na życie K. 358.792.—, z której przypadło członkom w dziale kapitałów pośmiertnych 8^{0/0} zwrotu, a w dziale ubezpieczeń na dożycie 5^{0/0} zwrotu od wpłaconych premii.

Do końca r. 1903 stan ogólny ubezpieczeń kapitałów pośmiertnych na dożycie i rent ubezpieczonych 34.851 policami wynosił K. 103,467,484.—. Wypłacone kapitały pośmiertne, posagi i renty w czasie 25-letniego istnienia działu ubezpieczeń na życie wynosiły K. 26,596,339.—, a wypłacona w tym czasie dywidenda Członkom działu życiowego wynosi K. 1,974,413.—.

Fundusze gwarancyjne działu ubezpieczeń na życie z końcem roku 1904 składają się jak wyżej z funduszy rezerwowych nadwycieczających w kwocie

K. 2,790,449.—
„ 25,024,368.—
„ 27,814,817.—

Ogólne fundusze gwarancyjne działu życiowego wynoszą przeto

Dyrekcya i jej reprezentanci, oraz agenci Towarzystwa udzielają na żądanie wszelkich wyjaśnień w sprawach ubezpieczeń na życie, dostarczają prospektów, statutów i obowiązujących warunków tychże ubezpieczeń.

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

w Krakowie (ulica Basztowa l. 8)

i

FILIA WE LWOWIE

(ul. Trzeciego Maja l. 16)

założone przez Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie w r. 1874 na podstawie ustawy o Stowarzyszeniach z d. 9. kwietnia 1873 r. Polega ono na zasadzie wzajemności — odpowiedzialność członków jest do podwójnego udziału ograniczoną — a kredyt osobisty jest najważniejszą podstawą tego stowarzyszenia.

Celem Towarzystwa jest dostarczanie członkom swoim, szczególnie trudniącym się rolnictwem, potrzebnych im kapitałów obrotowych.

Na książeczki wkładowe wolno jest nietylko członkom, ale wszystkim osobom, nie będącym nawet Członkami Towarzystwa, oszczędności swoje lokować. Wkłładki przynoszą stale z góry oznaczony procent, tak zwany składany.

NAJNIŻSZA WKŁADKA JEST 2 KORONY.

RACHUNEK BIEŻĄCY

otworzonym być może tylko dla członków Towarzystwa na podstawie w zastaw oddanych papierów wartościowych, lub także dla osób, nie będących Członkami Towarzystwa, na podstawie złożonej gotówki.

Jako zastaw przyjmowane być mogą tylko papiery te, które Bank Austro-Węgierski lombarduje, oraz listy zastawne Tow. Kredyt. Ziem. Król. Polskiego, zaliczki zaś udzielane do 75% kursowej wartości tychże.

Obecnie Towarzystwo płaci $3\frac{3}{4}\%$ za wkładki do 2000 Kor., powyżej zaś według umowy.

Do 2000 Kor. wypłaca się bez wypowiedzenia.

GALICYJSKA

KASA OSZCZĘDNOŚCI

WE LWOWIE

przyjmuje

poręzone przez kraj wkładki oszczędności (także pocztą za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności), oprocentowuje je po 3·60% bez potrącenia podatku rentowego i zwraca takowe w odstępach od 8 do 8 dni do 1000 Koron bez wypowiedzenia, a ponad 1000 Koron za odpowiedniem wypowiedzeniem, lub bezzwłocznie za pobraniem eskontu,

Udziała

pożyczek na zastaw papierów wartościowych, pupilarne bezpieczeństwo mających, na giełdzie wiedeńskiej notowanych, do wysokości $\frac{3}{4}$ wartości giełdowej,

eskontuje

kupony i wylosowane efekta wartościowe, tudzież weksle z terminem płatności nie dalszym, niż cztery miesiące,

udziela

pożyczek hipotecznych na dobra ziemskie i na realności czynszowe we Lwowie i w innych miastach, będących siedzibą Sądów krajowych lub obwodowych,

udziela

pożyczek komunalnych powiatom i gminom i pożyczek Spółkom systemu Raiffeisena.

GALICYJSKIE

Towarzystwo Kredytowe Ziemskie

we Lwowie, ulica Karola Ludwika I. 1.

wydaje:

cztero-procentowe listy zastawne z okresem 56-letnim;
oraz kupuje i sprzedaje takowe po kursie dziennym.

Nadto przyjmuje:

depozyty prywatne: do przechowania
za opłatą miesięczną 5 hal. od 1000 Kor.

Na rachunek Towarzystwa wypłacają wylosowane listy
zastawne i zapadłe kupony następujące domy bankowe:

W KRAKOWIE: Bank krajowy;
W POZNANIU: Bank rolniczo-przemysłowy Kwilecki, Potocki i S-ka;
Hartwig Mamroth i S-ka;
W WIEDNIU: C. k. uprz. austr. Bank dla krajów koronnych;
Niżzo-austryackie Towarzystwo eskontowe;
W PRADZE: Filia c. k. uprz. austr. Banku dla krajów koronnych;
W GRACU: E. C. Mayer i S-ka;
W TRYŚCIE: Filia Anglo-Austryackiego Banku;
W BERLINIE: Bank niemiecki;
Bank Drezdeński;
W FRANKFURCIE nad Menem: Bank Drezdeński;
W AMSTERDAMIE: Wertheim & Gompertz;
W BERNIE: Filia c. k. uprz. austr. Zakładu kred. dla handlu i przemysłu;
W RZESZOWIE: Matzner i Holzer;
W PRZEMYSŁU: Ehrlich i S-ka;
W STANISŁAWOWIE: S. Kornblüh.

ROK 1906

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

==== Założone w roku 1860. ====

Wyniki operacji za czas od 1-go stycznia do 31-go grudnia 1904 r.

	Dział ogniowy:	Dział gradowy:	Dział życiowy:
Wystawiono polic ważnych Wartość ubezpieczona Kor.	523.004 1,658,152.810	9,064 48,605.946	34.851 103,467.484
Zebrana premia . . . "	10,861.664	1,033,071	Renty 292.802
Szkody wypłacone . . . "	9,624.687	358.650	4,157.574
" nieuregulowane "	794.301	4.558	2,510.994
Fundusze rezerwowe po zamknięciu bilansu . . . "	6,541.597	2,122.560	541.465
Rezerwa premii . . . "	4,381.074	—	2,790.549
Fundusz emerytalny . . . "	2,104.767	—	25,024.368
Czysta pozostłość . . . "	—	396.178	358.792
Przyznana dywidenda dla członków "	—	15 ^o / _o	pośmi miesz. 8 ^o / _o dożywotnie 5 ^o / _o
Od czasu istnienia Towarzystwa:			
Wypłacono szkód . . . Kor.	127,937.842	28,135.227	23,705.108
" . . . " rent . . . " "	—	—	2,891.231
" . . . " dywidendy . . . " "	28,110.817	581.666	1,974.413

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA WE LWOWIE
we własnym gmachu przy ulicy Jagiellońskiej liczba 3

Telefonu Nr. 57 Dyrekcyja.

Telefonu Nr. 358 Kantor wymiany

Zakład centralny: Wiedeń.

Filie: Aussig n. L., Berno, Bielsko, Budapeszt, Celowicz, Cieplice, Czerniowce, Friedek-Mistek, Grac, Prościejów, W. Neustadt i St. Pölten.

12 kantorów wymiany i kas depozytowych we Wiedniu.

Kapitał akcyjny kor. 100,000.000. Fundusze rezerwowe kor. 28,000.000.

Zadawia wszelkie interesa bankowe oraz transakcyjne w zakresie kantorów wymiany wchodzące a mianowicie:

Przyjmuje wkładki w rachunku czekowym i w rachunku bieżącym.

Przyjmuje wkładki na 3.6% książeczki wkładkowe. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następnym po złożeniu wkładki, a kończy się z dniem poprzedzającym podjęcie wkładki. Podatek rentowy opłaca bank z własnych funduszy.

Eskontuje weksle, otwiera kredyty i udziela zaliczki w podkład papierów wartościowych. Przeprowadza wszelkie obroty **giełdowe** na targach krajowych i zagranicznych.

Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy na zagraniczne miejscowości. Wydaje listy kredytowe na wszystkie kraje.

Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe.

Inkasuje weksle we wszystkich miejscach krajowych i zagranicznych.

Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi.

Ubezpiecza papiery wartościowe przed stratami z wylosowania.

Rewiduje bezpłatnie numera losów i innych papierów wartościowych, podlegających losowaniu.

Najkorzystniejsze warunki. — Pilne czuwanie nad interesami klientów.

Ułatwienia wszelkiego rodzaju, umożliwiające doswiadczeniem i rozgałęzionymi stosunkami w całym świecie kupieckim.

72 Zastępstw w kraju.

BANK KRAJOWY

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z W. Księstwem Krakowskiem

przyjmuje

LOKACYE GOTÓWKI

na

————— Książeczki oszczędności —————
na 3 6⁰/₀ rocznie.

1000 Koron wypłaca Bank bez wypowiedzenia.

ASYGNATY KASOWE

- a) z 14-dniowem wypowiedzeniem na 3¹/₂⁰/₀ rocznie
- b) z 8 " " " 3⁰/₀ " "

RACHUNEK CZEKOWY

- a) bez wypowiedzenia na 3⁰/₀ rocznie
 - b) za 10-dniowem wypowiedzeniem na 3¹/₂⁰/₀ " "
- (z 3¹/₂⁰/₀ rachunku wypłaca Bank 2000 Kor. bez wypowiedzenia)

CONTO-CORRENTE

- a) bez wypowiedzenia do 40.000 Kor. rocznie na 3⁰/₀ rocznie
- b) za 3-dniowem wypowiedz. całej kwoty na 3¹/₂⁰/₀ " "
- c) fundusze zakładów dobroczynnych, skład-
kowe i t. p. na 3-6⁰/₀ " "

W ODDZIALE HIPOTECZNYM

udziela pożyczki do połowy wartości hipoteki w 4 i 4¹/₂⁰/₀ listach zastawnych, bezpośrednio na dobra tabularne, splacalne

w latach 57, 44, 39, 34 $\frac{1}{2}$, 29, 22, 18, 15 i 13; **na domy czynszowe** w miastach, przez Wydział krajowy wskazane, spłacalne w latach: 39, 34 $\frac{1}{2}$, 29, 22, 18, 15 i 13; za **pośrednictwem zastępstw na posiadłości gruntowe wiejskie** w księgach hipotecznych zapisane, spłacalne w latach: 24, 21, 17 $\frac{1}{2}$, 14 $\frac{1}{2}$ i 13; udziela **pożyczki go-tówkowe** za ubezpieczeniem hipot. spłacalne najwyżej w 19 latach.

W ODDZIALE KOMUNALNYM

udziela pożyczki gminom i powiatom w 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ i 4 $\frac{0}{0}$ obligacjach komunalnych, a mianowicie:

powiatom i gminom miast, mających własne statuty, Towarz. zaliczkowym opartym na ust. z 9 kwietnia 1673 Dz. u. p. Nr. 70, **Kasom oszczędności powiat. lub gminnym**, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin lub powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą, wreszcie **spółkom wodnym** utworzonym na mocy ustawy z 30 maja 1869 r. Nr. 63. Dz. p. na lat 44, 39 $\frac{1}{2}$, 34 $\frac{1}{2}$, 29, 22, 19 $\frac{1}{4}$, 15 i 10.

W ODDZIALE BANKOWYM

eskontuje **weksle, warranty i remesy** z biegiem do 120 dni, za opłatą 4 $\frac{0}{0}$ i 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ rocznie.

przyjmuje w **lombard** na czas i w rachunku bieżącym walory o pupilarnem bezpieczeństwie za opłatą 5 $\frac{0}{0}$ i 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ rocznie,

eskontuje za zwrotem 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ **kupony i wylosowane efekta własne i kraj.**, udziela **zaliczki na produkta naftowe** za opłatą 6 $\frac{0}{0}$ rocznie,

udziela **poręki podatku spożywczego** od olejów mineralnych za opłatą 1 $\frac{0}{0}$ i $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{0}$ prowizji od kwoty poręczonej, od wódki i piwa, za opłatą $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{0}$ i 1 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ od kwoty poręczonej,

przyjmuje w **przechowanie depozyta** za opłatą $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{0}$ rocznie.

SPRZEDAJE i KUPUJE PO KURSIE DZIENNYM

4 $\frac{0}{0}$ obligacje funduszu propinacyjnego, 4 i 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ obligacje pożyczki kraj., 5, 4 i 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ obligacje komunalne Banku kraj., 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ i 4 $\frac{0}{0}$ krajowe listy zastawne i 4 $\frac{0}{0}$ obligacje kolejowe,

wydaje **przekazy** na wszystkie znaczniejsze miasta w kraju i za-granicą za opłatą $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$,

załatwia wszelkie **komisa bankowe**, kupno i sprzedaż efeków, incasso wszelkich należności, domicile obcych weksli i t. d. za opłatą prowizji $\frac{1}{10}$ $\frac{0}{0}$ do $\frac{1}{8}$ $\frac{0}{0}$.

Spółka kredytowa

członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń
w Krakowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką przyjmuje bez ograniczenia wysokości gotówkę na oddziały, od których wypłaca dywidendę.

**Za lata 1902, 1903 i 1904 wypłaciła Spółka po
5⁰/₁₀ dywidendy.**

Wobec ciągłego spadku stopy procentowej lokacya gotówki w udziałach Spółki kredytowej przy dotychczasowej 5⁰/₁₀ dywidendzie, jest obecnie bardzo korzystną. Kapitał, złożony na udziały, może Dyrekcyja na życzenie członka uruchomić każdego czasu, udzielając pożyczki na udziały w wysokości pełnej lub częściowej, od której nie żąda procentu, lecz tylko odstąpienia dywidendy ściśle w stosunku do kwoty i czasu.

Powyższa

Spółka kredytowa

udziela

pożyczek na zastaw pensyi i podkład polic życiowych, pobierając 6³/₄⁰/₁₀ bez żadnych dodatków.

Bliższych informacji udziela Spółka na żądanie odwrotnie.

C. k. uprz.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ AUSTRYACKI FENIKS WE WIEDNIU

I. Riemergasse 2 (we własnym domu)
Reprezentacya Generalna we Lwowie
przy ulicy Kościuszki liczba 8.

Wpłacony kapitał akcyjny tudzież inne środki gwarancyjne Towarzystwa wynoszą około

Koron 10,000.000.

Towarzystwo udziela ubezpieczeń:

a) od szkód zrządzonych pożarem lub piorunem, eksplozją pary wodnej lub gazu, tudzież gaszeniem, zrywaniem i wypróżnieniem, na budynkach mieszkalnych i gospodarskich, fabrykach, maszynach, ruchomościach i urządzeniach wszelkiego rodzaju, składach towarów, żywym inwentarzu, gospodarskich sprzętach i zapasach, ziemiopłodach w stodolach i stertach;

b) od szkód wskutek przypadkowego

zbitcia szyb zwierciadlanych;

c) od szkód na ziemiopłodach wyrządzonych gradem;

d) od szkód wyrządzonych przez włamanie, kradzież z miejsc zamkniętych lub otwartych.

Premie są niższe, korzyści zaś, jakie Towarzystwo udziela znacznie wyższe, niż na tem polu praktykowane.

C. k. uprz. Towarzystwo ubezpieczeń na życie AUSTRYACKI FENIKS WE WIEDNIU

Wpłacony kapitał 2,400.000.

Rezerwa premii i szkód	30,000.000	koron
Zabezpieczony kapitał	138,500.000	„
Wpływ premii	5.200.000	„

Towarzystwo udziela ubezpieczeń na życie człowieka we wszystkich przyjętych kombinacjach, jako to:

ubezpieczenia na wypadek śmierci, płatne natychmiast po śmierci ubezpieczonego tegoż spadkobiercy lub innym obdarowanym;

ubezpieczenia na wypadek śmierci mieszane ubezpieczenia, z uwolnieniem od płacenia premii, a względnie z udzieleniem rocznej renty w razie nieudolności do zarobkowania;

ubezpieczenia na dożywocie, zaopatrzenia na starość, wywianowania dzieci, płatne samemu ubezpieczonemu po osiągnięciu oznaczonego wieku;

ubezpieczenia rent dożywo tnic, pensyj dla wdów, rent i wyposażenia dzieci po najtańszych premiach i pod najprzystępniejszymi warunkami, a zwłaszcza przy bezwzględnej ważności polic, również ubezpieczenia na wypadek wojny bez osobnej dopłaty, następnie wolności podróży i zatrzymywania się we wszystkich częściach świata i zmianie zawodu bez wszelkiej dopłaty premii.

Reprezentacye Towarzystwa znajdują się w następujących miastach:

Berno, Budapeszt, Czerniowiec, Drezno, Genua, Grac, Innsbruk, Kraków, Kronstadt, Laidach, Linz, Lwów, Monachium, Praga, Paryż, Serajewo, Strassburg, Tryest, Wiedeń i Zagrzeb. — Oprócz tego znajduje się we wszystkich miastach i znaczniejszych miejscowościach austro-węgierskiej monarchii, w Niemczech, Włoszech, etc. Agencye główne i powiatowe, które udzielają chętnie informacji, bezpłatnie blankiety wniosków i prospekta, i przyjmują zgłoszenia do ubezpieczenia.

Pierwsze Austriackie Powszechne Towarz. Ubezpieczeń od wypadków

Generalna Reprezentacja dla Galicyi i Bukowiny
we Lwowie, ulica Jagiellońska liczba 3.

==== Kapitał zakładowy: ====
cztery miliony koron.

Fundusz gwarancyjny z końcem r. 1904 :
piętnaście mil. koron.

Towarzystwo zawiera umowy o ubezpieczenie od wypadków pod przystępnymi warunkami :

I. Ubezpieczenia pojedynczych osób : A) bez zwrotu premij; B) ze zwrotem premij.

II. Ubezpieczenia na czas podróży.

III. Ubezpieczenia zbiorowe :
A) urzędników i innych funkcjonaryuszów fabryk, banków, domów handlowych, zarządów dóbr, kopalń, oraz innych zakładów; B) straży bezpieczeństwa, straży ogniowej, oraz innych korporacji i stowarzyszeń; C) robotników zatrudnionych przy przemysłowych i rolnych przedsiębiorstwach itd. Nadto ubezpiecza Towarzystwo od ustawowej odpowiedzialności (Haftpflicht):

Przemysłowców od skutków regresu ze strony robotników, podległych okaleczeniu;

Właścicieli koni, pojazdów i samochodów od pretensyj, jakie ewentualnie mogą być przeciwko nim podniesione z powodu zranienia osób trzecich (przechodniów i pasażerów);

Właścicieli domów od pretensyj o wynagrodzenie szkód, jakie ewentualnie mogą dla nich powstać z wypadków w obrębie ich posiadłości;

Aptekarzy i ich pracowników od zobowiązań, jakie ewentualnie mogą dla nich powstać wskutek szkód, poniesionych na zdrowiu przez osoby trzecie;

Strzelców, myśliwych, posiadaczy broni, cyklistów, od odpowiedzialności za szkody, do jakiej ewentualnie mogą być pociągnięci w razie zranienia osób trzecich.

BANK ROLNICZY WE LWOWIE

☒ kupuje i sprzedaje wszelkie produkta rolne ☒
dostarcza

z gwarancją za siłę kiełkowania pod kontrolą Stacji botan.-roln. we Lwowie
Koniczyny, lucerny, tymotkę, wolne od kankianki, trawy, buraki, kukurudze, rośliny pastewne, oraz zboża jare i ozime;

z gwarancją za minimalną zawartość składników pokarmowych
Żuźle Thomasa, superfosfaty kostne, mineralne i amoniakalne, mączki kostne, specjalny nawóz pod kartofle, saletrę chilijską, kainit i t. d.;

z pierwszorzędnych fabryk i tylko najnowszych systemów
Pługi Eberhardowskie, siewniki do nawozów „Westfalia“, siewniki do zboża „Przyszłość“, maszyny żniwne, młocarnie i lokomobile, młynki, centryfugi i tryery, parowniki „Reforma“ i wszelkie inne maszyny rolnicze.

Nasiona

Nawozy sztuczne

Maszyny rolnicze

Założona w roku 1877

L. J. Malewski

we Lwowie, ulica
Ormiańska 1. 12.

poleca

wyrobiane w swej fabryce

KORKI

do beczek i butelek

w lepszej jakości od za-
granicznych, jakoteż drze-
wo korkowe, koła do
mielenia jagieł, oraz po-
deszwy i koreczki dam-
skie.

Założona w roku 1877

Pierwsza krajowa fabryka korków katalońskich

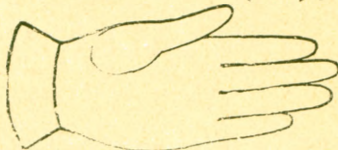
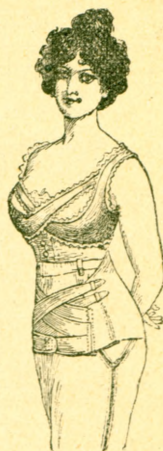
Pierwsza krajowa fabryka korków katalońskich

WYROBY KRAJOWE!

== Jakób ==
Führer

Lwów, Trybunańska 1. 10
pod Trzema Koronami.

Najlepsze w świecie ban-
daże, rupturowe pasy
brzuszne, suspensory
i prostotrzymacze, szelki
i t. p. dopasowuje i na
zlecenia W.Panów Lekarzy
według żądania uskute-
cznia. Długoletnia prak-
tyka. **Geny przystępne.**
Skład rękawiczek, kra-
watów i t. p. towarów
doborowych — **Zlecenia
z prowincyi natychmiast.**
Roboty bandażownicze
i naprawy dokładnie.

„**JANUS**“

Zakład Wzajemnych Ubezpieczeń, w Wiedniu 1, Janushof.

Najstarszy Zakład Wzajemnych Ubezpieczeń a: życie w Austro-Węgrzech.

Założony w r. 1839.

Majątek Zakładu 31 milionów koron.

Tanie premie! Nie oplaca się stempli i należności państwowych!
Korzystne warunki ubezpieczenia. Natychmiastowa wypłata!
Roczne zyski przypadają członkom!

Wskutek zapadłości wypłacono dotąd 56 milionów koron.

Obecny ubezpieczony kapitał 111 milionów kor.

Szczegółowe sprawozdania rachunkowe, statuta, prospekta i ta-
ryfy wysyłają darmo i oplatnie:

Filie: we Lwowie, ul. Teatralna liczba 1,
w Bernie, Budapeszcie, Czerniowcach, Gracu, Insbruku, Lincu,
Magdeburgu, Monachium, Pradze i Tryjeście.

(Zamknijcie rachunkowe, patrz sprawozdanie „Janus“).

Nowość! KAWA PALONA Nowość!

z własnego parowego palenia, codziennie świeżo palona

KAWA PALONA

ściśle podług zasad **hygieny**, za pomocą **gorącego powietrza**, znakomita w smaku i aromacie — **cedzień świeżo palona!**

1/2 kilo kawy palonej Meiange	Nr. I.	—	złr. 70 ct.
" " " " " "	Nr. II.	"	90 "
" " " " " "	Nr. III.	1	10 "
" " " " " "	Nr. IV.	1	20 "
" " " Meiange cesarska	Nr. V.	1	40 "

Kawa palona za pomocą gorącego powietrza posiada zalety, iż **zachowuje znakomitą aromę, czysty delikat smak, największą wydatność**, z tej przyczyny znacznie tańsza w użyciu, aniżeli kawy palone w inny sposób. Kawa palona pakowana w woreczkach pergaminowych w wadze 1, 1/2, 1/4 i 1/8 kg.

Poleca handel herbaty i kawy

EDMUNDA RIEDLA

ulica Teatralna 3, naprzeciw Katedry.

**DRUKARNIA I STEREOTYPIA
SŁOWA POLSKIEGO**

WE LWOWIE, PRZY ULICY CHORAŻCZYNY L. 17—19

POLECA:

Maszyny drukarskie, rotacyjne i pospieszne.
Maszyny do gładzenia, perforowania i cięcia.
Kompletną stereotypię płaską i okrągłą.
Wielki wybór czcionek dziełowych, ozdobnych, ornamentów, pism plakatowych itp.

Wykonywa: Dzienniki, Czasopisma, Dzieła,
Ilustracje, Broszury, Cenniki, Wszelkie druki
dla handlu, przemysłu i rolnictwa — w naj-
krótszym czasie po możliwie niskich cenach.

JAN SCHUMANN

Lwów, ulica Akademicka 3

Magazyn i ekspedycja towarów żelaznych na prowincję

wraz

Z ODDZIAŁEM TECHNICZNYM

pod kierownictwem inż. Jana A. Schumanna.

DOSTARCZA WSZELKIEGO RODZAJU MASZYNY POPĘDOWE I ROBOCZE JAKOTEŻ WSZELKIE W ZAKRES TECHNICZNY WCHODZĄCE ARTYKUŁY

☒ w najlepszym gatunku i po najniższych cenach. ☒

Wydawnictwo peryodyczn. cennika p. t.: „Najnowsze wiadomości o wyrobach żelaznych“ który na żądanie darmo i opłatnie wysyłam.

NA WIOSNĘ I LATO!

wielki wybór bawełnianych, wełnianych i jedwabnych trykotowych towarów.

Wielki wybór deszczochronów i płedów do podróży.

Najnowsze krawatki, manszety i kołnierzyki.

PLÓTNA STOŁOWĄ BIELIZNĘ

gotową bieliznę dla mężczyzn
pończochy, skarpetki
oraz
pończoszki dla dzieci.

Bieliznę Dra LEHMANNA

SKŁAD KOMISOWY
Prof. Dra JAEGERA
BIELIZNY ZDROWIA
ks. prob. Sebastjana Knaipa,
oraz czysto jedwabnej, higienicznej.
Bieliznę Dra LEHMANNA

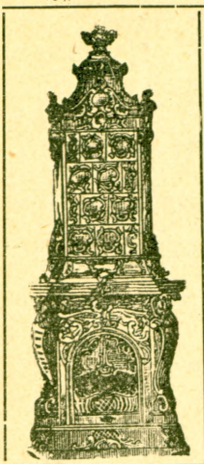
poleca handel

P. S. BARDASZA

we Lwowie, Teatralna 9
vis-a-vis kościoła katedralnego.

Towar doborowy. Ceny fabryczne.

Wełniane angielskie kamizelki z rękawami i pończochy myśliwskie.

KUBIN, BRICH I KORZENIOWSKI

FABRYKA PAROWA PIECÓW KAFLOWYCH

odznaczona zaszczytnie na wystawach
Lwów, ulica Łukaszińskiego liczba 6

polecają własne wyroby:

**ogniotrwałe, szamotowe piece, kominki,
kuchnie i wanny kafłowe z gładkich lub
wzorzystych kaflí, białe i kolorowe różnych
stylów.**

Łaskawe zamówienia miejscowe i z prowincyi

uskuteczniamy najstaranniej i po cenach umiarkowanych.

Pierwsza krajowa siła elektryczną pędzona
Szlifiernia i tokarnia oraz pracownia rzeź-
biarsko-kamieniarska

pod firmą:

ŁUDWIK TYROWIEZ

Lwów, ulica Piekarska l. 95.

wykonywa i poleca z wszelkich gatunków
granitów labradorów, syenitów, alabastrów,
marmurów i kamieni ciosowych, wszystkie
roboty cmentarne, budowlane i kościelne,
kamieniarskie, rzeźbiarskie i tokarskie.

— Główny i najtańszy skład nagrobków. —

Długoletnia praktyka za granicą, gdzie pracowałem w najpierwszorzędniejszych firmach, dała mi sposobność poznać najlepsze i najtańsze źródła, dlatego też

... **CENY NAJNIŻSZE.** ...

Na każdy sezon najświeższe nowości w największym wyborze, które osobiście zakupuję kilka razy w roku za granicą:

□ w Wiedniu, Paryżu etc. □

NOWO OTWORZONY

Magazyn specjalnych nowości galanteryjnych

pod firmą

Stanisław Tkacz

we Lwowie, ul. Hetmańska 10 (Bank zaliczkowy)

poleca wyroby brązowe, skórzane, z drzewa, artykuły do podróży i polowania, parasolki, laski, perfumerye etc.

Zamówienia z prowincyi załatwiam odwrotną pocztą.

Największy wybór stosownych podarunków

na Gwiazdkę i Nowy Rok!

Podarunki ślubne i inne okolicznościowe podarunki.

CUKIERNIA

pod firmą

K. KRUSZYŃSKI

we Lwowie, przy ulicy Jagiellońskiej l. 5.

poleca:

MAZURKI I TORTY: marcypanowe, nugatowe, makaranikowe, daktylowe, kamienne, linckie, kruche, czekoladowe (suche), mieszane (Alliance), kasztanowe, grylażowe, jabłkowe a la Reine, czekoladowe a la Sacher, migdałowe, pulchne, chlebowe pulchne, ponczowe pulchne, warszawskie skaliste, ryżowe, Duchesse Marientort, kremowe (de Provenc), waflowe. — **CZEKOLADA** w paczkach własnego wyrobu i Massona. — **LIKIERY I COGNAC** francuski wprost sprowadzane, jakoteż **ROSOLISY I WÓDKI** krajowe. — **CHŁODNIKI** Shery Cobler, Grenadina, Dejardina, Oranżada, Limoniada, Orszada, Kawa mrożona, Mazagran. — **LODY** w kilku gatunkach przez cały rok w porcyach, cegiełkach i na salaterkach z forem.

Czytelnia zaopatrzona w pisma polityczne i ilustrowane polskie, francuskie, niemieckie i angielskie.

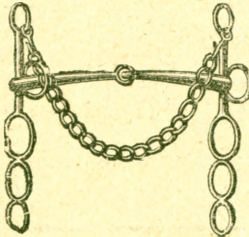
ANTONI HALSKI

HANDEL WYROBÓW ŻELAZNYCH

Lwów, pl. Maryacki l. 9.

poleca:

Kompletne urządzenia do kuchni i domu. — Narzędzia gospodarcze: Wagi decymalne. Kłódki różnych systemów. Maszynki do strzyżenia bydła zł. 2.—, do koni zł. 2:20 i 3:50. — Ocyłe H stalowe i zwykłe. — Ufnale. — Latarnie gospodarcze graniaste, znakomite zł. 2:40. — Latarnie powozowe od zł. 5:50 — Dzwony metalowe. — Szatkownice tyrolskie. Munsztuki, trenzle i t. p. Narzędzia ogrodnicze. — Okucia do budowy do drzwi, okien, pieców, kuchni: — Kasy ogniotrwałe od zł. 65. — Kasetki żelazne od zł. 3:50. — Meble żelazne. — Łózka składane zł. 5:50 i zwykłe. Umywalnie, Bidety. — Klozety. — Drut kolczasty, podwójny, cynkowany, kolce do 6 cm., gruby 2 i pół mm. 100 m. zł. 3:50. — Wyroby nożownicze znakomite, angielskie i Henckelsa w Solingen.

Rok założenia 1878.

MAGASIN „AU BON MARCHÉ“

Magazyn specjalny biżuterii, towarów galanteryjnych
POD FIRMĄ KÉSMARKY & ILLÉS NASTĘPCA

Władysław Ciechulski

we Lwowie, róg pl. Maryackiego i ul. Teatralnej (dom Kapituły).

NAJWIĘKSZY SKŁAD WYROBÓW SKÓRZANYCH

a mianowicie: **Portemonnais** damskie i męskie. **Portemonnais** do podróży (patentowe). **Woreczki** na pieniądze w rozmaitych wielkościach i gatunkach. **Pularesy** na bilety wizytowe i pieniądze papierowe z notatkami lub bez tychże, z zameczkami lub tylko składane dwu i trzy działowe — również z haftem jedwabnym wewnątrz, jakoteż z przedziałką na fotografie. **Pularesy** na pieniądze i papiery większych rozmiarów z przezrocznymi podziałkami. **Portefeuille** kasowe na papiery wartościowe, akta, weksle i przeróżne pisma. **Mapy** skórzanne na biórka. **Etui** na cygara, papierosy, cygara włoskie. **Tytonierki** i t. p. zamykane lub do zasuwania.

Wielki wyrób biżuterii damskiej i męskiej jakoto: Broszek, kółczyków, branzoletek, spinek, szpilek, łańcuszków, tak z prawdz. koralu, ametystów, granatów w oprawie srebrnej i złoczonej, jak również biżuterii z prawdziwego srebra złoczonego, następnie imitacyi brylantów, imitacyi złotych rzeczy z brązu, czarnego dżetu i t. p.

Wszelkie artykuły do podróży.

jakoto: Kuferki ręczne. Torbeczki damskie, mniejsze i większe. Torby ręczne. Torbeczki na rzemykach. Torby z urządzeniem toaletowym (Necessaire). Woreczki podróżne. Paski do pleców. Flaszki podróżne. Necessaire toalety i stołowe i wiele rzeczy w ten zakres wchodzących.

Specjalnie jako nowość nierównanej dobroci i lekkości **Szwedzkie kuferki ręczne. Pudełka na kapelusze, damskie i męskie** i wogóle **pudełka** bardzo praktyczne do drogi.

Wielki skład krawatów męskich wszelkiego rodzaju. **Albumy i Parawaniki** na fotografie. **Wachlarze. Paski damskie. Ramki** na fotografie. **Teki** do pisania. **Książki na poezye** oprawne w skórę, plusz lub płótno. **Torby i Teki** do noszenia książek szkolnych. **Papiery listowe. Wszelkie artykuły toaletowe. Prawdziwe francuskie i angielskie perfumy i mydła. Prawdziwa woda kolońska.**

Wyroby z brązu, niklu, cynku

i imitacye tychże — jakoto: Garnitury do pisania, kałamarze, lichtarze, kasetki na biżuterie i garnitury do palenia, zegarki, podstawki na bilety itp.

Wyroby z pluszu, drzewa, skóry

jakoto: kasetki, necessairy, stoliki do palenia, ciężarki, garnitury do gry w karty i szachy.

Skład prawdz. japońskich towarów i imitacyi (Papier Maché).

jakoto: Kasetek rozmaitych, Etażerek, Stoliczków, Wazonów porcelanowych i metalowych, Wachlarzy, Parasoli. Parawaników i t. p.

Wyroby ze słynnej i najlepszej stali szwedzkiej: Brzytwy, scyzoryki, nożyczki, noże do użytku domowego i noże specjalne dla pp. Masarzy i Rzeźników. **TOPORY** do wyrębu mięsa.

Magazyn utrzymuje zawsze bogaty skład wszelkich artykułów na wiązania okolicznościowe jakoto: Podarunki na urodziny, imieniny i wesela, święta i podarunki noworoczne. **Ceny stałe i nadzwyczaj umiarkowane**, których niskie obliczenie osiągnięto jedynie przez zakupno wszelkich towarów w znacznej ilości. — **Spis towarów na żądanie odwrotnie i franco.**

JAN LEWIŃSKI

koncesyonowany budowniczy

we Lwowie, ulica Krzyżowa l. 42

poleca:

Kafłowe piece i kominki
kolor. i białe różnych stylów

Kuchnie i wanny kąpielowe

Terrakota i majolika
budowlana

Dachówki (karpiówki)
glazurowane

CEGŁY SZAMOTOWE

lepsze od zagranicznych z fabryki hr. Potockich w Krzeszowicach

Płytki glazurowe na ściany
własnego wyrobu

Płytki szamotowe na posadzki
z największej fabryki czeskiej
w Pradze, Barta & Tichy

Rury kamionkowe
(steingutowe)

Płytki kamionkowe

kolorow. na posadzki, trotuary,
podłogi i cegły kamionkowe
na drogi

Podłogi sosnowe maszynowe
heblowane na pióro
i wpust $\frac{3}{4}$ i $1\frac{1}{2}$ cala gube

Listwy drewniane profi-
lowane

Materyały drzewne
impregnowane przeciwko zapa-
leniu się i przeciwko grzybowi

ŚCIANKI GIPSOWE WŁA-
SNEGO WYROBU

Materyały budowlane:

kamień tamany i ciosowy, sto-
pnie, płyty balkonowe, płyty
na chodniki i podwórza

Papa dachowa
„DURESCO“

Cement i wapno hydrauliczne

GIPS prażony własny
patentowany

==
Na sprzedaż

parcele pod wille i ka-
mienice

na Kastelówce, ul. Kurkowej
l. 37 i Pańskiej l. 5

Adres dla telegramów: Lewiński, Lwów.

Telefon Nr. 199.

Konto żyrowe w austr.-węgiersk. Banku we Lwowie.

Konto pocztowej kasy oszcz. Nr. 837.615.

Kraków, ul. Szewska l. 1.

JEDYNY HURTOWNY SKŁAD

ZABAWEK

DLA DZIECI

NAJWIĘKSZY WYBÓR

PERFUM

I PRZYBORÓW

TOALETOWYCH

WILHELM FENZ

PRZYBORY

DO

KRAWIECZYZNY

i HAFTU

Kraków, ul. Szewska l. 1

W. Primus & S. Iglicki

Lwów, ul. Jagiellońska 12

polecają Szan. P. T. Publiczności swój

MAGAZYN

materyi na meble, dywanów, portyer,
firanek, wszelkich dekoracyj pokojowych
mebli stylowych secesyjnych i t. p.

oraz własną

pracownię tapicerską

Zaopatrzywszy nasz magazyn w towar
doborowy i najmodniejszy z pierwszorzędných
źródeł, pragniemy umiarkowanemi cenami
i rzetelną usługą zyskać sobie zupełne zaufa-
nie i względy Szanownej Publiczności.

Dziękując za dotychczasowe względy,
prosimy o zachowanie ich nadal

z głębokim szacunkiem

Władysław Primus

były długoletni współpracownik
firmy Filip Haas i Synowie
we Lwowie.

Stefan Iglicki

właściciel magazynu mebli oraz
pracowni tapicerskiej
w Krakowie.

Artykuły gospodarcze
i dla potrzeb domowych

SKŁAD FABRYCZNY

Farb, Lakierów, Pokostów,

Chemikalii

Rogóżki

Ceraty

MATERYAŁÓW TECHNICZNYCH i BUDO-
WLANYCH, ARTYKUŁÓW GUMOWYCH,
TECHNICZNYCH i CHIRURGICZNYCH,
WĘŻY GUMOWYCH i PARCIANYCH

poleca

ALFRED BEACOCK

we Lwowie, Hetmańska l. 4.

PASY i OLIWY DO MASZYN. WĘŻE GU-
MOWE i PARCIANE, LINOLEUM, LA-
TARNIE GOSPODARSKIE, WSZELKIE
WYROBY SZCZOTKARSKIE, PERFUME-
RYA W WIELKIM WYBORZE. ~~~~~

FARBY ARTYSTYCZNE

I WSZELKIE PRZYBORY DO TYCHŻE

MYDEŁKA TOALETOWE i ZWYCZAJNE,
SMAROWIDŁA DO OSI. — PYROLINA,
GĄBKI, WODA KOŁOŃSKA. ~~~~~

LAWN-TENNIS i t. p.

PRZYRZĄDY GIMNAST. POKOJOWE.

CENNIKI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE i OPLACONE.

Kregle

Krokiety

E. WAJDOWSKI I SYNOWIE

lejnarnia i pracownia wyrobów metalowych

Lwów, ul. J. Bema 1. 17

~~~~~ wyrabia i poleca : ~~~~~

Armatury parowe wodociągowe, gazowe, gorzelniarne,
browarowe, łazienne i t. p. Składowe części maszyn,
odlewy metalowe wszelkiego rodzaju z miedzi, brązu,
cynku i t. p.

Reperacye w zakres swój wchodzące uskutecznia
szybko, tanio i dokładnie.

ZNAK
FABRYCZNY

ZNAK
FABRYCZNY

Arnold Werner

we Lwowie

nl. Sienkiewicza (pasaż Mikolascha)

Nr. Telefonu 29.

Właściciel fabryki wyrobów
ceramicznych w Glińsku

i zastępca firmy

B. LIBAN I SKA W PÓDGORZU

dostarcza Portland - Cement,
cegły ogniotrwałe. Piece ka-
flowe li tylko z materyału
ogniotrwałego, oraz urządza
kuchnie i wanny kaflowe.

Katalogi na żądanie darmo i oplatnie.

Zakład introligatorski

K. LEGEZYŃSKIEGO

zaopatrzony

w maszyny pędzone mo-
torem elektrycznym.

Wykonuje

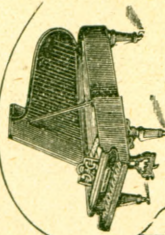
wszelkie roboty introliga-
torskie po jaknajprzystęp-
niejszych cenach.

Lwów, Chorążczyzna 17-19.

LEON HESSELES

WE LWOWIE
SKŁAD WYŁOŻYCEALNIA
FORTEPIANÓW I PIANIN

ULICA SYKSTUSKA 11
DOM
"SZOPEŃNA"

Jedyny rzeczywisty
importer herbaty!

HANDEL HERBATY CHIŃSKIEJ EDMUNDA RIEDLA

Lwów, ul. Teatralna 3, druga kamienica od pl. Maryackiego

poleca znakomitą

HERBATE

zbioru majowego bezpośrednio z Chin sprowadzoną, ciemno naciągającą z wybornym smakiem i aromatyczną wonią 1/4 kilo:

	Nr	złr.
Congo czarna	1	1.60
Souchong czarna	2	2.—
" zbiór		
majowy	3	3.—
Kaysow czarna	4	4.—
Melange de Londres	5	4.—
Pecco kwiatowej	6	3.—
" karawan.	7	4.—
Pecco kwiatowej najprzedniejszej	8	6.—
Gumpowder ziel. perł.	9	3.—
" " " "	10	4.—
Wysiewki herbaciane		1.30
" " " " " "		1.60

z najlepszych herbat

poleca najlepsze gatunki

KAWY

o smaku czystym i aromatycznym, które rozsyła franko, opłacone do każdej stacyi pocztowej 49/4 kg. w woreczku:

	złr.	1/2 kg
Z central. Ameryki	6.—	.60
Jamaica	7.—	.70
Mexico grubo-ziarn.	7.50	.80
Portorico	8.85	.96
Cuba grubo-ziarn.	9.20	.90
Ceylon zielona	9.50	1.—
" " pre-		
dnia	10.—	1.04
Ceylon zielona grubo-ziarnista	10.50	1.08
Ceylon zielona perłowa	10.50	1.08
Mocca arabska aromatyczna	10.50	1.08
Jawa złota	10.50	1.08

Opakowanie nie liczy się.
Zamówienia z prowincyi wysyła się odwr. pocztą.

Geny herbaty oznacza się na 1/2 kilo w paczkach po 1/2, 1/4, 1/8 k.

PIERWSZY

KRAJOWY

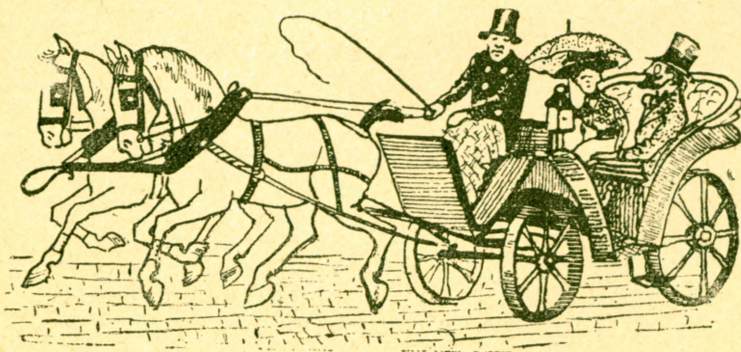
ZAKŁAD BUDOWY MŁYNÓW
LEPOLD HERRMANN

BIURO TECHNICZNE
we Lwowie, ul. Grodecka l. 14 a

Zaprzysiężony rzeczoznawca c. k. Sądu
krajowego we Lwowie.

Fabryczny skład maszyn, motorów, kas ogniotrwałych, sikawek, pomp i wszelkich artykułów technicznych. Projektuje i urządza gorzelnie, browary, tartaki, fabryki krochmalu i syropu kartoflanego. Cegielnie, młyny wodne, i parowe, jakoteż wszelkie inne zakłady fabryczne i przemysłowo gospodarcze. Urządzenia dla elektrycznego oświetlenia i przeniesienia siły, wodociągi i ogrzewania centralne. Wykonywanie wszelkich dotyczących projektów i robót rekonstrukcyjnych. **Specjalność!** Młyny motorowe, motory i lokomobile do poruszania zapomocą benzyny, spirytusu, ropy naftowej i motory ssąco-gazowe z aparatem do wytwarzania gazu.

KONIE ZE STAJNI CESARSKIEJ
POWOZY NAJPIĘKNIEJSZE I NAJGUSTOWNIEJSZE
NA GUMOWYCH KOŁACH

zamawiać można u

Antoniego Kurkowskiego

we Lwowie, ulica Sobieskiego l. 10.

— Bajecznie tanio kupuje się tylko dobrą —

**Porcelanę, Szkło
srebra chińskie itp.**

w znanym powszechnie z taniaści i dobroci handlu

ARTURA BARTOSZA

Lwów, plac Maryacki (róg Kopernika)

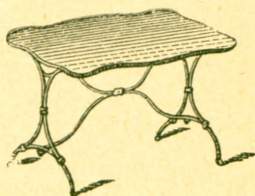
obok handlu Szkowrona.

TAKŻE I NA SPŁATY MIESIĘCZNE.

Polecam również:

**KOMISOWY SKŁAD MEBLI
ŻELAZNYCH I MOSIĘŻNYCH**

w wielkim wyborze.

KAZIMIERZ TOCZYSKI

ZAKŁAD TAPICERSKO-DEKORACYJNY

we Lwowie — ulica Pańska l. 11

poleca w wielkim wyborze:

Urządzenia salonów i buduarów w różnych stylach i fasonach. — Meble kilimowe bardzo praktyczne i gustowne dla urządzeń gabinetowych. — Tapetowanie i dekoracja pokoi. — Materace włosienne i sprężynowe. — Przyjmuje również zamówienia na roboty w zakres tego zawodu wchodzące tak w miejscu jak i na prowincyi.

————— Ceny przystępne. —————

Rok założenia 1860.

JAN TRACZ i SYN

Zakład artyst. tapicersko-dekoracyjny

Lwów, ul. Kopernika 1. 18

wykonywa wszelkie roboty w zakres tapicerski wchodzące, jakoteż zupełne urządzenia pomieszczeń, pałaców i dworów podług najnowszych wzorów.

Poleca swój nowo założony

MAGAZYN

który urządzony jest z najnowszych i fantastycznych mebli i wszelkich dekoracyj w najnowszych stylach.

Dom bankowy i kantor wymiany

Sokal & Lilien

we Lwowie, ul. Hetmańska 1. 12

kupuje i sprzedaje listy zastawne Towarzystwa kredytowego galicyjskiego Banku krajowego, jakoteż obligacje komunalne Banku kraj. i oblig. galic. pożyczki krajowej, wszelkie renty, losy rządowe i prywatne, akcje kolejowe i obligacje pierwszeństwa, również wszelkie monety krajowe i zagraniczne, pod najkorzystniejszymi warunkami.

Przyjmuje za mierną prowizją wszelkie zlecenia, wchodzące w zakres interesów bankowych.

Zlecenia z prowincyi wykonywa się jak najrychlej.

IGNACY RAPS

zegarmistrz

Lwów, pl. Maryacki 1. 7.

Poleca swój wielki skład zegarków Szwajcarskich kieszonkowych, Wiedeńskich ściennych i Szwarzwaldzkich, jakoteż wielki wybór łańcuszków złotych i srebrnych.

Wszelkie reperacye wykonywa najdokładniej i najtaniej.

Premionowany złotym medalem na wystawach Paryża, Brukseli i Londynu.

SZYMON BOJANOWSKI

we Lwowie, ul. Pijarów I. 64. _____

DOM. WŁASNY _____

PRACOWNIA WYROBÓW STOLARSKICH, SNYCERSKICH I TOKARSKICH, ORAZ WYKONYWA ROBOTY BUDOWLANE . . . . .

SEYFARTH & DYDYŃSKI.

Katalog franko.

Wielki skład papieru, galanteryi i dzieł sztuk pięknych, oraz wszelkie przybory do pisania, rysowania i malowania. Bilety wizytowe litografowane i drukowane. — Księgi handlowe i rejestra gospodarcze układu K. Madejskiego i W. K. Cybulskiego, oraz wszelkie w zakres gospodarstwa wiejskiego wchodzące druki

połeca **SEYFARTH I DYDYŃSKI** WE LWOWIE, pl. MARYACKI.

Wydawnictwa Słowa Polskiego

Blicher-Clausen J. STRYJ FRANIO, powieść z życia duńskiego	K. 120
Compain L. M. PRZEBOJEM, powieść, przekład z franc.	K. —60
Doyle Conan. CZERWONYM SZLAKIEM, pow., tł. z ang. Br. Neufeldówna	K. —60
Gąsiorowski Wacław. HURAGAN, powieść hist. z epoki napoleońskiej, w 3 tomach. Wyd. III. Lwów 1903 K. 6—, w ozdob. opr.	K. 780
Gąsiorowski Wacław. ROK 1809, powieść hist. z epoki napoleońskiej, w 2 tomach. Wyd. II. Lwów, 1903 K. 4—, w ozdob. opr.	K. 460
Głabiński St. ZAMACH NA UNIWERSYTET POLSKI WE LWOWIE	K. 1—
Glin Elinor. WIZYTY ELZBIETY. Powieść. Tłum. z angielskiego	K. —60
Gorkij M. OPOWİADANIA, wolny przekład z rosyjskiego. Treść: Włóczęga, Mat- żeństwo Orłowie, Zazubrina	K. —60
Gruszecki Artur. WIĘKSZOŚCIA, pow. współczesna K. 2—, w ozdob. opr.	K. 260
Hauch C. TAJEMNICA PEWNEJ RODZINY POLSKIEJ. Z oryg. duńsk. przeł. J. Klemensiewiczowa. Lwów, 1903 K. 120, w ozdobnej oprawie	K. 180
Hoffmanowa Klementyna z Tańskich. WYBÓR DZIEŁ, 6 tom., wstępem opatrzył Dr. Piotr Chmielowski, Cena niżona K. 3—, w ozdob. opr. w 3 tom.	K. 480
Jeż T. T. (Zygmunt Miłkowski) HRYHOR SERDECZNY, powieść, 2 tomy. Z do- datkiem szkicu: Jeden z wielu	K. 120
Jeż T. T. (Zygmunt Miłkowski). O BYT, powieść histor. na tle dziejów Albanii, 3 tomy, wyd. jubil. z portr. autora. Lwów, 1903	K. 6—
Jeż T. T. (Zygmunt Miłkowski). SYLWETY EMIGRACYJNE. Wielka 8-ka, K. 6— Koskowski Bolesław. FINLANDYA. Według autorów fińskich i rosyjskich. Z mapą Cena K. 260 dla prenumeratorów	K. 180
Krajewski Józef. TAJNE ZWIĄZKI W GALICYI (1833—1841)	K. 120
Kraszewski J. I. (B. Bolesławita). DZIECIĘ STAREGO MIASTA, obrazek na tle ost. powstania	K. —60
Maszewski Stanisław. SYCYLIA w latach 1848 i 1849.	K. —60
OPOWIEŚCI JAPONSKIE w spolszczeniu Jana G.	K. —60
Przygodny. WARSZAWA WSPÓŁCZESNA W 12 OBRAZKACH	K. 150
Rod Edward. DAREMNY WYSIŁEK, powieść, Lwów, 1903	K. 120
Robertson J. HUMANIŚCI NOWOŻYTNI. Studya socyologiczne o Carlyle'u, Mill- Emersonie, Arnoldzie, Ruskinie i Spencerze. Z oryginału ang. przełożył, przypi- sami i skorowidzem opatrzył Jan Stecki. Cena K. 260, dla prenum.	K. 180
Rojan K. MUSZKA, powieść, Lwów	K. 3—
Romanowska St. NAD MICHIGANEM. Opowieść z życia wychodźców polskich do Ameryki. Odznaczona I. nagrodą	K. —30
Rosny J. H. DOKTÓR HARAMBUR. Powieść. Przekład Br. Neufeldówny	K. 120
Rossowski Stanisław. MOJA CÓRKA. Lwów	K. 250
Rossowski Stanisław. PSYCHE, poezye, wyd. wytworne na pap. czerpanym	K. 3—
Rovetta G. LULU, powieść, przekł. z włoskiego	K. 120
Sclavus Wiesław. UGODOWCY, pow. Wyd. III. K. 3—, w ozd. oprawie	K. 360
Seignobos K. DZIEJE POLITYCZNE EUROPY WSPÓŁCZESNEJ. Rozwój stron- nictw i form politycznych 1814—1899. 2 t. K. 1040, dla prenemurat. K. 750	K. 750
Słowacki Juliusz. MAKRYNA MIECZYŚLAWSKA. Wydał i objaśnił dr. Henryk Biegeleisen. Z portretami przełożonej klasztoru i poety	K. 2—
Sołtan Abgar. PANNA SIEKIERCZANKA. — Szkic. Lwów	K. 2—
Spencer Herbert. INSTYTUCYE ZAWODOWE. Z oryginału angielsk. tłóm. Jan Stecki. Cena K. 260, dla prenumeratorów	K. 150
Wasilewski Z. NOWY KONRAD. Rozbiór „Wyzwolenia“ St. Wyspiańskiego	K. 120
Wasilewski Z. ŚLADAMI MICKIEWICZA, Lwów, stron 300	K. 360
Wazow Jan. KRÓLOWA KAZAŁARSKA. Współczesna powieść bułgarska w 2 czę- ściach. Tłumacz. J. G.	K. 180
Wells H. G. CZŁOWIEK NIEWIDZIALNY, przekład z angielskiego	K. —60
Witort Jan. ZARYSY PRAWA PIERWOTNEGO. Cena K. 260, dla prenum.	K. 150
Zora. DROGAMI ŻYCIA, powieść, Lwów	K. 120

do nabycia we wszystkich większych księgarniach
i w Administracji Słowa Polskiego ul. Chorażczyzna 17-19.

Uznane za najlepsze

TUTKI
„PRIMUS“

z najprzedniejszej
bibułki francuskiej

ABADIE

❧ ❧ ❧ Wszędzie do nabycia!

FABRYKA
we Lwowie, ul. Mickiewicza 1. 2.

ELEKTRYCZNOŚĆ!

Inżynierowie Elektrotechnicy

Sokolnicki & Wiśniewski

BIURO ELEKTROTECHNICZNE

ADRES TELEGRAFICZNY:

GROM — LWÓW. Lwów ul. Akademicka 1. 18

— Telefon Nr. 665. —

**Zakład dla budowy wszelkich
urządzeń elektrycznych**

Własne warsztaty konstrukcyjno-elektrotechniczne.

Budowa całkowitych stacyi elektrycznych
i zastosowanie energii elektrycznej do celów
przenoszenia siły i oświetlenia.

Wyzyskiwanie siły wodnej do celów elektro-
technicznych.

Budowa, wyrób i dostawa:

wszelkich urządzeń telefonicznych, gromochro-
nów, sygnalizacyi oraz artykułów elektro-
technicznych.

Oddział krakowski: Kraków, pl. Maryacki 1. 9.

Projekty i kosztorysy bezpłatnie.

SZYMON MAŁOCERLEB

Koncesyjonowany

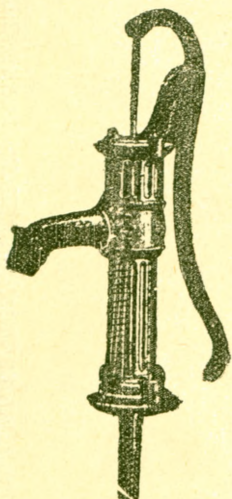
Zakład studniarski

we Lwowie, ul. Gródecka l. 143

wykonuje

we Lwowie i na prowincyi

studnie kopane i wiercone zwykłe,
tudzież większych rozmiarów dla
centralnych stacyi elektrycznych,
browarów, gorzelń, tartaków i t. p.
zakładów.

Uskutecznia otwory wiertnicze od
50 cm. średnicy niżej, tudzież wszel-
kie roboty w zakres studniarstwa wchodzące, oraz
dostarcza p o m p y wszelkich systemów

po najprzystępniejszych cenach.

Cz

21520/1906

Pierwsze galicyjskie Towarzystwo akcyjnego
Rafinacji spirytusu we Lwowie

Pierwsze galicyjskie
Towarzystwo a
Rafineryi spirytusu

WE LWOWIE

poleca swoje znakomite

Wódki Polskie

Rosolisy ☒ Nalewki ☒ Rummy.
Likiery ☒ Specyał: **MILUCHAI**

SKŁADY: Plac Kapitulny 3, - -
Pasaż Reusmanna 7,
Plac Bernardyński 2.

galicyjskie Towarzystwo akcyjnego
Rafinacji spirytusu we Lwowie

LWÓWSKI AKCYJNY

ZAKŁAD ZASTAWNICZY

ul. Karola Ludwika 1. 3.

przyjmuje w zastaw: szlachetne kamienie, wyroby
ze złota, srebra i innych drogich kruszców, pa-
piery wartościowe, przedmioty z brązu, broń,
galanterye, dzieła sztuki i t. d.
udzielając możliwie najwyższych zaliczek.

Zlecenia zamiejscowe wykonywa odwrotną pocztą,
STOPA PROCENTOWA MINIMALNA

Dyrekcya.

Dr. JAN RUCKER i Ska Parowa fabryka czekolady,
cuków i t. p. ☒ we Lwowie

Poleca Składy: ULICA KAROLA LUDWIKA L. 3.
PLAC GOLUCHOWSKICH L. 9.

Czekoladki, Pomadki, Karmelki, Herbatniki, Biszkopty, Czekoladę
do gotowania, Czekoladę śmietankową, Meccę, „Napollitain” i t. p.

Introligatorynia Kazimierza Lęczyńskiego we Lwowie